

Ronneby kommuns översiktsplan 2045

Samrådsredogörelse

1. Samrådsprocessen	5
1.1 Bakgrund	5
1.2 Samråd	5
2. Sammanfattning	6
2.1 Sammanfattning av inkomna synpunkter	6
2.2 Översiktlig beskrivning av genomförda ändringar och kompletteringar.....	6
2.3 ÖP-modellen.....	7
2.4. Pop-up i digital karta	8
3. Redovisning av yttranden.....	8
3.1 Statliga och regionala instanser	8
3.1.1 Länsstyrelsen Blekinge län	9
3.1.2 Trafikverket.....	42
3.1.3 Sjöfartsverket	45
3.1.4 Luftfartsverket (LFV)	47
3.1.5 Lantmäteriet	47
3.1.6 Region Blekinge	47
3.1.7 Skogsstyrelsen.....	56
3.1.8 Räddningstjänsten Östra Blekinge.....	57
3.1.9 Blekinge museum	59
3.2 Grannkommuner	63
3.2.1 Karlshamns kommun	63
3.2.2 Karlskrona kommun.....	65
3.2.3 Tingsryds kommun	67
3.2.4 Emmaboda kommun	67
3.4 Kommunala nämnder och bolag.....	67
3.4.1 Ronneby Miljö och teknik	67
3.4.2 Vård- och omsorgsnämnden	68
3.4.3 Utbildningsnämnden	68
3.4.4. Teknik-, fritid- och kulturnämnden.....	68
3.4.5 Miljö- och byggnadsnämnden.....	68
3.4.6 Nämnden för arbete och välfärd.....	70
3.4.7 Enheten för hållbarhet, kvalitet och överförmyndare	70
3.4.8 Miljö och energirådet.....	79
3.4.9 Kommunala seniorrådet	80

3.4.10 Ronnebyhus.....	80
3.5 Föreningar, organisationer och företag.....	82
3.5.1 Skanova.....	82
3.5.2 E.ON.....	82
3.5.3 Naturskyddsföreningen i Ronneby.....	85
3.5.4 Miljöpartiet de Gröna Ronneby.....	87
3.5.5 Saxemara samhällsföreningens styrelse.....	92
3.5.6 Ronneby orienteringsklubb.....	94
3.5.7 Bussevikens Natur- och kulturförening.....	94
3.5.8 LRF.....	116
3.5.9 Johannishus Fideikommiss AB.....	118
3.5.10 Kraftringen.....	122
Medborgare.....	122
Medborgare 1.....	122
Medborgare 2.....	123
Medborgare 3.....	125
Medborgare 4.....	125
Medborgare 5.....	126
Medborgare 6.....	129
Medborgare 7.....	133
Medborgare 8.....	137
Medborgare 9.....	139
Medborgare 10.....	139
Medborgare 11.....	140
Medborgare 12.....	141
Medborgare 13.....	143
Medborgare 14.....	143
Medborgare 15.....	144
Medborgare 16.....	147
Medborgare 17.....	148
Medborgare 18 och 19.....	155
Medborgare 20.....	158
Medborgare 21.....	158
Medborgare 22.....	158

Medborgare 23	160
Medborgare 24	161
Medborgare 25	165
Medborgare 26	166
Medborgare 27	167
Medborgare 28	168
Medborgare 29	168
Medborgare 30	169
Medborgare 31	170
Medborgare 32	171
Medborgare 33	172
Medborgare 34	175
Medborgare 35	176
Medborgare 36	176
Medborgare 37	176
Medborgare 38	180
Medborgare 39	180
Medborgare 40	181
Medborgare 41	182
Sammanfattade synpunkter från samrådsmöten	182
Öppet hus Birgittas café	182
Samrådsmöte Pakdalaskolan	182
Samrådsmöte Reginalokalen	183
Samrådsmöte Rydsgården	183
Samrådsmöte Hobyskolan	184
Mingel Coop Kallinge	184
Skolbesök	185
Övrigt (telefon, möte, sociala medier)	185
Sociala medier	185
Möte	185
Telefonsamtal	186

1. Samrådsprocessen

1.1 Bakgrund

Kommunstyrelsen gav 2022-01-11 § 7 i uppdrag att upprätta en ny översiktsplan. Under 2022 påbörjades arbetet med framtagandet av en ny översiktsplan för Ronneby kommun. Under 2023 präglades arbetet utav dialog och insamling av underlag. Dialoger och workshops genomfördes med politiken, tjänstepersoner och berörda myndigheter. Tidig medborgardialog genomfördes med allmänheten, företagare, kommunala råd och skolelever på gymnasieskolan Knut Hahn.

1.2 Samråd

Kommunstyrelsen beslutade 2024-05-07 § 146, om samråd av förslag till översiktsplan Ronneby 2045. Översiktsplaneförslaget har varit utställt för samråd under tiden 2024-05-20 till och med 2024-08-30. Myndigheter, föreningar och allmänheten med flera har beretts tillfälle att lämna synpunkter på planförslaget.

Översiktsplanehandlingarna fanns under samrådstiden tillgängliga på kommunens webbplats, Stadshusets foajé samt biblioteken i kommunen. Planförslaget annonserades i lokaltidningarna den 17 maj 2024. För att tillgängliggöra planförslaget ytterligare har planförslaget presenterats i filmer som funnits tillgängliga på kommunens webbplats under samrådstiden.

Under samrådstiden genomfördes samrådsmöten och mingel på följande platser:

24/5 Saxemara, öppet hus på Birgittas café

27/5 Ronneby, Parkdalaskolan

29/5 Backaryd, Reginalokalen

4/6 Johannishus, Rydsgården

10/6 Bräkne-Hoby, Hobyskolan

18/6 Kallinge, mingel utanför Coop.

Synpunkter som framfördes vid dessa möten finns sammanfattade i slutet av dokumentet.

Utöver dessa tillfällen har tjänstepersoner även besökt Parkdalaskolan och gymnasieskolan Knut Hahn för att visa planförslaget och samla in synpunkter från kommunens barn och unga. Då mer information om specifika utvecklingsplaner efterfrågats har ett antal möten har också skett med berörda medborgare i stadshuset alternativt via Teams.

2. Sammanfattning

2.1 Sammanfattning av inkomna synpunkter

Ronneby kommun tackar för ditt engagemang och deltagande under samrådet.

Cirka 75 yttranden från olika myndigheter, grannkommuner, föreningar, kommunala bolag, politiska partier och privatpersoner inkom under samrådet. Nedan presenteras kortfattat huvuddragen.

Från myndigheter har synpunkter framförts om förtydliganden gällande prioritering av områden för klimatanpassning, påverkan på marinekologin vid bebyggelse på och vid vatten, avsaknad av bevarandeområden för biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Synpunkter kring hantering av målkonflikter inom utpekade områden samt påverkan på miljömål och miljö kvalitetsnormer har lämnats. Synpunkter har även framförts gällande trafikförsörjning till utpekade verksamhetsområden utmed Rv 27 och E22.

Privatpersoner har framför allt lämnat synpunkter kopplat till utpekande av mark för verksamheter, bostäder och infrastruktur på privatägd mark. Även synpunkter kring utpekande av bostadsmark i närheten av jordbrukscentrum och på jordbruksmark har inkommit. Flera inkomna synpunkter berör utpekade områden för verksamheter och bostadsbebyggelse med höga naturvärden. Även synpunkter gällande målet om 4000 fler invånare 2045 har inkommit.

2.2 Översiktlig beskrivning av genomförda ändringar och kompletteringar

Inkomna synpunkter och yttranden under samrådet har lett till ett antal förändringar av planhandlingarna i olika omfattning. Listan nedan beskriver översiktligt vilka större förändringar som gjorts.

Kartor

- Granskningsversionen är framtagen enligt ÖP-modell 3.0 (jmf samrådsversion ÖP-modell 2.1).
- Kartan i avsnitt 5.1.1 Grön- och blåstruktur har kompletterats med fler grönområden, stråk och spridningsvägar.
- Flertalet markanvändningsytor har justerats för att undvika intrång i områden med riksintresse för naturvård och friluftsliv.
- Markanvändningsytor som påverkat natura 2000-områden har justerats.
- Kartan har kompletterats med generell och utvidgat strandskydd.
- Utförligare information har kopplats till de olika markanvändningsytorna i kartan, dels för att tydliggöra målkonflikter.
- Förslag om husbåtar har utgått.
- Markanvändningsytor för småbåtshamnar har minskats i omfattning. Områden utmed kusten med bland annat funktionsblandad bebyggelse pekas ut för att påvisa behov av och möjliggöra klimatanpassning.
- Markanvändning utgår från antagen LIS-plan från 2013.
- Komplettering av kartlager som visar SGU jordartskarta och erosionskänsliga områden.
- Avsnitt 3.3 Klimat har kompletterats med MSB:s kartering över Ronnebyån 2024.
- Vassatorpets övningsområde har justerats till att enbart omfatta Fortifikationsverkets fastighet, Kallinge flygfält 1:1.
- Verksamhetsområde Fiskareby har utökats sedan samrådet.
- Vägkoppling mellan väg 653 och Rv 27 har justerats med hänsyn till Karlsnäs gårdens friluftsområde och Natura 2000. Vägkopplingen är schematisk och behöver utredas vidare.

- Vägkoppling mellan Yxnarumsvägen och föreslagen bostadsbebyggelse inom området Östra Yxnarum i Listerby justeras, ska fortsatt utläsas schematiskt och kommer utredas i efterföljande processer.
- Område för bostadsbebyggelse i Skönevik har utökats i nordost.

Planbeskrivning

- Avsnitt 2.4 Relevanta planer och program har kompletterats.
- Avsnitt 3.5 Miljö, säkerhet och risker har kompletterats med ett stycke om geologiska förutsättningar.
- Avsnitt 3.5.8 Krisberedskap och civilt försvar har kompletterats med bland annat en inriktning och kommunens trygghetspunkter.
- Avsnitt 3.3 Klimat har förtydligats gällande prioriterade områden på grund av havsnivåhöjningar.
- Avsnitt 3.7 Areell näring har delats in i två avsnitt; 3.7 *Jordbruk* respektive 3.8 *Skogsbruk*.
- Kapitel 4. Mark- och vattenanvändning har delats in i två kapitel; 4. *Planeringsinriktning* respektive 5. *Mark-, vatten- och bebyggelseutveckling*.
- Tidigare avsnitt 4.3 *Ämnen* har bytt namn till *Tematiska områden* och återfinns i kapitel 5.
- Avsnitt 5.1 grön- och blåstruktur har kompletterats med information om gröna stråk, spridningslänkar och mörka stråk
- Samtliga Ortsbeskrivningar i avsnitt 5.2 Geografiska områden har utvecklats och kompletterats med information och länkar.
- Avvägning intressen i samtliga avsnitt i 5.2 Geografiska områden har kompletterats för tydligare beskriva målkonflikter.
- Tematiska området 5.1.10 Energi har tillkommit.
- Tidigare kapitel 5. Genomförande byter namn till kapitel 6. *Kontinuerlig översiktsplanering* och har kompletterats.

Hållbarhetsbedömning inklusive miljökonsekvensbeskrivning

Bedömningen har uppdaterats utifrån ovan angivna förändringar. Sammanfattningsvis visar bedömningen att översiktsplanen visar på positiv utveckling vad gäller social hållbarhet och hållbara resor, medan utpekande av stora markområden för verksamheter och bostäder bedöms ha stor påverkan på naturvärden. Vidare kvarstår bedömningen av att det saknas bevarandeområden för biologisk mångfald och en kartering av ekosystemtjänster.

Bedömningen föreslår åtgärder för ökad hållbarhet i Ronneby kommun, delar av dessa förslag ingår i avsnitt 6. *Kontinuerlig översiktsplanering* där bland annat genomförande och uppföljning av översiktsplan 2045 presenteras.

2.3 ÖP-modellen

Boverket har tagit fram en ÖP-modell för arbetet med översiktsplanering. ÖP-modellen ger vägledning till kommunerna om hur informationen i en digital översiktsplan kan struktureras på ett enhetligt sätt. Den nya ÖP-modellen, ÖP-modell 3.0 ersätter ÖP-modell 2.1 vilken tillämpades i samrådsversionen.

I ÖP-modellen framgår hur kommunen kan kategorisera kommunens mark- och vattenanvändning. Kommunen kan också klassificera mark- och vattenanvändningarna i planen som *pågående, utvecklad*

eller *ändrad* användning. *Pågående* innebär en tolkning av pågående markanvändning, *utvecklad* innebär en utveckling av pågående markanvändning och *ändrad* markanvändning innebär förslag om en ny markanvändning inom det geografiska området.

Bytet till ÖP-3.0 innebär ett antal förändringar jämfört med samrådsversionen. Till exempel har kategorierna mångfunktionell bebyggelse och sammanhållen bostadsbebyggelse bytt namn till funktionsblandad bebyggelse respektive bostadsbebyggelse. Användningar som berör natur och friluftsliv har också fått fler och nya kategorier.

2.4. Pop-up i digital karta

I samrådsredogörelsen hänvisas ofta till en så kallad *pop-up* i den digitala kartan. En pop-up dyker upp om man trycker på respektive utpekad området i den digitala kartan. I en pop-up framgår kortfattad information och vilken hänsyn (ej prioritering) det efterföljande planarbetet behöver ta.

3. Redovisning av yttranden

Tabellen nedan redovisar antalet inkomna samrådsyttranden.

Statliga och regionala instanser	9
Grannkommuner	4
Kommunala nämnder, råd och bolag	10
Politiska partier	1
Föreningar, organisationer och företag	9
Privatpersoner	41
Totalt	74

Samtliga inkomna synpunkter redovisas i sin helhet nedan i detta dokument. Efter varje enskilt yttrande redovisas kommunens kommentar på yttrandet. Med hänsyn till GDPR har samtliga namn på privatpersoner och fastigheter anonymiserats genom medborgare 1, 2, 3 etc. För att enklare ta del av just ditt yttrande och kommunens bemötande kan du kontakta kommunstyrelsen@ronneby.se

3.1 Statliga och regionala instanser

Följande instanser har lämnat synpunkter genom länsstyrelsen Blekinge län:

Havs- och vattenmyndigheten (HaV), Länsstyrelsen Kronoberg, Energimyndigheten, Luftfartsverket (LFV), Svenska Kraftnät, Post- och telestyrelsen (PTS), Trafikverket, Sjöfartsverket, Sveriges geologiska undersökning (SGU), Försvarsmakten, Skogsstyrelsen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Statens geotekniska institut (SGI), Region Blekinge och Tillväxtverket.

Samtliga inkomna yttranden i sin helhet finns att läsa hos Länsstyrelsen Blekinge,

Blekinge@lansstyrelsen.se

Blekinge museum har inkommit med yttrande separat.

3.1.1 Länsstyrelsen Blekinge län

Sammanfattning

Länsstyrelsens yttrande fokuserar på de frågor som länsstyrelsen är skyldig att bevaka i sin granskning av översiktsplanen enligt 3 kap. 16 § PBL, vilket ger grund för överprövning av senare detaljplaner och beslut om lov i de fall de inte hanteras i planen. En sammanställning av andra statliga myndigheters synpunkter redovisas.

Länsstyrelsens uppdrag

Enligt 3 kap. 10 § plan- och bygglagen (PBL) ska länsstyrelsen under samrådet om kommunens förslag till översiktsplan särskilt

- ta till vara och samordna statens intressen,
- tillhandahålla underlag för kommunens bedömningar och ge råd i fråga om sådana allmänna intressen enligt 2 kap. som hänsyn bör tas till vid beslut om användningen av mark- och vattenområden,
- verka för att riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken (MB) tillgodoses, att miljökvalitetsnormer enligt 5 kap. MB följs och att redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket MB,
- verka för att sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt, och
- verka för att bebyggelse och byggnadsverk inte blir olämpliga med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsen ska dessutom ge råd i övrigt om tillämpningen av bestämmelserna i plan- och bygglagen, om det behövs från allmän synpunkt.

Länsstyrelsen har bjudit in statliga myndigheter och regionala aktörer som kan beröras av planförslaget att inkomma med synpunkter. Följande har inkommit med yttranden: Havs- och vattenmyndigheten (HaV), Länsstyrelsen Kronoberg, Energimyndigheten, Luftfartsverket (LFV), Svenska kraftnät, Post- och telestyrelsen (PTS), Trafikverket, Sjöfartsverket, Sveriges geologiska undersökning (SGU), Försvarsmakten, Skogsstyrelsen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Statens geotekniska institut (SGI), Region Blekinge och Tillväxtverket. Länsstyrelsen i Kalmar, Naturvårdsverket och Blekinge museum har inte svarat på remissen. Samtliga inkomna yttranden i sin helhet finns att läsa hos Länsstyrelsen Blekinge, Blekinge@lansstyrelsen.se

Sammanfattning av länsstyrelsens synpunkter och råd

Översiktsplanens förslag till utveckling genom förtätning i Ronnebys tätorter och på landsbygden, där befintlig infrastruktur och tekniska anläggningar kan nyttjas mer effektivt, är en positiv inriktning.

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen har utvecklat en digital handling som överlag är tydlig och lättillgänglig. Kartmaterialet skulle dock behöva förtydligas.

Länsstyrelsen har även förståelse för att en översiktsplan är ett övergripande dokument när det gäller kommunens inriktning och att mer detaljerade utredningar behöver göras i detaljplaneprocessen. Länsstyrelsen anser dock att kommunen bör presentera tydligare strategier och avvägningar inom översiktsplanens utvecklingsområden och de målkonflikter som kan uppstå i kommande planprocesser.

Kommunens arbete med översiktsplanen är ett bra tillfälle att identifiera och uppmärksamma frågor, utmaningar eller utvecklingsområden som kan behöva samordnas med andra kommuner eller med regionen. Det är dock viktigt att samråd sker med intilliggande kommuner och länsstyrelse avseende verksamheter som kan ha gränsöverskridande effekter eller påverkan. Det gäller till exempel nyetablering av vindkraft, utveckling av fjärrvärme, solcellsparker, andra miljöfarliga verksamheter samt åtgärder vid förorenade områden.

Under 2024 kommer vattentjänstplanen att beslutas, vilken bör vara färdigställd innan översiktsplanen kan antas.

Sydostlänken- Järnvägens draging kommer inte gå genom Ronneby kommun, men den kan vara värd att nämna i kommunens översiktsplan, då den förmodas påverka hela Blekinge.

Sjöfartsverket anser att översiktsplanen bland annat bör kompletteras med redovisning av intresse för sjöfarten, hamnverksamheten och fritidsbåtar i syfte att identifiera och redovisa eventuella ömsesidiga påverkningar.

Luftfartsverket (LFV) vill i egenskap av sakägare för CNS-utrustning påtala att det i översiktsplanen inte nämns något om flyghinder för den civila luftfarten, utan endast Försvarmaktens regler.

Länsstyrelsen saknar överblick över grundvattenförekomsterna i kommunen för att säkerställa att de skyddas från markanvändning och verksamheter som skulle kunna innebära en betydande påverkan på miljökvalitetsnormen för en grundvattenförekomst.

Kommunen har valt att prioritera i stort sett hela kusten samt delar av Ronnebyån för klimatanpassning för stigande havsnivåer och höga flöden. Området är mycket omfattande och ger inte en bild av vad som är mest prioriterat eller vilken typ av anpassningsåtgärd som är mest lämplig. Planförslaget bör ta fram tydligare ställningstaganden kring vilka områden som ska prioriteras för klimatanpassning. Markförutsättningarna för ras, skred och erosion behöver även förtydligas/beskrivas.

Bevarandeområden för biologisk mångfald, spridningslänkar och ekosystemtjänster pekas inte ut i tillräcklig utsträckning. Till exempel skulle ekosystemtjänster kunna synliggöras i mark- och vattenanvändningskartan.

Länsstyrelsen anser att det finns behov av en tydligare koppling till kommunens nya riktlinjer för bostadsförsörjning, antagna 2024-06-18.

Det bör även framgå hur en eventuell påverkan på MKN för ytvatten ska hanteras i samband med marina verksamheter, husbåtar etc.

Planförslaget pekar ut områden för utveckling av marina näringar, friluftsliv och båtaktiviteter. Länsstyrelsen saknar tydliga ställningstaganden kring ett mer hållbart båtaktiviteter och hållbar utveckling av marina näringar och med boende på vatten.

Miljökonsekvensbeskrivningen är lättläst och redovisar på ett bra sätt konsekvenser samt förslag på ändringar från föregående Översiktsplan 2035. Länsstyrelsen saknar dock planens konsekvenser för kulturmiljön.

Länsstyrelsen delar uppfattningen i miljökonsekvensbeskrivningen att LIS-områden och kustnära områden inte är lämpliga för utbyggnad ur ett miljö- och resursperspektiv. LIS-områdena bör ses över utifrån den senaste kunskapen om klimatrisker. Även vattendrag och sjöar som inte är karterade kan påverkas av ökade nederbördsmängder.

Synpunkter enligt 3 och 4 kap. PBL

Riksintressen

Riksintresse yrkesfiske 3 kap. 5 § MB

Havs- och vattenmyndigheten uppskattar att riksintresset presenteras på samma sätt som i havsplanen, och antas kunna samexistera med övriga intressen på platsen bilaga 1.

Riksintresse för yrkesfisket 3 kap. 5 § MB

Det finns ett utpekade område för yrkesfiske som berör Ronneby kommun. Området, Rosenklintsgrunden, är beläget långt utomskärs och är ett viktigt område för trålfiske efter torsk, strömning och skarpsill. Förslaget bedöms inte påverka intresset.

Riksintresse för friluftslivet 3 kap. 6 § MB

Det finns fyra utpekade områden för friluftsliv, se även rubrik Friluftsliv under Allmänna intressen.

Riksintresse för naturvården, 3 kap. 6 § MB

Det finns tolv utpekade områden som berör naturvård. Bebyggelse kan komma att beröra naturvården, se även under rubrik Natur under Allmänna intressen.

Riksintresse för kulturmiljövården 3 kap. 6 § MB

Det finns fyra utpekade områden för kulturmiljövård, se även under rubrik Kulturmiljövård under Allmänna intressen.

Riksintresse för Skyddade vattendrag 3 kap. 7 § MB

Det finns ett skyddat vattendrag i kommunen. Några åtgärder föreslås ej, vilket är positivt.

Riksintresse för energiproduktion och energidistribution, 3 kap. 8 § MB

Energimyndigheten ser positivt på att kommunen verkar för att en ny central anläggning för fjärrvärmenätet kan anläggas. Kommunen uttrycker även att ett mer elintensivt samhälle kan innebära ett ökat behov av ytor för både produktion och lagring. Detta vill Energimyndigheten understryka betydelsen av. Lämpliga platser för

både en ny central fjärrvärmeanläggning och ytor för energiproduktion och lagring skulle med fördel kunna pekas ut i översiktsplanen.

Vidare vill Energimyndigheten upplysa om att kommunen hänvisar till vindkraftsplan från 2012. Riksintresseområdena från 2012 är inaktuella. Kommunen bör härmed överväga att uppdatera vindkraftsplanen, bilaga 2.

Trafikverket vill informera kommunen om att det har uppmärksammats att solceller kan orsaka störningar i Trafikverkets radiotrafik, signal-, el- eller teleanläggningar. Störningar i de tekniska systemen kan leda till att trafiken måste stoppas. Om det visar sig att anläggningen stör järnvägstrafiken kommer Trafikverket begära att solcellsanläggningen stängs av. Åtgärden är inte bygglovspflichtig, men bra att kommunen har det i beaktande. Det gäller även solceller på enbostadshus, bilaga 3.

Svenska kraftnät framför att det är positivt att det framgår i översiktsplanen att det är viktigt att elförsörjningen är effektiv och robust och att elförsörjningen är ett viktigt område för samhällets beredskap och robusthet. De vill härmed kopplat till det informera om att transmissionsnätets mark- och vattenanspråk utreds för närvarande för riksintresseanspråk inom totalförsvarets civila del, transmissionsnät som region- och lokalnät utgör essentiella delar av totalförsvaret, bilaga 5.

Riksintresse för kommunikationer, 3 kap. 8 § MB

Trafikverket har noterat att samtliga riksintressen redovisas i översiktsplanen och anger att utpekade riksintressen ska skyddas mot åtgärder som kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna nu och i framtiden.

Det är viktigt att översiktsplanen tydliggör hur riksintressena och dess influensområden avses tillgodose i planeringen utifrån den utveckling som föreslås i planen. I översiktsplanen ska avväganden mellan eventuellt motstridiga intressen göras där kommunens ställningstaganden och de konsekvenser som planen kan tänkas få på riksintressenas funktion ska framgå i bilaga 3.

Kommunens föreslagna utveckling och trafikallsträng i statlig infrastruktur

Trafikverket anger att planförslaget med utveckling av ny bebyggelse kommer få konsekvenser i statlig infrastruktur. Särskilt längs väg 27 där en stor andel pekas ut för verksamhets- och företagsetableringar. För att gå vidare med planeringen av områden som sannolikt innebär ökade trafikflöden behöver **trafiksituationen och kapacitetsutnyttjandet** kopplat till utvecklingen utredas i ett större sammanhang. Innan eller senast när kommunen påbörjar förekommande detaljplaner bör trafiksituationen ha utretts där det i planprocessen tas höjd för de eventuella åtgärder som kan krävas. Översiktsplanen redovisar nedanstående infrastrukturåtgärder som berör statlig infrastruktur. Åtgärderna finns inte med i nationell plan för transportsystemet som sträcker sig fram till 2033.

- En rätare Blekinge kustbana med två parallella system genom Blekinge, ett regionaltåg med få stopp och kortare restider samt ett lokaltåg som stannar på fler orter.
- Nya stationslägen i Johannishus och söder om Ronneby flygplats kallat Knutpunkt Blekinge.

- En ny järnväg som kopplar ihop Ronneby med stambanan, med avsikt att stärka kopplingen mot Växjö, Alvesta och norrut mot Stockholm.
- En alternativ vägsträckning av Väg 653, väster om Forsvarsmaktens verksamhet i Kallinge.

Trafikverkets pågående projekt

Kommunen redovisar Trafikverkets pågående infrastrukturprojekt i Ronneby kommun i översiktsplanen. Det pågår även planering för järnvägsprojektet Sydostlänken, med möjlig byggstart inom översiktsplanens tidsperiod. Järnvägens dragning kommer inte gå genom Ronneby kommun, men den kan vara värd att nämna i kommunens översiktsplan, då den förmodas påverka hela Blekinge. Länsstyrelsen instämmer med Trafikverket.

Sjöfart

Sjöfartsverket anser att presenterade planer inte är så detaljerade eller konkreta som önskvärt för att kunna avge ett reservationslöst yttrande om eventuell påverkan för sjöfarten eller hamnverksamheten i Ronneby hamn. Sjöfartsverket förbehåller sig rätten att få återkomma med mer detaljerade synpunkter på respektive område och åtgärder när planerna i senare skede har konkretiserats.

Påverkan på eller från sjöfarten och hamnverksamheten beaktas inte i dokumentet

”Hållbarhetsbedömning med miljökonsekvens-beskrivning”, som hör till översiktsplanen.

Sjöfartsverket noterar att hamnverksamheten i Ronneby, riksintresseklassade och allmänna farleder 207 och 208 samt fartygsstråk 24 omnämns i översiktsplanen. Hamnen i Ronneby är en allmän hamn.

Sjöfartsverket påpekar dock att, förutom farleder av riksintresse för kommunikationsanläggningar, även övriga farleder eller eventuella andra objekt av intresse för sjöfarten bör beaktas i översiktsplanen.

Andra objekt utpekade som riksintresse för sjöfarten:

DGPS-referensstationer för sjöfarten (Referensstationer för utsändning av korrektionssignal inom positioneringssystemet DGPS)

VHF-stationer (Infrastrukturnätet för säkerhetskommunikation)

AIS basstationer (Identifieringssystem för fartyg inom sjöfarten)

Objekt som är väsentliga för sjöfarten:

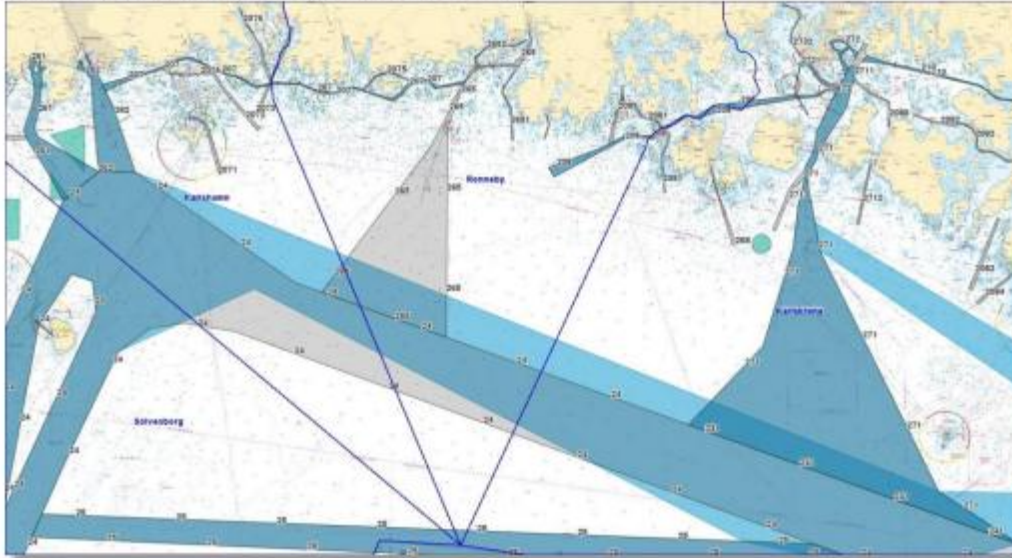
- Navtex-stationer (Infrastrukturnätet för säkerhetskommunikation)
- MF-stationer (Infrastrukturnätet för säkerhetskommunikation)

Sjöfartsverket anser att översiktsplanen bör kompletteras med redovisning av intresse för sjöfarten, hamnverksamheten och fritidsbåtar i syfte att identifiera och redovisa eventuella ömsesidiga påverkningar.

Övriga farleder i kommunens vattenområde;

Bild: Utdrag ur sjökort över kommunens havsområde

Källa: Sjöfartsverket

I fortsatt planeringsarbete måste hänsyn tas till att eventuella framtida åtgärder inte försämrar sjöfartens tillgänglighet, framkomlighet och säkerhet samt möjligheter för den aktuella nyttotrafiken, för fritidssjöfarten eller för yrkesfiske. Planer på byggnationer eller verksamheter som bedöms ge upphov till hämmande krav för sjöfarten kommer att avstyrkas från Sjöfartsverket.

Vid planering av nybygge eller belysningspunkter i strandnära lägen inom planområdet ska hänsyn tas så att dessa inte bländar sjöfarande eller påverkar funktionen på de aktuella ljuspunkter som är avsedda för sjöfartens säkra navigation. Detta gäller även arbetsbelysning under anläggningsfasen.

I fortsatt planarbete bör hänsyn tas till att skydda de planerade objekten mot eventuella påkänningar och svall från passerande sjötrafik. Vid planering av bryggor och tilläggningsplatsers utformning bör hänsyn tas till svallpåverkan från angränsande farleder.

Brister i skyddet mot svall, erosion eller buller skall inte kunna leda till krav på fartbegränsningar eller andra restriktioner för sjöfarten eller för hamnverksamheten.

Följande planområde ska därför samrådas med Sjöfartsverket när planerna bearbetats ytterligare och konkretiserats:

- Vatten- och strandnära anläggningar samt bostads-, industri- service- och övriga bebyggelser;
- Eventuella fysiska skydd och barriär mot stigande havsnivå i vatten eller i strandnära läge på land;
- Utbyggnad eller utökning av små-, fritidsbåts- och gästhamnar;
- Eventuella etableringar av småbåtshamnar, båtplatser, bryggor, kajer eller andra vattenanläggningar;
- Eventuella etableringar av elproduktionsanläggningar till havs, i farbara vattendrag eller i strandnära läge på land;

- Eventuella anläggningar för färje-, linje- eller andra vattenburna kollektivtrafik samt planer för etablering eller utökning av dessa;
- Inrättande eller utvidgning av natur-, strand- eller vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter, restriktioner etc.
- Planer som innebär ändring av befintlig strand- eller kajlinje;
- Sjöförlagda kablar, VA-, värme- eller andra ledningar inklusive åtgärder för befintliga ledningar;
- Korsande luftledning, broar eller andra konstruktioner över farbara vattendrag som kan inskränka framkomligheten för sjöfarten;
- Förslag till fartbegränsningar eller andra inskränkningar för sjöfarten.

Sjöfartsverket påminner om att alla förändringar i befintlig strandlinje eller botten-topografi ska sjömätas enligt sjömätningsstandard FSIS-44 och resultat skickas till Sjöfartsverket.

Andra förändringar av information som anges i sjökort såsom kajer, pirar, bryggor och strandlinje ska geodetiskt bestämmas och rapporteras in till Sjöfartsverket via¹ (Ufs-redaktionen). Koordinater anges i SweRef 99/WGS 84 i grader, minuter och decimalminuter med tre decimalers noggrannhet (DD MM,mmm) alternativt i plana koordinater SweRef 99 TM. Eventuellt kartunderlag levereras som shape- eller DWG-fil i koordinatsystem SweRef 99 TM, bilaga 3.

Civila luftfarten

Luftfartsverket (LFV) vill i egenskap av sakägare för CNS-utrustning påtala att det i översiktsplanen inte nämns något om flyghinder för den civila luftfarten, utan endast Försvarmaktens regler. Vad som gäller avseende civil luftfart bör nämnas i alla översiktsplaner för att säkerställa att LFV och Försvarmakten remitteras i dessa ärenden.

LFV vill påminna om att följande gäller för civil luftfart:

Alla byggnadsobjekt oavsett typ som master, torn, pyloner, vindkraftverk, skyltar, konstverk, byggnader etc. som är högre än 20 meter över mark eller vattenytan ska remitteras till LFV. Detta gäller oavsett position på svenskt territorium. Befinner sig objektet till havs eller i insjö ska även Kustbevakningen i Karlskrona remitteras, bilaga 4.

Riksintresse för industriell produktion 3 kap. 8 § MB

Tillväxtverket har inga synpunkter på delar kopplat till statliga intressen eller riksintressen, men har valt att lämna några synpunkter.

Tillväxtverket är ansvarig myndighet för riksintresse industriell produktion. Industriell produktion enligt 3 kap. 8 § MB handlar i huvudsak om områden för basindustrin. Tillväxtverket har en sektorsbeskrivning för riksintresse industriell produktion från 2021 som finns att ta del av på myndighetens webbplats² bilaga 11.

Riksintresse för totalförsvaret, 3 kap. 9 § MB

Försvarmakten har avstått från att yttra sig, men vill informera om försvarets hemsida³ samt att Försvarmakten fortfarande vill ha översiktsplanerna för synpunkter, bilaga 10.

Riksintresse 4 kap. 1 - 4 §§ MB

¹ ufs@sjofartsverket.se

²

<https://tillvaxtverket.se/tillvaxtverket/omtillvaxtverket/detharartillvaxtverket/varauppdrag/riksintressenforindustriellproduktion.2572.html>

³ www.forsvarsmakten.se/riksintressen

Hela Ronneby kommuns kust utgör riksintresseområde för högexploaterad kust. Stora delar av kusten ligger även låglänt och riskerar att översvämmas. Det är därför positivt att kommunen lyfter fram att det är viktigt att åtgärder utförs och utreds inom ramen för klimatanpassning med beaktande av natur- och kulturmiljövärden i samband med förtätning.

Geoteknik

Statens geotekniska institut (SGI) anser överlag att översiktsplanen innehåller en övergripande beskrivning av ras, skred och erosion och kan förtydligas för att kunna utgöra ett underlag för den strategiska planeringen i förhållande till frågorna. Översiktsplanen saknar en beskrivning av geologiska förhållanden och kan kompletteras med det. Översiktsplanen kan kompletteras med en tydligare beskrivning av förekomsten av branta slänter med förutsättningar för blocknedfall och berggras. Det bör även framgå hur klimatförändringen kan komma att påverka risken för ras, skred och erosion.

Översvämningsförebyggande åtgärder, till exempel uppfyllnader och vallar, kan medföra geotekniska konsekvenser som måste beaktas. Detta gäller både vid skydd av befintlig och tillkommande bebyggelse. Det kan vara en fördel att vid behov uppmärksamma frågan och peka ut områden där det behöver hanteras redan i översiktsplanen.

I sin översiktsplan behöver kommunen redovisa sitt ställningstagande för hur områden med kända eller potentiella stabilitetsproblem ska hanteras. Ställningstagandet bör omfatta både ny och befintlig bebyggelse men även vegetation, parker och andra grönområden bör ingå. Observera att stabilitetsproblem också kan skapas genom exploatering och ändrad markanvändning. SGI rekommenderar kommunen att komplettera översiktsplanen med ställningstaganden i förhållande till ras, skred och erosion.

Ett ställningstagande för hantering av geotekniska säkerhetsfrågor bör bland annat innehålla, områden som inte är lämpliga att bebygga, områden där det redan i översiktsplan är känt att det krävs geotekniska stabilitetsutredningar vid detaljplanering eller bygglovgivning, områden som är prioriterade för skyddsåtgärder, detaljplaner som kan behöva upphävas på grund av geotekniska risker, behov av mellankommunal samordning, strategier för hur kustområden kan anpassas till stigande havsnivåer, identifierade områden där det finns behov av att geotekniska frågor utreds i ett större geografiskt område, hur risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämmning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade kan minska eller upphöra, se mer Geoteknisk säkerhet i kommunal planering⁴ bilaga 14.

Miljö kvalitetsnormer

Av översiktsplanen ska det framgå hur kommunen anser att gällande miljö kvalitetsnormer ska följas. Det ska tydligt framgå om det finns risk att miljö kvalitetsnormer överskrids eller inte. I Ronneby är vattenförekomsternas ekologiska och kemiska status i flera fall otillfredsställande. För kustvattnet är det genomgående problem i länet/Östersjön.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

I översiktsplanen anges status i text inte reella siffror på statusen för vatten, vilket med fördel kan redovisas. Kommunen bör även tydliggöra hur man ska jobba för att säkerställa att alla vattenförekomster inom kommunen uppnår god status, samt hur man ska jobba med de vattenförekomster som idag inte uppnår god status. Länsstyrelsen saknar överblick över grundvattenförekomsterna i kommunen för att säkerställa att de skyddas från markanvändning och

⁴ <https://www.sgi.se/sv/vagledning-i-arbetet/geoteknisk-sakerhet-kommunal-planering/>

verksamheter som skulle kunna innebära en betydande påverkan på miljökvalitetsnormen för en grundvattenförekomst.

Det bör även framgå hur en eventuell påverkan på MKN för ytvatten ska hanteras i samband med marina verksamheter, husbåtar etc.

Vidare framgår att det i detaljplaneskedet ska redovisas att en betydande påverkan på vattenförekomster inte riskeras vid ett genomförande av planen, vilket är positivt. Länsstyrelsen anser dock att planen med fördel kan hänvisa till beslutade miljökvalitetsnormer samt relevanta åtgärdsunderlag. Se Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter⁵ samt åtgärdsprogram⁶. Länsstyrelsen i Kalmar läns (Vattenmyndighet i Södra Östersjöns vattendistrikt) föreskrifter för Södra Östersjöns vattendistrikt 08FS 2016:15 (inklusive ändringar) och åtgärdsprogram för vattenförvaltning i Södra Östersjöns distrikt. Se även planeringsundersunderlagen ”interkommunal havsplan för Blekinge” samt den nationella ”Havsplan för Östersjön”.

Havs- och vattenmyndighetens anger att utöver de miljökvalitetsnormer som kommunen tar upp gällande ytvatten enligt HVMFS 2019:25 bör kommunen även ta upp de miljökvalitetsnormer som gäller för HVMFS 2012:18, senaste uppdatering 2024:11 om god miljöstatus samt miljökvalitetsnormer med indikatorer för Nordsjön och Östersjön, bilaga 1.

Miljökvalitetsnormer för utomhusluft

Hur luftkvaliteten kan förbättras är en viktig aspekt i varje kommuns planering. Luftföroreningar är orsak till många hälsoproblem och orsakar varje år en för tidig död för många människor. Planen berör bara luftkvalitet övergripande och länsstyrelsen skulle gärna se ett tydligare ställningstagande runt hur luftkvaliteten kan främjas. Ett nytt luftkvalitetsdirektiv väntas antas av EU under hösten 2024. När direktivet har antagits har medlemsländerna två år på sig att genomföra direktivets bestämmelser. Det nya direktivet kommer bland annat att innehålla skärpta krav på luftkvaliteten som länderna ska leva upp till senast 2030.

Buller

Länsstyrelsen ser gärna att avsnittet om buller under Miljö, säkerhet och risker utvecklas med strategier, regler och riktvärden som ska tillämpas vid nybyggnation. Detta så att översiktsplanen får den vägledande funktion för kommande planering som den syftar till. Även om kommunen inte har något krav på att kartlägga buller med anledning av miljökvalitetsnormer är det viktigt att kommunen arbetar för att långsiktigt skapa goda ljudmiljöer.

Interkommunal havsplan

Havs- och vattenmyndigheten vill informera om att havsplaner för Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet beslutades av regeringen den 10 februari 2021. Länken till förslag till havsplaner bör därmed bytas ut i plandokumentet. Havs- och vattenmyndigheten har fått i uppdrag att uppdatera havsplanerna för att rymma mer energi. Granskningsförslaget är tillgängliggjort på HaV:s webb⁷.

Mellankommunala och regionala frågor

Dokumentet lyfter fram flera olika mellankommunala intressen som kan komma att beröras, vilket är positivt. Länsstyrelsen i Kronobergs län upplyser dock om vikten av att samråd sker med intilliggande kommun och länsstyrelse avseende verksamheter som kan ha gränsöverskridande effekter eller

⁵ HVMFS 2012:18

⁶ Åtgärdsprogram för havsmiljön

⁷ <https://www.havochvatten.se/planering-forvaltning-och-samverkan/havsplanering/granskning-av-forslag-till-andrade-havsplaner/forslag-till-andrade-havsplaner.html>

påverkan. Det gäller till exempel nyetablering av vindkraft, solcellsparkar, andra miljöfarliga verksamheter samt åtgärder vid förorenade områden.

Vidare anges att det är positivt att förslaget till översiktsplan, i avsnittet teknisk försörjning, lyfter fram ökad elproduktion och distribution som viktiga frågor. Men att det saknas de delar av de samhällsplaneringsmässiga aspekterna av energiområdet, som hänger samman med behovet av mellankommunal/regional planering, till exempel hur kommunens elkapacitet både kan påverkas av och påverka andra omkringliggande kommuner.

Kommuner ska enligt Lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ha aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi i kommunen. Det framgår inte av dokumentet om Ronneby kommun har en sådan plan. Ronneby kommun har däremot ett Program för klimat och energi. Det framgår inte av programmet om dokumentet är tänkt att fylla funktionen av en lokal energiplan. Programmet för klimat och energi innehåller mål och aktiviteter, men uppfyller inte i alla delar lagstiftningens krav på en lokal energiplan. Programmet ska dock revideras år 2025, vilket ger tillfälle att utveckla dokumentet så att det uppfyller lagkraven. Programmet kan dock redan idag användas, genom att lyfta in relevanta energiaspekter i översiktsplanen. Kommunen kan till exempel tydligare peka ut lämpliga områden för solenergi.

Att planera för friluftsliv är att planera för ökad folkhälsa, naturförståelse och regional utveckling. I översiktsplanen lyfts vikten av att länka samman och utveckla vandrings-, cykel-, rid- och kanotleder över kommungränserna vilket stärker friluftslivet.

Länsstyrelsen i Kronoberg uppmärksammar att kommunens grönstrukturplan är från år 2018. Planen saknar en struktur för uppföljning. Kommunen uppger att en friluftsplän ska tas fram, vilket är bra. En tidsplan saknas dock för framtagande.

Att följa upp vad som händer i vår omgivning är viktigt för den strategiska planeringen. Det är värdefullt att få en bild av pågående trender för att kunna fatta långsiktigt hållbara beslut i användning av mark- och vattenområden. Kunskapen ger också underlag för uppföljning av miljö kvalitetsmål, friluftsmål med mera.

Sedan drygt tio år inventerar Länsstyrelsen vattenanknutna kulturmiljöer i Kronobergs län. Kunskapsunderlagen kan ligga till grund för planerade biotopvårdsinsatser. Underlagen kan även användas av en kulturhistoriskt intresserad allmänhet, föreningar, offentliga och privata aktörer med flera. Kulturmiljöerna är av allehanda slag, allt ifrån flottningslämningar, kvarnar, broar och sågar till bykhus och fiskeanläggningar. Ett flertal av inventeringarna har gjorts tillsammans med Länsstyrelsen i Blekinge och inventeringar som även gjorts i Ronneby kommun finns här⁸.

Det har även noterats att en kommunal cykelplan saknas. För info finns ett stöd i regional cykelstrategi 2018–2029, Region Blekinge. Bilaga 6

Svenska kraftnät framför att det i översiktsplanen framgår att kommunen tar hänsyn till och samordnar översiktsplanen med relevanta regionala planer. De föreslår att även en länk till Svenska kraftnäts nätutvecklingsplan läggs till som ett relevant dokument i översiktsplanen och att transmissionsnätet inkluderas under mellankommunalt intresse, bilaga 5.

Energiförsörjning

Ett sätt att få till stånd ny produktion av förnybar energi är genom generationsväxling av befintliga vindkraftsanläggningar. Genom att, på samma ställen som redan upptas av vindkraftsverk, uppföra nya och mer moderna vindkraftsverk kan produktionen av vindkraftsel mångdubblas. Detta kräver dock

⁸ Bidrag till kulturhistoriska miljöer | Länsstyrelsen Blekinge (lansstyrelsen.se)

diskussioner med Försvarsmakten så att eventuella hinder för en sådan generationsväxling kan hanteras.

Länsstyrelsen Blekinge anser att det är bra att det finns en ambition att öka anslutningsgraden till det kommunala fjärrvärmenätet. Samtidigt skulle det ur regional synvinkel vara fördelaktigt om redan befintlig restvärme från andra närliggande kommuner kunde utnyttjas, till exempel från Södra Cells anläggning i Mörrum och från Nymölla pappersbruk.

Region Blekinge tycker att det är positivt att översiktsplanen låter området energi lyftas på flera ställen, särskilt inom fokusområdet Effektiv infrastruktur. Med fördel kan skrivningarna under tillväxt och näringslivssamverkan utvecklas och även innehålla en punkt om energiförsörjning, exempelvis skrivningen: ”Elektrifiering av transporter och industri är huvudspåret för omställning till ett klimatneutralt samhälle och utvecklad konkurrenskraft. Vidare anges att det hade varit önskvärt om skrivningarna under 4.1 Effektiv infrastruktur utvecklas så att även el nämns inom parentes kopplat till ledningar, där endast VA, fiber och fjärrvärme omnämns i dagsläget.

I avsnittet 4.3.7 Infrastruktur och kommunikationer finns skrivningen ”Även elvägar som möjliggör för laddning under pågående körning.” Elvägar är för närvarande relativt långt ifrån realisering även om enstaka försök pågår. Att ha denna skrivning tillsammans med mer aktuella åtgärder kan ge en missvisande bild av teknikens relevans för utvecklingen på transportområdet. Till vidare arbete med översiktsplanen är det önskvärt om meningen vidareutvecklas.

Vad gäller avsnittet 4.3.8 Teknisk försörjning så är det ett väldigt långt kapitel med många underrubriker. Utifrån Lag (1977:439) om kommunal energiplanering anser Region Blekinge att det är rimligt att lyfta energi som ett eget ämne med en egen rubrik under 4.3. Som underrubriker kan då med fördel finnas både El samt Fjärrvärme.

Ett annat medskick är att avsnittet Energi i huvudsak fokuserar på elenergi. Det kan därmed vara pedagogiskt att byta rubriken till Elenergi, Elförsörjning eller motsvarande. Fjärrvärme är också energi.

I avsnittet om Fjärrvärme under 4.3.8 skulle möjligheten att tillsammans med Karlshamns och Karlskrona kommun utreda en sammankoppling av fjärrvärmenäten i regionen kunna tilläggas.

Vidare anser Region Blekinge att resonemangen i avsnittet 4.3.8 anges att fokus bör ligga på solparker och energilagring. Här är det önskvärt om begreppet hybridparker (solceller och batterilager) läggs till i texten och värdefullt att i större utsträckning peka ut lämpliga områden i liknande utsträckning som görs avseende verksamhetsområden. Resonemang om lämplig placering av solparker skulle kunna läggas som en visualisering med diffust gränsade fält upp till 2-3 km från regionnätledningarna på kartan, samt i huvudsak i områden med inte brukningsvärd jordbruksmark eller jordbruksmarker med bete och vallodling som kan kombineras med solparker. Det möjliggör eventuellt ett fortsatt öppethållande av kultur- och odlingsmarker, även om syftet är nytt och det kommer nya rättsfall hela tiden som utgör praxis för vad som är möjligt, bilaga 13.

Kommunens kommentar

Synpunkter enligt 3 och 4 kap. PBL

Utpekade markområden korrigeras för att inte göra intrång inom Riksintresse för naturvård och friluftsliv, där intressekonflikter kvarstår förtydligas detta i avsnitt 3.1 Riksintressen samt i respektive utpekade markområdes pop-up.

I översiktsplanen pekas Galtsjön ut som ett intressant område för energiproduktion, möjligen fjärrvärme. Översiktsplanen pekar inte ut andra områden utan inväntar pågående kommunal Energiplan.

Ronneby kommuns nuvarande Vindkraftsplan från 2012 behöver uppdateras och ingår i efterföljande processer i avsnitt 6, kontinuerlig översiktsplanering.

Utbyggnaden av framför allt verksamhetsområden utmed statlig infrastruktur så som Rv 27 kommer föregås av trafikutredningar inför eller under detaljplaneprocessen.

Föreslagna åtgärder som berör statlig infrastruktur kommer lyftas regionalt för att kunna inkluderas i Nationell plan för transportsystemet.

Avsnitt 5.1.8 Infrastruktur och kommunikationer (f.d. 4.3.8) kompletteras med information om Sydostlänken.

Ronneby kommun visar riksintresse för sjöfart i avsnitt 3.1.3 Kommunikation, utöver dessa finns t.ex. inte DGPS-referensstationer, Navtex-stationer och AIS-stationer i Ronneby kommun. Övriga farleder redovisas inte.

Översiktsplanen pekar ut befintliga småbåtshamnar där det är möjligt att dessa kan utvecklas med fler bryggor och utökad service. Inga nya verksamheter som kan påverka sjöfarten, hamnverksamheten eller fritidsbåtstrafik pekas ut i vattenområdet. I övrigt tas yttrandet som information och Sjöfartsverket kommer vara part vid samråd vid åtgärder enligt ovan.

Avsnitt 5.1.8 Infrastruktur och kommunikationer (f.d. 4.3.8) kompletteras med information om den civila luftfarten.

Avsnitt 3.4.3 kompletteras med information om att det kontinuerligt pågår projektbaserat arbete för att säkerställa god status respektive arbete för att förbättra statusen i vattenförekomster.

Avsnitt 3.4.3 kompletteras med länk till VISS om information om Grundvattenförekomst med kemisk status.

I avsnitt 3.4.3 förtydligas att beslutade MKN framgår i länken till VISS.

HVFMS 2012:18 beskrivs i havsplanen, avsnitt 3.4.3 kompletteras med länk om MKN havsmiljö.

Förslaget om husbåtar utgår. Befintliga småbåtshamnar kan utvecklas med fler båtplatser, tilläggsplatser för skärgårdstrafik kan tillkomma för att utveckla tillgängligheten i skärgården. I övrigt syftar utpekande av hamn- och kustområden till att påvisa behov av klimatanpassning.

Avsnitt 3.4.1 har inriktningar som innebär att luftkvaliteten kan främjas. Vidare är transportsektorn en stor sektor som påverkar luftkvaliteten där minskning av transporter samt förbränningsfria fordon gör skillnad. I Avsnitt 5.1.8 Infrastruktur och kommunikationer (f.d. 4.3.8) samt i de geografiska områdena lyfter översiktsplanen fram åtgärder som minskar transportbehovet.

Avsnitt 3.5 Miljö, säkerhet och risker kompletteras med ett textavsnitt inkl. kartlager om Geologiska förutsättningar. Klimatrisker beskrivs i avsnitt 3.3, vilket inkluderar erosion, ras och skred. I genomförd klimatriskanalys bedöms dessa faktorer inte vara de som innebär de största konsekvenserna i Ronneby kommun. Riskanalysen är underlag till översiktsplanen, men har inte publicerats på grund av känslig information. I de fall där påverkan finns har hänsyn tagits vid utpekandet av nya områden för exploatering alternativt områden som inte är lämpliga för exploatering. Fortsatt hantering av erosion, ras och skred sker i efterföljande planprocesser och

frågan om klimatrisker och klimatanpassning hanteras i pågående Klimatanpassningsplan som förväntas antas under 2026.

Avsnitt 3.5 Miljö, säkerhet och risker kompletteras med länk till Boverket gällande buller och ljudnivå.

Länk till aktuella havsplaner uppdateras i avsnitt 2.5.

Avsnitt 2.5 kompletteras med länk till Svenska kraftnäts nätutvecklingsplan.

Avsnitt 2.6.2 kompletteras med information om att transmissionsätet är ett mellankommunalt intresse.

Friluftspan är under framtagande och beräknas vara antagen under 2025. Grönstrukturplanen föreslås hanteras i efterföljande processer, se avsnitt 6, om kontinuerlig översiktsplanering.

Kommunal cykelplan föreslås hanteras i efterföljande processer, se avsnitt 6, om kontinuerlig översiktsplanering.

Översiktsplanen kompletteras med ett avsnitt 5.1.10 Energi som innehåller Energiförsörjning och fjärrvärme. Arbetet med en kommunal Energiplan är initierad inom kommunen vilken kan hantera samarbete mellan Blekinges kommuner. Utpekande av områden för hybridparker är ett separat arbete som kan ingå i kommunal energiplan. Avsnitt 5.1.8 Infrastruktur och kommunikationer (f.d. 4.3.8) redigeras gällande elvägar.

Hälsa och säkerhet samt risk för olyckor, översvämning och erosion

Förorenade områden

Länsstyrelsen rekommenderar att den vägledning och det tillvägagångssätt som tagits fram nationellt tillämpas⁹.

Generella säkerhetsavstånd samt trafikbuller

Ett flertal områden beräknas utsättas för bullernivåer som överskrider rekommenderade riktvärden för buller vid bostäder. För allmänna vägar gäller generellt ett byggnadsfritt avstånd på 12 meter från vägens vägområde. Länsstyrelsen har för vissa större vägar beslutat om utökat byggnadsfritt avstånd, där 50 meter gäller för E22 och 30 meter för riksväg 27. Även för järnvägen råder ett säkerhetsavstånd till bebyggelse där en bedömning om lämplig lokalisering görs inom ramen för detaljplaneprocessen eller bygglovsprövning. Ny bebyggelse tillåts normalt inte inom 30 meter från järnvägen. Med hänsyn till risk för olycka med farligt gods kan ytterligare säkerhetsavstånd krävas för både väg och järnväg. Trafikverket anser att rådande säkerhetsavstånd och de byggnadsfria avstånden utgör en viktig utgångspunkt i planeringen, både utifrån trafiksäkerhet och människors hälsa där bullerfrågan är en viktig aspekt i lämplighetsbedömningen. Översiktsplanen behöver kompletteras med att det även råder ett byggnadsfritt avstånd till järnvägen.

Trafikverket anser att gällande riktvärden för buller och vibrationer ska uppfyllas vid nybyggnation, större ombyggnader och förändrade användningsområden. Vid bedömningen ska hänsyn tas till prognostiserade trafikflöden för minst 20 års framtid, bilaga 3.

Sjötrafik

Sjöfartsverket anger att anpassning av planerna måste ske på ett sådant sätt att verksamheterna eller byggnationer inte kommer att störas av fartygstrafiken i farleder och av hamnverksamheten eller buller från dessa, vilket på sikt skulle kunna leda till klagomål och krav på inskränkningar för sjöfarten eller för hamnen, bilaga 3.

⁹ <https://www.ebhportalen.se/overgripande-strategiskt/fysisk-planering-och-foroerade-omraden/>

Riskhantering

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) lyfter här några aspekter som kan vara av intresse att beakta i länsstyrelsens yttrande till Ronneby kommun.

Kommunen bör i översiktsplanen redovisa en samlad bild över riskerna i sin kommun och hur man avser att hantera dessa olika risker, det vill säga om riskerna kan accepteras eller om man avser vidta förebyggande eller andra riskreducerande åtgärder. Ett strategiskt ställningstagande i översiktsplanen ger långsiktighet i kommunens riskhantering och riskvärdering och utgör ett bra stöd för att hantera riskfrågor i kommande detaljplaner, bygglov och övriga tillståndsärenden.

Geoteknik

Sveriges geologiska undersökning (SGU) lämnar generella synpunkter och anger att det är av stor vikt att eventuella naturrisker som utgår från jordart, bergart i kombination med vattendrag, topografi och påverkan genom ett ändrat klimat beaktas vid all samhällsplanering, likaså hållbar (åter-)användning av naturresurser som förbrukas av samhället. SGU ser generellt positivt på åtgärder som bidrar till sanering av förorenad mark, klimatanpassning och hållbar energiproduktion för grön omställning. I områden med brant topografi och nära vattendrag bör risk för slamströmmar, erosion och skred beaktas, speciellt i områden med finkorniga jordarter.

Även i de fall där kommunen inte är självförsörjande på bergmaterial behöver fysisk planering tillgodose materialförsörjning till byggande och infrastruktur på både kort och lång sikt, exempelvis genom masshantering, mellankommunala samarbeten och regional materialförsörjningsplanering. Då täktverksamhet kan innebära avsevärd påverkan på omgivningen och samtidigt i många fall ställer specifika krav på råvara och lokalisering, kan det vara klokt att redovisa dylik verksamhet i plankartan för att visualisera ev. konkurrerande markanvändning och påverkan. SGU avstår i övrigt från att yttra sig och hänvisar till flertal allmänna riktlinjer vilka framgår av bilaga 12.

Klimatrelaterade risker och klimatanpassning

Klimatanpassning har integrerats i översiktsplanen på ett genomgående sätt. Då påverkan av framför allt havsnivåhöjning är stor inom många områden och riksintressen är det positivt att kommunen tar ett helhetsgrepp kring klimatrisker i den översiktliga planeringen.

Kommunen har valt att prioritera i stort sett hela kusten samt delar av Ronnebyån. Området är mycket omfattande och ger inte en bild av vad som är mest prioriterat eller vilken typ av anpassningsåtgärd som är mest lämplig. Planförslaget bör ta fram tydligare ställningstaganden kring vilka områden som ska prioriteras för klimatanpassning. Det är särskilt viktigt där kustskydd krävs för vidare bebyggelseutveckling, då det är en mycket omfattande och kostsam åtgärd. Även utveckling av infrastruktur och teknisk försörjning är åtgärder som bör ses ur ett långt tidsperspektiv. Det görs på ett tydligt sätt gällande VA-system och dricksvattenförsörjning.

Behovet av en klimatanpassningsplan lyfts i sammanhanget krisberedskap och civilt försvar (avsnitt 3.5.8), vilket är positivt. Klimatrisker kopplas till ett robust samhälle, samhällsviktig verksamhet, infrastruktur och de verksamheter kommunen prioriterar på ett föredömligt sätt.

Kommunen har generellt utgått ifrån klimatscenario SSP58,5, vilket är rekommenderat för planering av bebyggelse. Det är viktigt att komma ihåg att klimatscenarier innehåller ett stort mått av osäkerhet och inte går att använda som prognoser. Vilket scenario som passar bäst beror på vad konsekvenserna blir ifall till exempel en översvämning inträffar och vilken acceptans det finns för händelsen. Anpassningsåtgärder bör med fördel vara flexibla (till exempel påbyggnadsbara), så att de fungerar vid flera olika scenarier och kan tillämpas först när de behövs.

Kommunen tar upp de mest relevanta klimatriskerna och tar ett helhetsperspektiv kring vilka risker det är som behöver hanteras. De områden som ska finnas med i en ÖP (ras, skred, erosion och översvämning) är mest utvecklade och integrerade i övriga kapitel. Även torka och vattenbrist behandlas inom flera aspekter, såsom jord- och skogsbruk och vattenförsörjning. Risker som inte behandlas lika ingående är värmebölja samt förväntade ekosystemförändringar och risker kopplade till exempelvis minskade ekosystemtjänster.

Metod att kombinera klimathot med skyddsvärda objekt är passande för att identifiera och prioritera risk. Av riskkartan framgår inte vilka av de skyddsvärda objekten som är utsatta. Sammanställd information underlättar för att prioritera anpassningsåtgärder utifrån konsekvens. Uppgifterna kan dock vara känsliga ur ett informationssäkerhetsperspektiv.

Havsnivåhöjning

Kommunen har använt sig av klimatscenario SSP58,5 83:e percentilen, vilket är samma som länsstyrelsen använder i riktlinjer för bedömning av översvämningsrisk.

I avsnitt 3.3 har kommunen utgått ifrån en havsnivå på 3,59 meter. Samtidigt visar riskkartan 3,5 m samt 3,9 m som säkerhetsnivåer för låglänta områden. Det är lämpligt att använda fler nivåer för att identifiera vilka områden som är mest bråttom att anpassa. Det bör dock vara tydligt hur nivåerna kopplar till tidsperspektivet. Länsstyrelsen tillämpar sedan 2024 ett 100-årsperspektiv utifrån gällande översiktsplan. Kommunen bör därför inte planlägga bebyggelse i områden som översvämmas vid år 2145. I avsnitt 4.3.7 utgår kommunen från länsstyrelsens riktlinjer vid analys av översvämningsrisk för vägar.

Kommunen sammanfattar vilka områden som är mest riskutsatta, vilket är positivt. Den bild som visar påverkan på bebyggelse och vägar vid stigande havsnivåer går inte att zooma i. Den ger därmed en begränsad förståelse. Kartbilderna ger ingen information om vilka anpassningsstrategier som ska användas inom de riskutsatta områdena.

Hasslovägen behöver klimatanpassas, då det är den enda tillfartsvägen till Hasslö i Karlskrona kommun. Det finns behov av mellankommunal samordning för att kunna tillmötesgå kravet på tillgänglighet vid ny bebyggelse på Hasslö.

Höga flöden i vattendrag

Kommunen använder ett 200-årsflöde för Ronnebyån. Det framgår inte om flödet är klimatanpassat. Inriktningen är samtidigt att ny bebyggelse ska ta hänsyn till beräknat högsta flöde. Utifrån kraven i PBL bör kommunen använda det klimatanpassade beräknade högsta flödet för att undvika ny bebyggelse i områden som kan översvämmas. Ronnebyån har karterats för beräknat högsta flöde av MSB år 2024.

Kommunen beskriver kombination av höga flöden och havsnivåhöjning som en risk. Särskilt utpekad är Ronneby stad. Beräkning av kombinationseffekter för Ronnebyån och havet är nödvändig för att bedöma översvämningsrisken i centrala och södra Ronneby.

Skyfall

Kommunens skyfallskartering använder relevant klimatscenario för att kunna användas vid vidare planläggning. Länsstyrelsen ser mycket positivt på att låglänta platser undviks för ny bebyggelse och befintlig grönstruktur bevaras för att fördröja vatten. Användning av naturbaserade lösningar ger ett effektivt resursutnyttjande och medför många positiva konsekvenser, vilka lyfts fram i planförslaget.

Värmebölja

Inriktningen grön- och blåstruktur samt begränsad solexponering är lämplig för hantering av värmebölja. Det är viktigt att byggnader där känsliga grupper vistas kan kylas på ett effektivt sätt.

Kommunen kan överväga att titta på anpassade byggnormer för exempelvis förskolor och äldreboenden. Länsstyrelserna i Stockholm, Uppsala och Västmanland har tagit fram ett underlag¹⁰.

Torka och vattenbrist

Risk för vattenbrist hanteras inom avsnitt 4.3.8 (dricksvattenförsörjning). Analys av behov och åtgärder beskrivs tydligt och behandlas fördjupande i vattentjänstplanen som förväntas antas i år. Konsekvenser av torka behandlas även inom areella näringar på ett tillfredsställande sätt.

Befintlig bebyggelse

Riskområden inom befintlig bebyggelse pekas ut. Länsstyrelsen delar i stort beskrivningarna av klimatrisker för respektive geografiskt område.

Det finns vissa förslag till hur risken för befintlig bebyggelse ska hanteras (exempelvis reträtt), vilket är positivt. Ett gott exempel är prioriteringen av vägar i kust och skärgård (avsnitt 4.4.9) där alternativ till Gövägen lyfts fram.

Det saknas emellertid konkreta förslag till hur exempelvis Ronneby tätort ska skyddas. Länsstyrelsen delar kommunens uppfattning att påverkan på befintlig bebyggelse behöver utredas vidare i flera geografiska områden. Ytor som behöver tas i anspråk för skydd kan med fördel markeras ut.

Ny bebyggelse

Kommunen vill möjliggöra mer kustnära boende trots havsnivåhöjning. För att det ska vara möjligt föreslås bland annat reträttområden och bostadsbebyggelse på husbåtar. Länsstyrelsen vill betona att krav på minst en tillfartsväg till bostäder gäller vid detaljplaneläggning. Vägar till hamnområden längs kusten ligger generellt för lågt för att tillfarten ska vara säkrad på sikt. Om tillfartsvägar ska skyddas mot stigande havsnivåer med framtida åtgärder behöver kommunen motivera sin åtgärd och visa på att åtgärden är realistisk och genomförbar ur ett tekniskt, ekonomiskt och juridiskt perspektiv.

Tilllägg till relevanta planer och program Klimat- och sårbarhetsanalys för Blekinge län (Länsstyrelsen Blekinge, 2024).

MSB vill uppmärksamma att regeringen i mars 2024 har fattat beslut om Sveriges nationella strategi för klimatanpassning. Strategin redovisar regeringens inriktning för det nationella arbetet med klimatanpassning och innehåller bland annat mål för klimatanpassning¹¹.

MSB noterar att Ronneby kommun har genomfört en riskanalys i syfte att identifiera de områden med skyddsvärda objekt och intressen som hotas av klimatpåverkan, samt att bedömningen av de identifierade klimatriskerna genomsyrar stora delar av översiktsplanen. MSB underlag som kan vara användbart i kommunens fortsatta arbete med riskanalysen anges i bilaga 7.

Risk- och sårbarhetsanalys

Samtliga statliga myndigheter, kommuner och regioner ska göra en risk- och sårbarhetsanalys (RSA). För kommuner finns skyldigheten reglerad i lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Regionala och kommunala risk- och sårbarhetsanalyser ska ha tagits fram under år 2023 och är ett viktigt underlag i arbetet med riskhantering och översiktsplanering.

MSB noterar att det av planförslaget inte framgår om eller hur kommunens RSA har beaktats i planförslaget.

¹⁰ Värme i praktiken

¹¹ <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/skrivelse/2024/03/skr.-20232497>

Samhällsviktig verksamhet

Med samhällsviktig verksamhet avses verksamhet, tjänst eller infrastruktur som upprätthåller eller säkerställer samhällsfunktioner som är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet.

Det är viktigt att i översiktsplanen beakta samhällsviktig verksamhet, både inom ramen för det geografiska områdesansvaret samt inom kommunens verksamhetsområden, så att viktiga samhällsfunktioner kan fortgå och inte komma att hotas av exempelvis förändringar i närområdet. Länsstyrelsen ska bistå kommunen i arbetet med identifiering av samhällsviktig verksamhet.

Identifieringen av samhällsviktig verksamhet inom det kommunala verksamhetsområdet ska göras inom ramen för risk- och sårbarhetsarbetet¹².

Karteringar av översvämningsrisker

MSB har i uppdrag att stödja kommuner och länsstyrelser med karteringar av översvämningsrisker. För Ronneby kommun har karteringar gjorts för Ronnebyån och karteringen har uppdaterats i sin helhet under 2024¹³. Ronneby kommun har i sin riskanalys av klimatförändringar använt MSB:s äldre kartering av Ronnebyån från 2015.

Utbredningsskikt för kustöversvämning

Utmed hela Sveriges kust finns utbredningsskikt som visar översvämningsytor och områden som kan hotas vid olika vattenstånd. Utbredningsskikt finns framtagna med 0,1 meters intervall, för vattenstånd mellan 0,1 – 5,0 meter (höjdsystem RH2000).¹⁴

Värmekartering

MSB har tagit fram en värmekartering över Sverige. Värmekarteringen ger ett övergripande planeringsunderlag för att identifiera var höga temperaturer är vanliga inom ett län eller kommun. Planeringsunderlaget kan vara till hjälp för att analysera och utreda var klimatanpassningsåtgärder kan behöva genomföras, för att skydda mot höga temperaturer där behovet är som störst¹⁵.

Vägledningar för arbete med naturolyckor

MSB har tagit fram tre vägledningar för att kommuner ska kunna komplettera nationellt underlag med egna karteringar och kunskapsunderlag:

1. Metod för skyfallskartering av tätorter, MSB2260 (2023)¹⁶
2. Vägledning för skyfallskartering, tips för genomförande och exempel på användning, MSB1121 (2017)¹⁷
3. Vägledning för översvämningskartering av vattendrag, MSB 631 (2014)¹⁸

Läs mer om naturolyckor på www.msb.se och den myndighetsgemensamma sidan www.klimatanpassning.se.

Vägledning om samhällsplanering och Sevesoanläggningar

¹² <https://www.msb.se/samhallsviktigverksamhet>

¹³ <https://gisapp.msb.se/Apps/oversvamningsportal/index.html>

¹⁴ Översvämningsportalen (länk till karttjänsten på MSB:s webbplats)

¹⁵ Beredskap för värmebölja (msb.se)

¹⁶ <https://rib.msb.se/filer/pdf/30510.pdf>

¹⁷ <https://rib.msb.se/filer/pdf/28389.pdf>

¹⁸ <https://rib.msb.se/filer/pdf/27432.pdf>

Diarienumr.: 2022/645

MSB har tagit fram en vägledning som beskriver hur storskalig kemikaliehantering och dess risker kan hanteras vid etablering av de storskaliga kemikaliehanterande verksamheterna och exploatering i nära anslutning till dessa. I vägledningen föreslås bl.a. att ett riskhanteringsavstånd kring storskaliga kemikaliehanterande MSB1053 (2017) anläggningar bör finnas som ett planeringsunderlag för kommunens översiktsplan. Vägledningen beskriver hur ett sådant kan tas fram.¹⁹

Kommunala handlingsprogram

Varje kommun är skyldig att ha ett handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Kommunens kommunala handlingsprogram och övriga arbete enligt lag om skydd mot olyckor kan vara ett viktigt i arbetet med översiktsplaneringen. Förändringar i lagen trädde i kraft 1 januari 2021 och nya föreskrifter om kommunala handlingsprogram har antagits.²⁰

Oljeolyckor till sjöss

I maj 2022 lanserade myndigheterna i Sveriges nationella samverkansgrupp för oljeskadeskydd (NSO) en uppdaterad handlingsplan för oljeskadeskydd som tydliggör de prioriterade åtgärderna i närtid samt hur förmågan mäts och följs upp. Handlingsplanen ska stödja ansvariga aktörer i sina prioriteringar och tydliggöra vad var och en behöver göra själv och tillsammans.

Myndigheterna i NSO har också tagit fram en kunskapsöversikt och kortfattad, överskådlig summering av den aktuella riskbilden för oljeutsläpp till sjöss i Sverige: Riskbild för oljeolyckor till sjöss: en kunskapsöversikt för Östersjön, Västerhavet och de stora sjöarna, MSB1643 (2020)

Alla kommuner med kust mot statligt vatten riskerar att drabbas av storskaliga föroreningar från fartygsolyckor. En större utsläppolycka påverkar inte bara djur och växter, utan kan även drabba friluftsliv, turism, fiske och andra socioekonomiska värden. Handlingsplanen, rapporten och övrigt underlag om oljeskadeskydd finns på MSB:s webbsida²¹.

Vindkraft och höga byggnadsverk

Så gott som hela Ronneby kommun omfattas av stoppområde för höga objekt. MSB har i uppdrag av regeringen att införa, förvalta och utveckla radiokommunikationssystemet RAKEL för skydd och säkerhet. För att vindkraftverk eller andra höga installationer inte ska bli ett hinder för radiokommunikationssystemet bör placeringen av exempelvis vindkraftverk på landsbygden och höga byggnader i tätorter ske i samråd med MSB:s verksamhet för RAKEL och ledningssystem. Detta gäller konstruktioner högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse och högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse.

I samband med samråd om förslag till placering av områden för vindkraft eller inför andra beslut rörande vindkraftverk och höga byggnadsverk bör samråd ske med MSB. Bifoga i samband med samrådet koordinater för vindkraftverkens placeringar för analyser av signalstråken.

MSB noterar att det av planförslaget inte framgår om eller hur kommunens RSA har beaktats i planförslaget.

¹⁹ <https://www.msb.se/sv/publikationer/samhallsplanering-och-riskhantering-i-anslutning-till-storskalig-kemikaliehantering/>

²⁰ <https://www.msb.se/sv/amnesomraden/skydd-mot-olyckor-och-farliga-amnen/raddningstjanst-och-raddningsinsatser/forandringar-i-lagen-om-skydd-mot-olyckor-lsony-sida/foreskrifter-om-handlingsprogram/>

²¹ <https://www.msb.se/sv/amnesomraden/skydd-mot-olyckor-och-farliga-amnen/oljeskadeskydd/>

Totalförsvarets civila del

Inom ramen för de allmänna hänsynsreglerna enligt 2 kap. 2 § PBL och 3 kap. 9 § MB ska översiktsplanen beakta totalförsvarets civila intressen. Enligt 2 kap. 6 § PBL ska kommunen vid planläggning särskilt beakta kraven om människors hälsa och säkerhet samt åtgärder för att skydda befolkningen mot och begränsa verkningarna av stridshandlingar.

Kommunen och länsstyrelsen är ansvarig för totalförsvarets civila del på lokal och regional nivå. Länsstyrelsen har ett ansvar att ge kommunen stöd i bedömning av vilka mark- och vattenområden som är av intresse och har betydelse för totalförsvarets civila del samt kommunens militärstrategiska betydelse på regional nivå, vilka är viktiga att beakta i den översiktliga planeringen. Målet för totalförsvaret respektive för civila försvaret är att beakta detta stöd och har även betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen. Vägledning från 2024.²²

Områden av riksintresse för totalförsvarets anläggningar

MSB har mandat att identifiera områden som är av riksintresse på grund av att de behövs för totalförsvarets anläggningar, den civila delen, enligt 3 kap 9 § 2 st MB och 2 § och 2 a § förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden (hushållningsförordningen). MSB arbetar kontinuerligt med att identifiera mark- och vattenområden som kan vara av riksintresse.

Länsstyrelsen har ett ansvar att meddela MSB om ett område bör anges som riksintresse för totalförsvarets anläggningar, den civila delen, eller om ett område av riksintresse bör omprövas (4 § hushållningsförordningen).

MSB hade under våren 2024 en remiss ute med förslag till områden av riksintresse för totalförsvarets anläggningar, den civila delen, (TfC 0004-0024). Förslaget omfattar samtliga ledningar och stationer i transmissionsnätet för el samt ledningarna i distributionsnätet för el mellan fastlandet och Gotland med tillhörande stationer. Förslaget togs fram tillsammans med beredskapsmyndigheten Affärsverket svenska kraftnät och kommer slutbehandlas under 2024.²³

Miljöbedömning

Risken för allvarliga olyckor, inklusive sådana som orsakas av klimatförändringar, ska beaktas i miljöbedömningsprocessen. Miljöbedömningsförordningen förtydligar att för planer och program ska riskerna för människors hälsa eller för miljön till följd av allvarliga olyckor beaktas vid en undersökning och bedömning av betydande miljöpåverkan (5 §).

En strategisk miljöbedömning ska dessutom ta hänsyn till andra relevanta planer och program. Av särskild relevans för riskfrågor är bland annat:

- Regionala och kommunala risk-och sårbarhetsanalyser
- Klimat- och sårbarhetsanalyser och handlingsplaner
- Kommunens handlingsprogram enligt LSO
- Riskhanteringsplaner enligt förordning (2009:956) om översvämningrisker
- En miljöbedömning bör beakta samtliga risker som rör allvarliga olyckor och människors hälsa eller miljön.

Sekretess och säkerhetsskydd

I takt med att totalförsvaret utvecklas ökar kraven på att omhänderta skyddsvärd information i den fysiska planeringens processer. Planfrågor med information som har relevans för totalförsvarets civila

²² <https://www.msb.se/sv/amnesomraden/skydd-mot-olyckor-och-farliga-amnen/samhallsplanering/totalforsvarets-intressen-i-samhallsplanering/>

²³ <https://www.msb.se/sv/amnesomraden/skydd-mot-olyckor-och-farliga-amnen/samhallsplanering/riksintressen/>

del kan vara särskilt skyddsvärda på grund av kombinationen med platsbundenhet. Som exempelvis information om lokaliseringen av viktiga drivmedelsdepåer, beredskapslager eller dragning av olika former av viktiga kablar eller annan infrastruktur. I varje enskilt fall bör det övervägas på vilken detaljnivå informationen delas offentligt - även om informationen inte är sekretessbelagd.

För att kunna hantera säkerhetsskyddsklassificerad information krävs säkerhetsprövad och utbildad personal, rutiner samt tekniska förutsättningar. Det är därför viktigt att personal som ansvarar för samhällsplaneringen på kommunal och regional nivå har detta på plats. I MSB:s vägledning Totalförsvarets civila intressen i samhällsplaneringen finns en introduktion till säkerhet och säkerhetsskydd. Vidare finns mer information på säkerhetspolisens hemsida²⁴: bilaga 7.

Dricksvattenförsörjning och vattenskyddsområden

Yttrande om vattenskydd och dagvatten

Översiktsplanen beskriver kommunens långsiktiga intention för utveckling av bebyggelse, kommunikationer, mm. Hänsyn har tagits till befintliga vattenskyddsområden som försörjer både Ronneby och Karlskrona. Planförslaget föreslår viss komplettering av service,

verksamheter och bostäder som berör de befintliga vattenskyddsområden. Detta bedöms kunna medföra stora negativa konsekvenser för hälsa och säkerhet samt för naturvärden.

Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning inom ramen för översiktsplanen, och vill lyfta att vid varje enskilt projekt behöver en ny miljökonsekvensbeskrivning göras. Respektive enskilt projekt/åtgärd och utbyggnadsområden ansvarar för vidare utredningar i detaljnivå. Restriktioner i skyddsföreskrifterna ska följas. Länsstyrelsens inställning är att vattenskyddsområden bör exploateras i minsta möjliga mån.

Översiktsplanen tar hänsyn till andra planer och program. Under 2024 kommer vattentjänstplanen för Ronneby att beslutas. Vattentjänstplanen innehåller en långsiktig planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. Länsstyrelsen bedömer att det är viktigt att översiktsplanen och vattentjänstplanen stämmer överens i det man syftar på inför den framtida utvecklingen, samt den framtida VA- och dricksvattenförsörjningen. Översiktsplanen utgör ett huvudsakligt redskap för att bidra till en säker vattenförsörjning genom strategisk planering. Där utgör vattentjänstplanen ett planeringsunderlag i den kontinuerliga planprocessen och vid kommande aktualiseringar. Länsstyrelsen vill påminna om att vattentjänstplanen bör uppdateras efter antagandet av översiktsplanen.

Kommunen syftar på en ökning av befolkning på ca 3400 invånare fram till år 2045. Länsstyrelsen instämmer med kommunen om att det finns goda förutsättningar för att försörja den framtida befolkningen med vatten. De framtida uttagsmängderna bör utredas vidare med tanke på klimatförändringarnas påverkan på råvattnets kvalitet och kvantitet.

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen syftar på lokalt omhändertagande av dagvatten, och instämmer med kommunen om att dagvatten bör i ökande utsträckning omhändertas lokalt och inte belasta spillvattennätet.

Kommunens kommentar

Avsnitt 3.5 Miljö, säkerhet och risker kompletteras med länk angående hantering av förorenade områden.

²⁴ <https://sakerhetspolisen.se/verksamheten/sakerhetsskydd/vagledningar-sakerhetsskydd.html>

Avsnitt 2.5 Relevanta planer och program kompletteras med dokumentet Samhällsplanering och riskhantering i anslutning till storskalig kemikaliehantering.

Avsnitt 5.1.8 Infrastruktur och kommunikationer (f.d. 4.3.8) kompletteras med information om bebyggelsefritt avstånd till Väg och järnväg. I trafikutredningar görs beräkningar alltid utifrån dagens och prognostiserade trafikflöden 20 år framåt.

Samråd med Sjöfartsverket sker då det är aktuellt.

Riskhantering belyses i översiktsplanen i olika avsnitt, så som 3.3 Klimat och 3.5 Miljö, säkerhet och risker. En kommunomfattande riskanalys finns på kommunens hemsida, denna beaktas i översiktsplanen, men ses som ett eget projekt. Avsnitten 2.5 och 3.5 kompletteras med länk till kommunens Program för kris- och beredskapsarbete respektive RSA. Samhällsviktig verksamhet har beaktats i översiktsplanen. Arbetet med en ny oljeskyddsplan för Blekinge pågår.

Avsnitt 3.5 Miljö, säkerhet och risker kompletteras med ett avsnitt om Geologiska förutsättningar. Klimatrisker beskrivs i avsnitt 3.3, vilket inkluderar erosion, ras och skred. I genomförd klimatriskanalys bedöms dessa faktorer inte vara de som innebär de största konsekvenserna i Ronneby kommun. Klimatriskanalysen är underlag till översiktsplanen, men har inte publicerats på grund av känslig information. I de fall där påverkan finns har hänsyn tagits vid utpekandet av nya områden för exploatering alternativt områden som inte är lämpliga för exploatering. Fortsatt hantering av erosion, ras och skred sker i efterföljande planprocesser och frågan om klimatrisker och klimatanpassning hanteras i pågående Klimatanpassningsplan som förväntas antas 2026.

Frågan om klimatrisker och klimatanpassning hanteras och fördjupas i efterföljande processer. Översiktsplanen kompletteras med tydligare ställningstaganden kring prioriterade områden för klimatanpassning. Åtgärder inom respektive område behöver studeras mer i detalj inom pågående klimatanpassningsplan som beräknas färdig 2026. Värmebölja har hanterats i klimatriskanalysen. Klimatriskanalysen är underlag till översiktsplanen, men har inte publicerats på grund av känslig information. I klimatriskanalysen har hänsyn tagits till samhällsviktig verksamhet. Fördjupningar inom ämnesområden värmebölja och torka sker i efterföljande processer. I avsnitt 3.3 Klimat, korrigeras kartor, text och analys till nivå 3,9 meter.

Nytt avsnitt 3.5.9 Geologiska förutsättningar beskriver markförutsättningar i Ronneby kommun. Genomförd klimatriskanalys beaktar risken för ras, skred och erosion. Klimatriskanalysen är underlag till översiktsplanen, men har inte publicerats på grund av känslig information. I de fall där påverkan finns har hänsyn tagits vid utpekandet av nya områden för exploatering alternativt områden som inte är lämpliga för exploatering.

Relevanta planer och program kompletteras med Klimat- och sårbarhetsanalys för Blekinge län (Länsstyrelsen Blekinge, 2024).

Möjlig ny bebyggelse har pekats ut med hänsyn till framtida havsnivåhöjningar. Förslag om husbåtar utgår. Hänsyn till tillfartsvägar tas i efterföljande processer beroende på platsens förutsättningar och

Diarienumr.: 2022/645

aktuell väghållare. Hasslovägen är prioriterad för klimatanpassning, det är en statlig väg där samordning behöver ske från Trafikverket. Kommunen inväntar vägledning och information från Trafikverket.

Översiktsplanen uppdateras med MSB:s senaste kartering (2024) för översvämningsrisker i Ronnebyån. I denna version är flödet klimatanpassat. Karteringen är klimatanpassad till 2098 och tar hänsyn till en havsnivå på 1,59 meter över havet.

Avsnittet 3.5.8 Krisberedskap och civilt försvar kompletteras med länk till kommunens RSA och Sveriges mål om civilt försvar, samt en beskrivning av kommunens trygghetspunkter.

Eventuella uppdateringar av riksintresseområden som sker innan översiktsplanen tas ut på granskning kommer inkluderas.

Kommunen instämmer i Länsstyrelsens uppfattning om att vattenskyddsområden i minsta möjliga mån bör exploateras. Hänsyn har tagits vid utpekandet av ny (ej tidigare ianspråktagen mark). I enlighet med ÖP-modell 3.0 pekas vissa områden med vattenskyddsområde ut till utvecklad markanvändning, vilket innebär att viss komplettering inom befintlig bebyggelse kan tillkomma. Föreskrifter ska följas. Mer konkret vad detta innebär utreds i efterföljande processer.

Ronneby kommuns VA-plan och vattentjänstplan antogs av kommunfullmäktige hösten 2024 (KF 2024-11-28 §290). Vattentjänstplanen kommer aktualitetsprövas vart fjärde år och vara en del av kontinuerlig översiktsplanering.

Allmänna intressen enligt 2 kap. PBL Strandskydd

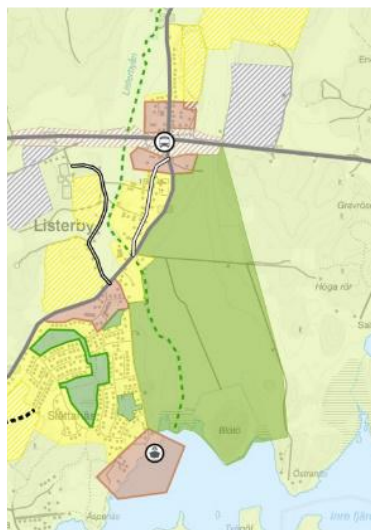
Strandskyddet bör ses som ett skydd att långsiktigt säkra allmänhetens tillgång till områdena och värna de naturvärden som finns både på land och i vattenområdet. Lätt tillgängliga stränder vid både sjö och hav är en mycket viktig del av kommunens attraktionskraft. Översiktsplanen och LIS-planen föreslår strandnära bebyggelse, bebyggelse på vatten och friluftsanläggningar i och vid vatten. Om intrång i strandskyddade områden görs kan det motverka strandskyddets långsiktiga syfte att bevara livsmiljön för växt- och djurlivet samt att hålla strandområden tillgängliga för allmänheten. Många områden i vatten och strandmiljöer är känsliga för störningar av olika slag. Det framgår inte tydligt i planförslaget vilka prioriteringar kommunen tänker tillämpa vid målkonflikter mellan ekologiska värden och värden för besöksnäring och rekreation.

Planförslaget pekar ut områden för utveckling av marina näringar, frilufts- och båtliv och husbåtar. Länsstyrelsen saknar tydliga ställningstaganden kring ett mer hållbart båtliv och hållbar utveckling av marina näringar och med boende på vatten. Fler boende och besökare längs med kusten kan medföra ökat slitage av strandmiljöer. Nya verksamheter kan ge både fysisk påverkan vid sin etablering och kemisk påverkan från själva verksamheten.

Länsstyrelsen saknar redovisning av det generella respektive det utvidgade strandskyddet på karta. Eftersom översiktsplanen ska nå ut till allmänhet, myndigheter med mera är en sådan redovisning bra att tillgå likväl som andra redovisade intressen.

Jordbruksmark

Planförslaget har till stor del tagit hänsyn till att undanta jordbruksmark för exploatering. Länsstyrelsen ställer sig dock frågande till ett område i Listerby som anges som grönyta då det är produktiv jordbruksmark.

Naturmiljö och gröna ytor

Planförslagets ambition är att ta tillvara kommunens höga naturvärden och betonar naturens betydelse för både invånare och besöksnäring. Kustområden och skärgården pekas ut som betydelsefulla för friluftslivet och tillgängligheten till viktiga målpunkter föreslås stärkas. Det är positivt på många sätt, men för att ambitionen att ta tillvara kommunens höga naturvärden ska kunna fullföljas behöver tydliga riktlinjer för hänsyn till naturmiljön finnas på plats redan från start i alla planprocesser och exploateringar. Länsstyrelsen saknar tydliga strategier för bevarande och stärkande av biologisk mångfald. Bevarandeområden för biologisk mångfald, spridningslänkar och ekosystemtjänster pekas inte ut i tillräcklig utsträckning. Till exempel skulle ekosystemtjänster kunna synliggöras i mark- och vattenanvändningskartan.

Förtätning av redan bebyggda områden förordas framför etablering av helt nya områden. Ur naturvårdssynpunkt är det oftast positivt, men det är viktigt att tidigt peka ut och planera för gröna ytor och buffertzoner även i bebyggda områden. Att bevara gröna ytor och stråk är viktigt för biologisk mångfald och grön infrastruktur, men också för människors hälsa. Även små gröna ytor har betydelse för välmående och återhämtning. Tät bebyggelse riskerar också att förstärka effekterna av höga temperaturer och värmeböljor.

Exploatering medför ofta att tidigare genomsläppliga ytor helt eller delvis hårdgörs, vilket leder till ökat dagvattenflöde i området. Gröna ytor och buffertzoner, både i och utanför själva bebyggelsen, är viktiga för att fördröja större vattenmängder vid skyfall, men även för att rena dagvattnet. Att behålla eller skapa nya gröna ytor kan därför ge både teknisk och biologisk nytta.

Denna utökning av områden jämfört med Översiktsplan 2035 gör att kommunen nu planerar att påverka delar som ligger inom riksintressen, Natura 2000-områden samt natur- och kulturresevat. Hur den påverkan planeras behöver kommunen vara tydlig med i redan i översiktsplanen.

Länsstyrelsen instämmer i att man i första hand ska undvika och minimera skador på naturmiljön genom skyddsåtgärder. Det finns även naturvärden som kan kompenseras i nästa steg av exploateringen. Men det finns även naturvärden som inte kan kompenseras till exempel flera hundra år gamla träd och arter som är knutna till dessa.

I Översiktsplanen beskriver kommunen att naturvärden kan stärkas i befintliga grönområden som idag inte har så höga naturvärden. Detta ser länsstyrelsen som positivt och skickar även med att det kan vara en bra investering som gynnar både naturvärden och friluftsvärden.

Länsstyrelsen vill förtydliga att många alléer är skyddade oavsett om de är i anslutning till jordbruksmark eller inte.

Vattendrag och marin miljö

Det framgår inte tydligt i planförslaget vilken långsiktig utveckling kommunen vill se för sina vattendrag. Länsstyrelsen saknar tydliga ställningstaganden kring hur värdefulla vattenmiljöer ska skyddas och hur bebyggelse vid känsliga eller skyddade vattenmiljöer kan ske utan negativa konsekvenser för biologisk mångfald kopplat till vattenmiljön.

Översiktsplanen tar upp att antalet bryggor ska öka. Länsstyrelsen vill förmedla att bryggor har en stor påverkan på naturmiljön och det rörliga friluftslivet. Kommunen bör istället se till att redan påverkade hamnområden har god kapacitet att tillse eventuellt ökad efterfrågan på bryggplats. Att tillägga är att en hemfridszon inte går ut i vatten.

Naturvärden

Skogsstyrelsen anför att översiktsplanen ger ett mycket väl genomarbetat intryck och tar bland annat upp värdet och betydelsen av biotopskydd, naturvårdsavtal, nyckelbiotoper och ädellövskog vilket är mycket positivt.

Det är också mycket positivt att planen tar upp vikten av ett klimatanpassat skogstillstånd vad gäller bland annat trädslagsblandning och skötselmodeller samt tar upp den stora betydelsen av att värna och vårda grön- och blåstruktur. Skogsstyrelsen vill dock uppmärksamma att nya områden kan ha skyddats som biotopskyddsområden och naturvårdsavtal efter planen sammanställdes.

Aktuella uppgifter om miljövärden i skogen, finns på hemsidan²⁵. Om biotopskyddsområden beslutade av Skogsstyrelsen, berörs av åtgärder som riskerar att skada naturvärden inom dessa ska en ansökan om dispens skickas in till Skogsstyrelsen, se vidare bilaga 8.

Friluftsliv

Friluftslivet beskrivs i översiktsplanen som betydelsefullt för Ronneby kommuns attraktivitet. Att kommunen i framtiden ska ta fram och utveckla planarbetet med en friluftslivsplan är viktigt för att ytterligare stärka friluftslivets plats i Ronnebys samhällsutveckling. Det är annars lätt hänt att området med sin mjuka karaktär sägs vara prioriterat men glöms bort i samband med att de hårda frågorna tar mer plats.

De områden som pekas ut som riksintresse för friluftsliv pekas på ett utmärkt och tydligt sätt ut i översiktsplanen däremot är det inte lika tydligt vilka övriga områden som kommunen anser vara viktiga. Exempelvis de gröna stråk som nämns som viktiga på flera ställen i texten. För att skydda den gröna miljön inne i de tätbebyggda områdena så kan det vara bra att peka ut dem tydligare i de kartskikt som presenteras.

²⁵ <https://www.skogsstyrelsen.se/skogensparlor>

Det är positivt att friluftsliv och rekreation pekas ut som viktiga punkter för att göra ett samhälle, eller en kommun, attraktiva att bosätta sig i. Det är dock minst lika viktigt att vara konkret i beskrivningen av var någonstans och på vilket sätt man tänker ge utrymme för det i framtiden.

Skärgårdsutveckling

Utbyggnad av kust- och sjönära bebyggelse och flera olika platser anges i översiktsplanen, vilket är positivt ur ett landsbygdsutvecklingsperspektiv och för levande kustmiljöer. Dock saknas det en samlad strategi för hur båtplatser för ökad befolkning/friluftsliv i skärgården ska kunna tillgodoses. Exempelvis kan kommunala båtpooler minska belastningen samt innovativa lösningar med elmotorer för att inte skapa mer oljud och utsläpp i skärgården.

Kulturmiljö

Länsstyrelsen tycker att Ronneby kommun i samrådsförslaget till ÖP över lag visar på ambitionen att lyfta fram och beakta kommunens kulturmiljöer och kulturvärden.

För att kunna bevara, använda och utveckla byggnader och miljöer med kulturvärden krävs kunskap om vilka de värdena är och hur de tar sig uttryck i den fysiska miljön. Därför välkomnar och stöttar Länsstyrelsen kommunens förslag, i avsnitt 3:1:4 Kulturmiljövård, att ta fram ett kulturmiljöprogram som ett fortsatt arbete efter översiktsplanens antagande, för att klargöra kulturmiljövärdena i kommunen.

Till den lista över objekt och skyddsformer som räknas upp i avsnitt 3:1:4 Kulturmiljövård och 3:6 Kulturmiljövärden bör det någonstans framgå att Ronneby brunnsпарк är skyddad som länets enda kulturresevat.

Länsstyrelsen noterar och ser positivt på den inriktning som kommunen anger i avsnitt 4.3.5 Arkitektur och gestaltad livsmiljö. Det är bra att det i texten finns kopplingar till avsnittet om kulturmiljövärden.

Fornlämning

Länsstyrelsen ser det som positivt att kommunen lyfter fram att fornlämningsmiljöerna kan brukas och ingå i vardagsmiljön.

Energi och klimatpåverkan

Om den i planen önskade befolkningsökningen och ökningen av besökare blir verklighet medför det behov av exploatering för infrastruktur, bostäder och olika verksamheter. Med sådan exploatering följer stort markanspråk och ökat behov av energi, material och transporter vilket i sin tur medför ökade utsläpp av växthusgaser.

Ökad trafikmängd leder både till ökad klimatpåverkan och sämre luftkvalitet. Om ökad etablering av olika typer av service sker längs vägstråk utanför bebyggelsen kan det komma att leda till ökad trafik och större beroende av egen bil. Risk för ökad trafik finns också om ny bebyggelse placeras där kollektivtrafik och cykelvägar saknas eller är bristfälligt utbyggda.

I planförslaget nämns att kommunen vill verka för solcellsetableringar med möjlighet till kombinerad markanvändning, samt till etablering av större solcellsanläggningar i närhet av regionnätet. Men inga ytor för ändamålet pekas ut och det framgår inte heller tydligt hur kommunen avser öka den totala andelen förnybar produktion av energi.

Svenska kraftnät anger sammanfattningsvis att de har en 400 kV-ledning tillhörande transmissionsnätet för el som löper genom den nordvästra delen av kommunen. Ledningen behöver förnyas och enligt preliminär tidplan planeras förnyelsen under 2030. Utöver befintlig 400 kV-ledning

arbetar Svenska kraftnät sedan en tid tillbaka med att förstärka transmissionsnätet med en ny 400 kV-ledning som kommer att gå parallellt med befintlig 400 kV-ledning, mer information om projektet finns på Svenska kraftnäts webbplats, *Nybro-Hemsjö | Svenska kraftnät (svk.se)*.

För att få ett helhetsperspektiv på hur elnätet fungerar är det bra om transmissionsnätet beskrivs i översiktsplanen (och inte bara i dokumentet: *"Elförsörjning i Blekinge"*) och dess koppling till distributionsnätet och även dess koppling till samhällsplaneringen i stort.

Svenska kraftnät vill förtydliga en sak i dokumentet: *"Elförsörjning i Blekinge"* som översiktsplanen tar hänsyn till. Dokumentet anger: *"Nätet ägs av staten och administreras av Svenska kraftnät"*. Det är Svenska kraftnät som har systemansvaret för den svenska elförsörjningen, vilket bör noteras i handlingen. Vidare anför de att det i samma dokument: *"Elförsörjning i Blekinge"* står angivet: *"Där det är lämpligt förläggs kablar under mark."*

För stora effekter/höga spänningar måste detta ske med llikströmsteknik (HVDC) vilken är betydligt dyrare än traditionella luftledning. Tekniken är också mer komplex."

Formuleringen kan tolkas som att transmissionsnät kan markförläggas beroende på vilken teknik som används. Svenska kraftnät vill tydliggöra att markförläggning av transmissionsnätsledningar är en teknik som används i undantagsfall på grund av en rad orsaker. Denna viktiga fråga gällande teknikval, det vill säga att luftledning alltid är huvudalternativet, bör framgå i översiktsplanen för att fungera som en vägledning för kommunen.

Översiktsplanen anger att kommunen ska verka för att stora områden för solceller etableras i närhet av regionnätet och verka för en utveckling av laddningsinfrastruktur. Etablering av elintensiv verksamhet ställer krav på elnätstrukturen i regionen. Det är regionnätsägaren som gör en initial bedömning av om verksamheten är så pass stor och elintensiv att det krävs förstärkningar på transmissionsnätets nivå. Efter den initiala bedömningen har regionnätsägaren och Svenska kraftnät en dialog om hur det önskade uttaget mest effektivt ska tillgodoses.

Transmissionsnätet skiljer sig från distributionsnätet i spänningsnivå, men också att det är olika hänsyn som behöver tas vid planering eller utbyggnad invid transmissionsnätet. Av denna anledning är det värdefullt att översiktsplanens kartunderlag också skiljer på vad som är transmissionsnät och vad som är regionnät.

Transmissionsnätet för el går att hämta via Geodataportalen, ²⁶Samråd ska hållas med Svenska kraftnät när åtgärder planeras inom 500 meter från transmissionsnätet. Mer information om hur samråd med Svenska kraftnät går till finns på deras webbplats: *Samhällsplanering | Svenska kraftnät (svk.se)*, bilaga 5.

Gång- och cykelvägar

Trafikverket anser att det är viktigt att gång- och cykelvägar får en hög prioritet vid planering av nya områden och att förutsättningar för gena och trafiksäkra stråk ges. För de stråk som berör statlig, regional väg behöver dialog föras i första hand med Region Blekinge som svarar för prioritering av utbyggnad för gång och cykelvägar. Vid utbyggnad av gång- och cykelvägar utmed det statliga vägnätet gäller enligt länstransportplan en procentuell fördelning av investeringen enligt principen 50/50 procent finansiering från den regionala planen respektive från berörd kommun.

Laddinfrastruktur och elektrifiering

²⁶ www.geodata.se

För att tydliggöra inriktningen mot ett transporteffektivt samhälle och en fossiloberoende fordonsflotta, skulle områden där det är lämpligt att placera laddinfrastruktur och infrastruktur för förnybara drivmedel kunna pekats ut i ÖP. En kapacitetskartläggning inför utbyggnad av laddinfrastruktur vore också önskvärd då en eventuell förstärkning av elnätet kan ha lång ledtid.

Det är av stor vikt för klimatomställningen att möjligheten till hemmaladdning av elfordon ligger steget före försäljningen av elfordon, i annat fall riskerar omställningen att bromsas upp för att bilköpare inte ser en praktisk möjlighet att äga ett laddbart fordon. Detta gäller oavsett boendeform och geografisk plats, men en särskild utmaning är hemmaladdning vid flerbostadshus. I andra hand kan laddning vid arbetsplatsen vara ett alternativ. Därför är det viktigt att kommunen tar ansvar för att nödvändig infrastruktur byggs ut, för att göra det möjligt att installera laddinfrastruktur på fler ställen än de som pekats ut i ÖP. Den nu uppdaterade direktivet om byggnaders energiprestanda (EPBD), som gäller från 2024-05-28, kommer att ställa ytterligare krav vad gäller installation av såväl laddplatser som cykelparkeringar (med laddmöjligheter). Det vore därför relevant att se över de underliggande dokumenten *Program om publik laddinfrastruktur* och *Handlingsplan för intern infrastruktur* så att de är i linje med kommande krav och behov, bilaga 3.

Region Blekinge vill betona vikten av att bebyggelse- och transportplanering går hand i hand och utvecklas samordnat. Det hade varit önskvärt att detta nämns under 2.4 Hållbar utveckling, då transportsektorn fortfarande står för en stor del av utsläppen av växthusgaser. Under 3.4.1 Luftkvalitet omnämns fysisk planering och kopplingen kollektivtrafik vilket även kunde nämnas i översiktsplanen på flera ställen.

Vidare betonar Region Blekinge att det är positivt att kommunen pekar ut stråk för en ny järnväg. Önskvärt är dock om markreservaten för ny järnväg i översiktsplanen omnämns under avsnittet 2.6.2, precis som det redan görs under avsnitten 3.1.3 och 4.4. Vad gäller Ronneby flygplats anser Region Blekinge att tåg på kort sikt är en lösning för att stärka flygplatsens roll i länet.

I översiktsplanen kan Region Blekinge utläsa: "För att möjliggöra för ytterligare handlingsfrihet och säkerhet inom Ronneby Garnison i Kallinge föreslås en alternativ vägsträckning av Väg 653, väster om befintlig verksamhet." Detta förslag berör en statlig väg och innebär det fysiska åtgärder på vägen så bekostas det av den regionala transportinfrastrukturplanen även kallad Länstransportplan. Detta behov behöver Ronneby kommun lyfta med såväl regionen som Trafikverket i den fortsatta planeringen.

För att underlätta för kollektivtrafiken inom föreslagna bebyggelseområden som Aspan, Saxemara, Väbynäs och Järnavik som är svåra att kollektivtrafikförsörja är det viktigt att exploatering inte sker med enstaka hus. Det är positivt att en kustnära turismcykelled lyfts fram i översiktsplanen.

Regionen har vidare medskick berörande kollektivtrafiken per område, bilaga 13.

Tele- och datakommunikation

Post- och Tele styrelse (PTS) har redogjort för deras ansvar och arbete som myndighet och vill bland annat framföra att IT-infrastrukturen är en förutsättning för bland annat näringslivsutveckling, sysselsättning, forskning och innovationer, vård och omsorg, miljö och klimat, utbildning och kompetensförsörjning samt social delaktighet. Av denna anledning anses att IT-infrastrukturen måste in i samhällsplaneringsprocessen på regional och kommunal nivå.

Vidare framgår att PTS inte har tillgång till detaljinformation om hur operatörer och andra ledningsägare utformar sina nät utan hänvisar till de operatörer och ledningsägare som blir berörda

inom aktuellt område för ytterligare information. I detta fall kan det vara lämpligt att kontakta nationella bredbandsaktörer samt aktuella regionala och lokala bredbandsaktörer. Kommunen bör ha en förteckning över vilka befintliga ledningsägare som blir berörda eller liknande funktion. Exempelvis bredbandskoordinatorer bör ha information om potentiella ledningsägare gällande elektroniska kommunikationer.

Vidare driver PTS ett system för begäran om ledningsanvisning, ”ledningskollen.se”. För att identifiera vilka som är berörda ledningsägare kan en förfrågan skickas till ledningskollen, ²⁷bilaga 9.

Bostadsförsörjning

I bostadsmarknadsanalysen 2024 redovisar Ronneby en balans på bostadsmarknaden i centralorten. Men om tre år bedömer kommunen att det kommer råda underskott på bostäder, då efterfrågan bedöms öka i och med regionens satsningar inom industri och försvar.

Länsstyrelsen anser att det finns behov av en tydligare koppling till kommunens nya riktlinjer för bostadsförsörjning, antagna 2024-06-18.

Regional utvecklingsstrategi

Region Blekinge anser att förslaget till ny översiktsplan tydligt redovisar kommunens ambitioner med att exempelvis stärka kommunens attraktionskraft, skapa förutsättningar för långsiktig tillväxt och utveckling, samt att främja en god livsmiljö. Kommunen har sedan 2021 fem strategiska målområden som man arbetar efter, där tre av dem har bäring på den fysiska planeringen. *Översiktsplan Ronneby 2045* tar avstamp i de tre strategiska målområdena; Barn och unga; Attraktiv och trygg livsmiljö för alla; samt Tillväxt och näringslivssamverkan. Dessa utpekade områden går i linje med den nya regionala utvecklingsstrategin för Blekinge, kallad *Växtplats Blekinge*, med de två strategiska områdena;

I avsnittet 2.5 listas relevanta planer och program som översiktsplanen förhåller sig till på nationell, regional och lokal nivå. Under regional nivå ligger fel dokument länkat under Regional utvecklingsstrategi. Kommunen bör byta ut länken till *Växtplats Blekinge* istället för det nu länkade dokumentet från 2015 inom arbetet med Strukturbild Blekinge. Vidare anges av Region Blekinge att *Strategiska noder* bör läggas till i listan i avsnittet 2.5 under regional nivå. Samma gäller för dokumentet *Regional kulturplan för Blekinge 2022-2025* som också bör läggas till och länkas till i listan. Det hade även varit önskvärt om dokumentet *Regional bostadsmarknadsanalys Blekinge län 2021* ändras till *Regional bostadsmarknadsanalys 2021 - demografiskt bostadsbehov och beräknad efterfrågan* så att det framgår tydligare att det inte är Länsstyrelsen i Blekinges årliga dokument kommunen hänvisar till.

Region Blekinge har kompletterat med några medskick i avsnitt 2.3 om befolkningsutveckling och anser att det finns en god planberedskap för bostäder i kommunen samtidigt som Regionen delar kommunens ambitioner om att erbjuda boende- och livsmiljöer för livets alla faser. Vidare är det positivt att kommunen ser vikten av att stärka de regionalt strategiska noderna. Bland annat genom intentionerna att sammankoppla två orter med varandra.

Lyft gärna fram Kulturcentrum Ronneby konsthall tydligare i översiktsplanen som ett regionalt konstresurscentrum av nationellt och internationellt intresse. Ett medskick till fortsatt arbete är att utveckla skrivningarna under exempelvis 4.3.5 Arkitektur och gestaltad livsmiljö till att även innefatta enprocentregeln för konstnärlig gestaltning av offentliga miljöer. Bilaga 13.

Kommunens kommentar

²⁷ <https://www.ledningskollen.se/>

Områden med Bostadsbebyggelse som i enlighet med ÖP-modell 3.0 pekas ut till ny markanvändning och som i samrådsversionen hamnat inom strandskyddat område justeras med hänsyn till strandskyddet. De funktionsblandade områdena Hyndekulla-Skärsjön och Angelskogsviken kvarstår inom strandskyddat område, strandskyddet hanteras inom detaljplaneprocessen. Utpekade områden som omfattas av LIS justeras ej. Översiktsplanen kompletteras med en redovisning av det generella samt det utvidgade strandskyddet.

Planförslaget medger möjlighet för vidare utveckling av befintliga småbåtshamnar i kommunen, en prövning om åtgärdens lämplighet görs i efterföljande processer. Förslag om husbåtar utgår. Utökning av bryggor kan förekomma med hänsyn till den marina miljön.

I Ronneby kommun utgör Karlsnäs, Järnavik och Brunnsparken värdekärnor för friluftslivet. Att bjuda in och styra både vana och mindre vana friluftsutövare till platser där det finns information, service så som sophantering och annan infrastruktur minskar risken för slitage och störning på känsliga naturområden och målkonflikter kan därigenom undvikas.

Utpekat naturområde i Listerby korrigeras till landsbygd.

Översiktsplanen kompletteras med ytterligare information om naturmiljö, biologisk mångfald, gröna ytor, spridningslänkar, ekosystemtjänster, rekreation och friluftsliv, både i text och kartor, se avsnitt 5.1.1 Grön- och blåstruktur respektive 5.1.2 Friluftsliv och rekreation (f.d. 4.3.1 och 4.3.2). En kommunomfattande ekosystemtjänstkartering ses som ett eget projekt och kan ingå i en revidering av Ronneby kommuns nuvarande Grönstrukturplan från 2018. Grönstrukturplanen beskrivs i efterföljande processer i avsnitt 6, kontinuerlig översiktsplanering. Arbete med en kommunomfattande Friluftsplän pågår.

Flertalet områden med ändrad markanvändning enligt ÖP-modellen 3.0 justeras för att inte hamna inom riksintresse för Naturvärden. I de fall konflikt kvarstår förtydligas detta i översiktsplanen och hanteras i efterföljande planarbete. Områden i Järnavik och Ettebro justeras för att inte överlappa med Natura 2000.

Vattendrag och marin miljö

Avsnitt 3.4.3 kompletteras med information om att det kontinuerligt pågår projektbaserat arbete för att säkerställa god status respektive arbete för att förbättra statusen i vattenförekomster. I småbåtshamnar kan fler båtplatser möjliggöras. Bryggor för utökad tillgänglighet för skärgårdstrafiken kan tillkomma.

Översiktsplanen kompletteras med ytterligare områden och stråk för friluftsliv och rekreation. Avsnitt 4.3.1 Grön- och blåstruktur, friluftsliv och rekreation delas och blir 5.1.1 respektive 5.1.2. Översiktsplanen pekar ut kommunens hamnar/småbåtshamnar som funktionsblandad bebyggelse och möjliggör däri och påvisar behovet av klimatanpassning och möjliggör utveckling av dessa inkl. båtplatser. Förslag om husbåtar utgår.

Avsnitt 3.6 Kulturmiljövärden kompletteras med information om att Ronneby brunnsпарк är skyddad som länets enda kulturreservat. Avsnittet kompletteras även med information om vilka delar av kulturarvet som ska skyddas i krigstider.

Energi och klimatpåverkan

Diariennr: 2022/645

Den generella utvecklingsinriktningen innebär att den främsta bebyggelsen ska ske där det finns befintlig infrastruktur, kommunikationer och kollektivtrafik kan nyttjas. Nära samarbete finns med Region Blekinge och Blekingetrafiken för att öka användandet av kollektivtrafiken. Arbetet med en kommunal Energiplan är initierad inom kommunen. Utpekande av områden för hybridparker är ett separat arbete som kan ingå i en kommunal energiplan.

Med hänsyn till att inte sprida känslig information publicerar inte översiktsplanen transmissionsnät och regionnät. Informationen är dock tillgänglig vid efterföljande planarbete. Informationen beskrivs och förtydligas i avsnittet 5.1.10 Energi. Endast en mindre sträcka av transmissionsnätet ligger inom Ronneby kommun.

I Ronneby kommuns Program för publik laddinfrastruktur framgår det att en kartläggning av möjliga platser för laddinfrastruktur samt en kapacitetsberäkning ska göras. Översiktsplanen kan inte föregå denna. Uppdatering av Program för publik respektive intern laddinfrastruktur görs med hänsyn till nya direktiv.

Avsnitt 2.6.2 kompletteras med utbyggnad av järnvägsstråk.

I arbetet med Länstransportplan kommer Väg 653 lyftas.

Medskick kring kollektivtrafik per område noteras.

Ronneby kommun noterar Post- och telestyrelsens information och tillämpar ledningskollen.se i efterföljande planprocesser.

Avsnitten 2.3 och 5.1.7 kompletteras och utvecklas med hänsyn till kommunens nya riktlinjer för bostadsförsörjning, antagna 2024-06-18.

Avsnitt 2.5 kompletteras med hänvisningar till rätt och fler relevanta dokument. I Ronneby kommun finns inget politiskt beslut om enprocentregeln för konstnärlig gestaltning av offentliga miljöer.

Hållbarhetsbedömning

Sociala frågor

I Ronneby kommuns förslag på Översiktsplan 2045 framgår ett tydligt socialt perspektiv. Länsstyrelsen ser särskilt positivt på att kommunen har beaktat barnrättsperspektivet och gjort en särskild prövning av barns bästa.

Kommunen har identifierat behovet av varierade bostadstyper, tillgänglighet till bostadsnära natur, offentliga platser och mötesplatser. Kommunen har identifierat behovet av att skapa gång- och cykelbanor för att tillgängliggöra och möjliggöra en meningsfull fritid för alla samt planerar för universell utformning vilket tillgängliggör offentliga miljöer även för personer med funktionsvariation. Kommunen har även belyst möjligheten att genom den fysiska planeringen stärka och förbättra både jämlika och jämställda villkor.

Under avsnittet som berör trygghet tar kommunen upp belysning som en åtgärd som kan skapa mer trygghetskänsla. Länsstyrelsen vill skicka med att vid planeringen av belysning av områden i närheten av naturmiljöer eller gamla byggnader är det viktigt att anpassa belysning för att minimera påverkan på nattlevande djur.

Till kommunens fortsatta arbete med översiktsplanen vill Region Blekinge även skicka med en önskan att under avsnittet om Utgångspunkter, underrubriken Attraktiv och trygg livsmiljö även hänvisa till

tvärssektoriell samverkan och visa mot Politiken för gestaltad livsmiljö där att arbeta med samhällets utmaningar är en viktig utgångspunkt. Önskvärt är även att betona kulturens och konstens roll för barn samt barns rättigheter att ta del av fri kultur under 6. Konsekvenser, avsnittet 5. Prövning av barns bästa av Översiktsplan Ronneby 2045, underrubriken Fritid, lek och rekreation, Bilaga 13.

Miljömål och Agenda 2030

De nationella svenska miljömålen svarar för Sveriges uppfyllande av de miljömässiga målsättningarna i Agenda 2030. I planförslaget saknar länsstyrelsen tydliga strategier och ställningstaganden som stöd för miljömålen när målkonflikter uppstår i kommande planprocesser.

MKB

Miljökonsekvensbeskrivningen ger en tydlig bild av de konsekvenser som uppstår genom förslaget och som kan medföra betydande miljöpåverkan. Det är därför viktigt att kommunen förtydliga och beaktar de konsekvenser som redovisas i det fortsatta arbetet.

Länsstyrelsen delar uppfattningen i miljökonsekvensbeskrivningen att LIS-områden och kustnära områden inte är lämpliga för utbyggnad ur ett miljö- och resursperspektiv. LIS-områdena bör dock ses över utifrån den senaste kunskapen om klimatrisker. Även vattendrag och sjöar som inte är karterade kan påverkas av ökade nederbörds mängder.

Länsstyrelsen kan notera att rapporten nästan uteslutande handlar om miljö i betydelsen naturmiljö. Kulturmiljön nämns inte mer än i undantagsfall. Rapporten behöver kompletteras med förklaring på vad som avses med miljö, och varför planens konsekvenser för kulturmiljön inte berörs.

Kommunens kommentar

Avsnitt 5.1.1 och 5.1.2 samt vissa pop-ups i kartan kompletteras med beskrivning av mörka stråk och belysning i förhållande till nattlevande djur. Hantering av mörka stråk och belysning sker i efterföljande processer och vid genomförandet.

Avsnitt 5.1.13 Social hållbarhet (f.d. 4.3.12) kompletteras med information om att belysning kan behöva utföras med hänsyn till nattlevande djur.

Punkterna under Attraktiv och trygg livsmiljö är politiskt beslutade inom ramen för kommunens strategiska målområden och kan inte förändras i översiktsplanen.

I avsnitt 4.3.13 Kultur och fritid och Prövning av barns bästa, i avsnitt 7, hanteras kulturverksamhet.

Avsnitt 2.4 Hållbar utveckling kompletteras med information om miljömålen. Hänvisning till Agenda 2030 görs i samtliga avsnitt i 5.1 Tematiska områden och 3.3 Klimat.

I en så kallad pop-up framgår vilken hänsyn (ej prioritering) det framtida planarbetet behöver ta. Utöver detta beskrivs målkonflikter i samtliga geografiska områden (under rubriken "Avvägning intressen") där de resonemang och motiveringar som medfört att områden pekats ut trots målkonflikterna redovisas (indirekt koppling till miljömålen). I de fall planförslaget kan påverka ett riksintresse framgår det avsnitt 3.1 Riksintressen under respektive riksintressekapitel.

Ronneby kommun har en LIS-plan från 2013. Med hänsyn till nationella diskussioner om strandskyddet har kommunen avsiktligt avvaktat arbetet kring LIS-planen.

Hållbarhetsbedömning inkl. MKB har kompletterats efter länsstyrelsens kommentarer ang. Kulturmiljö. I kommunens avgränsningssamråd med länsstyrelsen ansågs främst miljöaspekter kopplade till vattenkvalitet, miljökvalitetsnormer för grundvatten, ytvatten, kustvatten och dricksvatten, jordbruksmark, naturmiljö samt klimatpåverkan att vara relevanta att belysa i miljöbedömningsprocessen, därför fokus ligger främst på naturmiljön i HKB/MKB.

Planens utformning

Övergripande synpunkter

Havs- och vattenmyndigheten vill informera om att planen med fördel uppdateras med att EU beslutat om att anta lag 2024/1991 om restaurering av natur. Antagandet av direktivet kan medföra krav på åtgärder inom kommunens Vattenområden, bilaga 1.

Digital översiktsplan

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen har utvecklat en digital handling av översiktsplanen. Den blir tydlig och lättillgänglig, men ställer samtidigt krav på mottagens möjlighet att kunna nyttja tekniken. Kartverket har potential att bli ett illustrativt och användarvänligt verktyg. Det kan bidra till att översiktsplanen, när den antagits, blir ett ständigt aktuellt och interaktivt stöd för efterföljande planering och prövning enligt PBL och MB.

Kartor

Länsstyrelsen anser inte att beskrivningarna i kartorna över mark- och vattenanvändningen är tillräckligt tydliga. Benämningarna "pågående", "utvecklad" och "ändrad" ger inte en tillräckligt tydlig bild av var ny exploatering föreslås. Se även Svenska Kraftnäts synpunkter, bilaga 5.

SGI anser att det är positivt att kommunen använt statliga planeringsunderlag men efterfrågar tydligare referenser kring vilka underlag som använts för att kunna hitta dem vid användning och tolkning av översiktsplanen. SGI vill uppmärksamma kommunen på att det finns fler kartunderlag som beskriver förutsättningar för ras och skred.²⁸

Produkten "Områden där skogsbruk och exploatering kan orsaka erosion, ras och slamströmmar" identifierar översiktligt branta slänter (ej i berg) i friktionsjord och morän med mycket kraftig lutning (över 25°) som kan ha förutsättning för erosion, ras och/eller slamströmmar. Observera att även slänter med kraftig lutning (10° - 25°) där marken består av friktionsjord och morän kan behöva utredas av geotekniskt sakkunnig innan områden kan exploateras.

Produkten "Förutsättningar för skred i finkornig jordart" redovisar områden med lera och silt med tillräcklig marklutning för att skred ska kunna uppstå spontan. Områdena kallas för akksamhetsområden. Produkten "Förutsättningar för skred i finkornig jordart, strandnära" identifierar områden där det finns förutsättningar för skred i finkornig jordart strandnära, bilaga 14.

Kommunens kommentar

Avsnitt 5.1.3 Vattenområden (f.d. 4.3.3) kompletteras med information om ny lagstiftning, 2024/1991 om restaurering av natur.

Benämningarna "pågående", "utvecklad" och "ändrad" är i enlighet med Boverkets ÖP-modell 2.1 och 3.0.

I översiktsplanen görs inga källhänvisningar, i avsnitt 2.5 Relevanta Planer och program finns planeringsunderlag samlat.

²⁸ <https://www.sgi.se/sv/vagledning-i-arbetet/geoteknisk-sakerhet-kommunal-planering/>

Relevant kartunderlag presenteras i avsnitt 3.5.9 Geologiska förutsättningar.

Bilagor med inkomna yttranden

1. Havs- och vattenmyndigheten 2024-08-15
2. Energimyndigheten 2024-06-19
3. Trafikverket 2024-08-19
4. LFV 2024-07-03
5. Svenska Kraftnät 2024-08-15
6. Länsstyrelsen Kronoberg 2024-08-12
7. MSB 2024-08-21
8. Skogsstyrelsen 2024-11-25
9. Post- och Telestyrelsen 2024-07-18
10. Försvarsmakten 2024-06-12
11. Tillväxtverket 2024-08-21
12. Sveriges geologiska undersökning (SGU) 2024-08-28
13. Region Blekinge 2024-09-10
14. Statens geologiska institut SGI 2024-09-11

Kommunens kommentar

Samtliga inkomna yttranden i sin helhet finns att läsa hos Länsstyrelsen Blekinge, Blekinge@lansstyrelsen.se

3.1.2 Trafikverket

Riksintresse kommunikationer i Ronneby kommun

- E22
- Riksväg 27
- Väg 652 (del av vägen)
- Blekinge kustbana
- Ronneby flygplats
- Farled 24
- Farled 208
- Farled 207

Samtliga riksintressen för kommunikationer nämns i översiktsplanen. Utpekade riksintressen ska skyddas mot åtgärder som kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna nu och i framtiden. Det är viktigt att översiktsplanen tydliggör hur riksintressena och dess influensområden avses tillgodose i planeringen utifrån den utveckling som föreslås i planen. I översiktsplanen ska avväganden mellan eventuellt motstridiga intressen göras där kommunens ställningstaganden och de konsekvenser som planen kan tänkas få på riksintressenas funktion ska framgå.

Generella säkerhetsavstånd samt trafikbuller

För allmänna vägar gäller generellt ett byggnadsfritt avstånd på 12 meter från vägens vägområde. Länsstyrelsen har för vissa större vägar beslutat om utökad byggnadsfritt avstånd, där 50 meter gäller för E22 och 30 meter för riksväg 27. Även för järnvägen råder ett säkerhetsavstånd till bebyggelse där en bedömning om lämplig lokalisering görs inom ramen för detaljplaneprocessen eller bygglovsprövning. Ny bebyggelse tillåts normalt inte inom 30 meter från järnvägen. Med hänsyn till risk för olycka med farligt gods kan ytterligare säkerhetsavstånd krävas för både väg och järnväg.

Trafikverket anser att rådande säkerhetsavstånd och de byggnadsfria avstånden utgör en viktig utgångspunkt i planeringen, både utifrån trafiksäkerhet och människors hälsa där bullerfrågan är en viktig aspekt i lämplighetsbedömningen. Översiktsplanen behöver kompletteras med att det även råder ett byggnadsfritt avstånd till järnvägen.

Trafikverket anser att gällande riktvärden för buller och vibrationer ska uppfyllas vid nybyggnation, större ombyggnader och förändrade användningsområden. Vid bedömningen ska hänsyn till prognostiserade trafikflöden för minst 20 års framtid tas.

Funktionellt prioriterat vägnät

Trafikverket har tillsammans med länsplaneupprättarna tagit fram ett underlag och pekat ut ett funktionellt prioriterat vägnät som bedöms vara av särskild vikt för nationell och regional tillgänglighet. Trafikverket anser att utpekade vägar bör omnämnas i översiktsplanen, vilka för Ronneby kommun är E22 som nationellt och internationellt viktig väg, riksväg 27 som regionalt viktig väg. Det funktionellt prioriterade vägnätet utgör ett samlat planeringsunderlag bland annat för prioriteringar av åtgärder och hur vägarna ska hanteras i samhällsplaneringens olika skeden och i avvägningar mellan olika intressen. I det utpekade vägnätet är Trafikverket restriktiva till åtgärder som påverkar framkomligheten, tillgängligheten eller säkerheten negativt. I de fall kommunens planer påverkar det utpekade vägsystemet är det av särskild vikt att planeringen grundas på erforderligt underlag, vilket kan innebära behov av fördjupningar av översiktsplanen eller trafikutredningar som belyser flöden, kapacitet och belastning samt eventuella åtgärdsbehov. Det utpekade vägnätet finns tillgängligt på sidan NVDB på webb. Mer information och kartor finns även på Trafikverkets hemsida.

Kommunens föreslagna utveckling och trafikstring i statlig infrastruktur

Planförslaget innebär en utveckling av ny bebyggelse som kommer få konsekvenser i statlig infrastruktur. Särskilt längs väg 27 pekas en stor andel ut för verksamhets- och företagsetableringar. För att gå vidare med planeringen av områden som sannolikt innebär ökade trafikflöden behöver trafiksituationen och kapacitetsutnyttjandet kopplat till utvecklingen utredas i ett större sammanhang. Innan eller senast när kommunen påbörjar detaljplaner bör trafiksituationen ha utretts där det i planprocessen tas höjd för de eventuella åtgärder som kan krävas.

Översiktsplanen redovisar nedanstående infrastrukturåtgärder som berör statlig infrastruktur. Åtgärderna finns inte med i nationell plan för transportsystemet som sträcker sig fram till 2033.

- En rätare Blekinge kustbana med två parallella system genom Blekinge, ett regionaltåg med få stopp och kortare restider samt ett lokaltåg som stannar på fler orter.
- Nya stationslägen i Johannishus och söder om Ronneby flygplats kallat Knutpunkt Blekinge.
- En ny järnväg som kopplar ihop Ronneby med stambanan, med avsikt att stärka kopplingen mot Växjö, Alvesta och norrut mot Stockholm.
- En alternativ vägsträckning av Väg 653, väster om Försvarmaktens verksamhet i Kallinge

I den nationella transportplanen finns de ekonomiska ramarna samt strategier och inriktningar för Trafikverkets arbete. Planen gäller drift och underhåll av det statliga väg- och järnvägsnätet, investeringar i det nationella vägnätet, det vill säga Europavägar och utpekade riksvägar (det så kallade stamvägnätet) inklusive gång- och cykelvägar, investeringar i järnvägsnätet, statlig medfinansiering till kollektivtrafikanläggningar, trimningsåtgärder, miljöåtgärder, åtgärder i farleder

och slussar, driftbidrag till flygplatser samt åtgärder som kan påverka transportefterfrågan och val av transportsätt och ger effektivare användning av befintlig infrastruktur.

Trafikverkets pågående projekt

Kommunen redovisar Trafikverkets pågående infrastrukturprojekt i Ronneby kommun i översiktsplanen. Det pågår även planering för järnvägsprojektet Sydostlänken, med möjlig byggstart inom översiktsplanens tidsperiod. Järnvägens dragning kommer inte gå genom Ronneby kommun, men den kan vara värd att nämna i kommunens översiktsplan då den förmodas påverka hela Blekinge.

Gång- och cykelvägar

Trafikverket anser att det är viktigt att gång- och cykelvägar får en hög prioritet vid planering av nya områden och att förutsättningar för gena och trafiksäkra stråk ges. För de stråk som berör statlig, regional väg behöver dialog föras i första hand med Region Blekinge som svarar för prioritering av utbyggnad för gång och cykelvägar. Vid utbyggnad av gång- och cykelvägar utmed det statliga vägnätet gäller enligt länstransportplanen en procentuell fördelning av investeringen enligt principen 50/50 procent finansiering från den regionala planen respektive från berörd kommun.

Övrigt

Översiktsplanen pekar inte ut specifika områden för energiförsörjning men kommunen anger att de ska verka för att stora områden för solceller etableras. Trafikverket vill informera kommunen om att det har uppmärksammats att solceller kan orsaka störningar i Trafikverkets radiotrafik, signal- el- eller teleanläggningar. Störningar i de tekniska systemen kan leda till att trafiken måste stoppas. Om det visar sig att anläggningen stör järnvägstrafiken kommer Trafikverket begära att solcellsanläggningen stängs av. Det är viktigt för er som kommun att ha det i beaktande, även om åtgärden inte är bygglovspliktig. Det är inte möjligt att i förväg veta vilka solcellsanläggningar som eventuellt kommer påverka Trafikverkets anläggning men om installatören har tillräcklig kunskap ska riskerna vara små enligt Elsäkerhetsverket och det finns även bra information i ämnet på deras webbsida. Detta gäller även solceller på enbostadshus.

Avslutningsvis rekommenderar Trafikverket rapporten [Transportsystemet i samhällsplaneringen : Trafikverkets underlag för tillämpning av 3–5 kap. miljöbalken och av plan- och bygglagen \(diva-portal.org\)](#) Det är en sammanställning av de behov och krav som behöver tillgodoses inom den fysiska planeringen för att drift, underhåll och utveckling av transportsystemets anläggningar ska fungera. Rapportens innehåll är inte begränsad till de områden som omfattas av plan- och bygglagen och miljöbalken, utan tar upp flera områden där det finns en koppling mellan Trafikverkets verksamhet och den fysiska planeringen. I rapporten redovisas vilka krav kommunerna kan räkna med att Trafikverket kommer att ställa när Trafikverket deltar som sakägare i planärenden. Den fysiska planeringen av transportsystemet är ett komplext arbete som sker i växelverkan mellan många olika aktörer, med olika finansieringsformer och enligt flera lagar. Syftet med rapporten är att ge stöd så att transportsystemets behov beaktas i arbetet med översiktsplaner, detaljplaner, bygglov och tillstånd enligt miljöbalken.

Kommentar

Se Ronneby kommuns kommentar till Länsstyrelsen Blekinges yttrande, vars ansvar är att samordna statliga intressen.

3.1.3 Sjöfartsverket

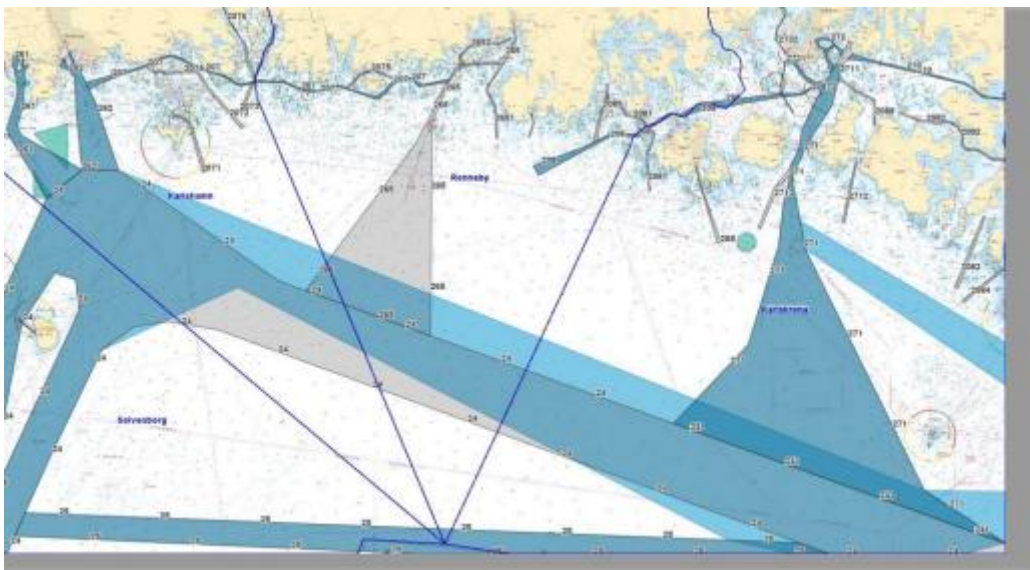
Sjöfartsverket har inget att erinra mot rubricerat förslag på ny översiktsplan för Ronneby kommun, förutsatt att nedan framförda synpunkter beaktas i fortsatt arbete med planerna. Sjöfartsverket anser att presenterade planer inte är så detaljerade eller konkreta som önskvärt är för att kunna avge ett reservationslöst yttrande om eventuell påverkan för sjöfarten eller hamnverksamheten i Ronneby hamn. Påverkan på eller från sjöfarten och hamnverksamheten beaktas inte i dokumentet ”Hållbarhetsbedömning med miljökonsekvensbeskrivning”, som hör till översiktsplanen. Sjöfartsverket noterar att hamnverksamheten i Ronneby, riksintresseklassade och allmänna farleder 207 och 208 samt fartygstråk 24 omnämns i översiktsplanen. Hamnen i Ronneby är en allmän hamn.

Sjöfartsverket påpekar dock att, förutom farleder av riksintresse för kommunikationsanläggningar, även övriga farleder eller eventuella andra objekt av intresse för sjöfarten bör beaktas i översiktsplanen. Andra objekt utpekade som riksintresse för sjöfarten:

- DGPS-referensstationer för sjöfarten (Referensstationer för utsändning av korrektionssignal inom positioneringssystemet DGPS)
- VHF-stationer (Infrastrukturnätet för säkerhetskommunikation)
- AIS basstationer (Identifieringssystem för fartyg inom sjöfarten)

- Objekt som är väsentliga för sjöfarten:
- Navtex-stationer (Infrastrukturnätet för säkerhetskommunikation)
- MF-stationer (Infrastrukturnätet för säkerhetskommunikation) Sjöfartsverket anser att översiktsplanen bör kompletteras med redovisning av intresse för sjöfarten, hamnverksamheten och fritidsbåtar i syfte att identifiera och redovisa eventuella ömsesidiga påverkningar.

Övriga farleder i kommunens vattenområde visas i bilden nedan.

Källa: Sjöfartsverket

Bild: Utdrag ur sjökort över kommunens havsområde
Sjöfartsverket förbehåller sig rätt att få återkomma med mer detaljerade synpunkter på respektive område och åtgärder när planerna i senare skede har konkretiserats.

Myndigheten emotser att samrådas i ett tidigt skede i planeringsarbete för åtgärder i havsområden eller i strandnära lägen. Synpunkter Anpassning av planerna måste ske på ett sådant sätt att verksamheterna eller byggnationer inte kommer att störas av fartygstrafiken i farleder och av hamnverksamheten eller buller från dessa, vilket på sikt skulle kunna leda till klagomål och krav på inskränkningar för sjöfarten eller för hamnen. I fortsatt planeringsarbete måste hänsyn tas till att eventuella framtida åtgärder inte försämrar sjöfartens tillgänglighet, framkomlighet och säkerhet samt möjligheter för aktuella nyttotrafiken, för fritidssjöfarten eller för yrkesfiske. Planer på byggnationer eller verksamheter som bedöms ge upphov till hämmande krav för sjöfarten kommer att avstyrkas från Sjöfartsverket. Vid planering av nybygge eller belysningspunkter i strandnära lägen inom planområdet ska hänsyn tas så att dessa inte bländar sjöfarande eller påverkar funktionen på de aktuella ljuspunkter som är avsedda för sjöfartens säkra navigation. Detta gäller även arbetsbelysning under anläggningsfasen. I fortsatt planarbete bör hänsyn tas till att skydda de planerade objekten mot eventuella påkänningar och svall från passerande sjötrafik. Vid planering av bryggor och tilläggningsplatsers utformning bör hänsyn tas till svallpåverkan från angränsande farleder. Brister i skyddet mot svall, erosion eller buller skall inte kunna leda till krav på fartbegränsningar eller andra restriktioner för sjöfarten eller för hamnverksamheten.

Följande planområde ska därför samrådas med Sjöfartsverket när planerna bearbetats ytterligare och konkretiserats:

- Vatten- och strandnära anläggningar samt bostads-, industri- service- och övriga bebyggelser;
- Eventuella fysiska skydd och barriär mot stigande havsnivå i vatten eller i strandnära läge på land; Utbyggnad eller utökning av små-, fritidsbåts- och gästhamnar;
- Eventuella etableringar av småbåtshamnar, båtplatser, bryggor, kajer eller andra vattenanläggningar; Eventuella etableringar av elproduktionsanläggningar till havs, i farbara vattendrag eller i strandnära läge på land;
- Eventuella anläggningar för färje-, linje- eller andra vattenburna kollektivtrafik samt planer för etablering eller utökning av dessa;
- Inrättande eller utvidgning av natur-, strand- eller vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter, restriktioner etc. Planer som innebär ändring av befintlig strand- eller kajlinje;
- Sjöförlagda kablar, VA-, värme- eller andra ledningar inklusive åtgärder för befintliga ledningar;
- Korsande luftledning, broar eller andra konstruktioner över farbara vattendrag som kan inskränka framkomligheten för sjöfarten;
- Förslag till fartbegränsningar eller andra inskränkningar för sjöfarten.

Sjöfartsverket påminner om att alla förändringar i befintlig strandlinje eller bottenpografi ska sjömätas enligt sjömätningstandard FSIS-44 och resultat skickas till Sjöfartsverket.

Andra förändringar av information som anges i sjökort såsom kajer, pirar, bryggor och strandlinje ska geodetiskt bestämmas och rapporteras in till Sjöfartsverket via ufs@sjofartsverket.se (Ufs-redaktionen). Koordinater anges i SweRef 99/WGS 84 i grader, minuter och decimalminuter med tre decimalers noggrannhet (DD MM,mmm)

alternativt i plana koordinater SweRef 99 TM. Eventuellt kartunderlag levereras som shape- eller DWG-fil i koordinatsystem SweRef 99 TM.

Kommentar

Se Ronneby kommuns kommentar till Länsstyrelsen Blekinges yttrande, vars ansvar är att samordna statliga intressen.

3.1.4 Luftfartsverket (LFV)

I översiktsplanen nämns ingenting om flyghinder för den civila luftfarten, endast Försvarets regler nämns. Vad som gäller avseende civil luftfart bör nämnas i alla översiktsplaner för att säkerställa att LFV och Försvaretsmakten remitteras i dessa ärenden.

LFV vill påminna om att följande gäller för civil luftfart:

Alla byggnadsobjekt oavsett typ som master, torn, pyloner, vindkraftverk, skyltar, konstverk, byggnader etc. som är högre än 20 meter över mark eller vattenytan ska remitteras till LFV. Detta gäller oavsett position på svenskt territorium. Befinner sig objektet till havs eller i insjö ska även Kustbevakningen i Karlskrona remitteras.

Kommentar

Se Ronneby kommuns kommentar till Länsstyrelsen Blekinges yttrande, vars ansvar är att samordna statliga intressen.

3.1.5 Lantmäteriet

Lantmäteriet har av nedanstående skäl inte granskat den aktuella översiktsplanen och lämnar därför inga synpunkter.

Lantmäterimyndigheten har ingen lagstadgad skyldighet att granska översiktsplaner och dessa berör normalt sett endast indirekt Lantmäteriets kommande arbete. Många av de ställningstaganden som beskrivs i översiktsplaner kommer i och för sig att innebära förändringar i fastighetsindelningen eller att fastighetsanknutna rättigheter (servitut, ledningsrätter, gemensamhetsanläggningar etcetera) kommer att bildas eller ombildas. Omfattningen av dessa behov kommer dock att konkretiseras i senare skeden, till exempel då områden detaljplanläggs. Lantmäteriet genomför däremot granskning i detaljplaneprocessen.

Kommentar

Ronneby kommun noterar inkommen synpunkt.

3.1.6 Region Blekinge

Region Blekinges uppdrag är att främja en hållbar utveckling i hela Blekinge. Våra ansvarsområden är hälso- och sjukvård, folkhälsa, regional tillväxt, infrastruktur, kollektivtrafik, kultur och bildning. Region Blekinge har i egenskap av regionalt utvecklingsansvar i Blekinge tagit del av handlingen ”Översiktsplan Ronneby 2045 – samrådshandling”.

Alla kommuner ska enligt plan- och bygglagen ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunen. Översiktsplanen redovisar kommunens syn på mark- och vattenanvändningen, samt ska

fungera som en vägledning för kommunen och andra myndigheter vid beslut i frågor om mark- och vattenanvändning.

Översiktsplanen är vägledande, men inte juridiskt bindande. Översiktsplanen skall beakta och kopplas till den regionala utvecklingsstrategin enligt Plan- och bygglagen. Regional fysisk planering och upprättande av fysiska regionplaner är endast lagstiftat för Region Stockholm och Region Skåne, samt Region Halland som har tagit på sig uppdraget frivilligt. Övriga regioner arbetar med regionala planeringsunderlag i strukturbildsarbeten eller utvecklar regionala utvecklingsstrategier till att omfatta även territoriella och funktionella perspektiv.

Regional utvecklingsstrategi

Förslaget till ny översiktsplan redovisar tydligt kommunens ambitioner med att exempelvis stärka kommunens attraktionskraft, skapa förutsättningar för långsiktig tillväxt och utveckling, samt att främja en god livsmiljö. Kommunen har sedan 2021 fem strategiska målområden som man arbetar efter, där tre av dem har bäring på den fysiska planeringen. Översiktsplan Ronneby 2045 tar avstamp i de tre strategiska målområdena; Barn och unga; Attraktiv och trygg livsmiljö för alla; samt Tillväxt och näringslivssamverkan. Dessa utpekade områden går i linje med den nya regionala utvecklingsstrategin för Blekinge, kallad Växtplats Blekinge, med de två strategiska områdena;

- I Blekinge utvecklar vi attraktiva livsmiljöer
- I Blekinge utvecklar vi ett expansivt näringsliv med god kompetensförsörjning

I avsnittet 2.5 listas relevanta planer och program som översiktsplanen förhåller sig till på nationell, regional och lokal nivå. Under regional nivå ligger fel dokument länkat under Regional utvecklingsstrategi. Byt ut länken till Växtplats Blekinge istället för det nu länkade dokumentet från 2015 inom arbetet med Strukturbild Blekinge.

Inför arbetet med en ny regional utvecklingsstrategi gjorde Region Blekinge ett arbete med att kartlägga och peka ut strategiska noder i länet. Strategiska noder är platser i länet som ur ett regionalt perspektiv är strategiskt viktiga, antingen för de egenskaper de besitter, deras utvecklingspotential eller platsernas geografiska läge. Strategiska noder ligger med som ett av fyra förhållningssätt i nya den regionala utvecklingsstrategin och syftar även till att tydligare koppla utvecklingsstrategin med de kommunala översiktsplanerna, samt att få in ett geografiskt och funktionellt perspektiv i strategin.

Strategiska noder bör läggas till i listan i avsnittet 2.5 under regional nivå. Samma gäller för dokumentet Regional kulturplan för Blekinge 2022-2025 som också bör läggas till och länkas till i

listan. Det hade även varit önskvärt om dokumentet Regional bostadsmarknadsanalys Blekinge län 2021 ändras till Regional bostadsmarknadsanalys 2021 - demografiskt bostadsbehov och beräknad efterfrågan så att det framgår tydligare att det inte är Länsstyrelsen i Blekinges årliga dokument ni hänvisar till.

Befolkningsutveckling

Ronnebys befolkningsutveckling nämns både i förordet och mer ingående i avsnittet 2.3 Befolkningsutveckling. Region Blekinge delar i stort kommunens skrivningar, men skulle vilja komplettera med några medskick. Ronneby kommun har den senaste tioårsperioden ökat

sin befolkning där ökningen mellan åren 2013-2023 är 4 procent (1 150 personer). Befolkningsutvecklingen i Ronneby har likt övriga kommuner i Blekinge varit svag, särskilt för att ligga i södra Sverige. Befolkningsstillväxten har drivits av invandring och i takt med att invandringen har avtagit i omfattning de senaste åren så har också befolkningsstillväxten avtagit. Under de senaste fem åren har kommunen haft en minskade folkmängd.

Ronneby har under lång tid haft ett negativt inrikes flyttnetto. Utflyttningen är precis som i andra kommuner stor i de mest flyttintensiva åldrarna bland unga vuxna. I takt med att flyttarna avtar i omfattning varierar nettot mellan att vara negativt och positivt, med förhållandevis små rörelser. Det stämmer att antalet inflyttare är relativt många bland unga vuxna och medelålder, men det är också i dessa grupper som stora kullar flyttar från länet. Detta är en konsekvens av att dessa grupper tillhör de flyttintensiva åldrarna. Så även om inflyttarna är många så är nettot negativt för åldersgrupperna. Det är också i dessa åldrar som flest flyttar görs och många kommuner och regioner arbetar för att attrahera dessa grupper – dels för arbetskraft, dels för att de är mer flyttbenägna.

Omflyttningarna inom landet påverkar den demografiska strukturen. Utflyttningen av framför allt unga vuxna innebär färre personer i barnafödande åldrar, vilket innebär färre födselar och barn och istället en tyngdpunkt på äldre åldersgrupper. Om arbetskraften inte växer i takt med övriga delar av befolkningen innebär det en finansieringsutmaning när skatteintäkterna inte växer i samma utsträckning som de förväntade ökande kostnaderna till följd av ökade välfärdsbehov. Därtill tillkommer stora kompetensförsörjningsutmaningar både i offentlig sektor och det privata näringslivet. Befolkningsprognoserna visar att dessa utmaningar kommer tillta framöver i takt med att befolkningsunderlaget viker.

Attraktivitet

I avsnittet 2.3 Utgångspunkter kan Region Blekinge utläsa att det finns en god planberedskap för bostäder och att kommunen arbetar med aspekter som gynnar befolkningsutvecklingen i positiv riktning och kan stärka inflyttningen. Satsningar nämns som att bygga rätt bostäder på rätt plats, fortsatta satsningar på näringslivet och företagsetableringar som skapar nya arbetstillfällen, komplettera och förädla befintliga bostadsområden, arbeta för en attraktiv och levande stadskärna och att stärka Ronnebys identitet. Ett medskick till såväl dessa skrivningar som till översiktsplanen i stort är vikten av att skapa attraktiva livsmiljöer där människor trivs och kan utvecklas. Det kan exempelvis handla om att känna sig sedd och delaktig i samhället, att det finns plats för möten mellan människor i det offentliga rummet, tillgång till fritidsaktiviteter, kultur, idrott och ett rikt föreningsliv.

För att både kunna attrahera nya Ronnebybor och Blekingebor samt att få befintliga att stanna kvar är det viktigt att arbeta både proaktivt och långsiktigt oavsett vilken sakfråga det gäller. Inte minst för att kunna attrahera nya investeringar och etableringar till kommunen och länet eller för att vidareutveckla de näringar som redan finns här. Det är även betydelsefullt att se att sakfrågor hänger samman, exempelvis behöver utbud av skola, vård och omsorg och annan samhällsservice gå hand i hand med utbyggnaden eller komplettering av ny bebyggelse. Ett gott utbud av exempelvis barnomsorg, skolor och annan högre utbildning av god kvalitet är en attraktionsfaktor för att både kunna behålla och attrahera nya invånare.

Boende- och livsmiljöer Region Blekinge delar kommunens ambitioner om att erbjuda boende- och livsmiljöer för livets alla faser. Detta gäller både för nya på bostadsmarknaden (ungdomar, studenter och andra svaga grupper) eller för redan etablerade som behöver ett nytt boende (familjebildare, äldre,

funktionsnedsatta med flera). Ett brett utbud av varierade upplåtelseformer, storlekar och placeringar/lägen runt om i kommunen ökar chanserna för att både attrahera nya invånare såväl som att behålla befintliga. Särskilt för äldre är det viktigt att erbjuda ett varierat bostadsutbud för att möjliggöra att kunna bo kvar på samma ort. Bra att skrivningar finns i översiktsplanen om att bredda utbudet av bostadstyper och boendeformer både för centralorten Ronneby såväl som omkringliggande serviceorter i kommunen, inte minst vad gäller ökat behov av trygghets- och serviceboenden.

Strategiska noder omnämns i översiktsplanen under 4.1 Fokusområden, avsnittet Levande landsbygder. Region Blekinge tycker att det är glädjande att kommunen ser vikten av att stärka de regionalt utpekade strategiska noderna med ett mer utvecklat utbud som tilltalar både boende, besökare och näringsidkare. Detta stärker både de utpekade strategiska noderna runt om i länet, samt dess omland och bidrar till en levande landsbygd. För att skapa attraktiva livsmiljöer och för att underlätta för generationsväxlingar inom de gröna näringarna behöver service, infrastruktur och bostäder för livets alla faser finnas på dessa platser.

Under 4.2 kan Region Blekinge utläsa att kommunen ser vikten av att sammankoppla två orter med varandra för att möjliggöra att orterna kompletterar varandra och förstärker varandras utbud av exempelvis offentlig och kommersiell service. Detta går helt i linje med de regionalt utpekade strategiska noderna, där vissa orter vinner på att sammankopplas med en intilliggande ort. På så sätt kan orterna förstärka och låna varandras strategiska och inneboende egenskaper, i stället för att utveckla likadana egenskaper och då istället konkurrera med varandra.

Ett medskick till kommande planarbete – både översiktsplan och annan efterföljande fysisk planering – är att kommunen framöver arbetar med att se över, stärka och utveckla ett brett utbud av bostäder vid de utpekade strategiska noderna i första hand. Vid de strategiska noderna behöver även attraktiva bytespunkter som möjliggör och uppmuntrar till byten mellan olika färdmedel utvecklas för att skapa attraktiva och hållbara platser runt om i kommunen. Att utveckla kvaliteter som goda kommunikationer för bättre sammankoppling och utbyte mellan platser, orter och även andra kommuner kan vara en nyckel för att stärka kommunens attraktionskraft. Detta i kombination med att utveckla kommunens boende- och livsmiljöer till hållbara, attraktiva och väl gestaltade miljöer.

Region Blekinge tycker att det är positivt att arkitektur och gestaltad livsmiljö lyfts fram som ett eget avsnitt i översiktsplanen under 4.3.5. Vikten av en medveten och omsorgsfull gestaltning av våra livsmiljöer är viktigt både vid nybyggnation samt vid förvaltning och utveckling av befintliga byggnader och miljöer. Gestaltad livsmiljö är både ett synsätt, som behöver finnas med i allt som berör vår fysiska miljö, såväl som den fysiska miljön i sig.

Konst och kultur

Region Blekinge tycker att det är positivt att konst och kultur omnämns på flera ställen i översiktsplanen. Lyft gärna fram Kulturcentrum Ronneby konsthall tydligare i översiktsplanen som ett regionalt konstresurscentrum av nationellt och internationellt intresse. Platsen är en viktig mötesplats där det lokala, regionala, nationella och internationella kultur- och konstlivet samagerar. Kulturcentrum Ronneby konsthall är även en kulturarvsrik byggnad med anor från det industriella kulturarvet som nu fungerar i samklang med samtida konstuttryck. Byggnaden är en av sydöstra Sveriges vackraste konsthallar med arrangemang av stort nationellt intresse. Det är glädjande att i översiktsplanen kunna utläsa att kommunen ämnar bygga vidare på denna upplevelserika plats, vilket

skapar mervärden som kan användas i en unik platsutveckling där det nya museet kan stärka Ronneby som besöksmål.

Ett medskick till fortsatt arbete är att utveckla skrivningarna under exempelvis 4.3.5 Arkitektur och gestaltad livsmiljö till att även innefatta enprocentregeln för konstnärlig gestaltning av offentliga miljöer. Genom enprocentregeln har offentliga platser i Sverige sedan 1937 fått en konstnärlig gestaltning som har skapat en unik identitet och karaktär åt platser. Enprocentregeln innebär att en procent av budgeten vid ny-, om- och tillbyggnationer av fastigheter och offentliga miljöer ska investeras i fast konstnärlig gestaltning. Inom politik för gestaltad livsmiljö lyfts att det offentliga lyfts ska agera förebildligt. Ronneby kommun med Kulturcentrum Ronneby konsthall skulle i översiktsplanen kunna ha som mål att arbeta för att enprocentregeln inrättas på grund av dess mervärde för offentliga miljöer. Till kommunens fortsatta arbete med översiktsplanen vill Region Blekinge även skicka med en önskan att under avsnittet om Utgångspunkter, underrubriken Attraktiv och trygg livsmiljö även hänvisa till tvärspektoriell samverkan och visa mot Politiken för gestaltad livsmiljö där att arbeta med samhällets utmaningar är en viktig utgångspunkt. Önskvärt är även att betona kulturens och konstens roll för barn samt barns rättigheter att ta del av fri kultur under 6. Konsekvenser, avsnittet 5. Prövning av barns bästa av Översiktsplan Ronneby 2045, underrubriken Fritid, lek och rekreation.

Energiförsörjning

Region Blekinge tycker att det är positivt att översiktsplanen låter området energi lyftas på flera ställen, särskilt inom fokusområdet Effektiv infrastruktur. Med fördel kan skrivningarna under tillväxt och näringslivssamverkan utvecklas och även innehålla en punkt om energiförsörjning, exempelvis skrivningen: ”Elektrifiering av transporter och industri är huvudspåret för omställning till ett klimatneutralt samhälle och utvecklad konkurrenskraft. Ronneby kommun arbetar aktivt och i samverkan med andra offentliga aktörer, näringsliv och energibranschen för att planera och ge plats för produktion, överföring och användning av el.”

För ett väl fungerande och hållbart samhälle samt ett starkt näringsliv är en väl utbyggd och effektiv infrastruktur en av de viktigaste förutsättningarna. Det hade varit önskvärt om skrivningarna under 4.1 Effektiv infrastruktur utvecklas så att även el nämns inom parentes kopplat till ledningar, där endast VA, fiber och fjärrvärme omnämns i dagsläget.

I avsnittet 4.3.7 Infrastruktur och kommunikationer finns skrivningen ”Även elvägar som möjliggör för laddning under pågående körning.” Elvägar är för närvarande relativt långt ifrån realisering även om enstaka försök pågår. Att ha denna skrivning tillsammans med mer aktuella åtgärder kan ge en missvisande bild av teknikens relevans för utvecklingen på transportområdet. Till vidare arbete med översiktsplanen är det önskvärt om meningen vidareutvecklas.

Vad gäller avsnittet 4.3.8 Teknisk försörjning så är det ett väldigt långt kapitel med många underrubriker. Utifrån Lag (1977:439) om kommunal energiplanering anser Region Blekinge att det är rimligt att lyfta energi som ett eget ämne med en egen rubrik under 4.3. Som underrubriker kan då med fördel finnas både El samt Fjärrvärme. Ett annat medskick är att avsnittet Energi i huvudsak fokuserar på elenergi. Det kan därmed vara pedagogiskt att byta rubriken till Elenergi, Elförsörjning eller motsvarande. Fjärrvärme är också energi.

I avsnittet om Fjärrvärme under 4.3.8 skulle möjligheten att tillsammans med Karlshamns och Karlskrona kommun utreda en sammankoppling av fjärrvärmenäten i regionen kunna tilläggas. Det skulle eventuellt kunna möjliggöra större och färre kraftvärmeverk, en bättre total driftsekonomi och möjlighet att i hög grad använda spillvärmekällor som Södra Cell i Mörrum och eventuella nya processindustrier i Blekinge.

Vidare anser Region Blekinge att resonemangen i avsnittet 4.3.8 Teknisk försörjning är mycket goda. Ny vindkraft i Ronneby kommun är svår att realisera, vilket beskrivs, och att fokus därför bör ligga på solparker och energilagring. Här är det önskvärt om begreppet hybridparker (solceller och batterilager) läggs till i texten. I syfte att förenkla etableringsdialoger med i första hand aktörer inom solenergi och batterilager vore det värdefullt att i större utsträckning peka ut lämpliga områden i liknande utsträckning som görs avseende verksamhetsområden. Resonemang om lämplig placering av solparker skulle kunna läggas som en visualisering med diffust gränsade fält upp till 2-3 km från regionnätsledningarna på kartan, samt i huvudsak i områden med inte brukningsvärd jordbruksmark eller jordbruksmarker med bete och vallodling som kan kombineras med solparker. Det möjliggör eventuellt ett fortsatt öppethållande av kultur- och odlingsmarker, även om syftet är nytt och det kommer nya rättsfall hela tiden som utgör praxis för vad som är möjligt.

Trafik och kommunikationer

Region Blekinge delar i stort översiktsplanens intentioner och utvecklingsinriktningar vad gäller trafik och kommunikationer. Det är positivt att ny bebyggelse planeras både genom förtätning av befintliga områden och att nya bostads- och verksamhetsområden kopplas till befintliga områden eller områden med redan utbyggd transportinfrastruktur. Det är även positivt att kommunen lyfter att ny bebyggelse huvudsakligen ska byggas utmed befintliga stråk med välutvecklad kollektivtrafik och utbyggda gång- och cykelvägar.

Det är i den fysiska samhällsplaneringen som strukturen och förutsättningarna skapas för hur människor kan förflytta sig mellan bostad, arbete, studier och fritidsaktiviteter. Region Blekinge vill därför betona vikten av att bebyggelse- och transportplanering går hand i hand och utvecklas samordnat. Det hade varit önskvärt att detta nämns under 2.4 Hållbar utveckling då transportsektorn fortfarande står för en stor del av utsläppen av växthusgaser. Under 3.4.1 Luftkvalitet omnämns fysisk planering och kopplingen kollektivtrafik vilket även kunde nämnas i översiktsplanen på flera ställen.

Region Blekinge vill till det fortsatta arbetet med både översiktsplanen och i den efterföljande fysiska planeringen lyfta hela-resan-perspektivet. Kommunen behöver både enskilt och tillsammans med andra aktörer skapa förutsättningar för såväl kommuninvånarna som besökare att kunna göra hållbara val. Är det inte "lätt att göra rätt" så är det svårt att få till en beteendeförändring. Det behöver finnas en bred palett av olika möjligheter för att underlätta byte av färdmedel från bil till mer hållbara färdmedel som buss, tåg eller gång och cykel eller för kombinationsresor där bilen kan vara en del av resan. Allt för att underlätta hållbara transportval i hela kommunen, såväl mellan centralort och serviceorter som förflyttningar på landsbygden. Utveckla gärna skrivningen under 4.1 Fokusområden, avsnittet om Effektiv infrastruktur till att bytespunkter både behöver vara effektiva men framför allt attraktiva för att människor ska använda dem. Finns exempelvis inte anslutande gång- och cykelväg, en säker cykelparkering eller en pendlarparkering i närheten så är inte bytespunkten attraktiv och risken är då stor att den inte kommer att användas.

Det är positivt att Ronneby kommun lyfter vikten av ett tillgängligt och effektivt transportsystem. Region Blekinge ser positivt på att en genare järnväg genom kommunen lyfts fram på ett tydligt sätt och att det finns ett utpekat stråk för en ny järnväg. Det är också positivt att kommunen i översiktsplanen lyfter två tågssystem genom kommunen; ett regionaltågssystem med få stopp och ett lokaltågssystem där tåget stannar ofta och som även möjliggör för fler stationer. Möjligheten finns att stanna i Johannishus med ett framtida lokaltåg, samtidigt som det finns möjlighet med ett markreservat norr om tätorten för en sträckning som inte medför kontrakurva, vilket hade gett förbättrade möjligheter att minska restiden på Blekinge kustbana. Önskvärt är om markreservaten för ny järnväg i översiktsplanen omnämns under avsnittet 2.6.2, precis som det redan görs under avsnitten 3.1.3 och 4.4.

I översiktsplanen framgår kommunens ambition att öka kopplingarna i nord-sydlig riktning mot Växjö. Detta är positivt då länet generellt sett har en ganska låg pendling i nord-sydlig riktning och mycket av den låga pendlingen kan förklaras av bristfällig infrastruktur och långa pendlingstider. I översiktsplanen kan även utläsas en långsiktig tanke/vision om en framtida ny spårförbindelse mot Växjö. Region Blekinge vill här vara tydliga med att en ny spårförbindelse först kan ske när Sydostlänken är genomförd och när Sydostlänken inte har kapacitet nog att tillgodose behoven av gods- och persontransporter. Så till vida att det inte blir väsentligt mycket billigare att bygga ny järnväg eller att ny teknik skapar möjligheter som tillgodoser det behovs som finns redan nu med förbättrade infrastrukturkopplingar i nord-sydlig riktning.

Vad gäller Ronneby flygplats är den av stor vikt för Blekinges näringsliv och behöver ha god tillgänglighet för länets alla kommuner. Region Blekinge ser dock inte på kort sikt att tågen är en bra lösning för att stärka flygplatsens roll i länet. Tågen är inte så flexibla och dess styrka ligger i att transportera många människor på lite längre avstånd med korta restider, medan tågen är ett sämre verktyg för att transportera ett fåtal människor med styrda tider. Vid ett lokaltågssystem genom Blekinge förändras förutsättningarna till det positiva för att ha uppehåll vid Ronneby flygplats, men det blir då viktigt att hänga upp stationen på mer än att bara agera bytesnod till flygplatsen. Det behöver finnas förutsättningar för Kallinge tätort att nyttja stationen för resor och pendling. Då kan förutsättningarna förbättras att nå de arbetsplatser som finns dels på Ronneby Garnison (F17) och också i övriga Kallinge genom pendling med tåg, samt tillgängligheten för boende i Kallinge att nå arbetsplatser i andra delar av länet förbättras också. Kompletteras dessutom stationsläget med pendlarparkeringar kan boende i Kallinges omland som Backaryd och Hallabro också dra nytta av stationen för att nå andra målpunkter i länet.

Vidare delar Region Blekinge de ställningstaganden och ambitioner kring gång- och cykelvägar som finns i översiktsplanen. Det är av stor vikt att binda samman befintliga och nya gång- och cykelvägar i takt med att nya bostads- och verksamhetsområden planeras. Det är även viktigt att planera för så gena och så komfortabla cykelstråk som möjligt och så tidigt som möjligt i genomförandet av planeringen. Konflikter med gator som gång- och cykelvägen ska passera i plan måste undvikas så långt det är möjligt. Belysta cykelvägar eller indirekt belysta förlänger cykelsäsongen under året. Det är positivt att en kustnära turismcykelled lyfts fram i översiktsplanen. I översiktsplanen kan Region Blekinge utläsa: "För att möjliggöra för ytterligare handlingsfrihet och säkerhet inom Ronneby Garnison i Kallinge föreslås en alternativ vägsträckning av Väg 653, väster om befintlig verksamhet." Detta förslag berör en statlig väg och innebär det fysiska åtgärder på vägen så bekostas det av den regionala transportinfrastrukturplanen även kallad Länstransportplan. Detta behov behöver Ronneby kommun lyfta med såväl regionen som Trafikverket i den fortsatta planeringen.

Utveckling av kollektivtrafiken

Region Blekinge har både uppdrag som regional kollektivtrafikmyndighet med ansvar för den långsiktiga utvecklingen av kollektivtrafiken, samt genom Blekingetrafiken ett ansvar för den mer operationella delen med allt från planering av tidtabeller och hållplatslägen till upphandling av kollektivtrafik. Följande medskick kan kommunen ha med sig i det kommande planarbetet, både vad gäller översiktsplaneringen och i den efterföljande detaljplaneringen och kommande trafikplanering i kommunen:

För att kollektivtrafik ska vara attraktiv så behöver det finnas en fördel för att människor i större utsträckning ska välja kollektiva färdmedel. Fördel kan vara prioritet i gaturummet eller att målpunkter nås enklare med buss än med bil, exempelvis att bussen har hållplatser som ligger bättre till än parkeringsplatserna för bilen. Förenklat kan man dela upp kollektivtrafikresenärer i två grupper, de som inte har ett alternativ (barn, ungdomar, människor utan körkort eller bil) och de som av olika anledningar väljer att resa kollektivt trots möjligheten att resa på andra sätt. När man gör kollektivtrafiken tillräckligt attraktiv för den grupp som har alternativ så är kollektivtrafiken riktigt bra. Först då kan en förflyttning från bilen som färdmedel till kollektivtrafik uppnås. Det kan ske genom att kollektivtrafiken ges fördelar (egna körfält och hållplatser nära målpunkter).

Region Blekinge ser positivt på bebyggelse och verksamhetsutveckling kopplat till de större tätorterna som Bräkne-Hoby, Hallabro, Backaryd och Kallinge, där det finns bra möjligheter att kollektivtrafikförsörja. Särskilt positivt är det utvecklingsstråk som finns mellan Johannishus och E22, där noden vid E22 kommer att ge goda pendlingsmöjligheter med snabb kollektivtrafik både mot öster och väster. Ett stråk med bebyggelse från Johannishus till Listerby kan ge förutsättningar för matande kollektivtrafik till bytesnoden.

Kommunens föreslagna bebyggelseområden längs med kusten som Aspan, Saxemara, Väbynäs och Järnavik är svåra att kollektivtrafikförsörja. Samtidigt är det dessa områden nära havet som är attraktiva och som människor vill bo på. Väljer kommunen att exploatera områden vid havet är det viktigt att det inte sker med enstaka hus utan att det sker genom större exploateringar samtidigt.

Annars är det svårt att motivera en utbyggd kollektivtrafik och har en familj väl skaffat två bilar är vanans makt svår att bryta. Vid exploatering är det lämpligt att tänka utvecklig längs med stråk och göra ett område helt färdigt innan nästa område påbörjas, vilket underlättar för kollektivtrafiken. Är möjligheterna för kollektivtrafik begränsade bör stället andra hållbara transporter som cykel ges företräde, speciellt i områden som är stads- eller tätortsnära.

Vad gäller kollektivtrafik på landsbygd är den ofta svår att genomföra för att få ett sådant turutbud att det kan bli ett alternativ till bilen. Blekingetrafiken har testat längs en linje att låta de boende bestämma vid vilka tidpunkter de önskade att bussen skulle gå för att få upp resandet längs linjen. Även efter de boendes justeringar på avgångstider var resandet på samma låga nivå. Det är svårt att ändra ett beteende för att få fler att resa kollektivt och man behöver oftast börja i stråk där det redan finns ett högt resande för att öka resandet ännu mer.

Blekingetrafiken har på landsbygden även testat samåkningsprojekt för att förbättra möjligheterna för boende att resa. Resultaten såg olika ut i olika delar av länet. I Olofströms kommun var det mycket

korta resor i centrum på ca 2 km som dominerade samåkningen. I Karlshamns kommun var det främst resande från Asarum, Mörrum och Svängsta som samåkade och resorna gick uteslutande till Karlshamns centrum, alltså i stråk där det finns bra kollektivtrafik. I Ronneby kommun där testet också genomfördes fick samåkningen inte alls samma genomslag och de resor som genomfördes gick uteslutande från Kallinge. Det fanns dock två platser i kommunen där kollektivtrafiken var bristfällig och där det fanns resenärer som nyttjade samåkningsappen. De samåkningsresorna genomfördes regelbundet och det är inte orimligt att anta att dessa resor även efter projektets avslut fortsätter. Sammanfattningsvis så är det svårt att hitta bra lösningar som tillgodoser behov av resor på landsbygden. Blekingetrafiken fortsätter att söka efter lösningar som möjliggör och förbättrar tillgängligheten för boende på landsbygden. Även utvecklingen av kollektivtrafik på vattnet är intressant att utveckla framöver. Detta stärker länets varumärke med skärgårdskommuner, samtidigt som det tillgängliggör skärgården för både kommuninvånare och för besökare.

Nedan följer medskick för kollektivtrafiken per område:

Saxemara: Hela stråket utmed kusten behöver ses över utifrån ett kollektivtrafikperspektiv. Ny bebyggelse behöver tillkomma i sammanhållna exploateringar och inte ske som frimärksplaner med några enstaka hus åt gången. Väginfrastrukturen behöver utformas så att det går att köra genomgående kollektivtrafik längs hela kustvägen från Järnavik hela vägen till Risanäs och Bustorp.

Johannishus och Listerby: Det är positivt att bebyggelseutvecklingen kopplar mot den befintliga bytespunkten vid E22 som dessutom planeras att utvecklas ytterligare i samband med ombyggnaden av E22. Det syns tydligt i översiktsplanen att orterna planeras likt en bandstruktur vilket underlättar kollektivtrafikplaneringen. I ett första skede sker etablering i Johannishus på den östra sidan om vägen. Det kan initialt uppfattas som onödigt långa anslutningsvägar för de boende att nå ut till vägens hållplatser, men i takt med att samhällena utvecklas så finns det möjlighet att fundera på om den västra sidan av vägen kan utvecklas med bebyggelse och verksamheter. Då kommer vägen ha en central lokalisering genom samhället.

Hallabro och Backaryd: Utvecklingen av serviceorterna utifrån ett kollektivtrafikperspektiv är att det stora utbudet av kollektivtrafik med regelbunden frekvens kommer att gå längs med Riksväg 27. Kollektivtrafik centralt genom orterna kommer ske genom riktade turer vid pendlingslägen främst kopplat till elevernas skoltider. Det innebär att vid de tider då flest vill resa så finns det avgångar som går centralt genom Hallabro och Backaryd, men under större delen av dagen så kommer den frekventa kollektivtrafiken att gå längs med Riksväg 27.

Det är en utmaning för kollektivtrafiken när förbifarter byggs vad gäller om kollektivtrafiken ska gå på ny vägsträckning eller gå kvar på den gamla sträckningen. Kollektivtrafik som går kvar på befintlig sträckning och inte nyttjar de restidsförbättringar som fås av genare vägsträckning tappar i relativ konkurrenskraft mot bilen. Kollektivtrafik som nyttjar den nya snabbare vägen gynnar främst kollektivtrafikresenärer som reser mellan större målpunkter.

Eringsboda: Ortens läge långt ifrån Ronneby centrum och med en väginfrastruktur som har riktning mot Karlskrona gör att kollektivtrafikförsörjningen av Eringsboda blir svår. Resorna är till stor del uppdelade i två riktningar beroende på om det är skola eller arbete som är syftet med resan. Det är svårt att tillgodose ett utbud som både löser resor till skola och till arbete. Den kollektivtrafik som finns mellan Eringsboda och Holmsjö är främst matartrafik till tågen, men det kan finnas möjlighet att utveckla denna trafik.

Mellan Eringsboda och Kallinge finns två olika busslinjer som har lite olika linjesträckning, där deras främsta uppgift är att ta skolelever till och från sina skolor. Elevunderlaget som finns utmed dessa linjer kan om det skulle saknas underlag innebära att en linje pausas och att en annan linje kan få utökad frekvens. Hälsöfrämjande samhällsplanerin

Hälsöfrämjande samhällsplanering

Region Blekinge vill slutligen framföra vikten av att hälso- och sjukvård samt tandvård, som är ett av regionens flera ansvarsområden, beaktas i tidigt skede i samhällsplaneringen. Vård och hälsa är en strategiskt mycket viktig fråga kopplad till andra primära behov i samhällsbyggnadsprocessen. Placering och utformning av vårdens framtida miljöer utgör en viktig del i en tillgänglig och attraktiv boende- och livsmiljö. Tillgänglig och högkvalitativ vård har stor betydelse för människors hälsa, samt möjligheten att erbjuda attraktiva arbetsplatser och skapandet av ett jämlikt samhälle. Dessa perspektiv behöver lyftas in tydligare i översiktsplanen.

Den svenska hälso- och sjukvården står inför stora utmaningar bland annat beroende av demografiska förändringar, men även kopplat till ett förändrat och ökat vårdbehov. Även vårdens byggda miljöer står inför utmaningar för att klara av det förändrade vårdbehovet. Vården behöver komma närmare patienten och brukaren.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har startat en nationell omställningsprocess som benämns Nära vård, där vården ska ställas om från att vara reaktiv till att vara mer proaktiv och hälsöfrämjande där människan sätts i centrum.

Fokus ska utgå ifrån följande:

- Att skapa förutsättningar för ett mer hälsöfrämjande samhälle.
- Att individer ska ges förutsättningar att uppnå bästa möjliga hälsa och är rustade att nå sin fulla potential.
- Valfungerande och behovsanpassade välfärdstjänster.

Ovanstående faktorer har stor påverkan på hur vårdens byggda miljöer bör lokaliseras, organiseras och utformas fysiskt. Vården måste lokaliseras nära andra samhällsfunktioner och där tillgången till kollektivtrafik är god. Faktorerna kräver även en förändring av samhällsplaneringen. Det fordras en medveten och gemensam samhällsplanering med fokus på hälsoeffekter. I förslaget till översiktsplan kan Region Blekinge utläsa att vård- och omsorgsboenden nämns, men det saknas planering för hälso- och sjukvård samt tandvård.

Kommentar

Se Ronneby kommuns kommentar till Länsstyrelsen Blekinges yttrande, vars ansvar är att samordna statliga intressen.

3.1.7 Skogsstyrelsen

Den nya översiktsplanen ger ett mycket väl genomarbetat intryck och tar bland annat upp värdet och betydelsen av biotopskydd, naturvårdsavtal, nyckelbiotoper och ädellövskog vilket är mycket positivt. Det är också mycket positivt att planen tar upp vikten av ett klimatanpassat skogstillstånd vad gäller bland annat trädslagsblandning och skötselmodeller samt tar upp den stora betydelsen av att värna och vårda grön- och blåstruktur. Vi vill uppmärksamma er på att sedan planen skrevs kan nya områden ha

skyddats som biotopskyddsområden och naturvårdsavtal. Aktuella uppgifter om miljövärden i skogen, finns på www.skogsstyrelsen.se/skogensparlor. Dessa register fylls kontinuerligt på med nya områden. Om biotopskyddsområden beslutade av Skogsstyrelsen, berörs av åtgärder som riskerar att skada naturvärden inom dessa ska en ansökan om dispens skickas in till Skogsstyrelsen. Vi har inga ytterligare synpunkter på presenterat underlag och inte heller någon ytterligare information att tillföra som har bäring på detta.

Skogsstyrelsen ansvarar för frågor om skogsbruket och har till uppgift att verka för att landets skogar sköts på ett sådant sätt att de skogspolitiska målen nås. Skogsstyrelsen är tillsynsmyndighet, enligt skogsvårdslagen och delar av miljöbalken gällande skogliga åtgärder på skogsmark (mark som lyder under SVL.). Vidare ingår bland våra uppgifter att medverka i frågor om samhällsplanering för en hållbar utveckling och hushållning med naturresurser.

Kommentar

Se Ronneby kommuns kommentar till Länsstyrelsen Blekinges yttrande, vars ansvar är att samordna statliga intressen.

3.1.8 Räddningstjänsten Östra Blekinge

Riskhänsyn Räddningstjänsten noterar att planen tar upp de anpassningar som kommer att krävas beroende på förändrat klimat och förändrat omvärldsläge med en ökad militär närvaro.

Räddningstjänsten delar till stor del de bedömningar som gjorts i förslag till översiktsplan. De klimatrelaterade riskerna kommer sannolikt att öka och samhället behöver därför anpassas utifrån detta. Räddningstjänsten tog år 2022 fram ett handlingsprogram som ur vårt perspektiv belyser de risker som kan komma att föranleda räddningsinsats. De risker som inte kan förebyggas bort kan fortsatt komma att behöva hanteras genom räddningsinsatser. Vi tror att det är bra att referera till aktuellt handlingsprogram till skydd mot olyckor där det finns en sammanställning av räddningstjänstens syn på risker i vårt område (www.raddningstjanst.se).

Brandstation i Ronneby

Detaljplanearbete pågår för ny brandstation längs med Kallingevägen mellan Ronneby och Kallinge. Brandstationens läge påverkar möjligheterna till att bygga högre byggnader. För flerfamiljshus, där alternativ utrymning ska ske via fönster till räddningstjänstens stege, får det enligt byggglagstiftningen max vara 10 minuters insatstid. Det sätter begränsningar för byggnation av högre byggnader i exempelvis havsnära områden i Ronneby tätort. Med den nya placeringen av brandstation kan högre bostadshus etableras exempelvis i Kallinge.

Det finns dock möjligheter att bygga flerfamiljshus där räddningstjänstens stegutrustning inte är en förutsättning, med s.k. brandsäkra trapphus.

Transporter av farligt gods

Plan för vilka vägar farligt gods transporter bör tydliggöras ytterligare i översiktsplanen. Sannolikt kommer mängden farlig gods som kommer med färjan från bl.a. Polen att passera Ronneby i ökad omfattning när RV 27 är färdigställd. I samband med detaljplanearbete har risker med farligt godstransporter studerats på räddningstjänsten. Slutsatsen är att man bör ha en buffertzona på 30-50 meter från transportleder för att minimera konsekvenserna av utsläpp av brandfarliga och giftiga ämnen. Med sådana zoner kvarstår dock riskerna med ämnen såsom ammoniak och gasol där gaser

kan spridas ut över ett större område. Dessa kan dock rimligen inte vara dimensionerande utifrån en sannolikhetsbedömning. Räddningstjänsten förordar att man i detaljplanearbeten, vid nyetablering av verksamhet, inför buffertzoner intill kommunikationslederna E22 och RV 27 på 30-50 meter. Byggnation kan etableras närmare men det kran då efter riskutredning krävs riskreducerande åtgärder.

Vägnät

Av planen framgår att trafikintensiteten på E22 och RV 27 kommer att öka. Räddningstjänsten har noterat att antalet olyckor under de senaste 20 åren ökat, men att allvarlighetsgraden i dessa minskat tack vare ett aktivt trafiksäkerhetsarbete (säkrare vägar och fordon). Ombyggnationen av RV 27 har bidragit till ökad säkerhet och dragningen av 2+1 vägen förbi Hallabro bör vara positiv ur trafiksäkerhetssynpunkt. För att säkerställa en god framkomlighet på E22:an bör 4-filig motorväg eftersträvas. Idag stängs vägen av vid trafikolyckor och trafik får ledas om via alternativa mindre vägar.

Flygplatsens utveckling och anknytning till kollektivtrafik

Tågstopp i anslutning till flygplatsen bör kunna bidra till bättre tillgänglighet för resenärer. En ny tågstation bör planeras så att risker minimeras i förhållande till flygverksamheten och eventuella verksamheter som kan komma att etableras till följd av närheten till goda tåg- och flygförbindelser.

Översvämningsrisker

Klimatförändringar gör att vi kan förvänta oss tidvis större nederbördsmängder, främst vintertid. Det varmare klimatet innebär att vattnets kretslopp kan bli häftigare, vilket medför mera och häftigare regn. I planarbetet är det viktigt att ta hänsyn till detta genom att planera för ytor där dagvatten kan bredda ut i fördröjningsmagasin. Exempel på sådana lösningar finns redan på plats i Ronneby, men vi ser en fortsatt utbyggnad av dessa.

Ytterområden och insatstiders betydelse för tätorter utveckling

Byggande av olika typer av byggnader förutsätter att det finns en fungerande räddningstjänst som kan ingripa vid en olycka. Insatstiden styr vilken typ av bebyggelse som kan etableras. Exempelvis bör inte större industrier och samlingslokaler etableras på landsbygden.

Minskad befolkning i glesbygden innebär svårigheter med att rekrytera personal till deltidskärer. Få människor både arbetar och bor på mindre orter utan arbetspendlar in till städerna. Vi noterar att prognosen pekar på en viss befolkningsökning på de mindre orterna.

Det är sannolikt så att om man inte kan vända befolkningsminskningen i de mindre tätorterna så kommer det på sikt inte vara möjligt att upprätthålla en hög servicenivå på landsbygden vad gäller räddningstjänst. Därmed kan man behöva söka nya lösningar på acceptabla skyddsnivåer.

Ett ökat ansvar kan också komma krävas av den enskilde för egen säkerhet. Målet är, enligt lagen om skydd mot olyckor, att kommuninvånarna skall ha ett likvärdigt skydd mot olyckor oavsett var man bor.

Ammoniakanläggning på Tarkett (södra fabriken)

Tarkett har en ammoniakanläggning inom fabriksområdet som betraktas som en farlig anläggning enligt LSO 2:4. En riskanalys för anläggningen finns. Riskavstånd till omgivningen har fastställts och påverkar möjligheterna till etablering av bostäder och annan verksamhet i närområdet.

Kommentar

Handlingsplanen redovisas i avsnitt 2.5 Relevanta planer och program. Avsnitt 3.5.1 Transport av farligt gods kompletteras med information om buffertzoner, verksamhetsområden intill Rv 27 och E22 kompletteras med information om närhet till led för farligt gods. I övrigt tas yttrandet som information och Räddningstjänsten Öst är en part vid samråd i efterföljande planarbete.

3.1.9 Blekinge museum

Blekinge museum har granskat samrådsförslaget till ny översiktsplan för Ronneby kommun 2045 med fokus på kulturmiljöfrågor och har följande synpunkter:

2.1 Vision och strategiska mål

Blekinge museum föreslår att avsnittet Attraktiv och trygg livsmiljö kompletteras med formuleringar kring betydelsen av kulturmiljövärden och kulturarv. Att ta tillvara kulturmiljövärden och kulturarv, vilket även innefattar det redan byggda, är en viktig del i arbetet med att skapa ett hållbart samhälle och attraktiva livsmiljöer.

2.5 Relevanta planer och program

Av sammanställningen framgår det tydligt att aktuellt kunskapsunderlag vad gäller kulturmiljöer saknas, såväl på kommunal som regional nivå.

Länken till Kulturmiljömålen under rubriken Nationell nivå, leder till 2012 års proposition om Kulturmiljöns mångfald, ett omfattande dokument med förslag på en rad lagändringar. Förslagsvis ersätts denna med en länk till Regeringens hemsida <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/kultur/mal-for-kultur/>, där målen för kulturmiljöarbetet redovisas kortfattat och tydligt, alternativt presenteras i texten.

Länken till ”Havsplanen” i avsnittet Hav, kust och skärgård fungerar inte.

3.1 Riksintressen

Blekinge museum ser mycket positivt på kommunens inriktning att lyfta fram kommunens värdefulla kulturmiljöer, förstärka deras värden samt ställa krav på hänsyn och anpassning och utreda behov av ytterligare skydd. Att upprätta ett kulturmiljöprogram som ett fortsatt arbete är mycket angeläget och bör prioriteras eftersom ett samlat kunskapsunderlag rörande kommunens kulturmiljöer sedan länge saknas.

Blekinge museum ser fram emot att höga krav ska ställas på hänsyn och anpassning till miljön och byggnadstradition vid såväl ny-, till- och ombyggnad som vid underhåll inom och i anslutning till bebyggelseområden med riksintresseområde för kulturmiljö.

En etablering av ett nytt verksamhetsområde inom område K12 Förkärla centralbygd ställer sig Blekinge museum mycket frågande till. En sådan etablering går stick i stäv med översiktsplanens intention att lyfta fram kommunens värdefulla kulturmiljöer och att förstärka deras värden.

3.6 Kulturmiljövärden

Blekinge museum ställer sig positiv till kommunens formuleringar kring inriktning för arbetet, som visar på en god och hög ambitionsnivå, men konstaterar återigen att ett första steg bör vara att ta fram aktuella kunskapsunderlag rörande kommunens kulturmiljövärden. Den tillhörande kartan som enbart redovisar kända forn- och kulturlämningar hämtade från fornlämningsregistret samt riksintresseområde för kulturmiljö (som redan finns redovisade i avsnitt.3.1.4) avspeglar detta. Kulturmiljökartan kan jämföras med kartan tillhörande Naturmiljövärden 3.2 som är betydligt mer innehållsrik med en rad olika skikt.

I avsnittet 3.6.1 Fornlämningar bör innehåll och formuleringar ses över och stramas upp. Mänsklig närvaro i landskapet har funnits långt före 500 år f.Kr och kopplingen till Västra Vång tas med fördel bort likaså formuleringen ”stor sannolikhet”.

I avsnitt 3.6.3 sammanfattas orternas kulturmiljöer översiktligt och hänvisning görs exempelvis till tidstypisk arkitektur, ursprunglig karaktär och tydliga årsringar. För att utveckla och värna dessa värden på ett långsiktigt sätt behövs gedigna och aktuella underlag som redovisar befintliga värden och som kan klargöra riktningen för detta arbete. Annars finns risk att unika och identitetsskapande värden försvinner eller förvanskas på grund av okunskap i kombination med brist på hänsyn och varsamhet.

Exempelvis har Kallinge goda förutsättningar att utvecklas positivt utifrån sin egen karaktär och identitet. Här finns flera fina exempel på 1900-talets arkitektur som speglar samhällets framväxt, såväl offentliga byggnader som flerbostadshus och villaområden. En del har eftersatt underhåll och en del har förvanskats genom ogenomtänkta renoveringar och ombyggnader där t ex ursprungliga byggnadsdetaljer bytts ut mot lågkvalitativa alternativ, men genom väl valda insatser och materialval kan trenden vändas och attraktiva offentliga rum och boendemiljöer skapas.

I slutet av avsnittet om Järnavik har ett stycke om Kongslijden och den gamla kustvägen råkat hamna. Detta flyttas förslagsvis till Bräkne-Hoby.

I första stycket i avsnittet Kulturmiljöer i våra landsbygder, kust och skärgård är följande mening felaktig och bör redigeras alternativt övervägas att tas bort: ”Ett exempel är den största gravsättningen i Blekinge vid Hjortsberga och här finns även landets äldsta runskrift, Björketorpsstenen.”.

4.1 Fokusområden

Avsnittet Hållbar bebyggelseutveckling innehåller mycket som är bra. Vid komplettering av bebyggelse är inriktningen att detta görs anpassat och inte på bekostnad av grön- eller rekreationsvärden. Förslagsvis läggs även kulturmiljövärden till här.

4.2 Utvecklingsinriktning

Blekinge museum ställer sig frågande till ett nytt verksamhetsområde vid den nya trafikplatsen Vambåsa vid E22. Detta hamnar inom riksintresse för kulturmiljövård, K12 Förkärla centralbygd och medför en negativ påverkan på ett landskap med lång bebyggelsekontinuitet samt länets största sammanhängande fornlämningsområde. Det planerade området har vidare inte någon som helst koppling till befintlig bebyggelse eller verksamheter. I andra delar av ÖP 2045 är inriktningen att ny bebyggelse och verksamheter i första hand ska placeras i anslutning till redan ianspråktaga stråk. Detta går även stick i stäv med kommunens inriktning ”Planområden och exploatering bör i största möjliga mån undvika fornlämningar” (3.6 Kulturmiljövärden). Perifera verksamhetsområden riskerar för övrigt att orsaka en fortsatt utarmning av befintliga verksamheter i centrumlägen.

Blekinge museum konstaterar att avsnittet 4.2 Utvecklingsinriktning, som visar de viktigaste strategiska sambanden och den långsiktiga intentionen för utveckling av bebyggelse, kommunikationer, natur och friluftsliv, helt saknar resonemang om kulturhistoriska kvalitéer. Förslagsvis kompletteras detta.

4.3 Ämnen

Under avsnittet om Grönstruktur i boendemiljö och bostadsnära natur står det att: ”Områden med äldre flerbostadshus kännetecknas ofta av enkla utemiljöer med exempelvis stora gräsytor utan speciell funktion. I dessa områden finns det en stor potential att höja områdets attraktivitet och möjligheten till en rik närmiljö genom att förvalta och göra mindre förändringar i grönskan.” Ursprungligen var dessa bostadsmiljöer i regel genomtänkt planerade men har efterhand, med successivt minskad skötselintensitet och alltför få återplanteringar, utarmats till de miljöer vi ser idag. Genom att ta inspiration av grunddragen i de ursprungliga intentionerna kan gröna strukturer förankras i kulturarvet och stärkas på ett tidstypiskt sätt.

Kommunens inriktning vad gäller Landskapsbild och identitet ställer sig Blekinge museum mycket positiv till. I ett fortsatt kulturmiljöarbete kan till exempel utarbetande av specifika ortsanalyser tydliggöra orternas särdrag och karaktär, vilket kan ligga till grund i bebyggelseutvecklingen.

4.3.5 Arkitektur och gestaltad miljö

Avsnittet innehåller många bra förslag som kan bidra till attraktiva livsmiljöer. Ett robust samhälle och en hållbar bebyggelseinriktning innebär även att ta vara på det redan byggda genom att renovera och underhålla så att rivning av funktionsdugliga byggnader kan undvikas eftersom det betyder både förlorad energi och många gånger att kulturvärden går förlorade.

4.4 Geografiska områden

I Brunnsparken och brunnskogen sammanfaller riksintresseområde för kulturmiljövård och friluftsliv, stora delar utgör kulturresevat och Brunnsparken innehåller ett knappt tjugotal byggnadsminnen. I samrådskartan redovisas området som värdekärna för friluftsliv där utveckling av verksamheter i harmoni med friluftslivets intressen möjliggörs. Blekinge museum menar att områdets kulturmiljövärden och frågor kring utveckling och bevarande ur dessa kvalitéer bör läggas till och lyftas fram tydligare, inte enbart friluftsliv. Att riksintresseområdet Blekan och Brunnsparken, likaså stadsdelen Bergslagen, omfattas av särskilda områdesbestämmelser bör framgå av ÖP. Det bör förtydligas att plan- och bygglagens varsamhetskrav ska efterlevas liksom förvanskningförbudet för särskilt värdefulla bebyggelseområden och byggnader. Förslagsvis justeras samrådskartan så att brunnsbebyggelsen redovisas som en del av tätorten.

Som ett så kallat utvecklingsområde för reträtt för bebyggelse i Järnavik föreslås området Träskobacken-Flakaryd. I området finns höga samverkande natur- och kulturmiljövärden och ett stort antal fornlämningar i ett känsligt landskapsrum som utgör porten till Järnavik och havet, vilket gör det mindre lämpat för ny bebyggelse.

Mellan Listerby och Johannishus föreslås ett större område för varierande bostadsbebyggelse som över tid binder samman orterna. Ur ett kulturhistoriskt perspektiv bör man vara restriktiv till att bygga ihop byar och tätorter med varandra då det riskerar att urvattna gränser och skiftande karaktärsdrag vilket minskar den historiska avläsbarheten. Mellanrummen mellan tätorter bidrar till en mer varierad upplevelse av landskapet. Detsamma gäller bebyggelseutvecklingen i Ronneby och Kallinge.

Kommentar

2.4 Attraktiv och trygg livsmiljö tillhör ett av Ronneby kommuns strategiska målområden och innehållet i dessa beslutas separat.

2.5 Länk byts ut mot en aktuell.

2.6.2. Länk åtgärdas.

3.1 Vambåsamon kvarstår som område för verksamheter på grund av strategiskt intressant pga. ny Trafikplats Vambåsa, befintliga verksamheter och Karlskrona kommuns utpekande av verksamhetsområde vid sin östra kommungräns. Påverkan på riksintresse för kulturmiljö behöver utredas i efterföljande processer.

3.6. Kartan kompletteras med Regionalt kulturminnesvårdsprogram. Ronneby kommun har kunskapsunderlag gällande kulturmiljöer i kommunen, den är dock inte komplett och heller inte digital. Ett kulturmiljöprogram föreslås vara en del av kontinuerlig översiktsplanering, det vill säga det fortsatta arbetet efter översiktsplanens antagande.

3.6.1 har korrigerats efter synpunkt.

3.6.3 Text om Kongsljiden korrigeras, text om Björketorpsstenen korrigeras och flyttas till Johannishus.

4.1 Fokusområde Hållbar bebyggelseutveckling kompletteras med kulturmiljö.

4.2 Utvecklingsinriktningen följer Boverkets ÖP-modell där kulturhistoriska kvalitéer inte ingår. Vambåsamon kvarstår som område för verksamheter på grund av strategiskt intressant pga. ny Trafikplats Vambåsa, befintliga verksamheter och Karlskrona kommuns utpekade verksamhetsområde vid sin östra kommungräns. Påverkan på riksintresse för kulturmiljö behöver utredas i efterföljande processer.

Avsnitt 5.1.1 (f.d.4.3) Grönstruktur i boendemiljö och bostadsnära natur kompletteras utifrån given information.

Avsnitt 5.1.6 (f.d. 4.3.5) Förädling och komplettering kompletteras med enskilda byggnader.

I "pop up" för Ronneby brunn förtydligas gällande hänsyn kulturmiljö. I avsnitt 3.6 tydliggörs Blekan, Brunnsparken och Bergslagen. Där utveckling av befintliga miljöer/bebyggelse föreslås beskrivs hänsyn, så som i Brunnsparken och Ronneby stad.

Träskobacken - Flakaryd är utpekade som ett reträttområde p.g.a. klimatförändringar. Det innebär att marken reserveras och behöver utredas vidare för möjlig bebyggelse. Hänsyn till natur- och kulturmiljö framgår i pop up.

Området mellan Listerby och Johannishus är särskilt intressanta områden för att utveckla bostadsbebyggelse. De båda orterna är utpekade som strategiska noder och bedöms kunna växa och komplettera varandra än mer. Studier om bebyggelsens utveckling görs i efterföljande planprocesser. Detsamma gäller för Hyndekulla-Skärsjön.

3.2 Grannkommuner

3.2.1 Karlshamns kommun

Infrastruktur och kommunikationer

Karlshamns kommun ser positivt på en genare järnvägsdragning genom Blekinge och ett utökat antal stationslägen på befintlig Blekinge Kustbana. En genare järnvägsdragning gynnar hela regionens utveckling, genom att den möjliggör för fler besökare, samt fler pendlingsmöjligheter inom och utanför regionen. Det ska dock tas i beaktning att området för järnvägsdragningen på Karlshamns sida, har utpekade områden som är utpekade som ekologiskt känsliga områden, bevarandeplan för jordbruket, riksintresse för kulturmiljövård och byggnadsstadgan §38 område.

Det är fördelaktigt att Ronneby Airport och Knutpunkt Blekinge utvecklas till en stark nod med ett hela-resan-perspektiv, vilket bidrar till kommunikationsmöjligheter för

flottiljverksamheten och ett utvecklande av ett sömlöst resande genom fler hållbara lokala transportalternativ. Ronneby flygplats är en viktig kommunikationsnod för hela regionen. Ombyggnationer av riksväg 27 och E22, är positivt även för Karlshamns kommun, med ökad framkomlighet och trafiksäkerhet. E22 och riksväg 27 har stor betydelse för Blekinges transporter och hamnar.

En ny järnväg som kopplar ihop Ronneby med stambanan pekas ut och bidrar till en stärkt koppling mot Växjö, Alvesta och Södra stambanan mellan Stockholm och Malmö, bidrar till bättre förbindelser och förväntas få positiva konsekvenser för näringslivet och arbetsmarknaden i hela Blekinge.

Att Ronneby arbetar för ett mer klimatsmart transportsystem är fördelaktigt. Som en konsekvens av att resor och transporter sker inom och genom hela Blekinge, behöver det finnas goda möjligheter till laddning av olika typer av transporter. Karlshamns kommun ser positivt på bostadsutveckling i lägen med goda transportförbindelser. På det sättet kan Blekinge stärkas som en region att bosätta sig i, med goda pendlingsmöjligheter till andra delar av södra Sverige.

Kust och skärgård

Det är intressant även för Karlshamns kommun med reträtt av bebyggelse och infrastruktur till följd av havsnivåförändringarna, då utmaningarna är och kan bli liknande dem som Ronneby har. Karlshamns kommun tar gärna del av Ronnebys arbete med reträtt av bebyggelse och infrastruktur.

En kustnära cykelled längs Blekinges kust innebär fördelar när det kommer till hållbart resande.

Näringsliv, handel och service

Ronnebys kommuns vilja till riktade satsningar inom kompetensutveckling, entreprenörskap, infrastrukturlösningar, utbildningsmöjligheter och andra satsningar för unga och övriga befolkningen, gör Blekinge till en än mer attraktiv plats att bo och verka i. Etableringen av

Knutpunkt Blekinge med verksamhets -och företagsetableringar intill Bredåkravägen, möjliggör för en positiv utveckling av hela Blekinges näringsliv.

Landsbygderna

Mer bebyggelse i landsbygderna och i serviceorterna, samt att ta de strategiska kopplingarna i angränsande kommuner i beaktning, gällande landsbygdsutveckling, kan stärka landsbygden och serviceorterna även i Karlshamns kommun.

Avfallshantering

Ett centralt fjärrvärmeverk i Ronnebys kommun, med möjlighet till avfalls- och avloppsslamsförbränning från övriga kommuner i Blekinge, kan vara fördelaktigt även för Karlshamns kommun, då det saknas förbränningsmöjligheter av avfall i Blekinge.

Besöksnäring

Karlshamns kommun ser positivt på att översiktsplanen lyfter de regionala projekt som gör att Blekinges kommuner tillsammans utgör ett attraktivt besöksmål, som nya leder för att cykla längs Blekinges kust och att verka för en förlängd säsong för skärgårdstrafik och utökade skärgårdsturer.

Kommentar

Den föreslagna uträkningen av Blekinge kustbana behöver utredas i samarbete med samtliga kommuner i Blekinge för att hitta en möjlig dragning och undvika alltför stora intrång i naturmiljöer etc.

Ronneby kommun delar gärna och tar del av andra kommuners erfarenheter vad gäller arbetet med klimatförändringar och havsnivåhöjningar.

Avsnittet om fjärrvärme korrigeras, förbränningsmaterial utgår.

I övrigt noterar Ronneby kommun noterar inkomma synpunkter.

3.2.2 Karlskrona kommun

Karlskrona kommun har fått möjlighet att lämna synpunkter på Ronneby kommuns förslag till ny översiktsplan Ronneby 2045. Översiktsplanen är på samråd under tiden 20 maj – 30 augusti 2024. Karlskrona kommun har begärt och fått förlängd yttrandetid till den 18 september 2024. Detta yttrande har sammanställts av miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen, drift- och serviceförvaltningen samt kommunledningsförvaltningen. Synpunkterna fokuserar på mellankommunala och regionala intressen.

Synpunkter Gemensam arbetsmarknad

Karlskrona och Ronneby kommuner utgör en gemensam arbetsmarknadsregion varför det är värdefullt med fortsatt samarbete och utbyte kring flera olika strategiska frågor såsom infrastruktur, kommunikationer, bostadsutveckling och arbetstillfällen. Karlskrona kommun ser att det kommer finnas ett stort regionalt behov av nya bostäder de kommande åren som följd av ökning av antal arbetstillfällen samt omvärldsläget. Kompetensförsörjningen är en stor utmaning för kommunerna i länet och Karlskrona kommun instämmer med Ronneby kommuns bedömning att det är viktigt med en bredd av tillgängliga utbildningar i regionen.

Verksamheter

Ett nytt verksamhetsområde pekas ut öster om Listerby, på norra sidan om E22 i anslutning till den nya trafikplatsen Vambåsa. Områdets läge intill den kommande ombyggda trafikplatsen innebär goda möjligheter för kommunikation och exponering. Karlskrona kommun ser positivt på detta och har i den egna översiktsplanen pekat ut angränsande ytor på andra sidan kommungränsen för motsvarande ändamål.

Kommunikationer

Karlskrona och Ronneby kommuner utgör tillsammans en gemensam arbetsmarknad och ett stort antal personer arbetspendlar mellan Karlskrona och Ronneby varje dag. Karlskrona kommun instämmer i att flygplatsen är viktig för hela regionen och att utbyggnad av E22 till motorvägsstandard är viktigt för att säkra arbetspendling, kollektivtrafiken och godstrafiken. Även satsningen på en framtida tågstation vid flygplatsen i Kallinge ligger i linje med denna viljeinriktning och kommer att stärka Blekinges konkurrenskraft som bostads- och arbetsmarknadsregion samt skapa nya förutsättningar för företagsetableringar.

Karlskrona kommun instämmer i Ronneby kommuns bedömning att det är viktigt med satsningar på väginfrastrukturen för att få ett mer trafiksäkert och effektivt transportsystem. För Karlskrona kommuns del är en utbyggnad av E22 till motorvägsstandard mellan Nättraby och Björketorp samt pågående och kommande ombyggnationer av riksväg 27 av särskild vikt eftersom E22 och riksväg 27 är länkar mellan Karlskronas hamn på Verkö, som är av riksintresse, och bland annat västkusten.

Karlskrona kommun delar Ronneby kommuns uppfattning om att cykelpendling ska prioriteras. Kommunerna bör tillsammans arbeta för att reducera bristande kopplingar mellan viktiga målpunkter i de olika kommunerna. Karlskrona kommun pekar i sin översiktsplan ut behovet av förbättrad cykelförbindelse mellan Nättraby och Hasslö. Förbindelsen till Hasslö går oundvikligt genom Ronneby kommun, oavsett om man cyklar via E22 eller via Mjöviksvägen. Det är positivt att sträckan mellan Hasslö och E22 är utpekad som prioriterad vägsträcka för utvecklad gång- och cykeltrafik. Karlskrona kommun önskar att även sträckan längs Mjöviksvägen lyfts fram som angelägen cykelförbindelse i Ronnebys översiktsplan.

Förslaget till översiktsplan nämner vid upprepade tillfällen den kustnära turismcykelleden som Region Blekinge planerar. Det framgår dock inte i planen var leden planeras att gå, utan man hänvisas till att läsa Region Blekinges förstudie.

Vattenförsörjning

En robust dricksvattenförsörjning är en grundförutsättning för en kommun. Vattenskyddsområde för Karlskrona kommun finns norr om Johannishus där kommunen använder Johannishusåsen som infiltrationsanläggning för råvatten från Lyckebyån.

Övrigt

Då Karlskrona och Ronneby utgör gemensam arbetsmarknadsregion finns det flera olika områden där det är till gagn för kommunerna att samverka, exempelvis kring etableringsfrågor för handel och näringsliv. Även frågor kring försvar, havsområdet, friluftsliv och turism är områden som kan ses i ett vidare samband. Karlskrona kommun har i övrigt inget att erinra mot samrådsförslaget

Kommentar

Avsnitt 5.1.8. Infrastruktur och kommunikationer (f.d.4.3.8) kompletteras med länk till Region Blekinge gällande Regional cykelplan för Blekinge 2024-2033 samt förslag till kustled för att visa föreslagna prioriteringar och sträckningar. Ronneby kommun bedömer att utbyggnaden av GC mellan Nättraby-Björketorp möter behovet av GC i omgivningen i anslutning till Hasslövägen. I övrigt tas yttrandet som information och Ronneby kommun framhåller vikten av fortsatt dialog vid fortsatt planarbete och kommungemensamma intressen så som infrastruktur, bostadsbebyggelse och arbetsmarknad.

3.2.3 Tingsryds kommun

Tingsryds kommun har beretts möjligheten att yttra sig över förslag till ny översiktsplan för Ronneby kommun.

Tingsryds kommun vill lyfta att vi ser positivt på att Ronneby kommun pekar ut riksväg 27 mot Tingsryd som kommunens ryggrad. Nya verksamhetsområden pekas ut längs detta stråk vilket gynnar de lokala arbetsmarknadsregionerna och främjar fortsatt bostadsutveckling.

I kartan pekas en ny järnväg ut som kopplar ihop Ronneby med stambanan och bidrar till en stärkt koppling mot Växjö, Alvesta och norrut mot Stockholm. En ny järnväg är inget som har diskuterats som alternativ i Tingsryd och inte heller gemensamt i Kronoberg. Det vi vill och satsar på är att riksväg 27 blir en 2+1 väg från Växjö till Ronneby för att förbättra tillgängligheten för såväl godstrafik som persontransporter.

I övrigt har Tingsryds kommun inga synpunkter.

Kommentar

Ronneby kommun instämmer i satsningar kring Rv 27, men bedömer att en stärkt koppling norrut fortsatt är intressant. Mellankommunal och regional dialog krävs.

3.2.4 Emmaboda kommun

Emmaboda kommun har inget att erinra mot förslaget.

Kommentar

Ronneby kommun noterar yttrandet.

3.4 Kommunala nämnder och bolag

3.4.1 Ronneby Miljö och teknik

I kapitel 4.4 redovisas kommunens önskade målbild för mark- och vattenanvändningen år 2045. Utpekade områden behöver i ett tidigt detaljplaneskede utredas med en förstudie för att fastslå möjligheterna och behovet av utbyggnad av teknisk infrastruktur gällande dricksvatten, spillvatten, dagvatten, el, fjärrvärme, fiber och renhållning. I flera av de utpekade områdena finns det ingen utbyggd teknisk infrastruktur och det är långt till närmsta anslutningsmöjlighet, vilket innebär stora kostnader för att överhuvudtaget nå fram till områdena. Gällande den tekniska försörjningen bör det vara tydligt vem som bär det ekonomiska ansvaret, exempelvis är det orimligt att en etablering av privat verksamhet som kräver omfattande utbyggnad med långa överföringsledningarna belastar VA-kollektivet.

I kapitel 4.3.8 Teknisk försörjning, Avfallshantering, under rubriken Återvinningscentraler och återvinningsstationer, ”I dag finns det sju återvinningscentraler (ÅVC) i Ronneby.” Förtydliga att det gäller Ronneby kommun. ”Det finns sju återvinningsstationer (ÅVS) i Ronneby, tre av dessa finns på privat mark.” Förtydliga att det gäller Ronneby kommun.

Kommentar

Ronneby kommun noterar inkommen synpunkt och kompletterar avsnitt 5.1.9 Teknisk försörjning (f.d. 4.3.9) ang. ÅVS i Ronneby kommun. Dialog mellan Planenheten/MEX och Miljöteknik sker i efterföljande processer.

3.4.2 Vård- och omsorgsnämnden

Under avsnitt 4.3.3 Vård och omsorg skulle vi, i slutet av tredje stycket, i samband med meningen ”En ökad andel seniorer i kommunen gör att det fram till 2036 finns ett behov av fler lägenheter i vård- och omsorgsboende” vilja lyfta upp att huruvida behoven av bostäder samt efterfrågan av vård och omsorg kommer att utvecklas beror en stor del på olika faktorer. Bl.a. visar olika forskning på att behoven av äldreomsorg och boendeplatser kommer skjutas upp allt längre upp i åldrarna till följd av bl.a. den förbättrade hälsan. Kommunens arbete med bl.a. hälsofrämjande-, förebyggande- och samordnade insatser i ett tidigare skede, så som bl.a. behovsanpassad teknik, spelar en avgörande roll i framtidens utveckling gällande behoven kopplat till vård- och omsorg. Likaså kommer satsningar i kommunen avseende olika boendeformer vara en viktig faktor.

Kommentar

Ronneby kommun noterar inkomsten synpunkt och kompletterar avsnitt 5.1.5 Vård och omsorg (f.d. 4.3.3) efter inkomsten synpunkt.

3.4.3 Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutar att ställa sig positiv till förslaget om ny översiktsplan Ronneby 2045.

Kommentar

Ronneby kommun noterar yttrandet.

3.4.4. Teknik-, fritid- och kulturnämnden

- att tillse att det finns tillgång till kolonilotter utplacerade i kommunen
- att följande text läggs till: Vidare är en väl fungerande kollektivtrafik avgörande för barn och ungdomars möjligheter att delta i ett större utbud av fritidsaktiviteter, särskilt de som bor utanför staden.

Kommentar:

Översiktsplanen pekar inte ut särskilda områden för kolonilotter, däremot är kolonilotter möjligt att uppföra inom utpekade områden i översiktsplanen, t.ex. inom funktionsblandad bebyggelse.

Avsnitt 5.1.8 Infrastruktur och kommunikationer (f.d. 4.3.7) kompletteras med ovanstående synpunkt.

3.4.5 Miljö- och byggnadsnämnden

Bullerutredning för omläggning av RV 27 (s.72)

I bullerutredningen för omläggningen av RV 27 framgår att det planeras för bullerskydd för att minimera påverkan på samhället. Även om det nämns att samhällets centrum kommer att påverkas mindre av trafik, förutspås ett ökat trafikflöde som kan medföra ytterligare bullerproblem. Det är därför angeläget att tydliggöra visionen för hur bullerpåverkan från den större vägen ska hanteras, särskilt med tanke på planerna för samhällenas framtida utveckling. Eftersom bullerutredningen och de planerade skyddsåtgärderna tyder på att buller är ett potentiellt bekymmer, behövs en tydligare förklaring.

Jordbruksmark och skyfallsproblematik

I flera områden planeras det att ta jordbruksmark i anspråk för ny bebyggelse och infrastruktur. Detta väcker frågor om hur detta kan påverka kommunens befintliga problem med skyfall och översvämningar. Om det visar sig att exploateringen av jordbruksmark förvärrar dessa problem, måste det finnas en tydlig strategi för hur dessa effekter ska kompenseras eller mildras.

3.3.2 Risk för skador på den byggda miljön

Skyfall

Se över meningsbyggnad, andra stycket: tätorter med stor andel hårdgjorda ytor, som asfalt och betong, förvärras problemen vid kraftig nederbörd.

3.4 Miljökvalitetsnormer

“Utgångspunkten är att god status ska uppnås och att statusen inte får försämrans.”

Begreppet “god status” är kopplat till vatten och inte generellt för alla Miljökvalitetsnormer (MKN). Som meningen nu är placerad syftar den till MKN som helhet. Meningen behöver flyttas eller omformuleras.

3.4.1 Luftkvalitet

Första stycket under punkterna: människors hälsa. Ersätt riktvärde med riktlinjer. “WHO har därför kommit med nya skarpare riktvärden för att skydda människors hälsa. Ersätt riktvärde med riktlinje.

3.4.3 Vatten

2:a punkten: dagvatten bör i större utsträckning omhändertas lokalt och inte belasta spillvattennätet. Är det spillvattennätet som avses eller ska det stå dagvattennätet? Vilket begrepp avses?

3.5.4 Radon

“Samma halt utgör även riktvärde för radonhalt i befintliga bostäder samt lokaler som används för allmänna ändamål. Ersätt riktvärde med referensvärde.

3.5.5 Elektromagnetiska fält

Stycket inleds med fyra punkter. De tre inledande punkterna är hämtade från Magnetfält och hälsorisker fram av Arbetsmiljöverket, Boverket, Socialstyrelsen, Elsäkerhetsverket och Strålsäkerhetsmyndigheten. Den fjärde punkten är hämtad från Ronneby kommuns gamla Översiktsplan. Miljö- och byggnadsnämnden föreslår att den fjärde punkten stryks.

I övrigt vill miljö- och byggnadsnämnden att följande ska finnas med/läggas till i översiktsplanen:

- Att tillse att kolonilotter finns tillgängliga i närhet till tätorter.
- Att det ska förtydligas vad som Ronneby kommun avser med “sjönära byggande” som ofta nämns i samband med attraktiva miljöer.

Kommentar

Gällande buller på grund av förbifart Hallabro bedöms området Västra Hallabro vara beläget inom 45-50 dBA enligt Trafikverkets bullerutredning. TRV kommer inte uppföra bullerskydd. Förordning

om trafikbuller vid bostadsbyggnader ska följas. Ingen ny bostadsbebyggelse pekas ut i närheten av förbifart Backaryd.

Vid utpekande av mark för exploatering har kommunen utgått från genomförd skyfallskartering för att inte riskera översvämning.

Meningsuppbyggnad och begrepp korrigeras i planbeskrivningen. Punkt fyra i elektromagnetiska fält utgår.

Skrivelse i inriktning 3.4.3 Vatten respektive 5.1.9 Teknisk försörjning (f.d. 4.3.9) Dagvatten redigeras till ledningsnät för att harmoniera med VA-planen.

Översiktsplanen pekar inte ut särskilda områden för kolonilotter, däremot är kolonilotter möjligt att uppföra inom utpekade områden i översiktsplanen, t.ex. inom funktionsblandad bebyggelse.

I översiktsplanen framgår att bostadsbyggande planeras främst till serviceorter och i kust- och sjönära lägen. Hänsyn tas till bland annat strandskydd och klimatförändringar. Utpekade områden framgår i avsnitt 5.2 Geografiska områden.

3.4.6 Nämnden för arbete och välfärd

Förvaltningen för arbete och välfärd har inga specifika yttrande gällande förslaget till ny översiktsplan men vill göra några generella medskick. Det är viktigt att följa arbetet med ny socialtjänstlag som förväntas träda i kraft i 1 juli 2025. Med den nya socialtjänstlagen ska socialtjänsten bli mer förebyggande, jämställd, tillgänglig och kunskapsbaserad. Men socialtjänsten kan inte göra omställningen ensam. Verksamheter inom samhällsbyggnad (men även inom hälso- och sjukvård, förskola/skola, kultur och fritid, civilsamhälle, näringsliv med flera) har viktiga roller i det förebyggande arbetet på olika preventionsnivåer. Ett av områdena som beskrivs i lagförslaget är ”bidra till samhällsplanering och planering av insatser för enskilda inom alla verksamhetsområden”, vilket exempelvis beskrivs som att socialtjänstens medverkan vid samhällsplanering ska stärkas. Det är viktigt att inkludera socialtjänsten i samhällsplaneringen, detta då både samhällsplanering och socialtjänst syftar till att skapa goda livsvillkor för människor.

Andra områden som lyfts fram i nya lagförslaget och som berör alla kommunens verksamheter är ”främja jämlika och jämställda levnadsvillkor”, ”ha ett tydligare barnrättsperspektiv”, ”bli mer förebyggande och lätt tillgänglig” och ”vara kunskapsbaserad och ha god kvalitet”.

Kommentar

Ronneby kommun noterar yttrandet och menar att översiktsplan Ronneby 2045 ämnar vara förvaltningsövergripande och möjliggöra för bättre samarbete och inkludering av olika verksamheter i den fysiska planeringen.

3.4.7 Enheten för hållbarhet, kvalitet och överförmyndare

Inledning

Detta dokument innehåller synpunkter från Enheten för hållbarhet, kvalitet och överförmyndare på Översiktsplan 2024, samrådsversionen. Enheten har granskat planförslaget utifrån vårt ansvarsområde och ger nedan kommentarer och förslag till förbättringar.

Vi vill också passa på att uttrycka vår uppskattning för det omfattande arbete som arbetsgruppen har lagt ned i framtagandet av den nya översiktsplanen, Ronneby 2045. Det är tydligt att planen bygger på en noggrann analys och reflekterar en ambitiös vision för Ronnebys framtid. Vi är särskilt glada över att översiktsplanen nu är digital, vilket underlättar både tillgänglighet och användarvänlighet. Vår enhet har haft förmånen att vara delaktiga från ett tidigt stadium i processen och vi har uppskattat möjligheten att bidra med våra perspektiv. Vi ser fram emot att fortsätta detta samarbete och att tillsammans arbeta för ett hållbart och framåtsträvande Ronneby.

1. Utgångspunkter

1.1. Vision och strategiska målområden

Under ”Attraktiv och trygg livsmiljö” – Saknar tankar kring hur arbetet med det civila försvaret/civil beredskap kopplas ihop med att skapa en trygg livsmiljö, detta arbete nämns inte under rubriken alls. Arbete med civilt försvar/civil beredskap bör även vävas ihop med kommunens övergripande tankar kring ”hållbarhet” – vad innebär en ”hållbar utveckling” inom ramarna för den säkerhetspolitiska utveckling vi nu ser? Vad innebär det att bidra till en ”hållbar utveckling globalt” inom ramarna för den säkerhetspolitiska utveckling vi nu ser? Det säkerhetspolitiska läget kommer inte att förändras över tid och arbetet med det civila försvaret/civil beredskap behöver bli en naturlig del av kommunens tänk, vision och strategiska målområden, speciellt givet kommunens unika position med en garnison inom vårt geografiska område. Arbetet med det civila försvaret/civil beredskap spänner dessutom över samtliga av kommunens verksamhetsområden och kommer att ha en inverkan på planer, prioriteringar och inriktningar.

2. Utmaningar

Saknar omnämning av det säkerhetspolitiska läget, en global och omfattande utmaning som spänner över och har en inverkan på samtliga mål inom Agenda 2030.

2.1. Befolkningsutveckling

2.2. Hållbar utveckling

2.3. Relevanta planer och program

Nationell nivå

Målen för det civila försvaret bör stå med (<https://www.regeringen.se/regeringens-politik/civilt-forsvar/mal-for-civilt-forsvar/>)

(alternativt totalförsvarspropositionen 2021-2025; kommer komma en ny totalförsvarsproposition under 2025

<https://www.regeringen.se/globalassets/regeringen/dokument/forsvarsdepartementet/forsvarsproposition-2021-2025/totalforsvaret-2021-2025-prop.-20202130.pdf>)

Folkhälsomålen

Hänvisa till webbsida istället för dokument

[Nationellt folkhälsomål och målområden — Folkhälsomyndigheten \(folkalsomyndigheten.se\)](https://www.folkhalsomyndigheten.se/nationellt-folkhalsomal-och-malomraden/)

Regional nivå

Saknar RUS:en men den finns med i stycket 2.6.1 Regional samverkan

Saknar *Blekinge län planeringsinriktning om civilt försvar och höjd beredskap 2024-2025* (PLIN). Kommer att komma en ny PLIN för 2025-2026. PLINen är beslutsfattad av landshövdingen samt det regionala rådet.

Kommunal nivå

KF strategiska målområden och indikatorer, det finns en nyare version

[KF Strategiska målområden och indikatorer_2024.pptx \(live.com\)](#)

Ska Näringslivsprogrammet läggas till och finnas med här?

[Ronneby - Näringslivsplan 2023-2024](#)

Under relevanta planer kan det eventuellt läggas till under nationella: DCA-avtalet och under kommunala RSA 2023 ([Avtal om försvarssamarbete med USA - Regeringen.se](#))

2.4. Regional och mellankommunal planering

Saknar omnämning av civilt försvar/totalförsvarsplanering ett – omfattande område som spänner över och har en inverkan på samtliga övriga regionala och mellankommunala intressen.

3. Riksintressen värden och hänsynsområden

3.1. Riksintressen

3.2. Naturmiljövärden

Inriktningen om att ”vid bebyggelse i utpekade LIS-områden ska långsiktigt hållbara dag- och spillvattenlösningar säkerställas” kan lätt uppfattas som om det endast i LIS-områden som kommunen vill ha långsiktigt hållbara dag- och spillvattenlösningar, kommunens inriktning måste vara att vid **all** nybyggnation ska långsiktigt hållbara dag- och spillvattenlösningar säkerställas.

3.3. Klimat

3.3.3. Riskanalys klimat

Förslag till tillägg av skyddsvärda objekt och intressen:

Försörjningssystem

... noder för t.ex. fiber

Människor, hälsa och säkerhet.

... trygghetspunkter

3.4. Miljökvalitetsnormer

3.4.1. Luftkvalitet

Det beskrivs under miljökvalitetsnormerna att EU reviderar sina riktlinjer för luftkvalitet. De har nu kommit ett förslag på revidering från EU av sina riktlinjer för luftkvalitet som en del av sitt engagemang för den europeiska gröna given och nollföroreningsmålet. De nya riktlinjerna, som förväntas träda i kraft 2030, syftar till att bättre anpassa EU:s gränsvärden till Världshälsoorganisationens (WHO) rekommendationer från 2021. WHOs nya riktlinjer bygger på en omfattande granskning av ny forskning som visar att luftföroreningar påverkar hälsan vid lägre nivåer än tidigare förstått.

De viktigaste förändringarna i EUs förslag till revidering av riktlinjer för luftkvalitet jämfört med Sveriges nuvarande miljökvalitetsnormer och WHO:s riktlinje för luftkvalitet:

- Partiklar (PM_{2.5} och PM₁₀):
 - o **EUs nya riktlinjer:** Årsmedelvärde för PM_{2.5} sänks till 10 µg/m³ (tidigare 25 µg/m³) och för PM₁₀ till 20 µg/m³ (tidigare 40 µg/m³).
 - o **Sveriges nuvarande normer:** Årsmedelvärde för PM_{2.5} är 25 µg/m³ och för PM₁₀ är 40 µg/m³.
 - o **WHO:s riktlinje:** PM_{2.5} bör inte överstiga 5 µg/m³ årligen och 15 µg/m³ dagligen. PM₁₀ bör inte överstiga 15 µg/m³ årligen och 45 µg/m³ dagligen.
- Kvävedioxid (NO₂):
 - o **Eus nya riktlinjer:** Årsmedelvärde för NO₂ sänks till 20 µg/m³ (tidigare 40 µg/m³).
 - o **Sveriges nuvarande normer:** Årsmedelvärde för NO₂ är 40 µg/m³.
 - o **WHO:s riktlinje:** Årsmedelvärde för NO₂ bör inte överstiga 10 µg/m³, och dagsmedelvärde bör hållas under 25 µg/m³.
- Ozon (O₃):
 - o **Eus nya riktlinjer:** Det maximala dagliga 8-timmarsmedelvärdet för ozon sätts till 100 µg/m³ (tidigare 120 µg/m³).
 - o **Sveriges nuvarande normer:** Det maximala dagliga 8-timmarsmedelvärdet för ozon är 120 µg/m³.
 - o **WHO:s riktlinje:** Den rekommenderade nivån för ozon under den varmaste säsongen är sänkt till ett genomsnitt på 60 µg/m³ för åtta timmar.
- Svaveldioxid (SO₂):
 - o **Eus nya riktlinjer:** Gränsvärde för SO₂ sänks till ett dagligt maximalt värde på 40 µg/m³.
 - o **Sveriges nuvarande normer:** Det dagliga maximala värdet för SO₂ är 125 µg/m³.
 - o **WHO:s riktlinje:** Dagligt gränsvärde för SO₂ är sänkt till 40 µg/m³.

3.4.3. Vatten

Viss har kartunderlag som övergripande visar diffusa påverkanskällor exempelvis urban markanvändning och transport och infrastruktur. Ett förslag är att lägga till de kartsnitten i översiktsplanen.

3.5. Miljö, säkerhet och risker

3.5.8. Krisberedskap och civilt försvar

Förslag till tillägg vad det gäller "Inriktning": Ta i beaktande målen för det civila försvaret samt säkerhetsskydd i planeringen av samhällsviktiga verksamheter ([Mål för civilt försvar - Regeringen.se](https://www.regeringen.se/491313/1/2019-08-29/1))

Förslag till tillägg:

Använd gärna begreppet trygghetspunkter i sammanställningen över samhällsviktiga funktioner.

3.6. Kulturmiljövården

3.7. Areell näring

3.7.1. Jordbruksmark

Vad är det för nya områden och vad ska de ha för användning är det som åsyftas i inriktningen ”Nya utpekade områden planeras i möjligaste mån i skogsmark framför jordbruksmark för livsmedelsproduktion.”?

Klimatförändringarnas påverkan på jordbruksmark bör uppmärksammas under avsnittet om jordbruksmark. För att tillgodogöra oss en längre växtsäsong är det viktigt att jordbruksmarken anpassas till att hantera de större variationerna i nederbörd och med större variation i vattentillgång som följd. I framtiden spås nederbördsmonstren förändras med bland annat fler skyfall. Samtidigt tros vattentillgången minska under sommaren. Det beror på att avdunstningen kommer att öka när somrarna blir varmare, samt att nederbörden förväntas öka mest under vintern. Jordbruksverket skriver ”I framtiden kan behovet av bevattning komma att öka, beroende på bland annat jordbrukets lönsamhet och vilka grödor som odlas. Säkert är att konkurrens om vattnet kommer uppstå, särskilt i de sydöstra delarna av landet.” Det är av vikt att behovet av bevattningsdammar lyfts i översiktsplanen, då de är utrymmeskrävande och högst troligt kommer konkurrera om samma markområden som är attraktiva för exploatering.

4. Mark- och vattenanvändning

4.1. Fokusområden

Under *Livskraftig natur* står det att robusta ekosystem kan skydda oss mot förändringar och är en försäkring inför framtida behov. Vad för förändring är det som åsyftas?

Under *Ett robust samhälle* står det att vi behöver anpassa bebyggelseutvecklingen till ett förändrat klimat och se till att det finns en beredskap i planeringen som bidrar till att mildra eller hindra effekter av klimatförändringarna. Vi behöver väl både mildra **och** hindra effekterna av klimatförändringarna?

Under *Effektiva transporter* står det ”Hållbara lösningar som minskar persontransporternas och varutransporternas miljö- och klimatpåverkan bör eftersträvas”. Det är en väldigt vag formulering med ”bör eftersträvas”. Byt ut till **ska** eftersträvas.

4.2. Utvecklingsinriktning

4.2.2. Kommunikationer

Varför är cykelleden från Listerby utpekad att gå läng. s med kusten? I den regionala cykelplanen pekas cykelleden ut i en mer direkt sträckning mellan Listerby och Ronneby.

Gång- och cykel nämns som transportsätt till värdekärnor för friluftsliv men för den stora mängden av resorna vardagsresorna lyfts det inte fram som ett alternativ. Ett riktvärde brukar vara att cykelpendla med elcykel är möjligt på sträckor upp till 10–20 km. Det innebär för Ronneby att det skulle vara relevant med cykelvägar mellan flera av serviceorterna och Ronneby.

4.2.3. Natur och friluftsliv

Det står att det behövs ett ökat behov av bryggor i kust och skärgård för att öka tillgängligheten till skärgården. Det är viktigt att vara medveten om att det finns en negativ baksida med bryggor då de inte bara påverkar strandzonens miljö och ekosystem genom direkt exploatering och den skuggning som bryggorna orsakar. Miljön påverkas även indirekt eftersom båttrafiken ökar i området vilket leder till ökande utsläpp av avgaser och gifter som läcker från bottenfärgen.

Det är positivt att koncentrera satsningar till vissa områden så att dessa platser kan göras mer tillgängliga med service och information samtidigt som kvaliteterna i landskapet bevaras och de större ytorna med grönstruktur inte delas upp och fragmenteras.

4.3. Ämnen

4.3.1. Grön- och blåstruktur, friluftsliv och rekreation

Under avsnittet om friluftsliv beskrivs en inriktning ”Förvalta befintligt nätverk av leder och utveckla ny ledstruktur för att främja kommersiella etableringar.” Kommunen har inte för avsikt att utveckla ny ledstruktur utan enbart förvalta befintliga leder.

4.3.2. Vattenområden

Inriktningarna bör kompletteras med en inriktning om att kommunen ska bidra till att god ekologisk status ska uppnås i vattenförekomsterna.

I inriktningen *Kommunen ska arbeta aktivt för att minska utsläpp av näringsämnen och andra föroreningar till recipienten* bör vattenförekomsten ersätta recipienten för att harmonieras med termologin i miljökvalitetsnormerna för vatten.

Listerbyån och dess avrinningsområde är en viktig resurs för att kunna försäkra sig om vattenhushållning i framtiden. ÖP 2045 nämner inte Listerbyån ur detta perspektiv.

4.3.3. Infrastruktur och kommunikation

Länken till Handlingsplan för intern infrastruktur hör inte hemma i Översiktsplanen. Det är en intern handlingsplan om hur anställda i kommunen ska agera för att laddstolpar ska etableras i kommunens egna verksamheter.

Pekas det i översiktsplanen ut strategiska platser för publik laddning av lastbilar?

4.3.8. Teknisk försörjning

Avsnittet om avfallshantering bör kompletteras med en inriktning om att förebygga att avfall uppstår, minimera mängden avfall och främja en cirkulär ekonomi.

Under avsnittet *Säkerställa tillgången till dricksvatten* beskrivs att det behöver skapas effektivare bevattningsmetoder i jordbruket. Det är viktigt att skilja på dricksvatten och bevattningsvatten, då de har olika kvalitetskrav.

4.3.9 Näringslivs, handel och service

Det är stora områden som pekas ut som verksamhetsområden och blandad bebyggelse i kommunen. Det kan i översiktsplanen upplevas som väldigt spretigt med många områden spridda över kommunens yta. Dessutom har flera av verksamhetsområdena motstående intressen. Det hade varit önskvärt med en prioritering i utbyggnadsordning av verksamhetsområdena, vilka områden ser kommunen som mer lämpliga och därmed ska exploateras först.

4.4. Geografiska områden

4.4.1. Ronneby tätort

Inriktningen ”Möjliggöra och utveckla gång-, cykel- och kollektivtrafik inom tätorten och vid utbyggnad av nya områden.” Det är väl även av största vikt att möjliggöra och utveckla cykel- och kollektivtrafik även till andra tätorter?

Innan lämpliga platser för husbåtar pekas ut behöver det utredas vilka vikar/hamnar i kommunen som är lämpliga utifrån att inte påverka havsmiljön negativt. Allt kustvatten i kommunen är klassad med måttlig ekologisk status. Grunda vågskyddade områden med mjukbottnar fyller viktiga ekologiska funktion då de har mycket hög produktion av växter och djur, ofta en hög biologisk mångfald, fungerar som barnkammare och skafferier för många arter och förser oss med viktiga ekosystemtjänster. Det tyder på att Angelskogsviken inte är en lämplig plats för husbåtar.

Diarienumr.: 2022/645

Mark för fortsatt utveckling av verksamhetsområdet Gärdet pekas ut i nära anslutning till E22 längs med Karlskronavägen och på den nordvästra sidan om E22. Jordbruksmark tas i anspråk för väsentligt samhällsintresse. Vad är det för väsentligt samhällsintresse som väger tyngre än att ha brukbar jordbruksmark nu och i framtiden för att producera livsmedel?

I avsnittet om *Grönområden och parker* står det att befintliga grönytor ska stärkas och utvecklas med områden för tätortsnära rekreation och möten. Hur ska de stärkas och utvecklas? Ska de exempelvis bli större?

Avsnittsrubriken *Natur och friluftsliv* känns missvisande då den enbart behandlar friluftsliv och inte natur.

Hur kan en motocrossbana vara att anse som samhällsviktig verksamhet och därmed motivera att ta jordbruksmark i anspråk? Förslag är att området för motocrossbana tas bort från översiktsplanen alternativt pekas ut på mark där det inte finns några motstående intressen.

4.4.2. Kallinge

För att skydda Mobergs naturreservat att inte bli omringat av verksamhetsområde (Viggen Norra och Bredåkra-Sörbydal) hade det kunnat pekas ut ett område med natur för att skapa en buffertzon mellan verksamhetsområdena och naturreservatet. Plus att det inom verksamhetsområden är viktigt att planera för möjligheten med gröna korridorer till naturreservatet.

Det behöver motiveras vara tydligare i översiktsplanen varför verksamhetsområde Bredåkra-Sörbydal är motiverat att byggas på mark som utgör riksintresse för naturvård och ekologiskt känsligt område. Hur kan en exploatering på denna mark kompenseras eller om den inte kan det, är det okej att de ekologiska värdena går förlorade?

I Kallinge finns det inte särskilt mycket bostadsnära natur och ett stort område kommer att tas i anspråk av Hyndekulla-Skärsjön. Det skulle därför behöva pekas ut mer grönområde i det föreslagna området.

4.4.3. Bräkne-Hoby och Järnavik

Att peka ut ett verksamhetsområde kring befintlig drivmedelsstation i syfte att möjliggöra för exempelvis laddinfrastruktur är en bra tanke men det är viktigt att beakta vad som krävs för att en plats ska vara attraktiv som laddplats exempelvis tillgång till annan service. Bristen på service på denna plats för att det inte är en lämplig plats för laddning för förbiresande. Det är dessutom så pass kort avstånd till exempel Viggenområdet där det redan i dagsläget finns etablerade laddplatser och service.

Avsnittsrubriken *Natur och friluftsliv* känns missvisande då den enbart behandlar friluftsliv och inte natur.

4.4.4. Saxemara

Innan lämpliga platser för husbåtar pekas ut behöver det utredas vilka vikar/hamnar i kommunen som är lämpliga utifrån att inte påverka havsmiljön negativt. Allt kustvatten i kommunen är klassad med måttlig ekologisk status. Grunda vågskyddade områden med mjukbottnar fyller viktiga ekologiska funktion då de har mycket hög produktion av växter och djur, ofta en hög biologisk mångfald, fungerar som barnkammare och skafferi för många arter och förser oss med viktiga ekosystemtjänster.

Avsnittsrubriken *Natur och friluftsliv* känns missvisande då den enbart behandlar friluftsliv och inte natur.

4.4.5. Johannishus och Listerby

Innan lämpliga platser för husbåtar pekas ut behöver det utredas vilka vikar/hamnar i kommunen som är lämpliga utifrån att inte påverka havsmiljön negativt. Allt kustvatten i kommunen är klassad med måttlig ekologisk status. Grunda vågskyddade områden med mjukbottnar fyller viktiga ekologiska funktion då de har mycket hög produktion av växter och djur, ofta en hög biologisk mångfald, fungerar som barnkammare och skafferi för många arter och förser oss med viktiga ekosystemtjänster.

5. Genomförande

Verksamhetsplaner för kommunens olika förvaltningar. Ska här även nämnas Affärsplaner för bolagen?

Kommentar

Översiktsplanen förhåller sig till Ronneby kommuns beslutade Strategiska målområden 2021-2024. De strategiska målområdena är ett eget projekt och innehållet i dessa beslutas separat. Frågan om det civila försvaret och civil beredskap bör därför ses som en del av målarbetet samt inom ramen för arbetet med kontinuerlig översiktsplanering. I avsnitt 3.5 Miljö, säkerhet och risker hanteras krisberedskap och civilt försvar.

Översiktsplanen utgår från Nulägesanalysen år 2022. Avsnitt 2.2 kompletteras med en omnämning av det säkerhetspolitiska läget.

Avsnitt 2.5 Relevanta planer och program kompletteras med länkar till relevanta dokument.

Avsnitt 2.6 kompletteras med civilt försvar/totalförsvarsplanering.

Inriktning i avsnitt 3.2 korrigeras till "Vid all nybyggnation ska långsiktigt hållbara dag- och spillvattenlösningar säkerställas".

Risikanalys klimat följer Boverkets modell där försörjningssystem ingår. Riskanalysen kompletteras med trygghetspunkter.

Avsnitt 3.4.1 MKN Luftkvalitet kompletteras med information om EU:s direktiv. Övrig information noteras.

3.4.3 MKN Vatten Översiktsplanen kompletteras med en länk till VISS med information om diffusa påverkansskällor.

Avsnitt 3.5.8 Översiktsplanen kompletteras med länk till kommunens RSA och till Mål för civilt försvar. Krisberedskap och civilt försvar kompletteras med en inriktning om samhällsviktig verksamhet. Begreppet trygghetspunkter läggs till.

Jordbruksmark

Nya utpekade områden är sådana som i översiktsplanen får ändrad användning till t.ex. verksamheter eller bostadsbebyggelse.

Avsnittet Hållbart jordbruk beskriver konsekvenser och behovet av bevattningsdammar på grund av klimatförändringar.

4. Planeringsinriktning (f.d. Mark- och vattenanvändning)

4.1 Robusta ekosystem kan skydda mot ett förändrat klimat och mot oförutsedda naturkatastrofer.

I robust samhälle byts eller mot ett och. I fokusområde effektivare infrastruktur byts bör eftersträvas till ska eftersträvas.

4.2.2 Utvecklingsinriktningen kompletteras med genare cykelväg mellan Listerby och Ronneby och förtydligas vad gäller cykel inom och mellan tätort och serviceorter.

4.2.3 Fler båtplatser kan möjliggöras inom befintliga småbåtshamnar, enstaka bryggor kan tillkomma dels för att öka tillgängligheten för skärgårdstrafiken.

5.1.2 (f.d.4.3.1) Text korrigeras angående leder.

5.1.3 (f.d. 4.3.2) Inriktningarna kompletteras inte, däremot kompletteras kapitlet med länk till avsnitt 3.4.3 MKN Vatten. Recipienten ersätts av vattenförekomsten. Avsnitt 5.1.9 Teknisk försörjning (f.d. 4.3.9), dricksvattenförsörjning, kompletteras med information om Listerbyån.

5.1.8 (f.d. 4.3.3) Länk till Handlingsplan för intern laddinfrastruktur tas bort. Översiktsplanen pekar inte ut strategiska platser för publik laddning av lastbilar. I Program för publik laddinfrastruktur framgår det att en kartläggning av möjliga platser för laddinfrastruktur samt en kapacitetsberäkning ska göras. Översiktsplanen kan inte föregå denna.

Inriktningarna i 5.1.9 (f.d. 4.3.9) Teknisk försörjning, Avfallshantering, ändras inte, avsnittet kompletteras istället med avfallsplanens fokusområden.

Exempel med jordbruk kvarstår då vattentillgången kan innebära en intressekonflikt mellan enskilda och allmänna intressen.

5.1.11 (f.d. 4.3.9) Prioritering av utbyggnad av verksamhetsområden görs inte i översiktsplanen med hänsyn till ej påverkansbara faktorer så som markägande, exploatör, efterfrågan och behov etc. Utpekade områden för verksamhet kompletteras med information i respektive pop up. Fortsatt hantering av verksamhetsområden och dess utveckling sker i efterföljande planprocesser.

5.2.1 Ronneby tätort (f.d. 4.4.1) Inriktningen berör Ronneby tätort, i avsnitt 5.1.8 Infrastruktur och kommunikationer framgår inriktningar kommunikationer inom och mellan orter.

Förslaget om husbåtar tas bort.

Väsentligt samhällsintresse framgår i avsnitt 3.7 jordbruk.

Befintliga grönytor kan ses över för att öka attraktivitet och bredda funktionen genom att förvalta och göra mindre förändringar i grönskan alternativt åtgärder som stärker robustheten vid klimatförändringar.

Rubriken förändras till Friluftsliv och rekreation med hänsyn till uppdatering till ÖP-modell 3.0.

Lokaliseringsutredning är genomförd för motorcrossbanan, översiktsplanen hänvisar och utgår från pågående detaljplaneuppdrag.

5.2.2 Kallinge (f.d.4.4.2) Översiktsplanen pekar ut områden schematiskt och beskriver hänsyn som behöver beaktas i vidare planarbete. Utredningar pågår inom pågående detaljplaneprocess för Norra Viggensområdet. Området Bredåkra- Sörbydal kompletteras med att hänsyn behöver tas till Moabackens naturreservat.

Riskintresse för kommunikation, totalförsvaret och Sveriges inträde i NATO gör Bredåkra-Sörbydal särskilt intressant för utveckling av Knutpunkt Blekinge. Vidare prövning sker i detaljplaneprocessen.

Grönstråk är utpekade i översiktsplanen i Hyndekulla-Skärsjön, området behöver utredas mer för att kunna peka ut grönområden.

5.2.3 Bräkne-Hoby och Järnavik (f.d.4.4.3) Information om laddning av elbil tas bort.

Rubriken förändras till Friluftsliv och rekreation med hänsyn till uppdatering till ÖP-modell 3.0.

5.2.4 Saxemara (f.d.4.4.4) Förslaget om husbåtar tas bort.

Rubriken förändras till Friluftsliv och rekreation med hänsyn till uppdatering till ÖP-modell 3.0.

5.2.5 Johannishus och Listerby (f.d. 4.4.5) Förslaget om husbåtar utgår.

Avsnitt 6 Kontinuerlig översiktsplanering (f.d. 5 Genomförande) kompletteras med bolagen.

3.4.8 Miljö och energirådet

- Det finns en efterfrågan på kolonilotter och förslag är att peka ut nya områden för kolonilotter. Gärna i anslutning till befintliga bostadsområden.
- Peka ut gc-väg vid Gärestad och nya lokalvägen längs med Listerby samt vägsträckningen Hallabro-Backaryd och Backaryd – Kallinge.
- Gång, cykel och kollektivtrafik ska prioriteras vid nybyggnation.
- Peka ut områden för solcellsanläggningar ex. den sluttäckta deponin på Angelskog.
- Behålla linjen mot Skärsjön från tidigare ÖP, för att i så stor utsträckning som möjligt bevara nuvarande natur- och rekreationsområde.
- I översiktsplanen bör jordbruksmark och naturområden som kommunen inte vill exploatera pekas ut.
- Fjärrvärme är en viktig värmekälla. Vilken teknik som ska användas för att framställa fjärrvärmens bör inte pekas ut i översiktsplanen.
- Det behöver i översiktsplanen pekas ut område där massor kan mellanlagras.

Kommentar

Översiktsplanen pekar inte ut särskilda områden för kolonilotter, däremot är kolonilotter möjligt att uppföra inom utpekade områden i översiktsplanen, t.ex. inom mångfunktionell bebyggelse.

Översiktsplanen kompletteras med gc-väg utmed väg vid Gärestad och nya lokalvägen utmed E22 i Listerby.

Ambitionen i översiktsplanen är att främja gång- och cykeltrafiken samt att planera för kollektivtrafik i ett tidigt skede av planprocessen.

Diariennr: 2022/645

Översiktsplanen pekar inte ut platser för solcellsanläggningar. Det innebär inte att det inte går att anlägga där, men frågan om lämpliga platser för solcellsparkar behöver utredas vidare vilket anses vara ett separat uppdrag. Ronneby kommun har precis påbörjat arbetet med en Lokal energiplan där frågan kan lyftas.

Grönstråk och det generella strandskyddet kommer beaktas utmed Skärsjön.

I översiktsplanen görs inget ställningstagande kring jordbruksmark eller skogsmark som kommunen inte vill exploatera. Hänsyn och bedömning görs i de enskilda fallen.

Avsnitt 5.1.10 Energi, avsnittet om fjärrvärme korrigeras för att inte nämna vilken teknik som ska användas.

Översiktsplanen pekar inte ut platser för mellanlagring för massor, det utesluter inte att lagring är möjlig på en viss plats.

3.4.9 Kommunala seniorrådet

Under avsnitt 4.3.3 Vård och omsorg skulle vi, i slutet av tredje stycket, i samband med meningen ”En ökad andel seniorer i kommunen gör att det fram till 2036 finns ett behov av fler lägenheter i vård- och omsorgsboende” vilja lyfta upp att huruvida behoven av bostäder samt efterfrågan av vård och omsorg kommer att utvecklas beror en stor del på olika faktorer. Bl.a. visar olika forskning på att behoven av äldreomsorg och boendeplatser kommer skjutas upp allt längre upp i åldrarna till följd av bl.a. den förbättrade hälsan. Kommunens arbete med bl.a. hälsofrämjande-, förebyggande- och samordnade insatser i ett tidigt skede, så som behovsanpassad teknik, spelar en avgörande roll i framtidens utveckling gällande behoven kopplat till vård- och omsorg. Likaså kommer satsningar i kommunen avseende olika boendeformer vara en viktig faktor.

Kommentar

Ronneby kommun noterar inkommen synpunkt och kompletterar avsnitt 5.1.4 Vård och omsorg (f.d. 4.3.3) efter inkommen synpunkt.

3.4.10 Ronnebyhus

På Ronnebyhus strategidagar 2A-2915 2024 var kommunens planchef på plats (2915) och berättade om framtidsplaner för Ronneby kommun, översiktsplan Ronneby 2045 samt pågående detaljplaner för bostadsändamål. Avseende översiktsplan Ronneby 2024 och bostadsändamålet, dess förutsättningar för utveckling söder om E22, framkommer det att områden för bebyggelseutveckling tas fram. Tillkommer från gällande översiktsplan gör områden i Saxemara och på Kuggeboda-halvön som skall utredas vidare samt område för större exploatering för Aspan-området.

Ronnebyhus anser att dessa områden bör utredas skyndsamt då dessa områden stämmer bra med Juni Strategi och Analys fördjupningsanalys om bostadsefterfrågan i Ronneby kommun, "Bygga rätt bostäder" om bl.a. lokalisering av framtida bebyggelse.

Samrådshandlingen Ronneby 2045 innehåller, med hänvisning till Juni Strategi och Analys bostadsmarknadsanalys, ett befolkningsmål/befolkningstillväxt i kommunen med 4000 personer fram till år 2045. Det innebär en befolkning om cirka 33 000 kommuninvånare år 2045. Samtidigt visar den demografiskt drivna befolkningsframskrivningen (SCB uppdaterad 2024-06-11) en befolkning på cirka 26 500 kommuninvånare. En minskning med cirka 2500 kommuninvånare under samma tidsperiod. Differensen mellan den demografiska framskrivningen och "översiktsplanens målbild" är således betydande.

Det är Ronnebyhus mening att fler befolkningsscenarior med analyser och konsekvensbedömningar behöver genomföras inför granskningskedet.

Utöver detta behöver arbetskraftsbehovet få en bredare och djupare analys. Bredare i mening att den geografiska arbetsmarknaden är större än den egna kommunen vilket påverkar individens val av bostadsort (inpendling/utpendling). Djupare i mening att antalet "fler/nya" arbetstillfällen i kommunen och regionen bör analyseras mer noggrant så bostadsbehovet kan bedömas sakligt avseende antal och målgrupp.

Juni Strategi och Analys fördjupningsanalys belyser också den ökande äldre befolkningen (identifierad målgrupp) i kommunen. Nybyggnation eller kvarboende. Alternativa boendeformer, allt från egna hem till kommunala vård- och omsorgsboenden. Det finns få ord om hur det ska mötas iförslaget.

Demografiskt drivet bostadsbehov och potentiell nyproduktionsefterfrågan (marknadsdjup) pekar i Juni Strategi och Analys fördjupningsanalys åt olika håll. Att nuvarande befolkningsutveckling speglas i Ronnebyhus vakansstatistik är dock tydligt. Från 1 % vakans, "allt uthyrt", under år 2016 till dagens 4,42 %, renoveringsavställda exkluderat (annars 6,7 %). Intresset för bostäder sjunker och publiceringsomgångarna stiger markant. Statistik från 1988 till nuläge visar också, ur ett långsiktigt perspektiv, större avvikelser i vakansmönstret. Vakanser i olika bostadsområden indikerar för första gången ett betydligt lägre intresse för bostäder i våra centrumkvarter i Ronneby tätort. Avvikelsen är tydlig. Fram till 2016 var vakansnivåerna mycket låga i de centrala kvarteren. Från 2016 har vakansnivån ökat från cirka 1% till 6,40 % för år 2023.

Ronnebyhus menar att viss nyproduktion är nödvändig för att möta målgrupper som har andra krav på sitt boende än det vi idag kan erbjuda. Nödvändigt också för att över tid förnygra bostadsbeståndet med samtida bostäder. Det befintliga bostadsbeståndet behöver dock också genomlysas. För att möta efterfrågan på bostäder behöver det planeras lika mycket för transformation av befintliga bostäder, befintliga bostadsområden, befintliga stadskvarter som för nyproduktion.

Kommentar

Saxemara, Kuggeboda och Aspan är liksom flera andra områden intressanta för fortsatt utredningar. Prioritering av nya detaljplaner görs tre gånger om året av Kommunstyrelsen och utgår från en bedömning som bland annat baseras på demografiska behov, efterfrågan och strategisk planering.

Kommunen är medveten om att det är en stor differens mellan SCB:s prognos för Ronnebys befolkning till 2045 och "översiktsplanens målbild" om 33 000 invånare till år 2045. Prognosen kan inträffa om kommunen inte aktivt arbetar för att motverka en befolkningsminskning. I arbetet med översiktsplanen har därför ett befolkningsmål tillämpats, vilket visar en viljeyttring som sätter en önskad riktning för framtida tillväxt och är grunden för kommunens strategiska planering. Målbilden baseras på den tillväxt som förväntas inom Blekinges industri och näringsliv med hänsyn till exempelvis efterfrågan av arbetskraft inom marin teknologi och Försvarmakten, vilket innebär att invånarantalet kommer behöva öka i Ronneby och Blekinge som helhet. Översiktsplanen tar höjd för en ökad inflyttning och möjliggör för attraktiva livsmiljöer som gör att kommuninvånare väljer att bo kvar och att fler väljer Ronneby som bostadsort.

Inför granskningen tar kommunen inte fram fler befolkningsscenarior eller gör en djupare/bredare analys av arbetskraftsbehovet. Översiktsplanen utgår från Bostadsförsörjningsstrategin (Antagen KF 2024-06-18) inkl. Bilagor från Juni Strategi. Denna ska följas upp vart fjärde år.

I avsnitt 5.1.4 beskrivs boende för kommunens seniorer. I inriktningarna till orterna beskrivs att ett varierat bostadsutbud ska eftersträvas.

Inom Ronneby tätort är flera områden; Västra Sörby, Ronneby stad och Västra staden utpekade som områden som kan utvecklas, både vad gäller funktionsomvandling och komplettering av bostäder. En utveckling av dessa områden behöver föregås av en genomlysning av befintligt bostadsbestånd. Detsamma gäller t.ex. Kallinge centrum och stråken genom Backaryd, Hallabro och Eringsboda.

Avsnitt 5.1.7 Bostadsförsörjning och bostadsutveckling kompletteras med länk till Strategi för bostadsförsörjning och information om vakansgrad.

3.5 Föreningar, organisationer och företag

3.5.1 Skanova

Skanova önskar i ett tidigt skede medverka i planarbetet, det vill säga när detaljplanarbete påbörjas, för att få med befintliga ledningar i planeringsunderlaget. På så sätt kan oförutsedda hinder i planeringen som berör Skanovas nät undvikas för att få en smidigare och snabbare planprocess.

Kommentar

Ronneby kommun noterar inkommen synpunkt.

3.5.2 E.ON

Befintlig elförsörjning

Elförsörjningen är en grundläggande förutsättning för utvecklingen av kommunens näringsverksamhet och bostadsbyggande. Inte minst är utbyggnad och ombyggnad av elnätet viktig för att garantera fullgod leveranssäkerhet och en bidragande faktor i omställningen till det förnybara samhället.

E.ON har nätkoncession för område gällande ledningar inom den mellersta delen av kommunen, omfattande bland annat Listerby, Johannishus och Bräkne-Hoby. Ronneby Miljö och Teknik AB innehar områdeskoncession och svarar för eldistributionen inom Ronneby tätort, men matas i sin tur av E.ON från regionnätet. Krafringen Nät AB innehar områdeskoncession för kommunens norra delar.

Genom detta ansvarar respektive bolag för lokalnätet och är, enligt ellagen, ensamt skyldigt att inom sitt koncessionsområde ansluta nya elanläggningar.

E.ON har i området ett regionalt ledningsnät för elförsörjning, både inom kommunen och vidare till angränsande kommuner och regioner. Detta ledningsnät består av 50 och 130 kV ledningar samt fördelningsstationer. De regionnätsledningar på spänningsnivåerna 130kV och 50kV som försörjer och genomkorsar kommunen bör framgå (förslagsvis som grå linjer) av grundkartan i översiktsplanen. I regionnätet finns fördelningsstationer som transformerar spänningen till 20kV och utgör viktiga noder för elförsörjningen ut på lokalnätet.

Matning till abonnenterna i det lokala distributionsnätet som ingår i E.ON:s områdeskoncession sker via mellanspänningsledningar med systemspänning 10- och 20kV för överföring av el till nätstationer. Detta är till viss del ledningar i luften men under senare tid har största delen av nätet bytts ut till kablar i marken. Det är ett arbete som fortgår kontinuerligt i syfte att vädersäkra elleveransen. I nätstationerna

transformeras spänningen ner till 400V. Från nätstationerna förgrenar sig ett lågspänningsnät via kabelskåp och servisledningar ut till E.ON:s kunder.

För tillfället byggs båda 130 kV-ledningar om i Ronneby kommun, detta sker i samråd med kommunen.

Elnät i fysisk planering

E.ON:s utgångspunkt i den fysiska planeringen är att sträva efter att behålla befintlig infrastruktur i nuvarande utförande och i ianspråktaget läge. Det är särskilt viktigt att betona och bibehålla utrymme i den fysiska planeringen för de inmatande regionnätledningarna och anläggningar som står för försörjningen av hela regionen. Dess placering och utförande har noga utretts och sanktionerats genom koncessionsbeslut av Energimarknadsinspektionen (Ei) och markkupplåtelse genom ledningsrätt och servitut.

Då regionnätledningarna samt för elnätet i övrigt viktiga anläggningar har stor betydelse för regionen ser E.ON att det är välkommet om dessa redovisas som viktiga planeringsförutsättningar i kommunens översiktsplan. För oss som ledningsägare utgör ledningsstråken strategiska korridorer som försörjer en växande kommun med alltmer planlagd mark. Inom dessa planreservat måste vi ofta kunna säkra framtidens elförsörjning genom att förstärka och förnya ledningarna, vilket blir särskilt angeläget nu när samhällets behov av el kommer att påtagligt öka under de kommande decennierna. Det är ofta svårt och ovälkommet att skapa nya lägen för större ledningar i tätbebyggd miljö.

Med tanke på att det är en svår och lång process att få tillstånd och markkupplåtelse för regionnätet är det även önskvärt att översiktsplanen betonar att ledningarna ska ges erforderligt utrymme med tanke på säkerhet och framtida behov vid nybyggnation i deras närhet. Genom att i översiktsplanen tydligt redovisa de stråk i vilka regionnätledningarna finns bör det kunna säkerställas att det inte tillkommer byggnation eller annan verksamhet i dess närhet som inte är förenlig med de säkerhetsföreskrifter som omfattar anläggningarna. Det gäller både riskavstånd för fysisk påverkan på ledningarna och restriktioner för vilka verksamheter som kan bedrivas nära ledningarna.

Förslag om ny bebyggelse utifrån elnätets kapacitet

Översiktsplanen föreslår ett antal nya verksamhetsområden inom kommunens orter. Beroende på vilken typ av etableringar som sker på dessa ytor kan en utökning av kapaciteten i elnätet krävas. Vidare kan verksamheterna ställa ökade krav på en mer robust elförsörjning. Verksamheter med ett stort effektbehov kan alltså kräva ny infrastruktur, vilket förutsätter en gemensam planering mellan kommun och nätbolag med lång framförhållning.

Det är viktigt att se energiförsörjningsfrågan ur ett helhetsperspektiv och att kommunen tillsammans med E.ON och de andra nätägande bolagen på ett tidigt stadium uppskattar det framtida energibehovet kopplat till den tidshorisont man ser för utbyggnadstakten. Till det bör fogas de trender som påverkar behovet av el såsom ökningen av eldrivna transporter och uppbyggandet av nya laddningsmöjligheter. Allt detta sammantaget påverkar den kapacitet som behövs i E.ON:s anläggningar i lokalnätet och kanske även i det överliggande regionnätet. Om en beställning av ökad effekt blir nödvändig bör den göras i mycket god tid då de ombyggnader av regionnätet som kan bli följden är väldigt tidskrävande. Det är särskilt tillståndprocesserna för koncessionsärenden som är mycket tidsdrivande.

E.ON har enbart översiktligt studerat förslagen på utbyggnadsområden för verksamheter, bostäder m.m. som planen föreslår. Det är viktigt att kommunen är medveten om att elnätet inte planeras utifrån vad vi tagit del av i översiktsplanen utan att varje anslutning/abonnemangsändring behöver hanteras var för sig. Kapaciteten i elnätet är på intet sätt statisk utan påverkas av samhällets utveckling,

anslutning av stora konsumenter eller produktionsanläggningar i närområdet, förändrade energibehov osv. Hanteringen av anslutningsförfrågningar kan ta mycket lång tid, varför vi önskar få in förfrågningar så snart som möjligt efter att det är klargjort att mer effekt kommer behövas.

Kommunen ställer sig genom planen positiv till förnybar energi. Vid anslutning av exempelvis vindkraftsparker, solcellsparker, batterilager eller effektkrävande verksamheter bör man ha i åtanke att det kan krävas långa ledningsdragningar till det befintliga elnätet. Om det rör sig om linjekoncessionerade regionnätsledningar så innebär det tillståndsprocesser och att det kan komma att ta flera år att få en sådan anslutning etablerad. Ur elnätsperspektiv är det att föredra att stora produktions- och uttagsanläggningar placeras nära regionnäten. Viktigt att kontakt sker med E.ON i god tid.

Bebyggelse i närheten av E.ONs anläggningar

E.ON har översiktligt studerat förslagen på utbyggnadsområden för verksamheter, bostäder m.m. som planen föreslår. På några ställen noterar vi att förslagen på exploateringsytor kommer i konflikt med det befintliga regionnätet.

Bebyggelse i närhet till ledningen är här förenat med restriktioner, riskavstånd och säkerhetsföreskrifter. I detta område och på andra ställen där markanvändningen föreslås att ändras invid regionnätsledningar vill E.ON bli kontaktade i god tid innan detaljplaneringen startas. Detta för att säkerställa att tillkommande planer inte innebär inskränkningar på elledningarna och för att kunna svara för vilken typ av bebyggelse som är möjlig att uppföra och på vilket avstånd det får ske givet desäkerhetsföreskrifter som gäller kring den typ av elanläggningar.

För att utreda genomförbarheten av exploatering i enlighet med kommunens ambitioner i området uppmanas kommunen att kontakta oss för vidare samråd. Befintliga kraftledningar ska i översiktsplanen beskrivas som en ingående förutsättning vid exploatering av områden nära regionnätsledningen.

Magnetfält

Med anledning av diskussionen kring magnetfälts eventuella hälsorisker så önskar E.ON upplysa om att en skälighetsbedömning måste göras vid varje enskilt fall av samhällsplanering eller nybyggnation, där eventuella risker från magnetiska fält vägs mot tekniska och ekonomiska förutsättningar.

De myndigheter som ansvarar för hälsofrågor kopplat till magnetfält är Arbetsmiljöverket, Boverket, Elsäkerhetsverket, Folkhälsomyndigheten och Strålsäkerhetsmyndigheten. Myndigheterna mäter, utvärderar forskning samt tar fram råd, rekommendationer och föreskrifter avseende magnetfält.

Trots omfattande internationell forskning saknas idag entydiga resultat som påvisar ett samband mellan exponering av magnetiska fält och negativa hälsoeffekter. Med bakgrund i detta har svenska myndigheter inte kunnat fastställa några gränsvärden eller skyddsavstånd för allmänhetens exponering för magnetfält.

Ansvariga myndigheter rekommenderar dock en viss försiktighet vid samhällsplanering och exploatering genom att, såtillvida detta kan göras till rimliga kostnader:

- sträva efter att utforma eller placera nya kraftledningar och andra elektriska anläggningar så att exponering för magnetfält begränsas
- undvik att placera nya bostäder, sjukhus, skolor och förskolor nära elanläggningar som ger förhöjda magnetfält
- sträva efter att begränsa fält som starkt avviker från vad som kan anses normalt i hem, skolor, förskolor respektive aktuella arbetsmiljöer

I myndigheternas gemensamma broschyr ”Magnetfält och hälsorisker”, som kan läsas eller laddas ned på www.stralsakerhetsmyndigheten.se, finns mer information.

E.ON för en öppen och saklig dialog om magnetiska fält och eventuella risker. E.ON följer kontinuerligt pågående forskning inom området och strävar efter en kunskapshöjning beträffande magnetiska fält. E.ON beaktar berörda myndigheters rekommendation och miljöbalkens regler om försiktighet och tar människors oro på allvar. E.ON mäter, beräknar och redovisar vid behov magnetfältsnivåer kring våra anläggningar. Önskas magnetfältsberäkning i närheten av E.ONs anläggningar är ni välkomna att återkomma.

Fortsatt planarbete

E.ON önskar vara delaktiga i en fortsatt planering av utbyggnaden i enlighet med översiktsplanen. Bolaget är angeläget om ett gott samarbete med kommunen vid dessa och andra infrastrukturrella projekt. Det är önskvärt att kommunen tidigt i planprocesserna och i nära samråd med elnätsägare arbetar för att hitta bästa möjliga framdragningsvägar av nytt elnät med minsta möjliga intrång. Vid nya anslutningar till elnätet är det önskvärt att E.ON kontaktas i god tid. Detta i synnerhet när det gäller vindkraft-, solcellsanslutningar eller andra effektkrävande verksamheter då det ställer stora krav på var i elnätet man kan ansluta den levererade effekten. Planärenden som berör E.ON tar vi tacksamt emot via pbl@eon.se.

Kommentar

Ronneby kommun noterar inkomna synpunkter. Med hänsyn till att inte sprida känslig information publicerar inte översiktsplanen transmissionsnät och regionnät. Informationen är dock tillgänglig vid efterföljande planarbete. Informationen beskrivs och förtydligas i avsnittet 5.1.10 Energi. Endast en mindre sträcka av transmissionsnätet ligger inom Ronneby kommun.

Avsnitt 5.1.10 Energi, kompletteras med information om att skyddsavstånd krävs intill luftledningarna. Utpekade områden i närhet av ledningar kompletteras med information om att bebyggelse i närhet till ledningen är här förenat med restriktioner, riskavstånd och säkerhetsföreskrifter.

3.5.3 Naturskyddsföreningen i Ronneby

1. Förtätning kring befintlig infrastruktur

Vi stödjer planens fokus på att förtäta bebyggelsen kring befintlig infrastruktur eftersom hela kuststräckan är känslig. Detta är en viktig strategi för att minimera miljöpåverkan och maximera nyttjandet av redan etablerad service och transportmöjligheter, såsom vid östra infarten. Vi rekommenderar att kommunen fortsätter att prioritera utveckling inom dessa områden framför exploatering av mer känsliga naturmiljöer.

2. Skydd av känsliga områden

Naturskyddsföreningen ser mycket allvarligt på att Natura 2000-områden, naturreservat och områden med höga naturvärden exploateras för ny bebyggelse eller verksamheter. Vi föreslår att översiktsplanen tydligare anger att dessa områden ska undantas från all form av exploatering. Vidare bör planen innehålla en strategi för att stärka skyddet av dessa områden genom åtgärder som syftar till att bevara och förbättra deras ekologiska status.

3. Bevarande och utveckling av tätortsnära skogar

Vi understryker vikten av att bevara tätortsnära skogar, som inte bara är viktiga för den biologiska mångfalden utan också för rekreation och invånarnas hälsa. Dessa områden bör skyddas från exploatering och istället utvecklas för att öka tillgängligheten och för att främja biologisk mångfald.

4. Strategier för att öka biologisk mångfald

Det räcker inte att bara bevara den befintliga biologiska mångfalden; kommunen bör också aktivt arbeta för att öka den. Vi föreslår att översiktsplanen inkluderar konkreta mål och åtgärder för att förbättra den biologiska mångfalden, exempelvis genom att skapa fler gröna korridorer och genom att främja naturvårdande skötsel.

5. Bevarande av jordbruksmark

Vi är starkt emot att jordbruksmark tas i anspråk för exploatering. Vi anser att det är viktigt att betona att jordbruksmark är en ovärderlig resurs som bör skyddas. Jordbruksmark bör bevaras för livsmedelsproduktion och upprätthållande av ekosystemtjänster, och exploatering bör undvikas i största möjliga mån. Vi föreslår att översiktsplanen inkluderar en starkare policy för att skydda jordbruksmark, särskilt när det gäller för utveckling av bostadsområden i kust- och sjönära lägen, etablering av större verksamheter såsom t.ex. solcellsanläggningar, och verksamhetsområden och det planerade området norr om Galtsjön.

6. Prioriteringar vid målkonflikter

Planförslaget bör resonera kring prioriteringar vid de målkonflikter som kan uppstå mellan utveckling av bebyggelse- och verksamhetsområden och bevarande och utveckling av natur-, rekreations-, samt hälsa- och säkerhetsaspekter. Vi anser att bevarande av naturvärden och säkerställande av invånarnas tillgång till rekreationsområden bör prioriteras högt i dessa sammanhang.

Kommentar

1. *Ronneby kommun noterar synpunkten.*
2. *Ronneby kommun har sett över och redigerat områden som riskerar påverka områden med utpekade skydd och naturvärden. Enstaka områden, så som småbåtshamnar kvarstår för att möjliggöra för verksamheter som relaterar till pågående verksamhet samt natur och friluftsliv.*
3. *Tätortsnära grönstruktur pekas ut för att värna denna. Översiktsplanen pekar även ut gröna stråk och spridningslänkar inom och mellan bebyggelseområden respektive grönomåden. Vid efterföljande planering tas hänsyn till rekreation och stråk.*
4. *Översiktsplanen tydliggör gröna stråk och de inventerade ädellövsstråken i Ronneby. Som en del av efterföljande processer, avsnitt 6. kontinuerlig översiktsplanering, framgår att kommunen kan komplettera sin nuvarande grönstrukturplan utifrån naturvärden, biologisk mångfald och ekosystemtjänster etc.*
5. *Översiktsplanen pekar ut områden för verksamheter och bostäder på jordbruksmark där väsentligt samhällsintresse kan motiveras och annan lokalisering inte bedöms lämplig. Översiktsplanen pekar inte ut områden för solceller utan inväntar pågående kommunal Energiplan. Området norr om Galtsjön minskas i omfattning.*
6. *Översiktsplanen tar i största möjliga mån hänsyn till riksintressen, kända naturvärden och möjligheter till exempelvis rekreation med mera. Vid utpekanden av nya områden för exploatering har i första hand dessa områden valts bort. Vid de områden som kommunen ändå har valt att peka ut områden för exploatering har en bedömning gjorts att det är ett*

Diarienumr.: 2022/645

intressant område att utreda vidare utifrån namngiven användning. I en så kallad pop-up (som dyker upp om man trycker på respektive utpekade området i den digitala kartan) framgår vilken hänsyn det framtida planarbetet behöver ta. Utöver detta beskrivs målkonflikter i samtliga geografiska områden (under rubriken "Avvägning intressen") där de resonemang och motiveringar som medfört att områdena pekats ut trots målkonflikterna redovisas. I de fall planförslaget kan påverka ett riksintresse framgår det avsnitt 3.1 Riksintressen under respektive riksintressekapitel.

3.5.4 Miljöpartiet de Gröna Ronneby

Miljöpartiet de Gröna Ronneby har tagit del av det liggande förslaget Översiktsplan Ronneby 2045 och inkommer här med synpunkter på förslaget.

Först önskar vi ge en stor eloge till alla de tjänstepersoner som lagt ner mycket tid och arbete på att ta fram översiktsplansförslaget. Vi uppskattar det digitala formatet och vill lyfta de tidiga dialoger som gjorts med bl.a. ungdomar i gymnasie- och högstadiålder som särskilt intressanta.

Följer gör några generella punkter vi vill lyfta fram, utan inbördes ordning och som kan passa in under flera olika avsnitt i ÖP 2045.

- a. Satsa på utökad och förbättrad cykelinfrastruktur för att göra Ronneby till en ännu mer cykelvänlig stad. Exempelvis fler och bättre cykelbanor, cykelparkeringar under tak och med pump-möjligheter, ökad säkerhet runt större "noder" som Resecentrum.
- b. Främja liv och rörelse i centrum genom att tillåta och uppmuntra till exempel inglasade uteserveringar på vinterhalvåret.
- c. Öka grönyrtorna i centrum genom t.ex. permanenta planteringar av träd.
- d. Framtidssäkra Ronnebys energiförsörjning genom att fokusera på produktion av förnybar energi.
- e. Viktigt att trycka på flergenerationsperspektivet på fler platser i ÖP2045.
- f. Det är önskvärt att titta på vad EUs nya naturrestaureringslag som träder i kraft 2024- 08-18 skulle kunna ha för betydelse för ÖP2045.

2.3 Befolkningsutveckling

De minskade födslosten nämns inte, däremot pratas om att barn och unga samt äldre seniorer är den målgrupp som genomgående väntas öka de kommande 10 åren. - Hur tar vi en åldrande befolknings behov med i ÖP2045? De som flyttar TILL Ronneby är 20-29 år, samt 30-49, två grupper som kan antas ha olika behov och intressen. En hel del fokus läggs i ÖP2045 på att erbjuda en attraktiv livsmiljö för familjer i form av olika boendialternativ.

- Hur främjas förtätning av centralorten samt intressanta boendialternativ för ungdomar som flyttar hemifrån?

2.6.1 Regional samverkan

Här nämns att fler pendlar UT från Ronneby för att jobba i andra kommuner än IN till Ronneby för att jobba här. Förutom attraktiva och varierade boendialternativ bör pendlarinfrastruktur som kollektivtrafik, internetuppkoppling, billiga boendekostnader, fritidsaktiviteter, mycket grönt och skönt samt naturnärhet genomgripande främjas.

2.6.2 Mellankommunala intressen

Transportsystem

- Flygplatsen och utbyggnad av E22 till motorvägsstandard nämns som viktigt för att främja arbetspendling, kollektivtrafik och godstrafik. Dock är flyg och motorväg inte framtidens transporter. Större vägar leder ofrånkomligen till ökad trafik - inte nödvändigtvis bättre och smidigare transporter.
- Ökat fokus på cykling, kollektivtrafik och landsbygdens vägnät önskvärd.
- BRA att goda möjligheter för cykelpendling bör prioriteras!
- Ladd-infrastruktur bör nämnas här.
- Vad görs för att MINSKA trafiken och därmed minska luftföroreningar och öka säkerheten i trafiken för framförallt våra barn och unga?

Naturvärden och ekosystemtjänster -

Ekosystemtjänster (eller Nature Based Solutions) kan vara till stor hjälp i att hantera en förväntad ökad nederbörd. Fler grönytor och färre hårdgjorda ytor kan hjälpa så väl med att ta hand om nederbörden som med att sänka temperaturerna i våra omgivningar. Ekosystemtjänster/NBS bör främjas och prioriteras när Ronneby utvecklas och klimatanpassas.

Teknisk försörjning - "En hållbar utveckling kräver effektivisering av dessa flöden så att de resulterar i kretslopp där inget avfall uppstår och all använd energi är förnybar." (flöden av material, energi och avfall)

- Mycket bra för Ronnebys utveckling, och om möjligt bör det förtydligas HUR detta främjas konkret i ÖP 2045?

3.1.8 Totalförsvaret

Inriktning:

- Kommunen arbetar för att möta de krav som Försvarsmakten ställer.
- Ronneby kommun ska inte uppmuntra till friluftsliv och rekreation inom påverkansområde för buller eller annan risk.
- Detta bör förtydligas. Är området så stort som vi förstår det som på kartan? Hur påverkar det våra vandringsleder genom länet, ex. ARK56 och Blekingeleden?

3.3.1 Klimatförändring- och anpassning

På flera platser i ÖP2045 nämns att klimatanpassningar som kommer att krävas. Vi tror att det behöver tas fram en förteckning över behoven i kommunens olika delar.

Dessutom; vad gör Ronneby kommun för att MINSKA vår klimatpåverkan? Samtidigt som vi behöver klimatanpassa oss, behöver vi också jobba med att minska vår egna klimatpåverkan, för att dra vårt strå till stacken i den stora helheten.

4.3.8 Teknisk försörjning

Fjärrvärme

- "Verka för ett centralt fjärrvärmeverk med möjlighet till avfalls- och avloppsslamförbränning från övriga kommuner i Blekinge." - Fjärrvärmeverken drivs av att förbränna flis, vilket är förnybart men inte utsläppsfritt. Nya EU-förordningar kommer att fördyra flisen pga CO₂-hanteringen från förbränningen av flisen.
- Vi föreslår istället att kommunen bör verka för en investering i solfjärrvärme som skulle ge även lagringsmöjligheter året runt (!) OCH vara utsläppsfritt - en investering för framtiden med obetydlig driftskostnad.
- En investering i ett "solfångarfält" som byggs tillsammans med ett groplager (se Danmark för exempel) skulle kunna ge oss sol-fjärrvärme året runt, samt för all framtid befria kommunen från utgiften för allt dyrare och mer svår-åtkomlig flis.
- Ronneby kommun bör undvika att satsa på förbränning av avfall, eftersom vi dessutom i ÖP uttrycker att vi önskar minska det avfall som genereras.

Avfallshantering

- Verka för att kommunen ska kunna nå våra mål för återbruk, minska mängden avfall och främja källsortering av det avfall som genereras.

Dricksvattensförsörjning

- "Flergenerationsperspektivet måste beaktas och frågan om möjliga/realistiska framtida uttagsmängder bör utredas vidare."

- Viktigt att trycka på flergenerationsperspektivet även i andra områden!

Dagvatten

- "Grönområden och vegetation i och runt tätorter minskar trycket på dagvattenhanteringen. Vegetation både renar vattnet och ger en buffringseffekt som mildrar såväl torka som kraftiga regn. Med ökad hårdgjord yta ökar mängden dagvatten som inte naturligt infiltrerar vid nederbörd och därmed risken för översvämningar och föroreningsproblem. Klimatförändringarna med ökade nederbörds mängder och en högre frekvens häftiga regn kan öka dessa problem ytterligare."

- Titta på möjligheten att öka andelen gröna tak i tätorterna, grönområden och andra ytor som inte är hårdgjorda

- Lyfta naturbaserade lösningar (nature-based solutions) - och satsa på att använda ekosystemtjänster och naturbaserade lösningar som långsiktiga, effektiva lösningar.

4.4.1 Ronneby tätort

Angående nya muséet för Gribshunden så måste man även titta på trafik- och parkeringssituationen i centrum.

Möjligheten för husbåtar i Ekenäs och på Aspan nämns utan att ta upp den infrastrukturlösning som då krävs. Även viktigt att enbart peka ut områden som inte är ekologiskt känsliga för placering av husbåtar.

Bron (klimatanpassad) för både gång, cykel och motortrafik till Aspan över Angelskogsviken nämns, men vi saknar något om förändring av befintlig bro i Ronneby Hamn. Den segelfria höjden måste ökas och anpassas till kommande klimatförändringarna. Båtturerna på ån mellan centrala Ronneby och Östra hamnen - Ekenäs/Karön är ofta enda sättet för turister att ta sig ut till kusten och övriga skärgårdstrafiken.

4.4.2 Kallinge

Punkten "Tillgängliggöra å-stråket och värna om övriga grönområden" uppskattas.

4.4.3 Bräkne-Hoby och Järnavik

Möjligheten för husbåtar i Järnavik nämns utan att ta upp den infrastrukturlösning som då krävs. Även viktigt att enbart peka ut områden som inte är ekologiskt känsliga för placering av husbåtar.

Reningsverket för Bräkne-Hoby behöver utökad kapacitet. Det riskerar idag att hindra/försvåra Bräkne-Hobys utveckling.

ÖP2045 nämner "Ny Laddinfrastruktur omkring befintlig drivmedelstation". Vi tycker att det vore bättre att placera en sådan i anslutning till Bräkne-Hoby centrum vid restauranger/affärer

4.4.4 Saxemara

Möjligheten för husbåtar i Saxemara nämns utan att ta upp den infrastrukturlösning som då krävs. Även viktigt att enbart peka ut områden som inte är ekologiskt känsliga för placering av husbåtar.

En möjlig utveckling av Saxemara Camping nämns. I dagsläget förstår vi det som att detta inte är en ren camping utan en "Husvagnsuppställningsplats" där man kan hyra uppställningsplats för husbil/husvagn säsong-vis. Bra att titta på möjligheten till en utvecklad camping i Saxemara.

Kommentar

Översiktsplanen belyser vikten av att planera för gång- och cykel inom och mellan tätorterna och vid nya projekt. Utformning etc. är en fråga för efterföljande processer och en kommunal cykelstrategi.

b-c) Översiktsplanen hanterar inte utformning av specifika platser så som centrum, men påtalar vikten av en trygg och attraktiv stadsmiljö.

d) Översiktsplanen pekar inte ut områden för produktion av förnyelsebar energi utan hänvisar till pågående förstudie för kommunal energiplan.

e) Generationsmålet är en utgångspunkt och ska återspegla sig i 5.1 Tematiska områden och 5.2 Geografiska områden.

F) Ronneby kommun inväntar vidare besked från Naturvårdsverket och andra berörda myndigheter för att se hur Sverige och kommuner kan arbeta för att nå målen i Restaureringsförordningen.

2.3 Befolkningsutveckling

Avsnitt 2.3 uppdateras efter senaste statistik om befolkningsutvecklingen i kommunen. I avsnitt 5.1.4 Vård och omsorg beskrivs boende för seniorer.

Inom Västra Staden, Västra Sörby och Ronneby stad möjliggörs för utveckling av befintlig tätort. Vidare utredningar behöver genomföras för att bedöma möjligheter, behov och efterfrågan vad gäller bostadsutveckling för olika grupper inom områdena.

2.6.1 Regional samverkan

Översiktsplanen belyser vikten av hög livskvalité och effektiv infrastruktur, efterföljande processer behöver följa upp översiktsplanens intentioner.

2.6.2 Översiktsplanen påtalar vikten av kollektivtrafik, mobilitet och gc-vägar inom och mellan serviceorter. Avsnittet kompletteras med laddinfrastruktur.

Ny bebyggelse planeras i största mån intill befintliga orter och stråk. Planering av GC-stråk och dialog om kollektivtrafik sker i efterföljande processer.

Naturvärden och ekosystemtjänster

Se svar nedan ang. Dagvatten. En revidering av grönstruktur föreslås inom ramen för den kontinuerliga översiktsplaneringen vilken kan förtydliga arbetet med ekosystemtjänster.

Teknisk försörjning

I avsnitt 5.1.9 och 5.1.10 finns mer beskrivet kring teknisk försörjning respektive energi. Vidare pågår en förstudie för en kommunal energiplan, i övrigt hänvisas till pågående arbete inom Ronneby miljö och teknik.

3.1.8 Inriktning korrigeras då det är en bedömning som ska göras från fall till fall.

3.3 Kommunfullmäktige har beslutat om medel för att ta fram en klimatanpassningsplan under 2025-2026

Denna bör i sin tur utgå från klimatriskanalysen som beskriver utsatta områden.

Avsnitt 3.3 kompletteras med ett stycke om begränsad klimatpåverkan.

5.1.9 Teknisk försörjning (f.d. 4.3.8)

Inriktningen för fjärrvärme korrigeras, förbränning av avfall tas bort. Vidare pågår en förstudie för en kommunal energiplan inom olika energislag kan hanteras. Uppförande av solceller kan påverka flyg- och tågteknologin.

Ronneby miljö och teknik driver frågan om avfall.

Avsnittet kring avfallshantering kompletteras med Avfallsplanens fyra övergripande fokusområden.

Dagvatten

Områden som kommer översvämmas enligt skyfallskarteringen pekas ut i översiktsplanen och undviks vid exploatering. Vidare åtgärdsförslag kan presenteras i arbetet med klimatanspassningsplan och revidering av grönstrukturplan.

5.2.1 Ronneby tätort (f.d. 4.4.1)

Trafik- och parkeringssituationen hanteras i efterföljande planprocesser. Husbåtar plockas bort inom funktionsblandad yta inom Ekenäs och Angelskogsviken.

I avsnitt 3.3 framgår att Ronnebys kust och Ronnebyån är utsatt vid höga havsnivåer. Vidare åtgärdsförslag kan presenteras i arbetet med klimatanspassningsplan.

5.2.3 Bräkne-Hoby och Järnavik (f.d. 4.4.3)

Husbåtar plockas bort inom funktionsblandad yta inom Järnavik. Dialog ang. Reningsverk pågår med Ronneby Miljö och teknik.

Arbetet med att peka ut platser för laddstationer är ett separat projekt, text redigeras.

5.2.4 Saxemara (f.d. 4.4.4)

Husbåtar plockas bort inom funktionsblandad yta inom Saxemaraviken. Planförslaget korrigeras från camping till uppställningsplats för husvagnar och husbilar, utveckling av besöksnäring är fortsatt möjlig.

3.5.5 Saxemara samhällsföreningens styrelse

Specifika kommentarer

3.1.4 Kulturmiljövård

Saxemara samhällsförening anser att Saxemara båtvarv saknas under denna punkt med följande motivering:

Unesco har beslutat att godkänna den gemensamma nordiska nomineringen av klinkbyggnadstekniken till Unescos lista över det immateriella kulturarvet. Därmed fick Sverige sin första tradition på listan. Saxemara båtvarv har använt sig av klinkbyggnadstekniken vid många av sina kunduppdrag, inte minst för de Folkbåtar som byggts vid varvet. Saxemara båtvarv är även utgångspunkt för dykningar vid Gribshunden. Dessa båda delar gör Saxemara båtvarv till riksintresse för kulturvården och behovet av att skydda varvets kulturhistoriska värden.

3.6.3 Orternas kulturmiljöer

Samhällsföreningen anser att denna beskrivning av Saxemara båtvarv är felaktig. Någon pågående varvsverksamhet förekommer inte. De två tidigare arrendatorernas försök att få lönsamhet har misslyckats. Varvet är idag en småbåtshamn och ambitionen i detaljplanearbetet är att området ska kunna vara ett besöksområde för att uppleva kulturmiljön samt fungera som en samlingsplats och utgångspunkt för turism såsom Skärgårdstrafik och guideturer.

4.4.4 Vi anser att det är viktigt att det skrivs in i planen att utveckling av husbåtar anpassas till miljön i bygden för att bevara byns genuinitet.

Allmänna kommentarer för 4.4.4

- Saxemara

- Det saknas en strategi för hur säkerheten på både Vierydsvägen och angränsande vägar ska bevaras när trafiken ökar. Vi upplever redan en ökad mängd bilar och fler med högre hastighet.
- Vi önskar utöka belysning på mindre vägar och befintliga leder för att öka tillgängligheten året runt samt öka tryggheten i byn.
- Då vi i Saxemara samhällsföreningens styrelse anser att campingen i dagsläget inte tillför något extra för byn önskar vi en vidare diskussion kring dess framtid. Kan den bli mer tillgänglig för tillfälliga besökare? Utöka med ställplatser för husbilar? Användas för en annan form av boende?
- Vi i samhällsföreningen vill lyfta en frustration över att det just nu arbetas med två utvecklingsplaner samtidigt, både "Översiktsplanen 2045" och "Den lokala utvecklingsplanen". Hur ska vi som samhällsförening arbeta vidare kring dessa båda? Vilken är det som blir den gällande?
- Det är även en frustration över att vi på landsbygden inte får samma hjälp, stöttning och medel som centralorten. För att landsbygden ska utvecklas förutsätts det idag ideella aktörers

tid och engagemang. Vi anser att det krävs en plan för att landsbygdssäkra Ronneby kommun för att hela Ronneby ska fortsätta utvecklas, utan att vara beroende av enskilda personer och ideella krafter och istället kunna lita på kommunen. Ett exempel på detta är hur underhållningen av de olika lederna ska gå till, vem ansvarar för dem?

- Vi önskar att kommunen mer utförligt beskriver hur den biologiska mångfalden ska bevaras och utvecklas när nya bebyggelser planeras runt om i bygden.
- Den gröna streckade linjen för natur och friluftsliv är inte rätt markerad utifrån de leder och stråk som finns idag.
- Flera områden som nämns i översiktsplanen, för ex framtida bebyggelser och grönområden, ägs idag av flera av våra medlemmar. Hur tänker kommunen här? Är ambitionen från kommunen att ta områdena i anspråk? Om så är fallet, bör en dialog och överenskommelse med markägare skapas.

Kommentar

3.1.4 Saxemara omfattas inte av riksintresse för kulturmiljövården. Däremot kompletteras avsnitt 3.6 med ett stycke om immateriellt kulturarv.

3.6 Texten för Saxemara korrigeras.

5.2.4 (f.d. 4.4.4) Förslaget om husbåtar tas bort i Saxemaraviken.

Vierysvägen är Trafikverkets väg. Dialog om hastighetsdämpande åtgärder pågår.

Översiktsplanen lyfter gång- och cykelfrämjande åtgärder utmed Vierysvägen.

Belysning styrs inte i översiktsplanen. Respektive väghållare behöver kontaktas, se NVDB på Karta för ansvarig väghållare.

Översiktsplanen pekar ut området för uppställningsplatsen för möjlig utveckling av befintlig uppställningsplats och besöksnäring. Uppställningsplatsen för husvagnar och husbilar är utsatt vid havsnivåhöjningar och inte lämplig för annan typ av bebyggelse.

Översiktsplanen är på en mer strategisk nivå än den Lokala utvecklingsplanen (LUP), båda verkar parallellt. Under arbetet med ÖP2045 har tjänstepersoner deltagit i workshops i arbetet med de Lokala utvecklingsplanerna och hänsyn har tagits till resultatet i de Lokala utvecklingsplanerna.

Det finns ett Landsbygdspolitiskt program från 2021 som ska vara vägledande för landsbygdsutvecklingen i Ronneby kommun, det saknas en tillhörande handlingsplan. Det finns i dagsläget inget politiskt uppdrag rörande detta dokument.

Teknik-, fritid och kulturförvaltningen (TFK) ansvarar för underhållet av befintliga leder.

Översiktsplanen kompletteras med stråk för grön infrastruktur. I efterföljande planarbete genomförs utredningar med hänsyn till naturvärden.

Grönt och/eller rekreativt stråk är tematiskt uttritat och följer inte exakt befintliga leder.

Utpekade stråk kan även fylla en funktion för naturvärden och vara en spridningslänk.

Utpekade grönområden syftar till att bekräfta nuvarande markanvändning och för att tillse behovet av ytor för stora vattenmassor vid skyfall. Gränserna ska läsas tematiskt och är inte exakta.

Inom områden för ny användning för bostadsbebyggelse eller funktionsblandad bebyggelse där kommunen inte äger mark behöver initiativ till markförsäljning alternativt initiativ till planläggning ske från markägaren.

3.5.6 Ronneby orienteringsklubb

Som ordförande i Ronneby orienteringsklubb vill jag lämna synpunkter på översiktsplanen. Det gäller i huvudsak förslaget om ny vägförbindelse mellan Karlsnäs och Ettebro. Den "föreslagna" dragningen med ett rakt streck från korsningen i Möllenäs upp till Karlsnäs skulle skapa stor påverkan på den fritids- och friluftaktiviteter som bedrivs på Karlsnäsgården. Som förslaget ligger så kommer den nya vägen att passera rakt igenom det område där motions- och skidspår går. Risken med att behålla den föreslagna vägen enligt förslaget är, att ju fler som är den bilden, så kommer det till sist att bli en sanning att det är så den kommer att gå.

I andra delar av planen går det att läsa att Karlsnäsgården ska vara ett centrum för friluftsliv, vilket vi naturligtvis tycker är positivt. Men för att det ska kunna fortsätta vara detta, behöver man värna den verksamhet som redan bedrivs.

Mitt förslag är därför att man redan i översiktsplanen illustrerar den nya vägen med en mer realistisk draging, så att man kan bevara den fina anläggning som Karlsnäsgården innebär. En i mitt tycke bättre draging är att rita den längre söderut för att ansluta på befintlig väg precis norr om det område som planeras vara övningsområde för Försvarmakten.

Kommentar

I granskningsförslaget förtydligas att föreslagen Ny vägförbindelse Karlsnäs-Ettebro illustrerar behovet av en ny koppling mellan Väg 653 och Rv 27 och inte är exakt. Vägsträckan justeras söderut för att inte gå igenom friluftsområdet.

3.5.7 Bussevikens Natur- och kulturförening

INLEDNING

Bussevikens kultur- och naturförening (BKNF) lämnar härmed sina synpunkter på Ronneby kommuns förslag till översiktsplan 2045 (ÖP45) gällande den version som publicerats under samrådstitlen, [Ronneby 2024a], där sidhänvisningar är till PDF-versionen.

Bakgrund

Översiktsplanen är en fortsättning på nu gällande plan ÖP35 från 2018 [Ronneby 2018a] och bygger vidare på de planer och ambitioner som därefter framtagits i kommunens organisation. ÖP45 föregås också av Länsstyrelsen Blekinges Underlag till Ronneby kommuns planeringsstrategi [Länsstyrelsen 2022]. Planförslaget åtföljs dessutom av Hållbarhetsbedömning med miljökonsekvensbeskrivning, som Ronneby kommun beställt från Ekologigruppen AB [Ekologigruppen 2024]. Dokumentationen av ÖP45 är omfattande med mycket text (i PDF-versionerna drygt 200 + 100 sidor) samt med kartmaterialet om 13+4+3+13= 33 stycken kartor. Kartmaterialet visar sig vara det mest konkreta underlaget för att rätt förstå innebörden av ÖP45 emedan texterna ofta är alltför diffusa för att kunna omsättas i handling.

Övergripande ansats

Planbeskrivningen är till sin karaktär översiktlig; den ska täcka hela kommunen samt förhålla sig till omgivande kommuner och till regionala-, nationella- och EU-intressen. Sett till sin helhet verbaliserar ÖP45 ambitioner för aktuella politikområden i kommunen men utpekar, framför allt i kartmaterialet, en mark- och vattenanvändning som kan vara bestämmande för exploatering och hushållning av

gemensamma resurser. Med hänvisning till ÖP45 kan kommunens beslutsfattare initiera detaljplaner, för att sedan exploatera markområden, bygga bostäder, verksamheter och infrastruktur medförande en grundläggande påverkan på kommunens framtid. Främst kommer samhällets utveckling i förhållande till natur- och kultur att bli tvisteämnen i och med de detaljplaner och bygglov som ÖP45 bereder marken för.

Tiden spelar roll!

Tidsperspektivet i ÖP45 är satt till 2045 vilket ger en tidsrymd som väl täcker in många vardagsbeslut och förutsägelser. Men satt i förhållande till inlandsisens nedslipning av berghällarna så ser vi att ÖP45 egentligen också har en påverkan tusentals år in i framtiden. En sönderbränd eller bortsprängd klippställ är så gott som omöjlig att återställa. Därför tar vi fasta på också ett sådant tidsperspektiv.

Klimatförändringens påverkan nu och i framtiden visar på behovet av en klok hushållning med resurser och framför allt skydd av värdefull natur, vilket innebär att ÖP45 kan ha betydelse långt in i framtiden. Hela vårt samhälle måste kommunalt, såväl som nationellt och globalt, agera på ett medvetet sätt för att lindra de effekter av klimatförändringen som projiceras av de scenarier som finns framtagna, se t.ex. SMHI [SMHI 2024], SGI [SGI 2024a], MSB [MSB 2018], projektet En jord för alla / Earth4All 2024 [En jord för alla 2023, Earth4All 2024] med flera. Följaktligen så är BKNF:s synpunkter förankrade i förståelse för både ett kortare och ett mycket längre tidsperspektiv

Tekniska synpunkter på kartmaterialet

Noterbart är att de benämningar av områdena som fanns i ÖP35 [Ronneby 2018a], och som även Länsstyrelsen använder sig av i sitt underlag [Länsstyrelsen 2022], inte verkar ha överlevt till ÖP45. Det saknas vidare nya benämningar som ersätter dessa. Detta är i sig beklagligt, då det försvårar en tydlighet i dialogen kring områdena i planen eftersom det ej går att referera till området såsom exempelvis Ro-02.

Ett problematiskt underlag (Karta: Ronneby tätort - Samrådsförslag Översiktsplan Ronneby 2045) har grönstråk utritade i område med markanvändning. Det blir ju högst förvirrande om grönstråket dränks genom sammanblandning med ytor för bebyggelse.

Det finns positiva aspekter på den digitala kartan, med stora möjligheter att filtrera fram kombinationer av lager som annars vore svåra att studera. Det är dock svårt att leta sig fram till dessa i virrvarret av lager. PDF-versionens baskarta är i så dålig upplösning, att även om lagerna är skarpa, så är det i princip omöjligt att avgöra vilket område det gäller. Överlag, så saknas relevanta läsbara kartor i anslutning till, och inzoomade på, de områden som ÖP45 tar upp, vilket väsentligen försvårar kommunens kommunikation av vad man egentligen planerat och vilka hänsyn man har tagit.

Om resten av våra synpunkter

I det följande utvecklar vi vår syn på befolkningsutveckling och bostadsplanering, klimatanpassning och havsnivåhöjning, naturskydd och skärgårdsutveckling. Våra synpunkter gäller både de kommunomfattande ambitionerna men dessutom mera specifikt den mark och det vatten som vi anser tillhör Busseviken och dess närområden söder om Ronneby stad. Till sist så summerar vi våra synpunkter som yrkanden till den fortsatta planprocessen.

BEFOLKNINGSUTVECKLING OCH BOSTADSPLANERING

Det finns i ÖP45 ett befolkningsmål som planen i allt väsentligt är upphängd på. Målet anger hur många invånare kommunen strävar efter att ha år 2045 och är satt till 33000 enligt den Strategi för

bostadsförsörjning som nyss antogs [Ronneby 2024b], men det är ett mycket problematiskt mål att förhålla sig till.

För att lyckas uppnå det, så kräver det att vi i kommunen har bostäder till de boende som flyttar hit. Det är den del som både är lättast att planera och genomföra, detta trots att det krävs år av planarbeten för att kunna förverkliga alla byggprojekt. Det handlar ju inte enbart om bostäder, utan också om en utbyggnad av exempelvis förskolor och skolor, äldreboenden, kommunal service, vård, hemtjänst, socialtjänst, infrastruktur och lokaltrafik. Det finns i kartmaterialet planer som kommunen är beredda att trycka på knappen för och börja planera, exploatera, bebygga och bosätta med de nya invånarna. Det finns en utarbetad metodik kring tillvägagångssättet efter de senaste årens intensiva byggande. Det är dyrt med storskaliga utbyggnader, men vet man vad man gör och har resurserna för det, så är det åtminstone genomförbart.

Men det krävs också invånare, dvs människor som vill lämna sina nuvarande kommuner för att bosätta sig i Ronneby. Och det är här det är riktigt bekymmersamt. Visst finns det saker som lockar till bosättning här, tex närheten till natur och rekreation och de relativt goda förbindelserna i östvästlig riktning med såväl E22 som med järnvägen, samt tillgången till flygplats. Men det finns också mycket som talar mot att flytta hit. I den senaste upplagan av Demoskop kommunindikator [Demoskop 2024], så mäts bland annat kommunens attraktivitet genom att studera differensen mellan andelen som anser att kommunen är mer attraktiv minus andelen som anser kommunen vara mindre attraktiv.

Denna enkät riktar sig alltså till våra folkvalda politiker. 2023 var det föga smickrande lika många i båda läger [Demoskop 2023], medan vi i år landade på -15% (median i riket ca +60%), vilket ger oss en plats bland de 10 kommuner med sämst attraktionskraft i hela landet. Om nu inte våra folkvalda själva är övertygade om kommunens attraktion, hur ska vi då kunna övertyga andra att flytta hit?

Och vad värre är, så är det primärt kanske inte de nya invånarna som finner det mest intressant att göra en grundläggande jämförelse över alternativen vid en flytt; det är långt viktigare för de företag som ska välja etableringsort att det exempelvis finns en god tillgång till rätt arbetskraft, att det finns ett gott företagsklimat, där företaget ges goda förutsättningar för tillväxt, att det finns kunder som har pengar att handla för, att det finns en politisk stabilitet, en god hälso- och sjukvård för de anställda, och så vidare. Företagen är krävande att kunna locka hit, men det är en förutsättning att få igång, stötta och vidareutveckla denna del, om det överhuvudtaget ska vara aktuellt att fundera i termer av en ökande befolkning. Här har Ronneby under en lång rad år, faktiskt ända sedan 70-talet, haft en underliggande trend av utflyttning. 2013-2018 bröts den av en tillströmning av flyktingar, men sedan dess har många av de nytillkomna funnit andra kommuner att flytta till.

Statistiska Centralbyråns befolkningsframskrivning

SCB gör årligen prognoser, så kallade befolkningsframskrivningar [SCB 2024], där de efter bästa förmåga, med underlag i tidigare in- och utflyttning, demografi, studiebenägenhet, vilja att skaffa barn, etc. försöker förutspå hur kommunernas befolkning kommer att utvecklas. Det är seriösa och metodmässigt väl beprövade prognoser, grundade i ett objektiva och sakligt förhållande till tillgängliga fakta. Det sagt så är det inte utan problem och när exempelvis prognoser gjordes mitt i flyktingtillströmningen, så blev framskrivningarna alltför optimistiska (vilket kunde ses i Bostadsförsörjningsprogrammet från 2018, [Ronneby 2018b]). I år förutspår SCB att vi i Ronneby år 2045 är knappa 26500 invånare [SCB 2024]. Det motsvarar en årlig minskning med ca 130 invånare och är i skarp kontrast till kommunens befolkningsmål om 33000, dvs en årlig ökning med 190 invånare (se [Ronneby 2024a, Ronneby 2024b]).

Ekonomifaktas sammanställning av nyckeltal

Vidare kan vi också jämföra oss i fråga om nyckeltal för befolkningen. Ekonomifakta.se är en sida driven av Svenskt näringsliv, som tillhandahåller fakta om allt från skatter till miljö på regional till internationell nivå [Ekonomifakta 2024]. Bland annat har de en informativ sammanställning av väsentliga nyckeltal, se Tabell 1 på nästa sida. Det är enligt vårt sätt att se det fundamentalt att vi har förutsättningarna på plats att kunna växa, för att ens ha en chans att bibehålla det invånarantal vi har idag och det krävs en grundläggande omläggning av politiken för att kunna uppnå det. Tidigare S-ledda styren har inte lyckats, inte heller de borgerliga som fram till i somras under en rad år fått chansen att göra något åt problemen. Det vilar en stor portion självgodhet över det ledande politiska skiktet i båda blocken som varken är förtjänad (se Tabell 1), eller motiverar det övermod som präglar befolkningsmålet.

Balansen mellan arbetstillfällen och bostäder

Ett nyckeltal som Ekonomifakta inte tar upp är pendlingsnettot, dvs skillnaden i hur många som bor i kommunen, men jobbar i andra kommuner, och de som bor i andra kommuner, men jobbar i Ronneby. Ronneby är (av någon anledning) en utpräglad utpendlingskommun med ett utpendlingsnetto på ca 1600 personer [Pendlarstatistik 2024]. Så många fler är det alltså som bor här, men jobbar på andra håll, än tvärtom. Karlskrona och Karlshamn är de orter där jobben i huvudsak finns, men det pendlas även till Tingsryd, Växjö, Olofström, Sölvesborg och Kristianstad. Antar man hypotesen att ingen flyttar till en ort för det höga nöjets skull att kunna få pendla till jobbet, så kan man säga att det potentiellt sett bor 1600 invånare här i arbetsför ålder, som funderar på att med sina familjer flytta närmre sina jobb för att slippa pendla. Lägg därtill att vi har 3.7 procent högre arbetslöshet i kommunen jämfört med riksgenomsnittet. Det är 500 personer till, som starkt funderar på att flytta till en kommun med en bättre arbetsmarknad. Ronneby kommun har alltså ett underskott på arbetstillfällen motsvarande 2100 personer. Ett alternativt sätt att se på det är att om vi bibehåller nuvarande nivån på arbetstillfällen, så bor det alldeles för många i kommunen. Det hjälper då föga; ja det är till och med rent kontraproduktivt, att bygga bostäder för en ännu större befolkning, eftersom de kostnader som då tas för planering, exploatering, och byggande ska bäras av den minskande befolkningen. Det är varken fler bostäder, eller fler invånare som kommunen primärt behöver, utan fler arbetstillfällen.

Nyckeltal	Ronneby	Sverigemedel
Andel bidragsförsörjda, Procent, 2023	16,8	11,7
Andel företagare, Procent, 2022	8,2	9,2
Andel förtidspensionärer, Procent, 2023	5,5	3,9
Andel högutbildade, Procent, 2023	23,9	33,7
Anställda i kommunen, Antal anställda, År 2022	2 503	-
Arbetslöshet (Arbetsförmedlingen), Procent, 2023	Nionde högsta i Sverige, 10,1	6,4
Befolkningsökning, Procent, treårsbasis, 2020-2023	-1,2	1,7
Företagens lönsamhet, Procent, 2021	13,3	12,3
Företagsklimat, ranking 1-290, Ordningstal, 2023	202	146
Invånare i kommunen, Antal, 2023	29 021	36 385
Kommunens kostnader, kr per invånare, 2023	72 969	65 432
Kommunens skatteintäkter, kr per invånare, 2022	47 197	46 733
Medelålder, År, 2023	44,3	41,9
Medianinkomst, Kronor, 2022	291 861	329 268
Nyföretagande, Per 1 000 inv, 16-64 år, 2022	10,8	11,5
Skattesats, Procent, 2024	33,68	32,37
Statsbidrag och utjämning till kommunen, kr per invånare, 2023	25 941	12 705
Största privata arbetsgivare, Antal anställda, 2024	Alfa Laval Technologies AB: 475	-
Sysselsättningsgrad, Procent, 2022	77,5	80,8

Tabell 1. Väsentliga nyckeltal för Ronneby, jmf med riksgenomsnittet. Källa www.ekonomifakta.se.

I ÖP45 saknas det i princip helt en trovärdig plan för hur kommunen ska kunna skapa förutsättningar för en rejäl tillväxt av arbetstillfällen igen [Ronneby 2024a]. Visionen i ÖP45 saknar helt stöd i de fakta som finns, beskrivande den verklighet Ronneby befinner sig i.

Exempel 1: I ÖP45 står att läsa: ”Det utmärkande för Ronneby kommun är ett positivt företagsklimat där lokal och regional samverkan är nyckeln till framgång. Genom en tydlig näringslivetidentitet blir kommunen attraktiv för företag att etablera sig och verka i.”. Det är oerhört stora ord från en kommun som har 200 andra kommuner före sig i kommunrankingen för företagsklimatet.

Exempel 2: ”I Ronneby kommun utvecklas det lokala näringslivet och kommunen som helhet positivt och skapar förutsättningar för en fungerande arbetsmarknad, fler arbetstillfällen och tillväxt.”

Det är måhända en vision, men vi kan knappast påstå att vi har en fungerande arbetsmarknad när utpendlingen är så omfattande och arbetslösheten så stor som den är.

Även om det då är en vision, så behöver den stöttas av en översiktlig plan för genomförandet för att kunna bedömas som trovärdig. Genomförandedelen i ÖP45 hafsas över på 1 ½ sida. Planen medger förvisso regelbundna uppföljningar i kommunfullmäktige kring inriktningen, men saknar konkreta hållpunkter för avstämning mot exempelvis målen i befolkningsutvecklingen. Det finns ingen uttalad plan B eller C för de betydligt mer troliga scenarier i vilka exempelvis befolkningsutvecklingen accelererar nedåt och understiger SCBs prognos [SCB 2024], inte heller för de fall då den enbart lyckas bromsas in och hejdas, och vi då stabiliserar invånarantalet kring 28000 invånare. Vi har idag ett minskande invånarantal och tappar årligen mellan 100 och 200 personer. SCBs nedskrivning är i snitt 130 personer per år, så vi är i linje med förväntningarna. Detta trots kommunens alla satsningar de senaste åren på Viggens handelsområde, på centrumutveckling, på nyföretagande och på bostadsbyggande. Det är därför olyckligt att hela ÖP45 utgår ifrån ett befolkningsmål som är så verklighetsfrånvänt. Hade all den energi som nu lagts på att planera nya områden för exploatering och byggnation istället inriktats mot att ge planmässiga förutsättningar att lösa de arbetsmarknadsproblem som kommunen brottats med de senaste decennierna, så hade ÖP45 utgjort ett betydligt bättre underlag än vad nuvarande utkast kan vara.

Till exempel:

- Ta fram en övergripande långsiktig plan för industrimark som redan idag är i bruk? Är exempelvis Kilen ett område lämpat för industrier? Eller området kring Ronnebyåns mynning? Ingen hade kommit på tanken att anlägga en plastgolvsfabrik på den fastigheten om den skulle byggas idag. Kanske ska den placeringen omprövas till gagn för såväl kommunen som Tarkett inom ramen för planen? Det finns uppställningsplatser för husbilar på östra kajen, men vem vill i längden campa på en asfaltsplan i ett industriområde? Tarkett skulle kunna få tillgång till såväl järnväg som en enkel access till E22 vid en omplacering. På sikt skulle kommunen kunna göra området vid mynningen till en turistmagnet med bryggor, båtuthyrning, sjöbodar, butiker, restauranger och annat som hör till, men det är tyvärr inget som ingår i den här 20-årsplanen.
- Planlägg för industriell tillväxt i större skala. Det finns gott om granåkrar i kommunen vars ekologiska värde är ringa. Sådana områden kan exploateras utan att riskera den biologiska mångfalden på det sätt som sker när man röjer en kustnära ädellövskog.
- Tag även fram underlag för större statliga satsningar. Var skulle det vara lämpligt att inhysa en fångvårdsanstalt? Eller ett statligt verk? Ett kraftverk, eller en större serverpark?

Befolkningsmålet, dess problem, och lösning

Överlag är förstås problemet att befolkningsmålet saknar förankring i verkligheten. Den befolkningsökning som behövs fram till 2045 för att nå målet (jämfört med SCBs prognos) motsvarar mellan två och tre flyktingströmmar till likt den som kom 2013-2018. Även om det då denna gång kanske rör sig om pensionärer som flyttar hit istället (minns: jobben finns ju inte här), så innebär ökningarna stora påfrestningar på kommunen, såväl organisatoriskt som ekonomiskt.

Här kan en invändning vara att det skapas så många jobb i de omgivande kommunerna, att även Ronneby behövs för att fylla upp den bostadsbrist som där kommer att råda. Vi menar att

denna brist är temporär, då exempelvis Karlskrona har långt framskridna planer på att väsentligt höja den egna takten på bostadsbyggandet för att möta den ökande efterfrågan.

Vi måste därför sätta nya realistiska befolkningsmål, som tar de prognoser som finns i beaktande (något som vi för övrigt enligt lag är skyldiga att särskilt göra, se Lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar, [Lagen 2000]). Givet ett uppdaterat mål, så behöver Strategi för bostadsförsörjning göras om [Ronneby 2024b], och efter det behöver ÖP45 skrivas om med avseende på den helt nya inriktning som då kommer att råda [Ronneby 2024a]. Vi har inte råd att inte se nyktert på befolkningsmålet. Även om detta nu skulle medföra kostnader på flera miljoner att behöva dra i handbromsen och planera om mycket, så är det än mer kostsamt att gå vidare med en plan styrd av orealistiska premisser.

Är det då nödvändigt att växa?

Är tillväxten av invånarantalet i en kommun i sig något eftersträvansvärt? Ja, menar många, men de har i regel svårt att peka på varför. En växande befolkning ger såklart större skatteintäkter, men när vi i snitt har en kostnad för kommunen på 72969kr/år per invånare, och en skatteintäkt på i snitt 47197kr/år och invånare, så är frågan ändå berättigad (källa [Ekonomifakta 2024]).

Blir vi lyckligare av att vara fler? Det är inte alls säkert. Kan det till och med vara så att vi vore mer tillfreds om kommunen minskade sin kostym i vissa avseenden? Vi skulle kunna göra oss av med vår tillväxtångest och istället investera de medel som idag läggs på omfattande expansionsplanering, på restaurera och underhålla de resurser (både i form av natur, kultur och byggnader) som vi redan har? Det går ju utmärkt att driva en kommun även om den ”bara” har 25000 invånare, något som de över 180 kommuner som inte har fler invånare än så säkert kan vittna om. Med en mindre befolkning följer alltså ett mindre skatteunderlag, men också (om man så vill) mindre kostnader. Kanske behöver vi då inte nödvändigtvis bygga ut äldreboenden i Hallabro, utan kan lägga pengarna på en upprustning av bryggor, lekplatser och vandringsleder i hela kommunen, något som alla kan dra nytta av, speciellt om vi också gör dem tillgänglighetsanpassade för rullstolsburna?

Vi menar att det i ÖP45 saknas en problematisering av det kvantitativa befolkningsmålet i relation till de kvalitativa mål som uttrycks. Det ska inte uteslutas att de kvalitativa målen betydligt enklare uppnås i en något mer kvalitetsfokuserad plan, men då måste fixeringen vid den snabba tillväxten släppas till förmån för en seriös diskussion kring hur vi når de mjukare målen såsom:

- Omsorg om invånarna,
- Fokus på miljö,
- Fokus på ett välmående näringsliv,
- En god kommunal service, • Ett levande kulturliv,
- En rik fritid i en attraktiv livsmiljö,
- Trygga förskolor och skolor,
- Individanpassad omsorg,
- Jämställdhet.

Vissa av dessa mål kan gynnas av att vi är fler i kommunen, exempelvis ett rikare kulturliv, men inte nödvändigtvis alla. Tryggare skolor och förskolor gynnas exempelvis inte av att enheterna blir större och större, med allt fler elever och barn som ska vistas på samma skolgårdar. Tvärtom är det där de mindre skolorna, ofta i våra mindre tätorter, visar sina styrkor. För vidare läsning om befolkningsutvecklingen och bostadsbehoven, se rapporten ”För vem ska Ronneby planera?”, [Johansson 2024]

KLIMATANPASSNING HAVSNIVÅHÖJNING

Vi lever i en värld som blir varmare, extremväder blir vanligare och där vattennivåer stiger allt högre. Särskilt havsnivåhöjning ställer mycket på ända av det bebyggda samhället och som radikalt omvandlar våra landområden, både i Ronneby skärgård och vid våra åar som flödar genom landskapet. Förändringen projiceras i olika scenarier som på sikt ger höjning på allt ifrån några decimeter upp till mer än en meter, olika mycket beroende på vilket scenario som visade sig stämma bäst (se [SMHI 2024] och [SGI 2024a]). Förändringen är inte opåverkbar. Vår förmåga att globalt ställa om och kraftigt reducera utsläpp av växthusgaser har en stor betydelse (se t.ex. [En jord för alla 2023] och [Earth4All 2024]). Det kräver omställning till fossilfritt bränsle, men när läget blir alarmerande, kommer vi i högre grad även att reducera ”förnyelsebara” bränslen som avger klimatpåverkande avgaser. Bäst vore det om vi börjar reducera redan nu.

Framför allt ådalarna och strandområden till skärgården står för en mycket stor del av kommunens attraktionsvärde, både för människor, men också för naturen. Hur ska bebyggelse ordnas när havsnivån gör sig gällande? I ÖP45 anges reträtt-områden för bebyggelse i Saxemara, Järnavik, Skönevik och Sandvik. Nybyggnation måste styras och troligen måste en del befintlig bebyggelse flyttas. Det är alltså hårda våta villkor som vi står inför, men inte bara där utan i en mängd områden som vi idag håller som mycket värdefulla. Ronneby Brunnsspark framhålls som värdekärna för friluftsliv och besöksnäring. Men parken är lågt belägen i förhållande till Ronnebyån. Statens Geotekniska Institut visar olika scenarier för medelvattenstånd vid olika tidpunkter fram till år 2150, se [SGI 2024a]. Vid scenario SSP2 - 4,5 (medelhögt) visas i kartbilden för år 2120 att åns vattennivå speglas långt in på Ronneby golfbana. Vid scenario SSP3 - 7,0 (högt) och samma år speglas vattnet långt in i Brunnsparken. Dessutom så kan stormar med hårda vindar innebära att havsnivån tillfälligt stiger kraftigt, ibland med upp till ett par meter. Det här kan orsaka översvämningar och andra problem längs kusten. Det är givetvis skillnad på sådana kortvariga händelser och en långsammare höjning av medelvattenståndet. Men, ett förhöjt medelvattenstånd har betydelse för bärigheten i marken långt innan en vattenspegel uppstår. Vilken mark består grunden till golfbanan och parken av och vad betyder det innan en varaktig vattenspegel uppstår? (se SGI om grundläggande geologisk information - stränders jordarter o.s.v. [SGI 2024b]).

Havsnivåhöjning kommer föra med sig att strandlinjen flyttas uppåt - norrut. Vattendragens utbredning förändras. De mest attraktiva områdena för friluftsliv och boende förvandlas och den sjönära fastmarkens andel syd om E22 kommer att reduceras. Större delen av kommunmarken förblir fastmark men det som skonas är främst produktionsskog ”Ungefär tre fjärdedelar av Ronneby kommuns markyta består av skogsmark, det är framför allt barrskogar med produktionsmål som dominerar.” [Ronneby 2024a] s. 89. Vilken reträtt kan då finnas för golfbanan och Brunnsparken? Det är som alla förstår svåra avvägningar att göra men något vi har ansvar att vara medvetna om. En viktig konsekvens av havsnivåhöjningen som Ronneby måste hantera är vilka natur-, friluftsliv- och besöksmål som ska kunna betraktas som värdekärnor i framtiden? Denna insikten får enligt våra värderingar till följd att natur i anslutning till strandlinjen kommer att bli än mer värdefull för djur och växter som ska söka anpassa sig. Höjdsträckningar som Hästaberg (Bustorp 1:26) liksom höglänta delar av Risanäshalvön blir reträttplatser för en natur som vi menar riskerar att bli fragmentiserad av ännu mer bebyggelse och infrastruktur.

NATURSKYDDSPERSPEKTIV

Vi ger dessa synpunkter i relation till Ekologigruppens hållbarhetsbedömning [Ekologigruppen 2024], i förhållande till Länsstyrelsens underlag [Länsstyrelsen 2022], och enligt våra egna tankar utöver dessa två källor, mer specifikt för området kring Busseviken där vi som förening (BKNF) inför våra

medlemmar har ett uttalat ansvar att värna närmiljöns natur. Vidare tar vi upp en diskussion kring kustnära ädellövskog, grönstruktur och reservatsbildning

Kustnära ädellövskog och biologisk mångfald

Enligt inventeringar gjorda av personal på Skogsstyrelsen har exploateringsområdet runt Hästabergets höga naturvärden som bitvis når nyckelbiotopklass och hela området som är tänkt att exploateras kan utvecklas till nyckelbiotop [Andersson Hemberg 2020, Skogsstyrelsen 2017]. Enligt Naturvårdsverkets kriterier på skyddsvärd skog uppfyller området den kategori som benämns som skog på bergsbranter, block och hållmarker [Naturvårdsverket 2024]. Den norra intilliggande skogen är även den skyddsvärd; ädellövskog med gamla träd och död ved. Av den ädellövskog som en gång dominerade i Centraleuropa återstår endast 0,2 % och en betydande del av denna återstod ligger i Blekinge. Här är en unik natur som ligger väster om Södra Brunnskogens naturreservat. Denna fantastiska natur sträcker sig vidare väster ut mot norra Risanäs och Risanäshalvön. ”Riksintresse för naturvärden kan också innehålla unika och hotade eller sårbara naturtyper eller arter.” [Ronneby 2024a] s 39. Detta riksintresse bör även omfatta Hästaberg.

Vi vill att kommunen värnar om och utvecklar detta område som en strategisk del av Blekinges unika kustnära ädellövskog med dess biologiska mångfald. I området finns bl.a. ett stort antal skyddsvärda arter som fladdermöss (även rödlistade), spillkråka, långbensgroda och ekoxar. Här finns också ett stort antal fridlysta idegranar. På själva Hästaberg finns också hållmarker med gammal tall, ene, oxel och ek och gott om hålträd för spillkråkor och fladdermöss. Med sin närhet till Ronneby stad är området också viktigt för friluftsliv och naturturism.

Grönstruktur

I ÖP45 påtalas att Blekinge har höga naturvärden [Ronneby 2024a]. Sammanhängande grönstruktur, även över kommungränserna, kan bilda stråk och korridorer vilket ger bättre förutsättningar för flera arter och en större biologisk mångfald. Vi anser att det är mycket viktigt att vidmakthålla och gynna dessa korridorer och uppvärdera de naturvärden som vi förfogar över genom exempelvis ett tydligt skydd. I ÖP45 påtalas att en livskraftig natur kräver samarbete mellan kommuner, regionen och Länsstyrelsen. Länsstyrelsen skickade bland annat därför för drygt två år sedan in sina tidiga synpunkter till Ronneby kommun [Länsstyrelsen 2022].

I Länsstyrelsens synpunkters bilaga om grön infrastruktur står att finna ett flertal områden som har betydelse för grönstråk och som bör klassas som natur vid detaljplanering och bör understrykas i ÖP45. Dessa områden är Ro-01 och Ro-02, Ro-04, Ro-10, Ro-05 och Ro-14, Ro-11, Ro-06/Ka-01, Ka-02. (Obs! Benämningarna avser hur de namngavs i Ronneby kommuns Översiktsplan 2035 [Ronneby 2018a], se också Figur 1).

I huvudsak gäller det önskvärda skyddet från Länsstyrelsen förekomsten av ädellöv och skyddsvärda träd, till exempel hålträd, eller gamla träd. Länsstyrelsens argumenterar i sina synpunkter enligt följande:

”Områdena Ro-01 och Ro-02 innehåller en del värdekärnor och potentiellt värdefulla stråk av ädellöv. I Ro-01 utgör stråk av ädellöv som omger Risatorp sannolikt viktiga grönstråk för att sammanlänka ädellövsvärden österut mot Brunnskogen med diton söderut mot Risanäs. Precis öster om Risatorp finns större värdekärna för ädellöv inom naturreservatet Södra Brunnskogen.”

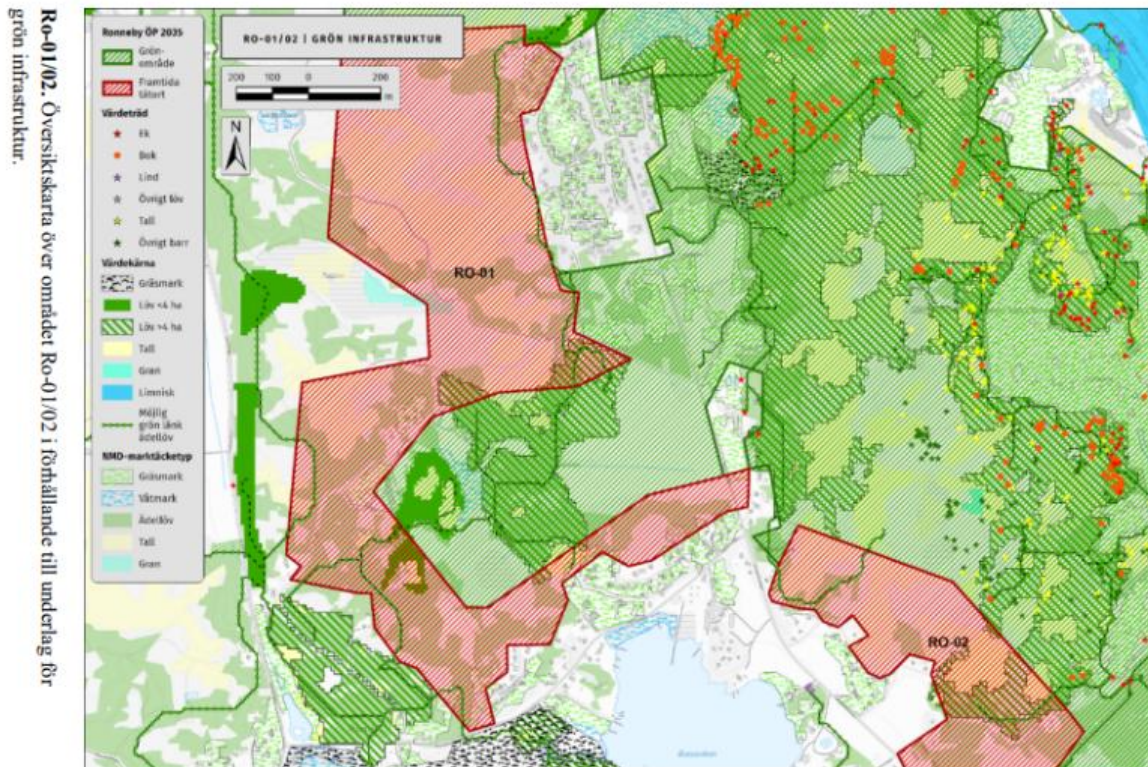
Mer specifikt så lyfter Länsstyrelsen fram följande viktiga argument:

”Värdekärnor samt ett sammanhängande och livskraftigt grönstråk av ädellöv inom delar av Ro-01 borde i största möjliga utsträckning utgå från förslag till framtida tätort och istället klassas som natur vid detaljplanering. Ro-02 delar en större värdekärna för ädellöv med naturreservatet Södra

Brunnsskogen, denna del bör i största möjliga utsträckning utgå från planförslaget och i stället klassas som natur. Områdenas betydelse som del av ett större grönstråk tillsammans med Södra brunnsskogen och områden ned mot havet kring Risanäs och Ekenäs borde understrykas i översiktsplanen.”

Vi delar helt Länsstyrelsens uppfattning och anser att ÖP45 ska uppdateras så att ovanstående områden klassas som natur och råder Ronneby kommun att följa synpunkterna från Länsstyrelsen.

Figur 1. Område Ro-01 och Ro-02 (enligt ÖP35), Källa: Länsstyrelsen Bilaga om grön infrastruktur [Länsstyrelsen 2024].

Vi delar också helt vårt kommunalråd Roger Fredrikssons fina lovsång till de kustnära skogarna i förordet till Guide till Brunnssområdet och lövskogskusten, [Naturcentrum 2019]:

”Vi har alla ett ansvar att förvalta naturen och vår miljö med ett långsiktigt perspektiv, så att vi bevarar dess värden till efterkommande generationer. Här i Blekinge har vi ett särskilt ansvar att bevara de unika kustnära ädelövskogarna.”

Men trots att det finns beslut i Miljööverdomstolen att inte ta upp kommunens överklagan om upphävandet av detaljplanen för Bustorp 1:26 m.fl., så uttalar sig Roger Fredriksson i Sydöstran [Sydöstran 2022] att ”... det är viktigt att fullfölja planerna [att exploatera Hästaberg], särskilt av principiella skäl”. Tvärtemot anser vi att det av än mer principiella skäl finns anledning att ta gällande miljöhänsyn i beaktande vid exploateringar. Det finns inte bara krav gällande havsnivåhöjningar, buller och fornminnen, utan även gällande artskydd och om kommunen själva nu saknar den kompetens som behövs för att bedöma det, så behöver de vara betydligt mer lyhörda och ödmjuka inför de synpunkter som kommer in från de som kan bättre, inte minst Länsstyrelsen, och den expertis på närområdenas natur som finns i det lokala föreningslivet.

Exploatering eller naturskydd av Hästaberg

I Ekologigruppens Hållbarhetsbedömning med miljökonsekvensbeskrivning [Ekologigruppen 2024] upprepas en grundläggande kritik av att ÖP45 framställer omfattande ambitioner för samhällsutvecklingen men att planen inte ger riktlinjer för, eller ger tydliga ställningstagande om, hur kommande målkonflikter ska hanteras av kommunen. I många fall efterfrågas prioriteringar. Grundproblemet kan sammanfattas med att en nyexploatering, för bostadsändamål, verksamhet eller infrastruktur, sker på bekostnad av skyddsvärd natur. Ett liknande problem finns i förhoppningar om samhällsbyggnation i ”stråk” som målas ut mellan centralorten Ronneby och småorterna Saxemara och Aspanområdet, vilka kan fragmentisera en annars behövlig förstärkning av nu existerande orter (se t.ex. [Ekologigruppen 2024] s. 11, 55). Det finns alltså en mängd motsättningar i ÖP45 mellan ambitioner för viss förändring och de existerande värden som troligen kommer att växa i betydelse. I denna Ekologigruppens kritik av uppfattade målkonflikter och brist på hantering av dessa, vill BKNF framföra sitt instämmande. Risken finns att ÖP45 istället för att på ett transparent sätt erbjuder riktlinjer, ger ett frikort för politiken att laga efter läge genom ett kortsiktigt perspektiv och därmed riskera att inte hushålla med våra resurser. Förhoppningsvis kan synpunkterna som lämnas till ÖP45 arbetas in i slutliga planen. Därmed kan ÖP45 inte bara vara ett instrument i byggnation utan faktiskt också innebära en vitalisering av hela det politiska landskapet i Ronneby.

Vi delar Länsstyrelsens synpunkter i deras dokument ”Underlag för Ronneby kommuns planeringsstrategi” [Länsstyrelsen 2022] avseende att naturmiljön på Bustorp och Röde Mosse har ett antal viktiga värdekärnor. Vi anser att dessa områden behöver skyddas som en viktig förbindelse mellan ädellövskogsområdena i Södra Brunnskogens naturreservat och Risanäshalvön i väster, se Figur 2, Länsstyrelsen hemsida samt [Länsstyrelsen 2024] och [Jonsson et al 2024].

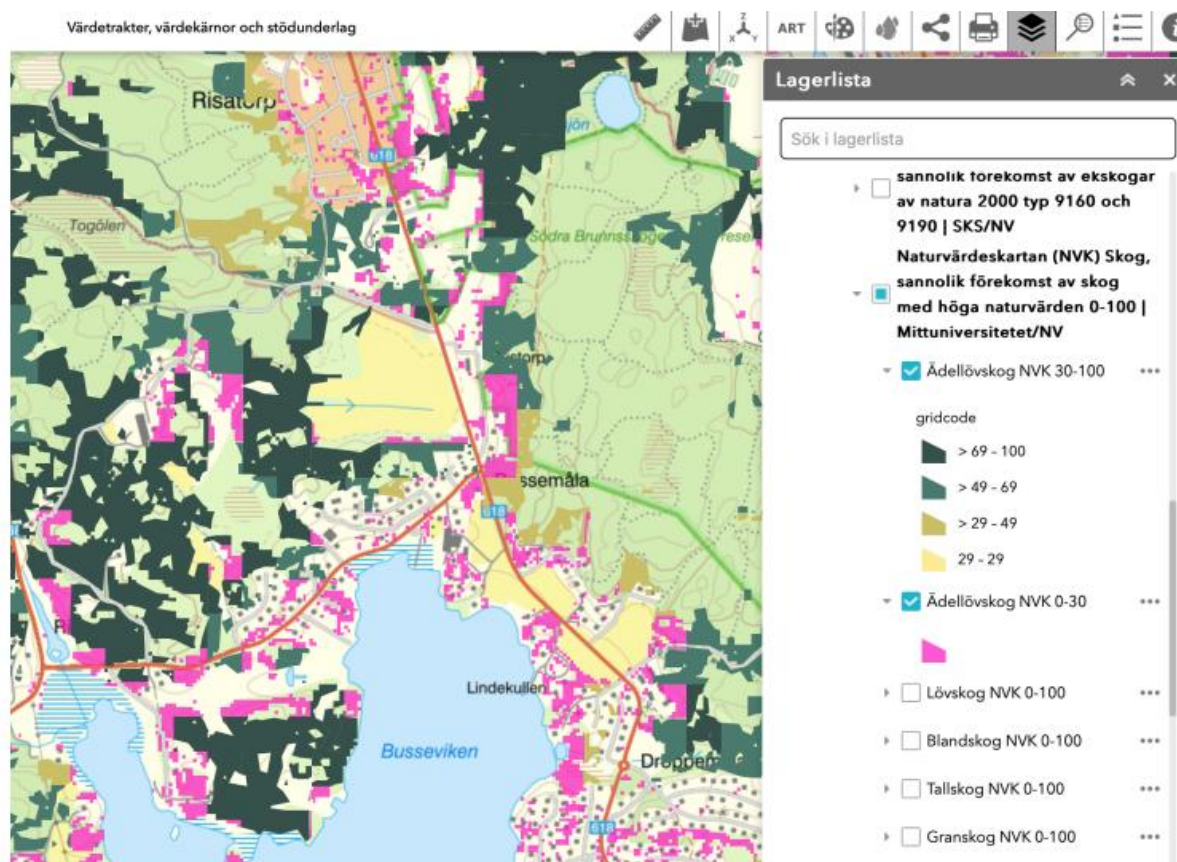
I ÖP45 s. 49 står det att:

”Planläggning, byggande eller annan exploatering ska så långt som möjligt ske med hänsyn till naturvärden.”

Här är det ytterst oklart hur detta tolkas i praktiken, en kritik som för övrigt också generellt förs fram i Ekologigruppens hållbarhetsutredning [Ekologigruppen 2024]. Vilka avväganden ska göras? Hur ska naturvärdena mätas? Och vad menas med ”så långt som möjligt”, dvs vad sätter gränserna för möjligheterna? Är det de politiska viljorna, eller är det förutsättningarna för artskydden? Om en exploatering av Hästaberg skulle ske skulle det exempelvis utan tvekan medföra ljusföroreningar, vilka stör fladdermössen som har sina livsmiljöer där, eller som använder området som transportled för att ta sig mellan Södra Brunnskogen och Risanäs. Kommunen har här fått råd om att avskärma belysning, och därmed kunna hävda att de agerat ”så långt det är möjligt”, men det är inte samma sak som att inte exploatera alls. Dels är det svårt att helt skärma av en belysning; ljuset studsar exempelvis mot gatan och lyser på så vis indirekt upp omgivningen underifrån, men bygger man för bostäder, så måste krav på fönster uppfyllas och då släpper belysningen i bostäderna ut mycket ljus genom fönsterna som omöjligen kan planeras bort. En exploatering av Hästaberg skulle dessutom ha en mycket negativ inverkan på klimatförhållandena i området; inte minst avrinningen från berghällen som idag ger en fuktighet både norr och söder om åsen.

I dessa och liknande känsliga miljöer bör därför ett stort mått av försiktighet tas i de fall en exploatering överhuvudtaget kan finnas vara förenlig med den lagstiftning och de åtaganden som ska följas inom ramen för artskyddet i miljölagstiftningen.

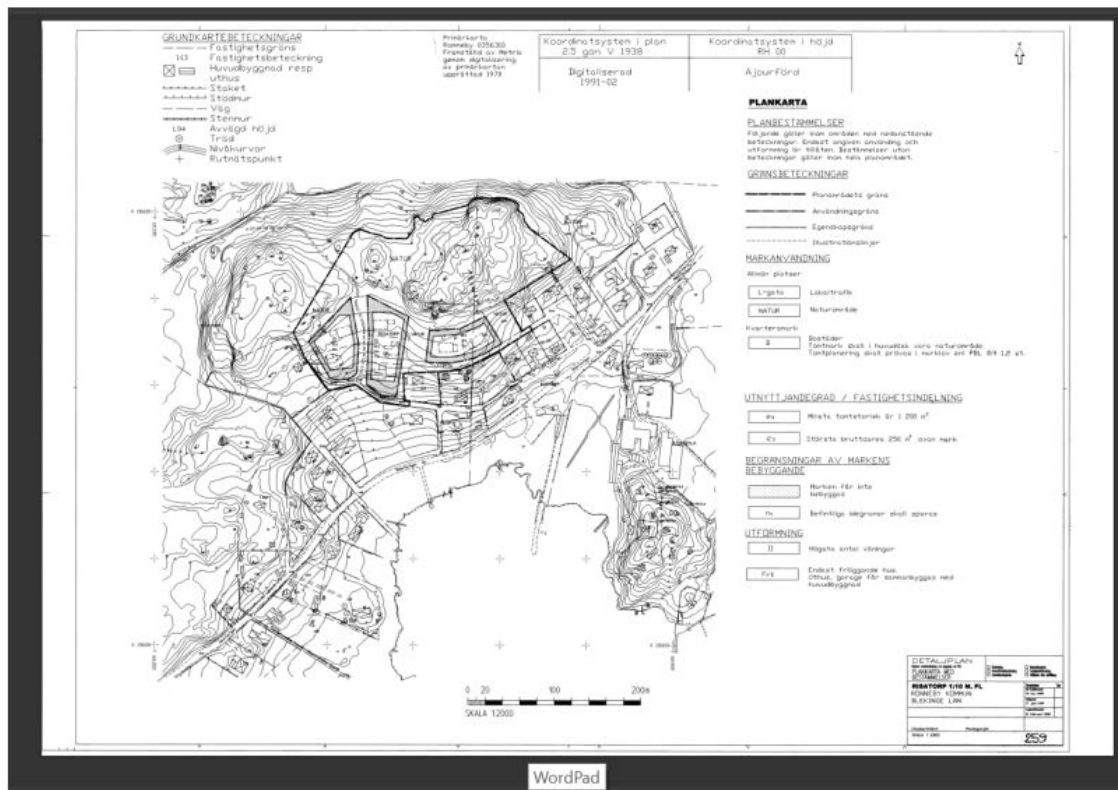
Vi förväntar oss att kommunen fullföljer sina intentioner att ta hänsyn till naturvärdena och att det inte bara är tomma formuleringar. Vi motsäger oss starkt de vidare planerna på en exploatering av såväl Hästaberg, som område Ro-02.

Figur 2. Källa: Länsstyrelsens hemsida, grön infrastruktur i Blekinge län [Länsstyrelsen 2024, Jonsson et al. 2024]

Vi delar Länsstyrelsens synpunkter [Länsstyrelsen 2022] avseende att naturmiljön på Bustorp och Röde Mosse har ett antal viktiga värdekärnor. Vi anser att dessa områden behöver skyddas som en viktig förbindelse mellan ädellövskogsområdena i Södra Brunnskogens naturreservat och Risanäshalvön i väster.

Området Hästaberget norr om Knipevägen och Ejdervägen är idag ett naturområde med värdefull kustnära ädellövskog samt ett antal fridlysta växter och djur. I nu gällande detaljplan Risatorp 1:10 är området märkt med ”natur”. Dokumenten från 1999: Genomförandebeskrivning, Plankarta och Planbeskrivning 240 [Carlgren 1999] styrker att detta område ska bevaras som natur och detta område ska inte exploateras utan bevaras för oss och kommande generationer, se Figur 3.

Figur 3. Utdrag ur planbestämmelser från 1999 [Carlgren 1999]:

”Planförslaget har efter samrådtiden ändrats så att naturområdet utökats norrut för att kunna tillgodose barnens lekmöjligheter och att planmässigt kompensera den tidigare parkmarken som utnyttjats för tomtmark”.

Sverker Carlgren 1999-04-28

”Det tillkommande för natur utlagda markområdet förutsättes även i fortsättningen vara hävdadt som naturmark”.

Sverker Carlgren 1999-04-30

Vi anser att det inte är rimligt att exploatera Hästaberget. En sammanhållen grön och blå struktur bidrar både till bevarande av biologisk mångfald och till större rekreationsområden.

Naturreservat

På längre sikt anser vi att man bör utreda möjligheten att delar av området Ro-01 omvandlas till ett naturreservat i anslutning till Södra Brunnskogsreservatet. Det skulle innebära att detta skyddsvärda område inte fragmenteras utan bildar en viktig grön länk i naturen till gagn för den biologiska mångfalden. Vidare bör kommunen också återskapa och gärna nyanlägga våtmarker, exempelvis i anslutning till Röde mosse för att ytterligare förstärka områdets värde för den biologiska mångfalden och därmed dess attraktion som besöksmål.

SKÄRGÅRDSUTVECKLING

Skärgårdens förändring i ett längre tidsperspektiv är redan berört, se ovan. I det korta fram till 2045 är vi ändå påverkade av klimatförändringen. Populära resmål vid Medelhavet blir allt för varma under

Diariennr: 2022/645

sommarmånaderna. Turistströmmarna börjar ändra riktning. Dagligen ges rapporter om fullbokade campingplatser i södra Sverige. Inhemskt ”hemestrände” har kommit med pandemin, ”coolcation” är ett senare begrepp som visar på intresse för det relativt sett svalare klimatet hos oss. Mycket talar för att dessa indikationer förebådar ett ökat antal gäster för besöksnäringen i Ronneby. Andra indikatorer som kan skönjas är intresse för vår natur och skärgård med den unika ädellövsskogskusten. Här finns en troligen mycket viktig grund för tillväxt och sysselsättning i Ronneby. Det känns bra och riktigt, men en sådan utveckling kräver stort förstånd och känsliga sinnen för att ”inte kasta ut barnet med badvattnet”.

Skärgårdens och kustområdets utveckling innebär kanske den allra skarpaste motsättningen mellan skydd av natur och av påverkan från människornas samhälle. Denna motsättning är inte ny då den lokala kulturen med jordbruk och fiske upprätthöll etiska regler för hur man uppför sig i skärgården. Det fanns med denna etik en stark känsla för det vackra och speciella med en stund på halvön eller under en tur ut på sjön. Hastighetsbegränsning och att följa farleder var sällan ett problem i det lugnare livsmönster som då präglade befolkningen. Visst kunde en del fiskafängen idag ses som rovgiriga men god tillgång till fisk upplevdes som given i avsaknad av det rovfiske i industriell skala som på många håll bedrivs idag. Sommartid var närheten till sjön en praktisk fördel för att kunna bada, men det var också en miljö som var välsignad för dess behaglighet. Att sitta på en solvärmd och av inlandsis slätslipad berghäll intill en sjö att bada i: - kan det bli mycket bättre undrar den som fått uppleva denna kultur? Dessvärre uppstår idag slitningar och konflikter mellan de som minns och de som ännu inte introducerats till naturvett i skärgården. Att uppföra en eld på sådan slät klippa resulterar i svåra brännmärken som gör ytan skrovlig och vittrande. Nog borde vi kunna vårda naturen på ett bättre sätt?

Blekinge Arkipelag och ARK 56 har troligen hjälpt till att bättre hantera motsättningen som innebär slitage och störningar vid ovetligt beteende. Verksamheter i skärgårdsmiljön samordnas i större utsträckning av besöksnäring och vi inser vikten av bevarandet av miljön. Vi instämmer med planförslagets ambition att verka för stärkta besöksnoder, förbättrade kommunikationer, gång- och cykelleder samt att ökad service och infrastruktur kan gynna besöksnäringen på fastland samt i kust- och skärgård. Men vi betonar att det är viktigt att undvika fragmentering av och intrång i känsliga naturmiljöer på land, kust och vatten (se också [Ekologigruppen 2024] s 55, 56) samt att utvidgning av verksamheter i skärgården sker med största försiktighet. Ännu en viktig aspekt är övergödningen av Östersjön. Besvärande cyanobakterier och obalans i växtligheten under sommaren tyder på ett innanhav i stort behov av förbättring. Politiska beslutsfattare i de berörda länderna är de som har ansvaret för att stoppa tillförseln av gödningsämnen och att begränsa det storskaliga fisket. Öresund är ett talande exempel. Under 1980-talet uppmärksammades liknande problem. Folk demonstrerade och politiker och näringsidkare tog sig samman. Förändringar genomfördes och idag anses Öresund vara ett ”friskt hav” (Naturum Öresund /Marint Kunskapscenter i Malmö, Ribersborg Malmö). Förhoppningsvis kan vi också besluta om nödvändiga förbättringar gällande Östersjön, något som skulle vara viktigt för Ronnebys skärgård.

På senaste åren kan vi omvittna att efterlevnad av hastighetsbegränsning till 5 knop respekteras allt bättre. Färre fartsyndare svिसchar förbi, färre skotrar vispar omkring i vikarna. Det är glädjande liksom det ökande antalet kanotister mellan kobbar och skär. De mindre flytbryggorna vid exempelvis Harön och Ekenäs är delar i de utmärkta kanotlederna förbi kusten härute. Sådana små insatser visar på den känslighet som krävs i skärgårdsutveckling i samklang med naturen. Utbildningsinsatser och skyltning behövs också för att upprätthålla natur- och sjövett. På platserna som är mest lämpade för att lägga till med båt, för att ta ett bad och för att avnjuta en måltid så skulle fast installerade plåtgrillar kunna erbjuda alla en möjlighet att utan att förstöra berghällarna, kunna njuta av lagad mat i det fria.

De inre vikarna i skärgården som är vågskyddade och som har mjukbotten är, eller kan återställas till, de främsta ”barnkamrarna” för flera fiskarter [Baltic Waters 2022]. Busseviken är en sådan liksom

Risanäsviden. En expansion av besöksnäringen kräver då en kultur av hänsyn och bevarande av dessa vatten. Hastighetsbegränsning gäller och starka motorers uppgrumling ska undvikas. Helst ska också förbränningsmotorer efter hand fasas ut från dessa värdefulla men känsliga miljöer [Havsmiljöinstitutet 2019] s. 45-49. En utfasning av tvåtaktsmotorer är ett första steg. Glädjande är det då att istället se friluftaktiviteter i kanot, kajak och i segelbåt. Dessa stör minimalt. Angöringsplatser behövs och Långa brygga i Busseviken skulle med fördel kunna upprustas och tillgänglighetsanpassas. Kanoter som byggs samman två och två som katamaraner ger den rörelsehämmade en möjlighet att ljudlöst glida fram över vattenytan. Långa brygga begränsad till kanoter, SUP:ar, roddbåtar och mindre segel- och eldrivna båtar, skulle vara idealiskt som ett centrum för den friluftsverksamhet som vill visa högsta hänsyn till de vackra men känsliga miljöerna.

Friluftslivet och Blekingeleden

Friluftslivets betydelse lyfts fram i ÖP45 s. 31:

Anläggningar och områden som främjar friluftslivet bör värnas och utvecklas. Friluftslivet bör ses som en resurs för kommunens invånare och för besöksnäringen. Exploatering inom områden som används eller är lämpade för friluftsliv ska så långt det är möjligt ske med hänsyn till friluftslivet. Friluftsplän ska tas fram.

Vi instämmer med att detta är mycket bra målsättningar. I detta sammanhang vill vi påtala att Hästaberg och områdena runt omkring är särskilt lämpade för dessa ändamål. Vandringsleder finns och kan anslutas till Blekingeleden som går genom Södra Brunnskogen och västerut. Att vandra är ett växande intresse både för våra besökare och invånare. Blekingeleden sträcker sig från Sölvesborg i väst till Kristianopel i öst. Den 27 mil långa leden visar upp Blekinges mångfacetterade natur men missar nästan helt kustlandskapet. Med en marginell justering kan Blekingeleden gå över Hästaberg och erbjuda en unik och storlagen utsikt över Ronnebys kustlandskap och skärgård. Ett lyft för Blekingeleden och en chans för Ronneby att visa upp sin enastående natur och skärgård. Att tillgängliggöra denna plats med uråldrig hällmarkskog skapar friluftsvärden för all framtid som alternativ till en exploatering som skulle spränga sönder och ödelägga denna unika miljö. Brunnskogen nämns också i ÖP45 som ett av fyra utpekade områden av riksintresse för friluftsliv i kommunen. Det bör också betonas att vad gäller friluftsliv så har Ronneby och närliggande kommuner god hjälp av ARK 56 som med kartor och appar vägleder friluftsmänniskor och turister till upplevelser i oexploaterad natur.

BKNF:s YRKANDEN

Vi yrkar på:

1. att i karta ”Ronneby tätort - Samrådsförslag Översiktsplan Ronneby 2045” klassningen ”Sammanhängande bostadsbebyggelse” (gul snedstrecksmarkering) utgår från områdena Bustorp 1:26 m.fl., Risanäs (Röde mosse), samt Bussemåla och istället klassas som natur vid detaljplanering.
2. att kommunen hör sammar och följer Länsstyrelsens synpunkter angående skydd av natur med höga naturvärden som Ro01 och Ro02, se också [Länsstyrelsen 2022].
3. att planförslaget behöver förstärkas genomgripande för att stödja långsiktig resursförvaltning och klimatanpassning, se också [Ekologigruppen 2024] s. 11.
4. att planen förstärks genom vägledning till hur friluftsliv, rekreation och bebyggelseutveckling behöver anpassas för att inte störa naturvärdena samt hur klimatanpassning ska hanteras med hjälp av grön infrastruktur, se också [Ekologigruppen 2024] s. 9 samt 67 under rubriken Förslag till åtgärder för ökad ekonomisk hållbarhet.

5. att tydliga strategier utarbetas för biologisk mångfald och prioriteras genom att bevarandeområden för biologisk mångfald, spridningslänkar och ekosystemtjänster pekas ut i Mark- och vattenanvändningskarta, se också [Ekologigruppen 2024] s 6, 103.
6. att Busseviken och Risanäsviken utpekas som prioriterade bevarandeområden för biologisk mångfald.
7. att naturreservatet i S.Brunnsskogen förlängs västerut över Hästaberget, norra Risanäs och Risanäshalvön. Detta område bildar ett grönstråk med höga naturvärden och är en viktig länk för den biologiska mångfalden.
8. att befolkningsmålet i Strategi för bostadsförsörjning [Ronneby 2024b], respektive ÖP45 [Ronneby 2024a] rivs upp och ersätts av ett mål vilandes på sakliga grunder, förslagsvis de som anges i Lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar [Lagen 2000], 2§, 2-3 st.
9. att Strategi för bostadsförsörjning [Ronneby 2024b], respektive ÖP45 [Ronneby 2024a] sedan uppdateras i de delar som berörs av uppdateringen till det nya befolkningsmålet.

REFERENSER

- **Andersson Hemberg 2020**, *Mailkonversation med Joakim Andersson Hemberg*, Skogskonsulent på Skogsstyrelsen, Maj 2020.
- **Baltic Waters 2022**, *Hur påverkar motorbåtar Östersjöns grunda vikar?* Baltic Waters 2030, publicerat 22 juni 2022. <https://balticwaters.org/hur-paverkar-motorbatar-ostersjons-grunda-vikar/> senast besökt 20240829
- **Carlgren 1999**, *Genomförandebeskrivning, Plankarta och Planbeskrivning 240*, Sverker Carlgren, planarkitekt, Ronneby kommun, dokumentation av detaljplan 240 för området kring dåvarande Risatorp 1:10
- **Demoskop 2023**, *Kommunindikatorn, Ronneby, Basrapport, Demoskop 2023*, Sammanställning av enkätsvar från årets politikerpanel 2023, Nås på <https://demoskop.se/kommunindikatorn2023/> senast besökt 20240828
- **Demoskop 2024**, *Kommunindikatorn, Basrapport kommun 2024, Ronneby kommun*, Demoskop, Sammanställning av enkätsvar från årets politikerpanel, 2024. Nås på <https://demoskop.se/kommunindikatorn-2024/> senast besökt 20240828
- **Earth4All 2024**, *We have modelled two possible scenarios*. <https://earth4all.life> senast besökt 20240829
- **Ekologigruppen 2024**, *Hållbarhetsbedömning med miljökonsekvensbeskrivning Tillhörande Översiktsplan 2045 för Ronneby kommun Samrådshandling, Ekologigruppen AB*, 1:e mars 2024.
- **Ekonomifakta 2024**, *Ekonomifakta Ronneby*, Hemsida för jämförelser av nyckeltal för Ronneby och andra kommuner. <https://www.ekonomifakta.se/regional-statistik/din-kommun-i-siffror/ronneby/> senast besökt 20240828
- **En jord för alla 2023**, *En jord för alla : Ett manifest för mänsklighetens överlevnad*. Johan Rockström, Owen Gaffney, Sandrine Dixson-Declève, Jayati Ghosh, Per Espen Stoknes, Jorgen Randers och Anders Wijkman. Natur & Kultur Allmänlitteratur, ISBN 9789127181076, 2023-01-09
- **Havsmiljöinstitutet 2019**, *Fritidsbåtars påverkan på grunda kustekosystem i Sverige*. Havsmiljöinstitutet rapport nr 2019:3.
- **Johansson 2024**, *För vem ska Ronneby planera?*, Stefan Johansson, Opublicerad rapport, Juli 2024, tillgänglig på <https://drive.google.com/file/d/1x3AcS9IWEDSaWGS0-b3ZleXZZeG71K0P/view?usp=sharing> senast besökt 20240828
- **Jonsson et al. 2024**, Jonsson, B. G., Bubnicki, J., Angelstam, P., Mikusiński, G., & Svensson, J. (2024). *Naturvärdeskarta Skog (NVK skog) (Version 1) [Dataset]*. Mittuniversitetet. Tillgänglig via: <https://doi.org/10.5878/wa6j-4b84>
- **Lagen 2000**, *Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar*, Lagen.nu lagtext med kommentarer och ändringar, <lagen.nu/2000:1383> senast besökt 20240828
- **Länsstyrelsen 2022**, *Underlag till Ronneby kommuns planeringsstrategi*, Länsstyrelsen i Blekinge, Rapport daterad 2022-08-31, med bilagor, (ärende 401-244-2022).
- **Länsstyrelsen 2024**, *Grön infrastruktur i Blekinge län / Kartlager: Naturvärdeskartan (NVK) Skog, sannolik förekomst av skog med höga naturvärden 0-100 | Mittuniversitetet/ NVK 0 - 30; NVK 30-100*. <https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=f7635ca3e7644b60abdec9ad5c679b49> senast besökt 20240829
- **MSB 2018**, *Stigande havsnivåer och ökad översvämningsrisk - hur påverkar klimatförändringen Sveriges kuster?* Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB1243 - juni 2018 ISBN 978-91-7383-854-2

- **Naturcentrum 2019**, *Guide till Brunnsområdet och lövskogskusten*, Naturum, Guidebok
- **Naturvårdsverket 2024**, *Olika typer av skog med höga naturvärden*. <https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/skyddad-natur/bevara-hoga-naturvarden-och-farsattning/olika-typer-av-skog-med-hoga-naturvarden/> senast besökt 20240829
- **Pendlarstatistik 2024**, Kommun Ronneby, PENDLA, Statistiksida över pendlingen i Sverige, www.pendlarstatistik.se/blekinge-lan/ronneby-kommun/ senast besökt 20240828
- **Ronneby 2018a**, *Ronneby 2035 Förslag till översiktsplan för Ronneby kommun Antagandehandling April 2018*, Ronneby kommun, i laga kraft 23:e Juli, 2018.
- **Ronneby 2018b**, *BOSTADSFÖRSÖRJNINGSPROGRAM för RONNEBY KOMMUN DEL 1 av 2 Antagandehandling 2018-02-22 KF § 33*, Ronneby kommun.
- **Ronneby 2024a**, *Ronneby kommuns översiktsplan 2045 Samrådshandling*, Ronneby kommun, 20:e maj 2024.
- **Ronneby 2024b**, *Strategi för bostadsförsörjning*, beslutad av Ronneby kommunfullmäktige 18:e Juni, 2024.
- **SCB 2024**, *Befolkningsframskrivningar*, Statistiska Centralbyrån, SCB, Hemsida för befolkningsframskrivningar. www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/befolkning/befolkningsframskrivningar/befolkningsframskrivningar/, senast besökt 20240828
- **SGI 2024a**, *Vägledning RAS, SKRED, EROSION / Kartlager: FRAMTIDA MEDELVATTENSTÅND [SMHI]*. Statens Geotekniska Institut, <https://gis.sgi.se/rasskrederosion/#> senast besökt 20240828
- **SGI 2024b**, *Vägledning RAS, SKRED, EROSION / Kartlager: GRUNDLÄGGANDE GEOLOGISK INFORMATION*. Statens Geotekniska Institut, <https://gis.sgi.se/rasskrederosion/#> senast besökt 20240828
- **Skogsstyrelsen 2017**, *Registrerad objekt med naturvärden N 703-2017 (sic)*, Skogsstyrelsen, Information ur skogsstyrelsens databas över naturvärdesobjekt delgiven 18 Mars 2020 av Ola Runfors på Skogsstyrelsen. Beskrivningen omfattar de västra delarna av detaljplaneområdet. Inventeringsdatum 23 Maj 2017.
- **SMHI 2024**, *Framtida medelvattenstånd*. <https://www.smhi.se/klimat/stigande-havsnivaer/framtida-medelvattenstand-1.165493> senast besökt 20240828
- **Sydöstran 2022**, *Domstol stoppade bostadsprojekt – nu börjar kommunen om från början*, Jens Svensson, nyhetsartikel, 2022-02-22

Kommentar

Översiktsplanen pekar ut flera stora strategiskt intressanta områden. Stora områden pekas ut vilket möjliggör att utreda större områden och anpassa efterföljande processer till detta. Det innebär att de områden som pekas ut i översiktsplanen behöver utredas närmre i efterföljande processer och att hänsyn däri behöver tas till exempelvis de natur- och kulturvärden som finns. Planförslaget tar stor hänsyn till de klimatförändringar som påverkar Ronneby och föreslår åtgärder som kan lindra effekter av klimatförändringarna.

Namnsetningen har förändrats från Översiktsplanen från 2018 för att inte blanda ihop områden. I vissa fall har det även skett förändringar i den geografiska omfattningen vilket gör att namnbyte är nödvändigt.

Grönstråk och spridningsvägar följer i flera fall grönstrukturplanen från 2018 och/eller ädellövstråk från Grön infrastruktur (LST) samt annat kunskapsunderlag så som naturvärdesinventeringar, fladdermus- och artskyddsutredningar.

Översiktsplanen är digital och läsbarheten av kartor gör sig bäst digitalt. Med anledning av att översiktsplanen ska visa kommunens vision på en översiktlig skala har zoom-verktyget begränsats.

Ronneby kommun är medveten om att befolkningsprognosen år 2045 visar på en minskande befolkning. Prognosen kan inträffa om vi inte aktivt arbetar för att motverka en befolkningsminskning. I arbetet med översiktsplanen har därför ett befolkningsmål tillämpats, vilket visar en viljeyttring som sätter en önskad riktning för framtida tillväxt och är grunden för kommunens strategiska planering. Översiktsplanen möjliggör för fler verksamhetsområden vilka i sin tur kan leda till fler arbetstillfällen. Den positiva utvecklingen i Blekinges näringsliv och Sveriges medlemskap i NATO är två faktorer som bedöms skapa fler arbetstillfällen och också kräva inflyttad arbetskraft, vilket översiktsplanen tar höjd för genom utpekande av områden för exempelvis bostadsbebyggelse. Matchning mellan arbetstillfällen och arbetstagare är också en viktig faktor, men hanteras inte inom ramen för översiktsplanering.

Exempel 1 och 2 är citat från Ronneby kommuns strategiska målområden, vilka är beslutade av Kommunfullmäktige 2021 och som översiktsplanen utgår från. År 2024 steg Ronneby kommun i Svenskt Näringslivs ranking och är Blekinges högst rankade kommun.

I avsnitt 6. tidigare Genomförande, nu Kontinuerlig översiktsplanering, beskrivs efterföljande processer. Uppdrag med stöd i översiktsplanen ges efterhand som behov och efterfrågan uppstår. Bostadsförsörjningsstrategin innehåller en handlingsplan 2023-2026 och indikatorer ska följas upp varje alternativt vartannat år, Kommunfullmäktige ska varje mandatperiod aktualitetspröva framtagna riktlinjer för bostadsförsörjning.

Översiktsplanen har pekat ut områden för verksamheter i strategiska lägen där industriell tillväxt och andra satsningar kan inrymmas. Behovet av mark för verksamheter är stort och det har gjorts en intern utredning inklusive en marknadsanalys av vad som efterfrågas. Befintliga verksamhetsområden utreds för att möjliggöra mer effektiv markanvändning. Tarkett har gjort investeringar på sin nuvarande plats vilket gör att hamnområdet inte är aktuellt för annan användning inom tidsspannet 2045. Förväntade havsnivåhöjningar och potentiella föroreningar gör att området behöver utredas för annan användning.

Befolkningsmålet visar kommunens ambition om att vända den framskrivning som SCB gör till 2045. Målbilden baseras på den tillväxt som förväntas inom Blekinges industri och näringsliv med hänsyn till exempelvis efterfrågan av arbetskraft inom marin teknologi och Försvarmakten, vilket innebär att invånarantalet kommer behöva öka i Ronneby och Blekinge som helhet. Översiktsplanen tar höjd för en ökad inflyttning och möjliggör för attraktiva livsmiljöer som gör att kommuninvånare väljer att bo kvar och att fler väljer Ronneby som bostadsort.

Flertalet verksamheter och företag driver utvecklingen i Blekinge och för att möta en hög efterfrågan på arbetskraft och på bostäder görs bedömningen att Ronneby kan och ska vara ett attraktivt val vid bostadskommun. Översiktsplanen möjliggör för bostadsbebyggelse, men översiktsplanen innebär inte ett beslut om konkreta åtgärder.

Diariennr: 2022/645

Ronneby kommun har arbetat fram tre bostadspolitiska mål. Den bostadspolitiska målsättningen är att verka för att tillhandahålla en väl fungerande bostadsmarknad som möter invånarnas behov under livets alla faser. En tillräckligt god tillgång av bra bostäder på marknaden ska säkerställa ökad valfrihet, oavsett livssituation. Målen ska även verka för att kommunen attraherar fler inflyttare till kommunen och därmed långsiktigt arbetar för en livskraftig och hållbar kommun med välmående kommuninvånare.

I avsnitt 5. Mark-, vatten- och bebyggelseutveckling framgår tematiska områden, varav flertalet är så kallade mjuka värden. Här framgår hur kommunen i efterföljande processer bör införliva och hantera dessa.

I översiktsplanen pekas reträttområden ut för att reservera markområden för ett behov av mark som kan uppstå på grund av havsnivåhöjningar. Kommunen har bland annat ett ansvar att ta hänsyn till klimatrisker vid planering av ny bebyggelse och att skydda befintliga samhällsviktiga verksamheter, medan skydd av befintlig enskild verksamhet eller bostadsbebyggelse inte är kommunens ansvar utan fastighetsägarens. Översiktsplanen är ett första steg för att påvisa inom vilka områden som klimatanpassning behövs. Brunnsparken är av intresse att studera utifrån rekreation, natur- och kulturmiljö. Värdekärnorna Brunnsparken och Järnavik behöver studeras närmre vad gäller klimatanpassning. I budgeten för 2025 beslutades om att kommunen ska ta fram en klimatanpassningsplan för Ronneby kommun.

Ronneby kommun styr inte över vilka områden som omfattas av riksintresse. Planförslaget tar hänsyn till utpekade riksintressen, naturreservat etc. För att förtydliga målkonflikter som kan uppstå har informationen i de så kallade pop-up (som dyker upp om man trycker på respektive utpekat område i den digitala kartan) förtydligats vad gäller vilken hänsyn det framtida planarbetet behöver ta. Utöver detta beskrivs målkonflikter i samtliga geografiska områden (under rubriken "Avvägning intressen") där de resonemang och motiveringar som medfört att områden pekas ut trots målkonflikterna redovisas.

Vissa av de områden som Länsstyrelsen påtalar har redigerats i omfattning till ÖP 2045, medan det i andra pågår planarbeten där utredningar med hänsyn till naturvärden och djur görs eller har gjorts. Några planområden har utgått eller redigerats till ÖP 2045.

Avsnittet grön- och blåstruktur har utvecklats till granskningen. LST:s underlag med grön infrastruktur och ädellövskog ingår tydligare i översiktsplanen.

Planförslaget tar hänsyn till områden där beslut om skyddad natur föreligger. Inom ramen för pågående planarbete på Hästaberg och inom Ro-01 har naturvärdesinventeringar och olika artinventeringar genomförts. Med hänsyn till natur- och artvärden inom Ro-01 har området minskat i sin geografiska utsträckning sedan ÖP 2035.

Ronneby kommun menar att bebyggelse i mindre omfattning kan samexistera med naturvärden om hänsyn tas vid planering och exploatering. På sikt kan naturvärden höjas genom främjande åtgärder så som anläggande av våtmark och också stärka rekreativvärden. Kommunen anlägger inte själva våtmarker.

Den nu gällande detaljplanen (plan 240) påverkas av den pågående detaljplan Bustorp 1:26. Om detaljplanen får laga kraft kommer de berörda delarna som berörs av den nya detaljplanen att upphävas.

Ro-02 kvarstår i planförslaget, kommunen har inte rådighet över marken, aktuell fastighetsägare behöver ta initiativ till planläggning alternativt försäljning av marken.

Ronneby kommun instämmer i beskrivningen och beskriver i avsnitt 5.1.2 inriktningar för friluftslivet i Ronneby kommun. Översiktsplanen kan beskriva/möjliggöra ett mer hållbart båtliv, men är i sin utformning ett strategiskt dokument utan den detaljeringsgraden.

Region Blekinge är huvudman för Blekingeleden medan drift och skötsel utförs av både Länsstyrelsen och kommunen. Ronneby kommun driver och förvaltar Ronnebyslingor vilka erbjuder vandring i varierade miljöer utmed kusten och i byar. Samarbete mellan ARK 56 och Ronneby kommun finns. Ronneby kommun arbetar med en friluftslivsplan för att tydliggöra kommunens arbete kring friluftsliv.

BKNF:s yttranden.

- 1. (Sammanhängande) bostadsbebyggelse kvarstår inom utpekade områden då de är fortsatt intressanta för bostadsbebyggelse. Ronneby kommun menar att bebyggelse i mindre omfattning bör kunna samexistera med naturvärden om hänsyn tas vid planering och exploatering. Privat markägande inom Bussemåla innebär att planläggning inte kan ske utan fastighetsägarens initiativ.*
- 2. Ro-01 har minskat i sin omfattning med hänsyn till naturvärden och djurlivet i området. Ro-02 kvarstår.*
- 3. Planförslaget tar hänsyn till klimatförändringar och klimatrisker. Arbetet med en klimatanpassningsplan har påbörjats.*
- 4. Avsnitt 5.1.1 grön- och blåstruktur har kompletterats gällande grönstruktur, gröna stråk och spridningsvägar, detta integreras i avsnitt 5.2 om geografiska områden. Ronneby kommun kommer under 2025-2026 arbeta med en klimatanpassningsplan. I avsnitt 3.3 Klimat och i avsnitt 5.1.1 Grönstruktur och blåstruktur samt 5.2 Geografiska områden påtalas vikten av grönstruktur vid klimatanpassning och för att begränsa klimatpåverkan. Ronneby kommun arbetar med en friluftslivsplan som planeras antas under 2025.*
- 5. Översiktsplanen pekar inte ut bevarandeområden för biologisk mångfald, då vi inte har ett kommunövergripande underlag. Översiktsplanen föreslår att befintlig grönstrukturplan kan kompletteras och då ta större hänsyn till biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Översiktsplanen kompletteras med fler grönområden, stråk och spridningslänkar, baserat på dels grön infrastruktur och genomförda inventeringar och utredningar.*
- 6. Översiktsplanen pekar inte ut bevarandeområden för biologisk mångfald, då vi inte har ett kommunövergripande underlag. Däremot är denna del av Ronnebys kust utpekad som ekologiskt känsligt område vilket är områden som har ekologiska funktioner som är särskilt känsliga för störningar och ingrepp.*
- 7. Ronneby kommun har för närvarande inte för avsikt att initiera ett arbete med att införa ett naturreservat. Däremot ser kommunen att det finns värden i området som kan förstärkas genom till exempel en våtmark. Gröna stråk och spridningslänkar har förtydligats med hänsyn till grön infrastruktur och utifrån genomförda utredningar.*
- 8. Ronneby kommuns mål om en ökad befolkning kvarstår. Prognosen för Ronnebys befolkning visar på en minskande befolkning. Nedåtgången är en prognos och kan därmed påverkas. Översiktsplanen är ett verktyg för att motverka en negativ prognos genom att peka ut områden för både verksamheter och bostadsbebyggelse. Detta då det i Ronneby och Blekinge som helhet kommer behövas bostäder för den arbetskraft som krävs inom den expansiva industrin*

Ronneby
KOMMUN

Samrådsredogörelse

Diarienumr.: 2022/645

och inom näringslivet. I övrigt utgår Bostadsförsörjningsstrategin från kommunens tre bostadspolitiska mål, till dessa finns en handlingsplan inkl. Indikatorer och uppföljning av dessa.

9. *Se punkt. 8.*

3.5.8 LRF

LRF är en intresse- och medlemsorganisation med drygt 140 000 medlemmar som företräder de gröna näringarna. LRF har 17 regioner. LRF Sydost är en av dessa och har ca 14 300 medlemmar. Regionens medlemsorganisation är uppbyggd av lokalavdelningar, kommungrupper och en regionstyrelse.

LRFs synpunkter beskrivs ur ett perspektiv där vikten av hållbarhet, möjlighet till utveckling av de gröna näringarna och framtida livsmedelsproduktion, inte minst ur ett beredskapsperspektiv, är grunden. LRF värnar om landsbygdsutveckling och äganderätt.

LRF ser positivt på att kommunen i förslaget till översiktsplan 2045 valt att ta bort områden som skulle innebära exploatering av jordbruksmark enligt översiktsplan 2035. Likaså är det positivt att kommunens ställningstagande gällande nybyggnation är att undvika jordbruksmark. Detta främjar en fortsatt utveckling för de areella näringarna i kommunen.

Marken är en begränsad resurs, därför måste det finnas tydliga strategier om hållbarhet samt avvägningar av olika intressen när jord- och skogsbruksmark tas i anspråk för exploatering. LRF saknar i grundläggande utredningar och bakgrund till varför kommunen föreslå ändrad markanvändning på vissa platser.

Jordbruksmark och exploatering

LRF vill poängtera att jordbruksmark som exploateras inte går att ersätta. Den nationella livsmedelsstrategins övergripande mål säger att Sveriges självförsörjningsgrad ska öka, vilket är mycket viktigt ur beredskapssynpunkt. Inanspråktagande av jordbruksmark och betesmark påverkar möjligheten att producera livsmedel. Jordbruksmarken är skyddad enligt lag.

”Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse. Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.” Miljöbalken 1998:808, 3 kap, 4 §.

LRF saknar ett tydligt ställningstagande i översiktsplanen om att jordbruksmark inte ska tas i anspråk för exploatering.

Ny bostadsbebyggelse i kustnära läge

Vidare pekas flera områden i kustnära lägen ut för bostadsbyggande. Det är viktigt att i bedömningen ta med att det inte enbart är marken för bostäderna som exploateras. Nya bostadsområden kräver utbyggd infrastruktur i form av vägar och VA-ledningar, även detta tar mark i anspråk och påverkar möjligheten att fortsätta bruka marken.

Väg 653 och militärt övningsområde

I förslaget till översiktsplan finns en ny dragning av väg 653 utritad. Det redovisas inga motiv till varför vägen ska gå i just den sträckningen. Om en väg ska läggas ut i översiktsplanen krävs en lokaliseringstudering som översiktligt analyserar alternativa sträckningar. Men någon sådan presenteras inte i översiktsplanen. I detta fall finns en väg österut, väg 650, som mycket väl skulle kunna agera ersättningsväg för den del av väg 653 som hamnat inom det område som i översiktsplanen är utlagt som militärt övningsområde. Att nyttja den befintliga väg 650 skulle vara det mest hållbara ur såväl ekonomiska, ekologiska som sociala aspekter. Körsträckan för de som kommer norrifrån och ska in till Ronneby och Kallinge blir marginellt längre om man nyttjar väg 650 jämfört med dagens

sträckning av väg 653 och i princip ingen skillnad jämfört med den föreslagna utritade nya vägen. Dessutom nås såväl handelsområdet Viggen samt påfart till E22 direkt från väg 653.

Det vore också det bästa alternativet ur markhushållningssynpunkt att använda befintlig infrastruktur. En ny väg som skär rakt genom skogslandskapet får stor påverkan på skogsbruket. När arronderingen förändras påverkas möjligheten att rationellt kunna bruka skogen.

Berörda fastigheter påverkas inte enbart när vägen realiseras utan kommer påverkas så snart översiktsplanen vinner laga kraft. Att en väg ritas rakt genom ett antal fastigheter ger en extremt stor påverkan redan initialt, det vill säga redan nu. Det skapar en oro hos fastighetsägare och det påverkar fastighetsägares möjlighet att utveckla sin fastighet. Redan nu uppstår också en negativ påverkan på fastigheternas marknadsvärde. En köpare är inte beredd på att betala lika mycket för marken när de ser att det kan komma att byggas en väg genom markerna.

Om översiktsplanen vinner laga kraft med vägen utritad i denna sträckning kommer det påverka fastighetsägarnas möjligheter att få bygglov eller genomföra generationsskiftet.

Finns det utredningar eller motsvarande som visar att en ny dragning behövs? Annars blir det bara en skugga som hindrar utveckling av de fastigheter och företagande som den berör. Vad

LRF förstår finns det inte heller någon utredning om övningsområdets utbredning eller något önskemål från försvarsmaktens sida. I området som är utlagt som övningsområde finns bostadshus, jord- och skogsmark samt verksamheter. Vad händer med dessa? Är det möjligt att bo kvar? Är det möjligt att fortsätta bedriva verksamhet inom området? Hur påverkas närområdet runt övningsområdet, kommer det medföra restriktioner i det området?

LRF saknar underlag och konsekvensanalys kring de målkonflikter som uppstår.

Utredningar och underlag

Generellt saknar LRF underlag för de ställningstaganden avseende ändrad markanvändning som föreslås. Det blir därför svårt att komma med ett konkret yttrande då vi inte vet bakgrunden.

Dialog och samråd

LRF vill framföra att underlaget är svårt att ta till sig. Invånarna hänvisas till storymap för att ta del av förslaget till översiktsplan. En storymap är på sätt och vis pedagogisk men det är svårt att få en struktur och helhet samt att det saknas delar vilket gör det omöjligt att ta till sig helheten. Det som till exempel saknas är ett kartlager som visar fastighetsgränserna, ett sådant lager hade gjort det mer förståeligt för den enskilde markägaren att sätta sig in i hur ens egen mark påverkas av planförslaget. Det är också önskvärt att kommunen motiverar sina ställningstaganden om ändrad markanvändning direkt i kartmaterialet samt att det tydligt framgår av texten i storymap.

LRF har under samrådstiden även haft ett fysiskt möte med företrädare för kommunen. Det är positivt att kommunen tar sig tid att lyssna in olika synpunkter. Upplevelsen av mötet var dock att kommunens företrädare inte var insatta i planförslaget och därför inte kunde svara på frågor. Kanske hänger detta samman med avsaknaden av underlag och utredningar som ligger till grund för översiktsplanen?

I framtida processer förväntar sig LRF att det förs en god dialog med markägare och att deras synpunkter lyssnas in. Markägarna har stor kunskap om sina fastigheter. De är företagare som har sin mark som arbetsplats där såväl tid som pengar investeras. De areella näringarna är en viktig del i Sveriges livsmedelsförsörjning och klimatomställning. En nära dialog med markägarna skapar såväl

större acceptans som en möjlighet för dessa företagare att kunna fortsätta bedriva sina verksamheter. Äganderätten är grundlagsskyddad och ska i alla förslag och beslut värnas och beaktas.

Kommentar

I översiktsplanen görs inget ställningstagande om att jordbruksmark inte får tas i anspråk, i avsnitt 3.7 jordbruksmark framgår inriktningar för utpekande av ny markanvändning. Med stöd i genomförd klassning och metodik för värdering av brukningsvärd jordbruksmark och med ett resonemang om väsentligt samhällsintresse, har jordbruksmark i vissa fall pekats ut för ändrad markanvändning.

I granskningsförslaget förtydligas att föreslagen Ny vägförbindelse Karlsnäs-Ettebro illustrerar behovet av en ny koppling mellan Väg 653 och Rv 27 och inte är exakt. Dragningen justeras med hänsyn till Natura 2000 och Karlsnäsgården. Anledningen till utpekandet av en ny vägkoppling är att nuvarande väg 653 är belägen alldeles intill flygflottiljens inhängande område och på sikt kan detta vara besvärande för pågående verksamhet inom Försvarmakten. Översiktsplanen förtydligas med information angående ny vägkoppling då denna behöver utredas mer och att utnyttjande av befintlig infrastruktur i området alternativt befintlig väg 650 behöver utredas.

Övningsområdet Vassatorpet är till stora delar utpekade inom Fortifikationsverkets fastighet som sträcker sig på båda sidor om Väg 653. Området är i samrådsförslaget schematiskt utritat, dvs. Att det inte följer fastighetsgränsen exakt. Granskningsförslaget justeras och Fortifikationsverkets fastighetsgräns följs.

Utpekade områden för ändrad markanvändning tar hänsyn till olika intressen som bland annat framgår i avsnitt 3 riksintressen, värden och hänsyn. I vissa fall har avvägningar gjorts då intresset av ett strategiskt läge för utveckling och andra förutsättningar gjort att området pekats ut och bör utredas vidare för eventuell exploatering.

Från och med den 31 december 2026 ska nya översiktsplaner vara digitala varför Ronneby kommun redan nu tillämpar sig av digital översiktsplan. Ronneby kommun kan förstå kritiken om att inte kunna se fastighetsgränser, samtidigt omfattar översiktsplanen hela kommunen och är ett översiktligt dokument där detaljeringsgraden inte avses vara så hög.

Mötet ägde rum när de som framför allt arbetat med översiktsplanen var på semester. Samrådet syftar till att bjuda in bland annat fastighetsägare till dialog.

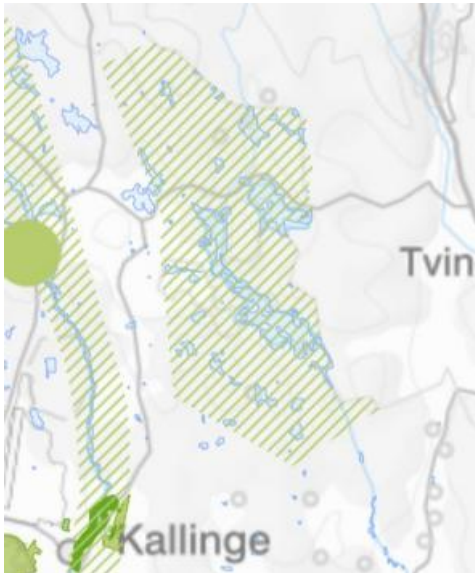
3.5.9 Johannishus Fideikommiss AB

Johannishus Fideikommiss AB, ägare Johannishus 1:2, Vambåsa 1:4 m.fl. fastigheter tackar för möjligheten att lämna synpunkter på förslag till översiktsplan för Ronneby 2045. Översiktsplanen är tydligt presenterad i det digitala samrådsmaterialet, vi har i våra synpunkter utgått från kartmaterialet och sedan därifrån gått vidare in i den skrivna texten. Vårt intresse ligger främst i kommunens östra delar där våra fastigheter i stor omfattning berörs av planläggningen.

Utvecklingsinriktning - Grön- och blåstruktur – Natur och friluftsliv

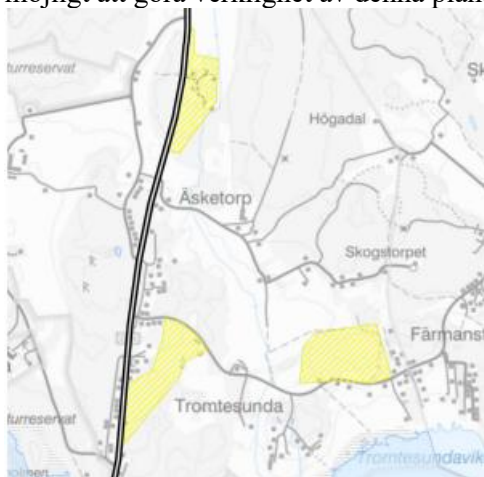
I kartmaterialet har ett stort område på våra fastigheter (Stensjömåla ned till Mölleryd) pekats ut som sammanhängande område för natur och friluftsliv. Det är ytterst oklart vad syftet med detta är och

vilken påverkan det kan tänkas få för vår verksamhet. Större delen av området är aktivt brukad mark, med vissa formellt skyddade områden och vi ställer oss frågande till vad kommunen vill åstadkomma.

Sammanhängande bostadsbebyggelse

Vi noterar att tre områden i Esketorp / Tromtesunda där framförallt de två södra berör våra fastigheter pekats ut för sammanhängande bostadsbebyggelse. Området är i VA planen utpekade som att under överskådlig framtid ha enskild VA försörjning. Planeringen här måste konvergera om det skall vara möjligt att göra verklighet av denna plan.

Infrastruktur och kommunikationer

Det kan knappast ses som ett utslag av god markhushållning att reservera plats för två parallella järnvägssystem i Blekinge. Likaledes så kan det i dagens samhällsekonomi inte ses som realistiskt att medel för att realisera detta nya järnvägssystem genom Blekinge kommer kunna göras tillgängliga. Det hundratal hektar som pekats ut på Johannishus 1:2 sätter därmed oproportionerliga begränsningar för hur vi kan utveckla vår fastighet. Vi tittar redan idag på alternativ markanvändning i delar av det utpekade markreservatet som direkt hamnar i konflikt med översiktsplanen. Vi kan inte acceptera

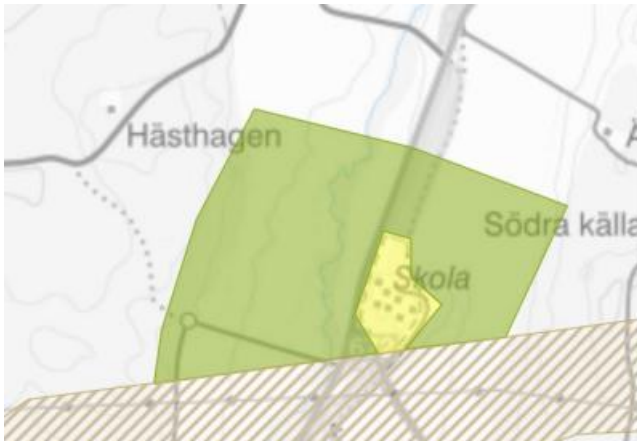

denna utformning av markreservat för en eventuell omdragning av järnvägsnät. Vi är vidare besvikna att kommunen lägger fram ett sådant här omvälvande förslag på användning av privat mark utan att överhuvudtaget konsultera markägaren. Även om översiktsplanen inte är bindande utan bara rådgivande så påverkar den möjligheten för oss att själva förfoga över vår egendom.

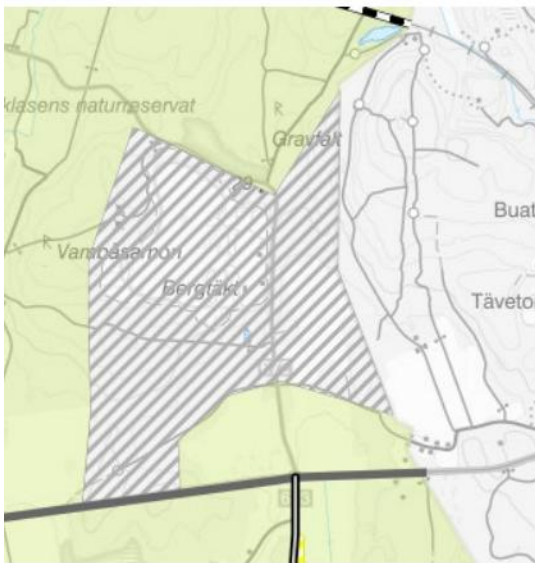
Naturområde

Ett område norr om Johannishus kring Johannishus skola pekas ut som "naturområde". Det här området är i stort sett bara åkermark. Vi kan inte förstå syftet med det.

Näringsliv, handel och service

Ett större markområde pekas ut på Vambåsa 1:48/1:4 för verksamhetsområde med potential för samordningsvinster med Karlskrona kommun som pekat ut ytterligare område på andra sidan kommungränsen. För kännedom: större delen av detta område utgörs idag av bergtäkt som brukas av Skanska. Brukningstiden för bergtäkten beräknas vara längre än översiktsplanens. Återställningsplanen när täkten avslutas består av en grundvattensjö. Täkten kommer att gå djupt under 0-nivå innan den är färdigbruten. Hur det i en framtid går att utveckla detta område för annan verksamhet är ytterst oklart.

Kommentar

Området kring Listersjöarna pekas ut då det bedöms vara ett större sammanhängande naturområde som är värt att lyfta fram (jämför kustzonen och Ronnebyån och Bräkneån). Området var även utpekat i översiktsplan Ronneby 2035. Pågående skogsbruk påverkas inte.

Notera att granskningshandlingen görs i ÖP-modell 3.0 (Boverkets föreskrifter för översiktsplan) jämfört med 2.1 i samrådet. Det innebär att rubriksättningen skiljer sig åt i kartan för grönstruktur och friluftsliv.

Ronneby kommun noterar informationen om enskilt VA och uppdaterar informationen i kartan med tillhörande pop-up.

I Länstransportplanen för Blekinge 2022-2033 framgår den nationella planen för att korta ner restiden mellan Karlskrona och Malmö vilken bland annat talar om en rätare linjedragning genom Blekinge. Region Blekinge har i sitt Trafikförsörjningsprogram 2024-2031 pekat ut Blekinge kustbana som en förutsättning för Blekinges tillväxt och menar att det i Blekinge behövs två parallella tågspår: ett för lokaltrafik och ett för regional med snabbare trafikering. Det skulle också förbättra möjligheten till fler godstransporter på järnväg genom Blekinge. Ronneby kommun har därför pekat ut ett markområde norr om Johannishus som möjlig lokalisering för ny järnväg. Möjlig lokalisering av järnväg och utformning av stationsområde behöver utredas vidare. Ytan kvarstår i granskningen, men ej som markreservat.

Området som pekats ut som naturområde korrigeras till landsbygd i granskningsförslaget.

Ronneby kommun noterar informationen om Vambåsamon och har varit i kontakt med Skanska efter samrådet. Området för Vambåsamon korrigeras inte, däremot förtydligas informationen som berör verksamhetsområdet, 5.2.8 samt tillhörande pop up. Kommunen har inte rådighet över marken vid Vambåsamon. Planläggning och exploatering kommer inte ske utan initiativ från markägaren genom markförsäljning eller genom ansökan om planbesked.

3.5.10 Krafringen

Krafringen kommer att följa utvecklingen och anpassa våra delar av elnätet efter det. I övrigt har vi inte några synpunkter.

Kommentar

Ronneby kommun noterar yttrandet.

Medborgare

Ronneby kommun tackar för ditt engagemang och deltagande under samrådet. Samtliga inkomna synpunkter från medborgare redovisas i sin helhet nedan. Efter varje enskilt yttrande redovisas kommunens kommentar på yttrandet. Med hänsyn till GDPR har samtliga namn på privatpersoner och fastigheter anonymiserats genom medborgare 1, 2, 3 etc. För att enklare ta del av just ditt yttrande och kommunens bemötande kan du kontakta kommunstyrelsen@ronneby.se

Medborgare 1

Skärsjön. Självklart vill jag höja min röst för det jag brinner för, nämligen bevarandet av våra grönområden i Ronneby kommun. När jag fått frågan vad som gör Ronneby attraktivt, så har jag alltid svarat närheten till naturen, eftersom naturen är Ronnebys i särklass mest framstående kraft. I texten skriver ni att ni efter förmåga ska forma friluftsområden som exploateras. Texten borde utformas som skall-krav, inte bör-krav. Ett bör-krav kan alltid kringgås och gör det om det finns skilda intressen.

Ha i åtanke att vi måste planera för hälsa och välbefinnande. Det skall finnas motionsområden för både pensionären som önskar gå på asfalterad eller grusad gångväg, tillgång till badmöjligheter för rullstolsburna och upptrampade naturstigar för de våghalsade stigcyklisterna. I de förslag som nu finns försvinner stora områden för naturälskaren. Exploatera, men använd områden som inte inbjuder till orientering, cykel, terränglöpning etc. Långt ifrån alla vill eller har råd att bygga ett nytt hus vid ex Skärsjön och långt ifrån alla vill heller inte sitta stilla på en veranda. Bygg gärna tomter, men låt naturliga stråk bevaras just naturliga. Låt oss fortsatt ha tillgång till hela stråket runt Skärsjön, utan grusade gångar eller asfalt.

Viggen. Så till bebyggelse vid områden som Viggen. Så mycket trevligare det hade varit om det funnits något slags sammanhang byggnaderna emellan. En struktur, en röd tråd och fokus på att samla verksamheter? I nuläget är allt utsläppt som på måfå, till synes utan eftertanke.

Bostäder. Satsa på markbostäder, inte bara för seniorer, utan också för mindre barnfamiljer eller ensamboende. Marknaden bör finnas, och små tomter står lediga på olika håll.

Nytt torg. Torget brukar vara dragningskraften på de flesta orter.....Så även i Ronneby, men tyvärr av fel anledning. Riv upp hela torget, skapa grönytor, alleer, markfasta kombinationer av bord och stolar, ge uppdrag till lokala konstnärer att utforma "grisar" som barn kan klättra på och som samtidigt utgör hinder för bilar. Låt torget bli ett blickfång och en vändplats för turisterna som vandrar från Brunnsparken.

Kilen. Bra att det äntligen blev av, men var inte rädda att satsa på arkitekturen, färgerna och materialen. Min reflektion är att Ronneby aldrig riktigt vågar. Snälla stick ut! Satsa på färg och form som lockar till nyfikenhet.

Brunnsparken. Glöm inte bort Brunnsparken. Jag besöker ofta parken och skogen, men det görs dessvärre inga förändringar från år till år. Tillkomsten av utegymet ja, men för botanikern, nej. Använd det vi har och glöm inte förnyelse.

Industri. Planera inte för industrier inne i orten!

Kommentar

Kommunen är medveten om att stora naturområden är utpekade för bostadsbebyggelse i Skärsjöområdet. Vid fortsatt planering och inför exploatering av området kommer utredningar gällande områdets naturvärden att göras. Utredningarna tillsammans med övriga planeringsförutsättningar kommer visa var det är lämpligt och möjligt med bostadsbebyggelse.

Översiktsplanen är vägledande för kommunens framtida utveckling, men inte bindande och kan därför inte innehålla så kallade skall-krav.

För Skärsjön gäller strandskydd vilket innebär att en zon om 100 meter runt om Skärsjön inte får exploateras vilket säkrar allmänhetens tillgång till sjön och stigar.

Översiktsplanen som planeringsverktyg har inte möjlighet att styra områdets struktur och utformning utan det sker i efterföljande processer.

Översiktsplanen som planeringsverktyg har inte möjlighet att styra vilken typ av bostäder som byggs, däremot arbetar Ronneby kommun utefter Strategi för bostadsförsörjning (2024) vilket är ett strategiskt och vägledande dokument vad gäller bostadsbyggandet och den framtida utvecklingen av bostadsbeståndet i Ronneby kommun.

Översiktsplanen som planeringsverktyg har inte möjlighet att styra eller påverka torgets, bostadsområdets eller Brunnsparkens utformning. Ambitionen angående utvecklingen av våra offentliga rum, bostadsmiljöer och grönområden framgår i översiktsplanens delar 5.2.1, 5.1.2, 5.1.6 och 5.1.7.

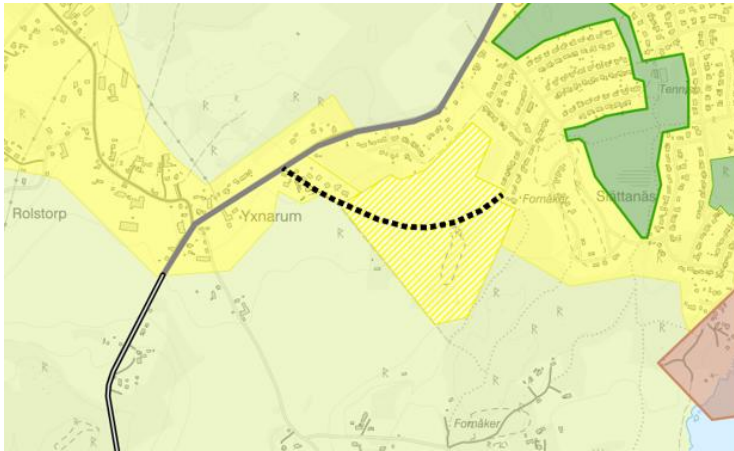
I översiktsplanen Ronneby 2045 lokaliserar ny verksamhet framför allt till utkanten av centralorten respektive serviceorterna.

Medborgare 2

Under Mark- och vattenanvändning, 4.4.5 Johannishus och Listerby, sammanhängande bostadsbebyggelse, beskrivs ett möjligt nytt område för sammanhängande bebyggelse i östra Yxnarum. I beskrivningen och på kartan är det en möjlig ny väganslutning beskriven och utritad.

”Nya bostäder och en möjlig väganslutning till Listerbyvägen kan bidra till en sammanhängande ortstruktur.” (Vägen heter Yxnarumsvägen och inte Listerbyvägen)

”En ny vägkoppling föreslås mellan Yxnarumsvägen och Mastvägen genom föreslaget område i Östra Yxnarum.”

Vi önskar att denna väganslutning/väggkoppling utgår alternativt dras om eftersom den är föreslagen på vår lilla privata grusväg som ej är lämpad för detta.

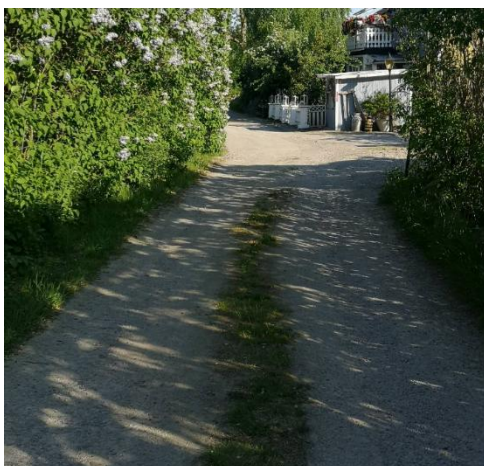
Lokalgator planeras vanligtvis med en bredd på 7 meter och absolut minimibredd är 5,5 meter.

Föreslagen sträckning har i sitt smalaste läge 3,7 meter mellan fastigheterna och vägbredden är därmed ännu smalare. Vägen kantas även av biotopskyddade stenvägar.

Eftersom det inte går att förlägga en väganslutning från Yxnarumsvägen till Mastvägen här så önskar vi att beskrivningen och streckad dragning i kartan utgår.

Möjliga dragningar skulle istället kunna vara till Bogsprötsvägen alternativt genom området för den nya detaljplanen 440, Yxnarum 21:1, Norra.

Bifogat finns bilder på vår väg där ni föreslår en väganslutning som visar att detta inte är en möjlig lösning.

En av de bifogade bilderna.

Kommentar

Namnet på vägen korrigeras till Yxnarumsvägen.

Föreslagen väganslutning/väggkoppling justeras i plankartan för att inte illustrera olämplig anslutning genom privat mindre grusväg med begränsad framkomlighet. Planbeskrivningen kompletteras med information om anslutningsvägar. Väganslutningen är tematiskt utritad, utredning om lämplig trafiklösning görs i samband med fortsatt planarbete.

Medborgare 3

Det planerade området Johannishus-Listerby som är tänkt som ett framtida sammanhängande bostadsbebyggelse med fokus på östra Yxnarum har en väldigt stor brist – väganslutningen ut till Yxnarumsvägen.

Den sträckan ni tänkt som en koppling mellan Yxnarumsvägen och Mastvägen är inte möjlig att genomföra.

Den lilla vägbit som är markerad som en streckad linje på kartan är en privat smal grusväg. Den är så smal att två bilar inte kan mötas på någon del av vägen. Och stora delar av sträckan är kantad av biotopsskyddade stenmurar. Dessutom ligger husen nära vägen på båda sidor. På den smalaste delen är det endast 3.7 meter mellan fastigheterna.

Den lilla grusvägen ni har pekat ut klarar inte av att breddas. Då kommer trafiken att köra inne i våra trädgårdar. För min Fastighet Yxnarum 19:11 får jag bilarna direkt i anslutning till min ytterdörr.

Att kommunen vill planera för ett nytt bostadsområde har jag inga synpunkter på. Men vägsträckningen som förbinder detta område med Yxnarumsvägen och övrig bebyggelse måste dras någon annan stans.

Ett lämpligare alternativ är att förbinda området med väg till befintlig bebyggelse längs Bogsprötsvägen där det redan finns väg och vändplaner.

Kommentar

Föreslagen väganslutning/väggkoppling justeras i plankartan för att inte illustrera olämplig anslutning genom privat mindre grusväg med begränsad framkomlighet. Planbeskrivningen kompletteras med information om anslutningsvägar. Väganslutningen är tematiskt utritad, utredning om lämplig trafiklösning görs i samband med fortsatt planarbete.

Medborgare 4

Vi har tagit del av förslaget till ny översiktsplan för Ronneby kommun och vill som ägare av påverkade fastigheter, XX samt XX med flera lämna följande yttrande. Att Ronneby kommun värnar om Backaryd ser vi som generellt positivt. Men, i förslaget är mycket stora områden i södra delarna av Backaryd utpekade som tänkbara verksamhetsområden.

Beräkningsunderlag för vilken areal som kan vara ett rimligt behov för kommande utveckling av verksamhetsmark saknas varför det är omöjligt för oss som fastighetsägare att göra en rimlighetsbedömning av förslaget. Vi noterar dock att Ronneby kommun i sin informationsfilm själva påpekar att det är stora områden som påverkas. Översiktsplanen har en tidshorisont fram till 2045 och utifrån vår bedömning är förslaget orimligt stort och med stor negativ påverkan på våra fastigheter. Skogsbruket på berörda fastigheter präglas av långsiktighet och aktiv utveckling av moderna metoder som möjliggör ett miljövänligt skogsbruk som värnar såväl flora som fauna.

Vårt innehav har redan påverkats negativt av ombyggnationen av väg 27 genom stora markintrång och det är därför av största vikt för oss att kunna fortsätta bruka den skog som finns i familjen. Som fastighetsägare motsätter vi oss förslaget till ny översiktsplan i de delar som berör våra fastigheter mycket starkt. Vi yrkar att samtliga förslag som berör våra fastigheter tas bort från kommande förslag.

Kommentar

Behovet av mark för verksamheter är stort och det har gjorts en intern utredning inklusive en marknadsanalys av vad som efterfrågas. Fokus har varit ytor i varierad storlek utmed de stora kommunikationslederna E22 och Rv27. Vidare utredningar inom respektive område krävs för att bedöma områdets lämplighet.

Planområdet kvarstår i översiktsplanen. Kommunen kan inte planera eller exploatera privatägd mark utan initiativ tas från markägare genom försäljning eller ansökan om planbesked.

Medborgare 5

Här kommer några förslag på hur Ronneby skulle kunna utvecklas till en ännu mer attraktiv kommun.
- Ett levande centrum

Känslan i centrum skulle behöva vara mysigt, pittoreskt, ombonat, levande och jag tror att staden behöver "förtätas" runt torget, Karlskronagatan och Kungsgatan. Verksamheter av olika slag bör placeras där så att människor naturligt får en anledning att röra sig i centrum. Om människor rör sig i en stad ökar även trygghetskänslan. Butiker, läkare, tandläkare, apotek, livsmedelsbutiker, Systembolaget, bageri, kaféer, restauranger, hotell, företagskontor, kommunala serviceverksamheter, kulturinstitutioner, föreningar, pensionärsföreningar, studieförbund etc kunde erbjudas lokaler centralt med mycket billig hyra för sina verksamheter. För att verksamheterna ska kunna överleva behöver kanske kommunen subventionera hyrorna men samtidigt kräva att fasader och skyltfönster är inbjudande och att ytan framför butikerna är snygga och välskötta. Inget skräp, ogräs, lastpallar, tomma varulådor, flagnande färg etc. Snygga, enhetliga, kanske gammaldags skyltar. Butiker som lockar turister behövs, tex konsthantverksbutiker, personliga inrednings- och klädbutiker, vintage, second hand, antik-affärer etc.

Torghandel skapar liv och handlarna kunde erbjudas mycket billiga platser för sina stånd eller tom gratis. (Jag vet inte vad det kostar idag eller om det är gratis) Man kunde ha loppmarknad även på torget, tex varje lör-förmiddag med gratis stånd som kommunen ordnar. (Tror inte att man skulle konkurrera ut Brunnsloppisen, den är så etablerad.)

Torget kunde bli mer mysigt, ombonat, förtätat och park-lik genom tex gräsmatta, träd, buskar, planteringar, permanent lekplats på torget, uteserveringar med kaféer och restauranger på själva torget. Det kunde ordnas ännu fler aktiviteter och kultur-event på torget. Kommunen kunde samarbeta med föreningar och man kunde ha olika "dagar/helger/veckor" där de visar upp sina verksamheter och skapar event. Tex fotbollens dag med boll-lek, Kulturskolans dag med konserter och prova-på-verksamhet, Svenska kyrkans dag, orienteringsdag med stationer i centrum, "Hitta ut" fast i centrum, tipsrunda i stan. Ungdomar kunde få sommarjobb av kommunen för att tex vara gatumusiker, turistguider, ordna lekar med barn på torgets lekplats mm.

Gamla gallerians fasad mot Kungsgatan är bedrövligt ful. Den skulle kunna byggas om och ersättas med skyltfönster (med butiker eller verksamheter innanför)

Centrum-döden har drabbat många små och medelstora städer. Men det finns goda exempel på städer i Ronnebys storlek (befolkningsmängd) som har lyckats bevara ett mer levande centrum. Tex Ystad, Ängelholm, Sölvesborg, Karlshamn. Kanske kan man höra hur de har tänkt och gjort.

Gratis parkering i centrum är mkt bra.

- Karön och Ekenäs

Detta är en fantastisk plats och skulle kunna utvecklas till ett riktigt fint turistmål med hjälp av intensiv marknadsföring. Många utanför Ronneby känner inte till att ön finns. (Däremot känner man

till tex Tjärö.) Badbryggan på Karön skulle behöva rustas upp och kanske ett kallbadhus med bastu kunde byggas på Ekenäs och/eller Karön. Det skulle finnas fler och bättre gästbryggor för småbåtar för dag-gäster både vid Ekenäs och Karön. Restaurangerna (både Schweizeriet och Villa Vassen) behöver kanske ekonomiskt stöd för att kunna överleva? Det kunde byggas ett vandrarhem på Karön eller Ekenäs. Det skulle kunna anordnas kollo, läger, osv för barn och ungdomar på Karön (med boende på vandrarhemmet). Det skulle kunna finnas aktiviteter som seglarskola, SUP-skola, kajak-skola samt uthyrning av båtar, kajaker, SUP.

- Ronneby hamn

Detta skulle kunna bli ett mycket fint område om de fula industribyggnaderna och lagerlokalerna revs. Det skulle kunna bli promenadstråk längs kajerna med lägenhetshus och på bottenplan restauranger/caféer precis vid havet. Lomma och Västra hamnen i Malmö kan vara förebilder (fast i mindre skala för Ronnebys del såklart).

- Ronnebyån

skulle kunna utvecklas genom att man tex bygger gästbryggor i ån för småbåtar vid Brunnsparken, Brunnshotellet eller golfklubben så att man kan ta sin egen båt för ett besök. Ån skulle också behöva städas upp genom att man river trasiga, raserade bryggor och rensar upp skräp och gamla övergivna båtar.

Man behöver även såga ner döda träd som både är fula och utgör en risk med nedfallande grenar. Fundamentet för den gamla svängbron ute vid inloppet bör tas bort. Bron vid inloppet skulle behöva höjas så att tex Astrid-båten kan köra ut även vid högt vattenstånd (vilket skulle gynna Karön och Ekenäs).- Även andra båtar skulle lättare kunna ta sig in i ån och besöka centrum eller Brunnen (om det byggs gäst-båtplatser i ån där).

- Viktiga värden Barnen är framtiden!

Att ha bra förskolor, skolor, Kulturskola, fritidsgårdar, bibliotek, idrottsföreningar, simskola, sommarlovsaktiviteter, lägerverksamhet mm är mycket viktigt (kanske avgörande) för att barnfamiljer ska vilja flytta till en ort. Att ekonomiskt skära i dessa verksamheter är att såga av grenen man sitter på. Man behöver tvärtom satsa extra mycket på dessa verksamheter så att det blir attraktivt att bosätta sig i Ronneby.

Att ha ett brett och rikt kulturliv är också väldigt viktigt för en kommuns attraktionskraft. Stötta ekonomiskt och samarbeta med konsert-, teater-, konst-föreningar, Svenska kyrkan m fl och erbjud bra, billiga lokaler så att de kan erbjuda högkvalitativa kulturevenemang. Ordna musikfestivaler, konstutställningar, hantverksutställningar/mässor, teater-dagar osv.

Kollektivtrafiken med stadsbussar behöver utökas med fler bussar, avgångar och linjer och inkludera alla bostadsområden och även öka tillgängligheten till den vackra naturen som tex Karlsnäsgården, Ronnebyslingorna, vackra badsjöar i skogslandskapen, mm mm. 3

- Marknadsföring

En kraftfull marknadsföring för allt positivt med Ronneby behövs. Både för att locka turister men också för att öka inflyttningen. Jag tror att många känner till Ronneby Brunn, men inte så mycket mer. Det finns så väldigt mycket positivt med Ronneby - inte minst närheten till naturen, skogen och skärgården. Huspriserna är galet låga. Det borde vara ett starkt argument att flytta hit. Man får mycket hus och trädgård för pengarna jämfört med tex Skåne.

- Bjud in företagare och föreningar till samtal

Kommunen måste aktivt samtala och samarbeta med företagare och föreningar för att utveckla kommunen framåt. Vilket stöd behöver företagarna och föreningarna och vad kan kommunen erbjuda i form av ekonomiskt och praktiskt stöd? Självklart förstår jag att det jag skrivit om ovan är kostsamt. Och mycket fint och positivt arbete görs redan inom flera av de områden jag nämner. Men man kanske måste satsa mycket och hoppas att det betalar sig genom ökad inflyttning och ökad turism.

Glömde att skriva att man vid torget (kanske Turistbyrån kunde sköta detta) skulle kunna ha cykeluthyrning (eller kanske tom låna gratis) Vi ån vid torget skulle man kunna ha trampbåtar till uthyrning eller utlån.

Kommentar

Utvecklingsförslaget i översiktsplanen möjliggör för centrumutveckling och mångfunktionell bebyggelse. Översiktsplanen har inte möjlighet att styra utformning och innehåll i detalj, utan detta sker i efterföljande processer.

Översiktsplanen har inte möjlighet att styra utvecklingen och utformningen av Karön och Ekenäs, utveckling av hamnområdet vid Ekenäs möjliggörs med hänsyn till havsnivåhöjningar, medan Karön lyfts fram som ett område för rekreation och friluftsliv.

Området Ronneby hamn - Fornanäs är utpekade för verksamheter och inom angiven tidsrymd till och med år 2045 bedöms den befintliga verksamheten fortsatt bedrivas.

Vad gäller Ronnebyån har inte översiktsplanen möjlighet att styra utformning och innehåll i detalj. I översiktsplanen förtydligas kommunens ambition om att tillgängliggöra åstråket. Översiktsplanen föreslår ingen förändring av infrastrukturen över Ronnebyån.

Översiktsplanen har inte möjlighet att styra förvaltning och aktiviteter utan hänvisar till efterföljande processer. Översiktsplanen påtalar vikten att erbjuda en innehållsrik och aktiv fritid med ett utbud som motsvarar efterfrågan hos kommunens invånare och möjliggör för detta inom befintliga och nya utpekade områden för bebyggelse.

Översiktsplanen innehåller tydliga inriktningar för kollektivtrafiken och hänvisar till efterföljande processer.

Ronneby kommun arbetar med marknadsföring på olika sätt, frågan hanteras inte inom ramen för översiktsplanen, utan ingår i andra projekt.

Ronneby kommun samarbetar med företagare och föreningar i olika konstellationer, frågan hanteras inte inom ramen för översiktsplanen, utan ingår i andra projekt.

Genom Blekingetrafiken är det möjligt att låna/hyra cykel, frågan hanteras inte inom ramen för översiktsplanen. Ronneby kommun för kontinuerlig dialog med Blekingetrafiken.

Aktiviteter i ån hanteras inte i översiktsplanen, utan ingår i andra projekt kring bland annat centrumutveckling.

Medborgare 6

Först ställer jag mig frågan om hur kommunen/planavdelningen offentliggjort de utlysta dialogmötena med syfte att informera allmänheten och själva inhämta synpunkter från allmänheten.

Själv besökte jag ett "mingelmöte" stående utanför Coop i Kallinge där planenheten placerat två tjänstepersoner och en kommunflagga. Orsaken till detta mingelmöte var hastigt påkommet och utlyst på kommunens hemsida (vilken för övrigt är under all kritik) beroende på att det ändrats från kvällstid till eftermiddagstid beroende på att Ronnebys kommunfullmäktige ändrat sitt sammanträde till denna dag eftersom regionfullmäktige hade sitt möte dagen efter då Ronnebys KF skulle sammanträta.

Mingel! Jag framförde ett par synpunkter som jag snappat upp och ville att de skulle notera, men nej, jag fick ett papper med mejladress där jag kunde skicka in mina synpunkter.

Jag ställer mig frågan- många äldre som kanske inte ens använder dator hur skall de veta om dialogmötena och hur skall de få sina synpunkter hörda?

Jag frågade de båda planarkitekterna om man nu kommer att utannonsera ett nytt möte så innevånarna kan komma till tals. Fick nekande svar, ty det har bara kommit tre, fyra stycken till de tidigare fem mötena. Ingen självrannsakan till orsaken. Den tid jag stod där fanns ingen annan från allmänheten, endast två styck politiker som kom efter en stund.

Synpunkter på samrådshandlingarna.

Hämtat ur textmaterialet:

Naturreservatens syfte är att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Naturreservatens värden ska bestå och kunna upplevas av kommande generationer. Flera av kommunens naturreservat sammanfaller med Natura 2000-områden.

Undertecknad anser att de föreskrifter som numer skrivs in i förbuden för respektive naturreservat förändrar den värdefulla kulturmiljön till otillgängligt område.

Det stora våtmarkskomplexet Storemosse nämns bland de naturreservat som finns inom kommunen. Här bör kommunen se till att detta blir tillgängligt för allmänheten (skattebetalarna). För att komma till Storemossereservatet måste man passera Johannishus AB:s marker och de förhindrar allmänheten tillträde genom en vägbom vid Pentseryd och två vägbommar vid Övre Arvidstorp.

Hämtat ur textmaterialet:

Ett varmare klimat leder till förändringar i vegetationsperiodens längd, avdunstning och nederbördsmonster vilket påverkar tillgången på vatten.

Här borde man skriva in hur viktigt det är med att bibehålla de dammar och vattensamlingar som finns i våra vattendrag. Författarna till översiktsplanen bör ägna lite tid åt att studera Cecilia Näslunds material varav framgår hur bibehållna vattensamlingar påverkar både växt- och djurliv i och vid sidan om vattnet.

<https://www.boverket.se/globalassets/publikationer/dokument/2018/fysisk-planering-for-en-trygg-dricksvattenforsorjning.pdf>

Hämtat ur textmaterialet Natura 2 000.

Bräkneån Vattenkraft samt vattenreglering eller vattenöverledning för kraftändamål får inte utföras i redovisat vattenområde med tillhörande käll- och biflöden.

Det är felciterat. Det skall stå: **Någon utökning av** vattenkraft samt vattenreglering eller vattenöverledning för kraftändamål får inte utföras i redovisat vattenområde med tillhörande käll- och biflöden.

Hämtat ur textmaterialet:

I Ronneby kommun odlas mest slätter- och betesvall.

Detta bör kompletteras att fodermajsoodlingen har ökat i stor omfattning beroende på att ett mindre antal stora djurhållande bönder fångat upp ledig arrendemark och långa transportsträckor blivit följden, där majsen är en praktisk gröda ur odlings och transportsynpunkt.

Hämtat ur textmaterialet:

Jordbruksmarken är av nationell betydelse. Det innebär att det enbart är bebyggelse och exploatering av väsentligt samhällsintresse som inte kan tillgodoses på annan plats som kan lokaliseras på brukningsvärd jordbruksmark.

Här borde man skriva in att då byggnation på landsbygden kan visst ianspråktagande av jordbruksmark kunna tas i anspråk för bebyggelse. I kommunen har förekommit att bygglovshandläggare yrkat på avslag för ianspråktagande av jordbruksmark utgörande 180 m² vid bygglovsansökan för mangårdsbyggnad. Man borde istället hänvisa till prejudicerande domar, mål P 1715-21, samt mål nr P 7508-19.

För övrigt bör kommunen ha en positiv syn på nybyggnation på landsbygden för bibehållande av nödvändig service. Söka öppningar i lagstiftningen i stället för att som nu söka bromsklossar för byggande på landsbygden.

Vidare bör det framgå vad som beslutades på Miljö- och byggnadsnämndens sammanträde 2017-10-25 under § 192, nämligen: **Utanför detaljplanlagt område eller sammanhållen bebyggelse (vanligtvis 10 till 20 hus) får man utan bygglov tillbygga bostadsfastighetens yta motsvarande 50 % av husets ursprungliga byggnadsarea, max 50 m² upp till husets nockhöjd samt uppföra komplementbyggnad motsvarande max 50 % av bostadshusets ursprungliga byggnadsarea, max 50 m².**

Utöver att denna upplysning införs i översiktsplanen bör den snarast införas på kommunens hemsida. Ansvaret för detta bör ligga på planenheten och kommunstyrelsen.

Kommunen har obebyggda tomter färdiga för bebyggelse med framdraget el, avlopp, vatten och vägar vilka fallit i glömska. Orsaken till att de förblivit osålda är fel taxesättning per kvadratmeter tomtarea. Detta bör genom fullmäktigebeslut åsättas nytt försäljningspris, ett lyft för landsbygden. Fastigheterna som avses är: Hunnemåla 1:111, 1:112, 1:113, 1:114, 1:118 och 1:119 i Belganet samt N Eringsboda 1:224. Dessutom fastigheterna Kalmare 1:77 och Kalmare 1:90 belägna i Backaryd.

Vid texten om strandskydd:

Här bör man komplettera med att hus som redan finns inom strandskyddat område kan inom 15 meter från huvudbyggnaden men inte närmare strandlinjen än 25 meter, uppföra komplementbyggnad utan strandskyddsdispens.

Det bör framgå i översiktsplanen att Länsstyrelsen kan upphäva strandskyddet i enskilda fall, om det är uppenbart att området saknar betydelse för att tillgodose strandskyddets syften.

Länsstyrelsen kan även upphäva strandskyddet vid små sjöar och vattendrag om området har liten betydelse för att tillgodose strandskyddets syften. Diken smalare än en meter och vatten

eller sjöar mindre än 1 ha. Man måste lämna in ansökan för varje objekt av den enskilde fastighetsägaren.

Vid texten om skogsbruk.

Här har textförfattarna skrivit att kommunen har sina skogar certifierade. **Det bör stå** att kommunen har tidigare drivit ett miljövänligt skogsbruk med certifiering som grund, men detta har kommunen gått ifrån både avseende miljövänligt skogsbruk som certifiering, genom politiskt beslut grundat på dåligt tjänstemanna/konsultansvar.

Kommunen bör upprätta en grön skogsbruksplan och därefter certifiera sin skog för ett långsiktigt och uthålligt skogsbruk med hänsyn till miljö, sociala intressen och produktion.

Vattenskyddsområden står nämnt

Man har skrivit att områdesbestämmelser skall upprättas vid de kommunala vattentäkterna. I stället bör man skriva att moderna områdesbestämmelser för Leråkra vattentäkt skall upprättas. Texten bör fortsätta med: Följande vattentäkter har moderna områdesbestämmelser nämligen Karlsnäs, Bräkne-Hoby, Backaryd, Hallabro, Belganet och Eringsboda. Karlskronas vatten som processas inom Ronneby kommun har även moderna skyddsbestämmelser enligt Miljöbalkens krav.

Stora förändringar och inskränkningar i markområdet väster om Flygflotiljens norra bandel.

Av kartmaterialet framgår att den väg som går nära och parallellt med flottiljens område skall rivras upp och försvinna och ny väg skall byggas mellan Karlsnäs och Möllenäs. Fastighetsägarna i Hasselstad fick meddelande genom brev att deras fastigheter skulle beröras betydande. Då dessa begärde samrådsmöte i stället för det inställda kvällsmötet och eftersom de inte kunnat åka till mingelmötet vid Coop fick de kalla handen av stadsdirektören med att det kommer ändå inga till våra träffar. Skandal! Deras fastigheter och existens står på spel och får detta bemötande. Nu vet de inte hur det påverkar deras djurhållning, lantbruk och skogsbruk. Allt från tillfartsvägar och upplagsplatser till bestämmande över produktionen. Den väg som är markerad att få en sträckning mellan Karlsnäs och Möllenäs, samt utpekat verksamhetsområde, kommer att beröra fastigheter med beteckning Ettebro och Ö Skarup. Dessa fastighetsägare har inte fått några brev och med den utlysning av samrådsmöten som skett är det ovisst om dessa ens känner till att deras fastigheter berörs av så omvälvande saker.

Skall jag sammanfatta samrådsförfarandet så är hela processen under all kritik. Om orsaken bottnar i att planenheten flyttats till kommunstyrelsens ansvarsområde eller andra orsaker vet jag inte. Men kommunstyrelsen kan aldrig fransäga sig ansvarsfrågan i detta ärende.

Kommentar

Samrådstillfällena har annonserats i tidningen samt på kommunens webbsida. Information har även skickats ut till samhällsföreningar, kommunbygderåd med flera. Flytten av dialogtillfället i Kallinge gjordes med kort varsel och ett "mingel" utanför Kallinge valdes för att inte behöva ställa in tillfället. Synpunkter som nämndes under minglet finns i korthet sammanställt i slutet av samrådsredogörelsen. För att inte missa synpunkter har besökare vid samtliga samrådstillfällena uppmanats att lämna synpunkter skriftligt, vilket varit möjligt via e-mail och via brev.

Länsstyrelsen förvaltar alla naturreservat förutom Södra Brunnskogens naturreservat i Ronneby kommun. Kommunen har därmed begränsad möjlighet att påverka föreskrifternas innehåll. Länsstyrelsen förvaltar naturreservatet Storemosse och meddelar på sin hemsida att östra delen av naturreservatet är lättillgängligt från vägen mellan Johannishus och Tulseboda. Reservatets västra delar är svårtillgängliga. Man kan också nå Storemosse till fots, via en mindre grusväg från Arvidstorp i söder.

Nyttan av våtmarker och vattenmagasiner, dammar, översilnings och utjämningsytor nämns i avsnitt 3.7 angående hållbart jordbruk. Informationen förtydligas även i avsnitt 3.2 Naturmiljövården.

Avsnitt 3.1.7 Skyddade vattendrag korrigeras. Bräkneån är ett vattendrag av riksintresse och är skyddad mot ny vattenkraftsutbyggnad enligt 4 kap 6§ miljöbalken.

I en rapport från Hushållningssällskapet Försörjningsbalans kommun Ronneby 2024, s. 5, framgår att majs står för en mindre del av det jordbruksmarken används till.

Gällande bebyggelse på jordbruksmark följer kommunen rådande lagstiftning och bebyggelse på jordbruksmark prövas i det enskilda fallet. Vad gäller beslut fattat i Miljö- och byggnadsnämnden bedöms en lokalt antagen riktlinje inte stå över bestämmelser i Plan- och bygglagen eller Miljöbalken. Ronneby kommun är positiv till bebyggelse i landsbygderna, både inom och utanför serviceorterna då inflyttning till serviceorterna och bygden omkring skapar förutsättningar för att bevara och stärka befintlig service.

Synpunkt om obebyggda kommunala tomter hanteras inte i översiktsplanen, utan har förts vidare till Mark- och exploateringsenheten.

Vad gäller bestämmelser om strandskyddet kompletteras texten med information om lätnader i särskilda fall samt att Länsstyrelsen i det enskilda fallet kan besluta om att upphäva strandskyddet i ett område.

Gällande skogsbruk utgår översiktsplanen från politiskt antagen Skogsstrategi och certifieringssystemen PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification; www.pefc.org) och FSC® (Forest Stewardship Council; www.fsc.org) som ger förutsättningar för skogsskötseln i Ronneby kommun.

Ur Hållbarhetsstrategi för Ronneby kommun 2022-2025 framgår det att kommunen ska ha en hållbar förvaltning av vatten och säkerställa god vattenstatus och vattenförsörjning. Detta ska uppnås genom bland annat att samliga allmänna vattentäkter har vattenskyddsområden med uppdaterade skyddsföreskrifter. Vid prioritering av uppdatering av skyddsföreskrifter är den generella strategin att prioritera vattenskyddsområden med äldre skyddsföreskrifter. Ronneby kommun har sedan 2024-11-28 § 290 en ny antagen VA-plan.

Av plankartan eller planbeskrivningen framgår det inte att nuvarande vägsträcka ska rivas och försvinna, däremot presenteras en alternativ vägsträckning för väg 653. Vägsträckningen är ett önskemål från F17 för att möjliggöra för ytterligare handlingsfrihet och säkerhet inom Ronneby garnison. Den streckade linjen visar inte exakt var en eventuell ny väg ska förläggas utan avser att visa att en ny vägdragning kan komma att bli aktuellt med hänsyn till pågående och framtida verksamhet inom F17. I översiktsplanen förtydligas att det inte är en exakt dragning som visas i plankartan. Översiktsplanen förtydligas med information angående ny koppling då denna behöver

utredas mer och att utnyttjande av befintlig infrastruktur i området alternativt befintlig väg 650 behöver utredas. Om vägsträckningen utreds ytterligare kommer berörda fastighetsägare involveras.

Flertalet fastighetsägare, berörda av det utpekade verksamhetsområdet Ettebro, har fått information via brev. Det har erbjudits flera samrådstillfällen vilka annonserats i tidning och digitalt. Det har även hållits möte med berörda fastighetsägare som kontaktat kommunen under samrådstiden.

Medborgare 7

Vårt yttrande om förslaget till översiktsplan för Ronneby kommun 2045 gäller Backaryd och fastigheten Bäckasjögärde

Som underlag har vi haft förslaget till Översiktsplan för Ronneby kommun, version 2024-06-13, vilket nu är ute på samråd. I sin helhet visar förslaget om Backaryd och dess omgivningar mycket av visioner som känns riktiga att utveckla vidare för framtiden. På ett par viktiga punkter anser vi dock att förslaget förenklats alltför mycket och kan få stora negativa konsekvenser för landskapsbild och identitet. Vi instämmer därmed i den generella synpunkt på verksamhetsområdenas markanvändning, som förs fram i miljökonsekvensbeskrivningen (MKB s.70), men menar slutsatsen för verksamhetsområdet söder om Backaryd (MKB s. 42) är direkt felvisande när det framhålls att området har ”inga påtagliga naturvärden” och att det skulle räcka med att hänsyn tas till strandskyddet vid sjön Vitavatten. Ordalydelsen är direkt hämtad från förslaget och har i MKB inte heller problematiserats ytterligare. Mer detaljerade synpunkter kring detta följer nedan.

Allmän kritik

- Behovet av ett fördjupat arbete då så stora förändringar föreslås för Backaryd med omnejd. Vår viktigaste synpunkt är att vi menar att kommunen vid förslag till så stora förändringar som läggs fram gällande Backaryd med omgivning borde ha studerat Backaryd med omnejd mer ingående så att förslagen i ÖP bättre kan relateras till dagens geografiska verklighet. Exempelvis ger omläggningen av riksväg 27 nya möjligheter och problem, inklusive ett skärpt krav på integrering. Vi anser därmed att det saknas detaljerade analyser som grund för de stora dragen i förslaget. Bristen på information om hur förslagen påverkar området mer på djupet och hur den lilla skalan möter det stor geografiska sammanhanget lämnar alltför stort tolkningsutrymme. Till detta kommer tolkningen av vilken typ av verksamhet som kan tänkas etableras. Med tanke på att Ronneby kommun nyligen har utsetts till årets landsbygdskommun skulle extra omsorg kunna läggas på att i översiktsplanen väva ihop urbana kvalitéer med landsbygdskvalitéer. Detta märks emellertid inte i förslaget och är ytterligare ett argument för behovet att göra en fördjupning av ÖP för Backaryd med omnejd.

- Samhället Backaryds utbyggnad

Backaryd är ett landsbygdssamhälle som hör ihop med landsbygden, där förslaget till bebyggelseområde skulle kunna ges en motsvarande sådan identitet. Vi kan dock inte se att förslaget till översiktsplan tar en mer specifik utgångspunkt i den samlade landskapsbilden, utan att det i grunden präglas av ett urbant perspektiv med förslag som inte är landsbygdsförankrade. Att enbart förorda sammanhängande småhus- eller radhusområden kunde ha ersatts med mer eller mindre differentierade förslag till disposition, dvs. förslag som har mer karaktär av landsbygdssamhälle och med möjlighet till landskapsanknytning. Förslaget verkar också bortse ifrån möjligheterna för fortsatt förtätning av tomter i den centrala mångfunktionella bebyggelsemiljön.

Utvecklingen av samhällen som Hallabro, Eringsboda och Backaryd handlar inte heller enbart om den typ av småhus- och villabebyggelse som vuxit fram under 1900-talet. Minst lika stor betydelse har attraktionskraften i den natur som direkt anknyter till samhällena och de gårdar som ligger i en krans

runt samhällena och ibland är mycket väl integrerade med själva samhällena. För landsbygdssamhällena finns också möjlighet att laborera med större tomter för att kunna erbjuda ett för vissa kategorier attraktivt boende med egna odlingar eller hästhage.

Framtidsvisionerna för Backaryd borde visa att man respekterar det småskaliga lantbruk och skogsbruk som är viktiga förutsättningar för ett levande brukat landskap och en mångfacetterad natur, även i kontaktzonerna med samhället. Idag nämns överhuvudtaget inte dessa i förslaget till översiktsplan.

Denna kritik innebär inte att vi inte stöder förslaget till en samlad ny bebyggelse vid Årsjön, men att denna sjös roll som en del i Vierydsåns vattensystem också borde understrykas. Därmed kan Backaryd som samhälle få en starkt positiv identitet och en tydligare platskaraktär. Satsningen på denna plats tar emellertid inte bort vikten av andra kompletterande satsningar på utökad bebyggelse i andra riktningar. Vi menar att förslaget till exempel inte tar upp möjligheten att fortsätta en mer landsbygdsrelaterad bebyggelse i det urgamla nord-sydliga stråket söderut mot Bäckasjögårde och norrut mot Hejan och Hallabro.

- Verksamhetsområden för "Näringsliv, handel och service" av den typ som föreslås inom och i utkanten av serviceorter som tex Backaryd.

Denna typ av område har på flera platser i kommunen fått en alltför stor areal utpekad och för området kring riksväg 27 söder om Backaryd ifrågasätter vi valet av lokalisering. Flera invändningar kan framföras, inte minst den bristande respekten för det småskaliga skogs- och lantbruk som inte bara är förutsättningen för det befintliga landskap utan som också definierar serviceorten Backaryds karaktär, vilket bygger på samma argument som i ovanstående stycke.

För detta område protesterar vi starkt mot uttrycket att "inga påtagliga naturvärden" kan konstateras. Det må vara länsstyrelsen Blekinges sätt att rangordna värden, men som vi visar nedan så håller inte en sådan generell argumentation i ett översiktsplansarbete. Inledningsvis följer en argumentation som tar sin utgångspunkt i landskapsbilden för hela vägsträckan och i nästa stycke framför vi kritik som direkt berör vår nybildade skogsfastighet XX.

Då man skriver "att inga påtagliga naturvärden" finns i det utpekade verksamhetsområdet kan vi konstatera att förslaget har förbiset den större geografiska skalan. Riksväg 27 är en av Blekinges viktigaste vägar som skär genom landskapet i nord-sydlig riktning, från kustbygd till skogsbygd i Blekinge och vidare norrut i Sverige genom Växjö. I förslaget till översiktsplan har man här tappat bort ett sådant storgeografiskt tänkande och enbart brytt sig om det lokala, vilket är beklagligt därför att en viktig pusselbit i ett helhetstänkande härmed saknas.

Det är här, vid passerandet av Backaryd som riksväg 27 skär genom en viktig landskapsportal, där det mellaneuropeiska landskapet möter det sydsandinaviska. Denna portal påträffas även i Halland och norra Skåne, men ingenstans är den så tydlig som i Blekinge.

Vad kännetecknar då det mellaneuropeiska landskapet gentemot det sydsandinaviska? Viktiga landmärken för att förstå detta intressanta skifte för exempelvis en turist är att den sammanhängande ädellövskogen plötsligt, efter att ha varit en mellaneuropeisk huvudkaraktär, som sträcker sig ända ner till norra Portugal, övergår till granblandskogar som grundkaraktär. Mer exakt sker detta mellan Ettebro och Bäckasjögårde. Den som färdas genom denna övergång mot det sydsandinaviska

landskapet möter samtidigt den blekingska mellanbygden med det samlade bältet av de tusen insjöarna. Vid en färd söderifrån på riksväg 27 från E22:an räknat, återfinns Bäckasjön som den första

sjön, men fler sjöar kring Backaryd berörs, såsom till exempel Bäckasjögöl och Vitavatten. Därefter blir det sedan påtagligt sjöfattigt ända upp till Tingsryd. I området finns också de stora bergsskärningarna som landmärke för det sydsandinaviska. De visar att vi nu träder in i ett sprickdalslandskap med mycket morän, gnejs och granit, vilket har förtydligats efter ombyggnaden av riksväg 27 och den rad nya bergsskärningar som skapats på sträckan mellan Bäckasjögårde och Backaryd. Denna samlade landskapskaraktär är ingen obetydlighet för den blekingska landskapsbilden, utan ett genomgående grunddrag vid upplevelser av Blekinge ur ett landskapsperspektiv.

I förslaget till översiktsplan finns också en motsats här mellan ambitionerna att arbeta vidare i att förverkliga en cykelväg mellan Hallabro-Backaryd-Ronneby, där sträckan söderut från Backaryd ner till övre Ettebro måste räknas som en central sträcka för höga kultur- och naturvärden. Denna ambition rimmar dåligt med att ”inga höga naturvärden har påträffats” inom området. Man anar ett alltför statistiskt tänkande angående naturvärden.

Till dessa mer storgeografiska resonemang bör man lägga vikten av en attraktiv infart från söder till samhället Backaryd. Ett fortsatt attraktivt landskap är givetvis av stor betydelse för att ute vid riksvägen ge de rätta signalerna om att Backaryd är värt ett besök. Trafikverket synes ha noterat detta och har här anlagt en ny stenmur, något som blivit ett litet mästerverk och som fungerar som landmärke. Det finns all anledning att även i övrigt se till att naturvärdena höjs i detta område. Förslaget utpekande av detta betydelsefulla område som lämpligt för näringsliv och industri äventyrar med säkerhet en sådan ambition.

Kritik som direkt berör vår fastighet XX.

Det utlagda verksamhetsområdet söder om Backaryd berör direkt vår skogsfastighet XX, som består av 31,8 ha skogsmark och 8,1 ha inägomark samt indirekt vår tillhörande bostadsfastighet XX. Skogsfastigheten är nybildad sedan början av augusti 2024, då den tidigare fastigheten XX delades upp i två likvärdiga delar.

Utifrån våra intressen att som markägare vidareutveckla ett naturanpassat skogsbruk med många miljövärden är förslaget helt förödande. Vi föreslår att kommunen stryker förslaget helt. Alternativet kan vara en omarbetning, där man med en större precision kan avgränsa ett betydligt mindre område med närhet till dagens befintliga samhälle och som inte dras ner mot Bäckasjögårde. Våra argument för att avfärda förslaget är följande.

1. Minimikrav enligt Lantmäteriverket för att kunna bedriva ett långsiktigt hållbart skogsbruk

Under den senaste treårsperioden har Lantmäteriet genomfört en bedömning av möjligheterna att omvandla den tidigare skogsfastigheten XX till två ”likvärdiga” fastigheter. Lantmäteriet har just accepterat klyvningen baserat på att skogsarealen är tillräckligt stor. Ett krav var ett skogsinnehav som låg över gränsen för vad som räknas som gräns för att långsiktigt kunna driva ett bärkraftigt skogsbruk. Om en del av denna fastighet skulle bli utvecklat som verksamhetsområde med en urban användning skulle våra möjligheter till skogsbruk slås sönder helt och hållet. Dels skulle arealen totalt sett bli för liten, dels är det just skogspartierna på den utpekade delen av vår fastighet som är tänkta att bära upp ekonomin och på detta sätt balansera den mer miljöinriktade beståndsskötseln som idag bedrivs närmare bebyggelse, sjö och hagmarker. Då även den nuvarande betesarealen skulle minska och försämrats är utsikten obefintlig att fortsatt bete med nötkreatur skulle kunna bedrivas på fastigheten. Arbetet med klyvningen har pågått under de senaste 2.5 åren och har avslutats alldeles nyligen, i augusti 2024.

Förslaget till verksamhetsområde slår inte bara sönder våra möjligheter att bedriva ett aktivt skogsbruk. Det skulle också omöjliggöra det brukande som har tonvikten lagd på integration av miljö- och produktionsvärden och som samtidigt skapar miljövärden. Vi har redan hunnit långt och kan idag förevisa hur de modeller som vi utvecklat under mer än femtio år har givit resultat. Detta är i sin tur ett brukande som idag prioriteras i EU-sammanhang och som är en del i Sveriges anpassning till EU-regler på miljösidan.

2. Entréområde till sjönära hagmarksområde med höga kombinerade kultur- och naturvärden

De delar av det föreslagna verksamhetsområdet som berör vår fastighet utgör också ett viktigt entréområde till våra bakomliggande skogs-, hagmarks- och sjöområden med mycket höga värdekärnor. Djupasjön är en källsjö med mycket klart vatten och med hög tillgänglighet runt hela sjön. I själva hagmarksområdet har det också genomförts forskning kring landskapsbild och människors upplevelsepreferenser. Rent principiellt är forskare som arbetar med preferensstudier eniga om vikten av att själva entréområdet fungerar. Det utgör nämligen förstaintrycket och man tar med sig detta intryck vidare då ett område besöks. Just den del av det föreslagna verksamhetsområdet som idag utgörs av vår hagmark ingick 1999 i en studie av människor landskapsupplevelse och hade valts ut som ett av fyrtio hagmarksområden från Östergötland ner till Skåne. Studien ingick i en doktorsavhandling av miljöpsykologen Caroline Hägerhäll vid SLU, senare utnämnd till professor. Fyrahundra personer responderade och i rankningen av områdenas skönhetsvärden hamnade hagmarkerna i vårt område näst högst upp.

I området finns också bländningsartade skogsbruksformer, som tillämpats och utvecklats under mer än femtio år. De lades upp av Ove Gustavsson, som under minst femtio år var centralfigur för uppbyggande av blekingskt skogsbruk med ett samtidigt passionerat intresse för naturskyddsfrågor. Ove Gustavsson har emottagit många pris. Bland annat har han tagit emot Skogs- och Lantbruksakademins högsta utmärkelse som en skogsman på den tiden kunde erhålla vart åttonde år. Dessa ytor utgör idag modeller för det hyggessfria skogsbruk som åter blivit aktuellt.

3. Forskningsytor med långsiktiga försök

Inom det område som föreslås som framtida verksamhetsområde finns också forskningsytor som under 1970- och 1980-talen lades ut inom institutionen för landskapsarkitektur, planering och förvaltning vid Sveriges Lantbruksuniversitet, Alnarp, med avsikten att återregistreras vart tionde år. Denna forskning inriktades mot sökandet efter bättre modeller för ”miljöanpassade produktionsskogar”. Två av ytorna ligger inne i det föreslagna verksamhetsområdet och ytterligare fem ligger i direkt närhet, inom hagmarksområdet mot Djupasjön. Innehållet i forskningen har hög relevans i samhället avseende att bättre kunna kombinera natur- och kulturvärden med en produktionsavkastning inom ett skogs- och hagmarksbruk, vilket också är frågor som ingår i direktiven för Skogsstyrelsens arbete. Publicering för en internationell publik har skett nyligen i två böcker under 2023 och ”Bäckasjögärdeytorna” tillhör här de viktigaste och äldsta forskningsytorna. Då det inför ombyggnaden av riksväg 27 skulle tas beslut om var vägkorridoren skulle ligga informerades till Trafikverket om platsen för de olika forskningsytorna. Att hänsyn skulle tas till dessa ytor var en av anledningarna till att man slopade förslaget om den östra korridoren förbi Bäckasjögärde och att vägen idag följer den gamla sträckningen förbi vår fastighet.

Sammantagen bedömning

Vår stora synpunkt är att vi menar att kommunen vid förslag till så stora förändringar som läggs fram gällande Backaryd med omgivning bör studera Backaryd med omnejd mer ingående innan man tar fram ett förslag i ÖP. Förslagen behöver ta mark betydligt bättre. Det är med andra ord läge för att göra en fördjupning av ÖP för Backaryd med omnejd. Den del i förslaget som gäller ett

”verksamhetsområde” söderut från Backaryd samhälle och som berör Bäckasjögårde by och vår fastighet XX menar vi är ett förslag som av en hel rad skäl bör förkastas. Ett sådant

förslag skulle helt tillintetgöra våra mål att driva ett skogsbruk med stark betoning på att integrera och öka naturvärdena. Det är något som vi under mer än femtio år har arbetat metodiskt med och som idag är mer aktuellt än någonsin att stödja, både ur ett svenskt och europeiskt perspektiv. Här finns också forskningsytor med en inriktning, som just kan visa på möjligheter till hyggesfritt skogsbruk och ett skogsbruk där produktion och miljö kan integreras. Inför ombyggnaden av riksväg 27 redovisades dessa forskningsytor för Trafikverket och det fanns med vid bedömningen som ledde till att man valde bort östra alternativet och låg kvar i den gamla vägsträckningen. Förslaget berör också i allra högsta grad det hagmarksbruk intill Djupasjön, som har dokumenterats ha mycket höga naturvärden.

Då vi precis har avslutat en fastighetsbildning så vet vi hur viktigt det var för tillståndet från Lantmäteriet att hela skogsarealen skulle räknas in i den förändrade fastigheten XX för att kunna garantera ett långsiktigt bärkraftigt brukande på skogssidan. Enligt denna bedömning från Lantmäteriet skulle förslaget som nu läggs i översiktsplan för Ronneby 2045 helt tillintetgöra ett fortsatt långsiktigt bärkraftigt skogsbruk, där också produktion och miljövärden ryms.

Därtill menar vi att förslaget går stick i stäv med andra ambitioner om en attraktiv cykelväg vidare mot Ronneby och till att få en attraktiv infart till samhället Backaryd från söder.

Kommentar

Behovet av mark för verksamheter är stort och det har gjorts en intern utredning inklusive en marknadsanalys av vad som efterfrågas. Fokus har varit ytor i varierad storlek utmed de stora kommunikationslederna E22 och Rv27. Aktuellt område har bedömts vara ett intressant strategiskt läge utifrån dessa parametrar.

Planområdet kvarstår i översiktsplanen. Vidare utredningar inom området och dess omnejd krävs för att bedöma områdets lämplighet och omfattning med hänsyn till inkomna synpunkter och förutsättningar på platsen.

Kommunen har inte rådighet över marken. För detaljplanering eller exploatering på privatägd mark behöver initiativ tas från markägare genom försäljning eller ansökan om planbesked.

Översiktsplanen kompletteras med information om entrén till Backaryd söderifrån samt pågående skogsbruk och naturvärden. Skrivelsen ”Inga påtagliga naturvärden” tas bort.

I Regional cykelplan 2024-2033 (Region Blekinge) framgår prioriterade sträckor för cykel i Blekinge. I denna framgår inte cykelväg mellan Ronneby och Backaryd. Frågan om cykelväg mellan orterna hanteras i efterföljande processer.

Medborgare 8

Undertecknat har som ”berörd markägare” (XX) beretts tillfälle att lämna yttrande över förslag till Översiktsplan 2045.

Av karta i underlaget tolkar jag att min, och angränsande, fastigheter berörs som ”Utvecklingsinriktning med bostäder”, även om jag inte kan se detta i text.

Under mina snart 40 år som markägare har fastigheten utvecklats från en igenvuxen betesmark till en varierad skog med bok, ek, tall, avenbok, med flera trädslag. Ett rikligt blåbärsdjur täcker numera en stor del av marken. Här finns två mindre kärr och ett mindre stenbrott från tidigt 1900-tal som innehåller vatten under en stor del av året. Här finns även solbelysta, lavklädda, hållmarker. Förutsatt att fastigheten även fortsättningsvis får en skötsel som gynnar utvecklingen av grövre träd kommer områdets redan nu goda naturvärden att förstärkas.

Strax norr om min fastighet finns en äldre bokdominerad skog på Lunnatorps ägor. För denna skog har markägaren tecknat naturvårdsavtal med Skogsstyrelsen som ska garantera en skötsel som bibehåller områdets naturvärden.

Innan någon plan, som innebär att dessa skogsområden påverkas, fastställs behöver en inventering av bland annat områdets insekter, lavar och fladdermöss göras för att belysa områdets värden från naturvårdssynpunkt. Några av mina egna – långt ifrån heltäckande – iakttagelser nämns nedan.

Bland regelbundet häckande fågelarter kan jag nämna spillkråka, skogsduva (tidigare bedömd som ”sårbar”, numera ”livskraftig”, av Artdatabanken) och grönsångare. Dessa arter indikerar specifika och höga naturvärden förknippade med ädellövs skogen. Enstaka år har mindre hackspett (”nära hotad”) och mindre flugsnappare hävdats i revir. Morkullorna drar över skogen vår och sommar. I ett kärr något längre norrut har ett par tranor häckat. Även detta kärr omfattas av naturvårdsavtal. Jag avstår här från att räkna upp övriga, mer triviala eller tillfälligt uppträdande, fågelarter.

Jag träffar på hasselsnok (”sårbar”) nära nog årligen, såväl på min egen fastighet som på angränsande fastigheterna. Hasselsnoken gynnas av de solbelysta hållmarkerna och skravelhögar från tidigare stenhuggning.

Ekoxar förekommer frekvent under försommarkvällar. Vanligtvis i anslutning till grova ekar och andra stora lövträd. Bland annat på min tomt och längs byvägen. Vid två tillfällen har jag påträffat taggbock (”nära hotad”), för att nämna ett par iögonfallande insekter.

På min tomt finns två mycket grova ekar som bör bevaras för framtiden. Diametern i brösthöjd för dessa jättar är 470 respektive ca 550 cm. Den senare är tvåstammig vid basen.

Om vi vidgar blicken så ser vi att ädellövs skogen på Kuggeboda/Lunnatorp har betydelse som en länk mellan de större Natura 2000-områdena Gö, Listerby skärgård och Tromtö. Området utgör en ”spridningskorridor” – eller snarare ett ”trappsteg” – som möjliggör spridning av arter mellan dessa unika lövskogsområden. Förbindelselänken förstärker värdet av dessa viktiga Naturaområden vid blekingekusten.

Jag utgår från att ovan nämnda omständigheter beaktas innan detaljerade planer fastställs, eller bygglösa som naggat området i kanten beviljas.

Kommentar

Fastigheten XX ingår inte i utpekade område för sammanhängande bostadsbebyggelse i Västra Kuggeboda. Aktuellt område och Ronneby kommun som helhet präglas av höga naturvärden och

planarbeten föregås i regel av naturvärdesinventeringar som syftar till att belysa naturvärden inom ett specifikt område.

Medborgare 9

Synpunkter gällande översiktsplan.

Mer bebyggelse i Listerby, närmare bestämt östra Yxnarum samt Västragårdsvägen, är inte önskvärt. Det har under många år varit större nybyggnadsområden i Listerby som det har tagit väldigt lång tid att bebygga/få tomter sålda vilket har lett till tråkiga områden/natur för oss som bor här. Där finns fortfarande ett stort antal tomter som ej är sålda.

- Genomfartsväg i områden med mycket barn är inte önskvärt (Mastvägen-Yxnarumsvägen)
- Brukbar mark är värd att bevara!
- En av anledningarna till att man vill bo i Listerby är närheten till naturen. Vårda och skydda den!

Lägg fokus på att fräscha upp och göra de fastigheter/skolor/vårdlokaler etc som redan finns i kommunen bättre. Men störst fokus på att göra Ronnebys stadskärna mer attraktiv så att folk vill bo i kommunen överhuvudtaget.

Kommentar

Området Västragårdsvägen pekas ut som ett möjligt område för bostadsbebyggelse och bedöms kunna komplettera övriga bostadsområden i Listerby genom läget närmre kommunikationer och möjlig service. Området är beläget på privat mark och kräver att fastighetsägaren initierar en utveckling av området alternativt säljer marken.

För en genare väg för utpekade område, Östra Yxnarum, behövs en utfart mot Yxnarumsvägen. Trafiklösning studeras i efterföljande processer.

I översiktsplanen pekas en begränsad mängd jordbruksmark ut som bostadsbebyggelse. Utpekandet har föregåtts av en bedömning i enlighet med 3 kap § 4 Miljöbalken.

Vid planering av utpekade områden för bostadsbebyggelse behöver hänsyn tas till möjlighet för rekreation. Tidigare och pågående satsningar av rekreationsstråk och vandringsleder i Slättanäs påverkas inte av planförslaget.

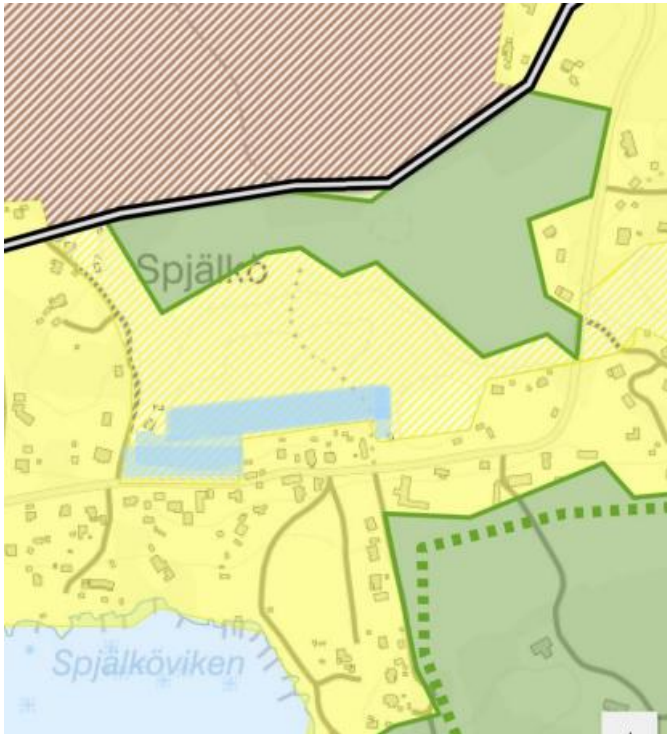
Ronneby kommun arbetar kontinuerligt för utveckling av befintliga verksamheter. För utvecklingen av Ronneby stadskärna pågår arbete inom samverkansorganisationen Tillsammans för Ronneby.

Medborgare 10

Vi har tagit del av Ronneby kommuns översiktsplan Ronneby 2045. Vi har full förståelse för att landsbygden måste utvecklas och tror att detta kan ske utan att befintliga värden för boende och natur påverkas negativt. Dock vill vi framföra följande avseende förändrad översiktsplan för mellersta Spjälkö. Norr om Spjälkövägen och dess bebyggelse finns idag ett naturskönt område som används av boende, såväl barn som vuxna, som utsiktsberg och för korta utflykter. Se blå markering i nedan karta. Berget ligger längs bygatan och sätter sin prägel på byn. Här har tidigare funnits stenbrott och militärt utsiktstorn. Växtligheten består av lövträd och tallar och djurlivet är rikt. Det vore mycket olyckligt om detta lättillgängliga naturområde bebyggs. För att behålla befintlig bykänsla som präglas av gammal bebyggelse, berg och natur ser vi gärna att detta område, liksom andra gröna områden i direkt anslutning till befintlig bebyggelse, behålls. Överlag ser vi det som viktigt att gröna ytor finns kvar

emellan nytt och gammalt, samt att det planeras för att behålla befintligt berg- och grönområde norr om Spjälkövägen så att Spjälkö kan utvecklas utan att förlora sin unika bykänsla och gammaldags karaktär.

Kommentar

Översiktsplanen kompletteras med information om den sydvästra delen av Mellersta Spjälkö. Vid fortsatt planläggning av ett område studeras planområdena mer i detalj utifrån bland annat rekreation, djur- och växtliv. Det är även möjligt att i detaljplaneskedet planlägga värdefulla naturområden som NATUR.

Medborgare 11

Vi vill ge er våra åsikter gällande området söder om Backaryd och dess planerade yta när det gäller utveckling för tänkt industribebyggelse.

När ni har kartan över detta område framför er ser ni att just här går det ett stråk av sjöar. Det finns redan ett naturreservat i Bråtabron och från detta går vattenvägar på andra sidan Djupasjön ned mot Ettebro och följer sedan väg 27. Hela detta område med sträckning från Bäckasjön och fram mot Karlnäsgården har stora naturvärden för friluftsliv och ni har framhållit i er ÖP vikten av detta. Inom detta område ligger även Borgamostad, en gammal fornborg som senast användes vid Ronneby blodbad.

Er streckade yta söder om Backaryd går in som en kil mellan Bäckasjön och Djupasjön.

Den berör då den del som nu sköts på ett sätt där man medvetet arbetar för att ta var på de naturvärden som finns i området.

Dels vill man sköta ett skogsbruk med kunskap om hur man kan få både miljö och lönsamhet att gå hand i hand. Här finns ängar som betas och därför kan visa på en rik flora med bl a Backsippa, nattviol

m fl orkideer. Inom området finns också forskningsytor som länge har använts vid Alnarp SLU och det är av största vikt att de ytorna inte blir påverkade av omgivande faktorer.

Ingen kan bortse från att vår omvärld förändras.

Vad vi förstår är Ronneby kommuns ÖP ett led i att möta de förändringar som kommer att ske. Vårt klimat gör att det kommer att ske en folkförflyttning från övriga Europa och norrut.

Vi har redan människor som väljer att bosätta sig permanent i de norra delar av vår kommun. Blekinge är attraktivt för vi har allt på en liten yta.

Vi har flyttat tillbaka och vår dotter med familj har också bosatt sig permanent på tomten intill. Min syster med familj kommer att överta fastigheten därefter som ligger mot det berörda området. De flyttar då upp ifrån Lund.

När det gäller vägen upp mot Äskan som ligger inom det streckade området bor det nu en tysk familj permanent och på den andra fastigheten har det nyligen blivit ny ägare med stor kunskap om miljö och naturvärden.

Det finns en anledning till att vi valt att flytta tillbaka och bosätta oss här.

Naturen och miljön är unik.

Vi vill att ni ser bredare och göra kloka förändringar av er ÖP gällande området för industriutveckling söder om Backaryd eftersom det skär in i ett landskap som har stora miljövärden.

Kommentar

Behovet av mark för verksamheter är stort och det har gjorts en intern utredning inklusive en marknadsanalys av vad som efterfrågas. Fokus har varit ytor i varierad storlek utmed de stora kommunikationslederna E22 och Rv27. Aktuellt område har bedömts vara ett intressant strategiskt läge utifrån dessa parametrar.

Planområdet kvarstår i översiktsplanen. Vidare utredningar inom området och dess omnejd krävs för att bedöma områdets lämplighet och omfattning med hänsyn till inkomna synpunkter och förutsättningar på platsen.

Kommunen har inte rådighet över marken. Kommunen kan inte detaljplanera eller exploatera privatägd mark utan att initiativ tas från markägare genom försäljning eller ansökan om planbesked.

Medborgare 12

Enligt 3 kap 5 4 miljöbalken får bruksvärd jordbruksmark bara exploateras om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Min uppfattning är att man på flera platser i planen frångår detta.

I Listerby är ett stort område utpekade som naturområde i planen. Möjligen är det området som omnämns i planen som "Slättanäs naturområde" som avses, men jag vill påtala att det område som är i markerat på kartan omfattar många hektar högklassig jordbruksmark. Att ta denna jordbruksmark ur produktion för att göra naturområde kan knappast anses vara förenligt med 3 kap 5 4 miljöbalken.

Utanför Galtsjön är ett område utpekade för industri. Motiveringen för att peka ut detta område är att det strategiskt bra till, med på och avfarter till E22. Man har i planförslaget inte tagit hänsyn till att det utpekade området utgörs av betesmark (det har varit gamla torpställen) och nyttjas av nötkreatur som rör sig mellan områdena söder och norr om E22

genom en tunnel under vägen. Områdena har varit igenvuxna, men restaurering pågår, och de det historiskt sätt varit odlad mark är förutsättningarna för höga naturvärden finns på marken goda.

Vid området "Norra Esketorp" är ett område utpekad för samlad bebyggelse. Riksintresse för kulturlandskap, fornlämningar, naturvärden, angränsande riksintresse för högexploaterad kust anges som hänsynsområden. Området ligger intill bruksvärd jordbruksmark, vilket kommer innebära negativa effekter för jordbruksnäringen om byggnationen blir verklighet. Denna faktor bör beaktas då man gör avvägningar i enlighet med 3 kap 5 4 miljöbalken. Att ha samlad bebyggelse intill ett aktivt jordbrukslandskap innebär alltid konfliktytor, då ett modernt jordbruk innebär stora maskiner, luktproblematik i samband med gödselkörning etc. Min uppfattning är därför att man i första hand bör lokalisera samlad bebyggelse i anslutning till redan befintliga samhällen. Det bör även underlätta för infrastruktur såsom kollektivtrafik, skolskjuts etc.

Norr om E22 vid Hasslörondden intill den nya trafikplatsen i Vambåsa ligger ett område som är utpekad som verksamhetsområde. Detta ligger till stor del på bruksvärd jordbruksmark, vilket innebär att Enligt 3 kap 5 4 miljöbalken inte beaktas, då det knappast kan anses vara nödvändigt att lägga området just på denna plats.

Dessa förändringar kommer innebära stora negativa effekter på mitt jordbruksföretag då det kommer att innebära minskad tillgång till betesmark och åkermark. Jag kommer behöva minska min mjölkproduktion i motsvarande grad, vilket innebär stora negativa konsekvenser. Ett modernt jordbruk behöver ha en viss storlek för att kunna vara lönsamt på sikt. Genom att dra bort arealunderlag minskar det möjligheten för mitt företag att kunna drivas vidare på sikt.

Kommentar

Naturområdet öster om Listerby korrigeras till att omfatta landsbygd vilket ger området dess korrekta markanvändning.

Området Galtsjön kvarstår i planförslaget. Vidare utredningar inom området och dess omnejd krävs för att bedöma områdets lämplighet och omfattning med hänsyn till inkomna synpunkter och förutsättningar på platsen. Området Bommestorp minskas i norr med hänsyn till bebyggelse och ekologiskt känsligt område.

Översiktsplanen kompletteras med information om ett aktivt jordbruk intill Norra Esketorp.

Vambåsamon kvarstår som område för verksamheter på grund av strategiskt intressant pga. Ny Trafikplats Vambåsa, befintliga verksamheter och Karlskronas intresse vid sin östra

kommungräns. Ronneby kommun gör bedömningen att utvecklingen här är av väsentligt samhällsintresse (se 3.7 Jordbruksmark).

Galtsjön, Bommestorp, Norra Esketorp samt Vambåsamon är framför allt privatägd mark. Kommunen har inte rådighet över marken. För detaljplanering eller exploatering av privatägd mark behöver initiativ tas från markägare genom försäljning eller ansökan om planbesked.

Medborgare 13

Översiktsplanens exploateringsområde norr om Kallinge, vid Hasselstad och Etebro berör ett område med ett flertal familjejordbruk. Området är produktivt både inom jord och skogsnäringen. En exploatering skulle försämra våran redan låga självförsörjningsgrad. Vi anser att en exploatering är högst olämplig och anser att området ska fortsatt vara till för produktion inom jord och skogsnäringen. Det förvånar oss att jordbruksmark på nytt föreslås exploateras och tas ur produktion när kommunen har som policy att INTE göra så. Vi måste tänka på kommande generationer så att de också kan mätta sina munnar eller att producera energigrödor. Vi vet inte hur det i framtiden ser ut med produktionsförutsättningar som t.ex. med mineralgödsetillgång, bekämpningsmedel och drivmedel. Skördarna kan minska. Det finns svagare skogsmarker som vi anser är mer lämpade som industrimark. Det kan förvisso vara mer bergbunden mark som är dyrare att iordningställa. Men börjar man i god tid borde det inte vara något hinder. Tvärtom så får man då även byggmaterial genom att krossa berget. Naturgrus är dessutom en ändlig resurs som man ska använda sparsamt.

Kommentar

Behovet av mark för verksamheter är stort och det har gjorts en intern utredning inklusive en marknadsanalys av vad som efterfrågas. Fokus har varit ytor i varierad storlek utmed de stora kommunikationslederna E22 och Rv27. Aktuellt område har bedömts vara ett intressant strategiskt läge utifrån dessa parametrar.

Planområdet kvarstår i översiktsplanen, gränsen redigeras med hänsyn till Riksintresse för Naturvård samt Natura 2000. Vidare utredningar inom området och dess omnejd krävs för att bedöma områdets lämplighet och omfattning med hänsyn till inkomna synpunkter och förutsättningar på platsen.

Kommunen har inte rådighet över marken. För detaljplanering eller exploatering av privatägd mark behöver initiativ tas från markägare genom försäljning eller ansökan om planbesked.

Medborgare 14

Jag vill ge mina åsikter gällande området söder om Backaryd och dess yta när det gäller utveckling för tänkt industribebyggelse.

Jag valde att återvända till Blekinge efter min flytt vid 16 år på grund av min hembygds vackra natur. Jag och många av mina jämnåriga väljer att flytta hem för att njuta av denna miljö och att utveckla den. Den vackra miljö som finns runt Djupasjön är unik och alla våra många bekanta tar gärna med sig nya vänner för att visa vårt paradys. Jag väljer att bygga hus här till min familj på grund av de vackra omgivningarna. Att påverka dessa omgivningar negativt med industrier hade fått dessa många

människor att sluta besöka vårt paradiset och kanske vi också tillslut. Vi är miljövänner och kan inte tänka oss att bo i en industri. I Djupasjön finns ett underbart badvatten och många ovanliga arter. På grund av detta så väljer vi att leva extra miljömedvetet, vårt husbygge, vårt avlopp, våra odlingar, öppna ängar har vi valt för att skydda denna vackra och unika plats. Lägg ett industriområde någonstans där det inte kan skada känslig natur och låt istället fler uppleva vårt paradiset!

Kommentar

Behovet av mark för verksamheter är stort och det har gjorts en intern utredning inklusive en marknadsanalys av vad som efterfrågas. Fokus har varit ytor i varierad storlek utmed de stora kommunikationslederna E22 och Rv27. Aktuellt område har bedömts vara ett intressant strategiskt läge utifrån dessa parametrar.

Planområdet kvarstår i översiktsplanen. Översiktsplanen kompletteras med information om aktivt skogsbruk och naturvärden. Vidare utredningar inom området och dess omnejd krävs för att bedöma områdets lämplighet och omfattning med hänsyn till inkomna synpunkter och förutsättningar på platsen.

Kommunen har inte rådighet över marken. För detaljplanering eller exploatering av privatägd mark behöver initiativ tas från markägare genom försäljning eller ansökan om planbesked.

Medborgare 15

Befolkningsökning samt kommunens tillväxt

Kommunens mål är att befolkningen ska öka med 4000 invånare till 2045. Översiktsplanen anger att samhällsplaneringen behöver följa bostadsutvecklingen. Vi anser också att det är viktigt att bostadsutvecklingen grundas på faktabaserade underlag gällande faktisk befolkningsutveckling. Risken är annars stor att områden exploateras för tänkt befolkningsökning som sedan inte inträffar. Det finns redan idag områden som är exploaterade men inte bebyggda, exempelvis i Listerby. Även i Droppemåla finns det fortfarande lediga tomter och ett antal nyproducerade hus till försäljning. Fakta är att antal invånare har minskat de senaste åren i Ronneby.

Ronnebys attraktionskraft – både för befintliga och nya invånare

Högt på listan för Ronnebys attraktionskraft är bra boende, fina livsmiljöer med närhet till natur och skärgård. Detta är något som vi som redan bor i kommunen också finner attraktivt – och det vill vi bevara. Det är viktigt att inte bara fokusera på att attrahera nya invånare utan att även värna om befintliga invånare och säkerställa att dessa är nöjda och stannar kvar i kommunen. Vi uppskattar den fina naturen och småstadens lugn. Det är därför inte lämpligt med exploatering som innebär att istället för att ha natur som granne så får man ett tätbebyggt bostadsområde med t ex höghus. Vi vill värna om det småskaliga och vår fina natur. Man bör också se till helheten och fundera över vad som är kommunens attraktionskraft för att locka hit ny befolkning. Förutom bra boendemiljö behöver man även beakta t ex hur arbetsmarknaden ser ut, skola, vård, omsorg och utbud i centrum.

Hästaberget

Hästaberget är ett naturområde norr om Knipevägen och Ejdervägen vid Busseviken.

Bevara våra unika höga kustnära naturvärden

Det är viktigt att kommunen bevarar vår unika kustnära ädellövskog. Enligt översiktsplanen utgör de en viktig del av kommunens identitet och det är av stor betydelse att uppmärksamma dessa. På Hästaberget är naturvärdena höga med kustnära ädellövskog – som är värdefull både ur biologiskt och rekreativt avseende. Här finns det gott om fridlysta växter och djur (exempelvis fladdermöss,

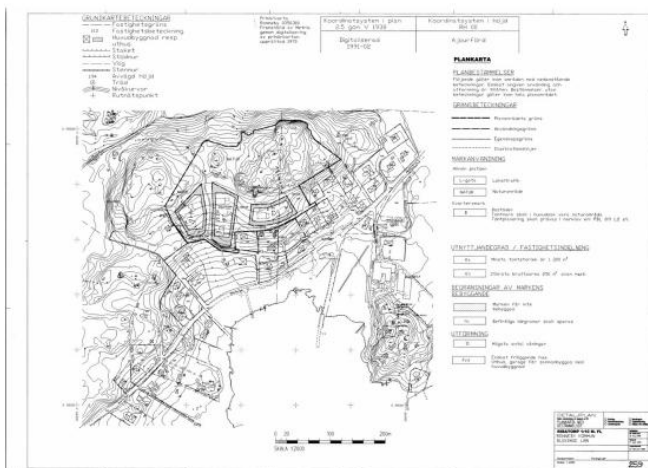
långbensgroda, spillkråka och ekoxe). Skogsstyrelsen har pekat ut området på och runt Hästabergget som möjlig nyckelbiotop.

Gröna korridorer

Hästabergget utgör en viktig länk och grön korridor mellan Södra Brunnskogen och Risanäshalvön. Gröna korridorer är viktiga att bevara av många anledningar, bl a för att bevara den viktiga biologiska mångfalden. Genom att bevara gröna korridorer och inte fragmentera landskapet kan fler arter av växter och djur leva och förflytta sig. Detta ligger helt i linje med vad som står i översiktsplanen, att exploatera Hästabergget skulle vara motsägelsefullt mot de delar i översiktsplanen som handlar om höga naturvärden och gröna korridorer.

Eventuell exploatering

Om ny exploatering behövs ska det göras så att det inte inkräktar på unik kustnära natur eller i direkt anslutning till befintlig bebyggelse. Hästabergget är idag ett naturområde med värdefull kustnära ädellövskog. I nu gällande detaljplan Risatorp 1:10 är området märkt med ”natur”. Dokument från 1999 (Genomförandebeskrivning, Plankarta och Planbeskrivning 240) styrker att detta område ska bevaras som natur och detta område ska inte exploateras.

Länsstyrelsens underlag till Ronneby kommun

I dokumentet ”Underlag till Ronneby kommuns planeringsstrategi” beskriver Länsstyrelsen hur områdena som Översiktsplan 2035 benämnde Ro-01 och Ro-02 innehåller värdekärnor och potentiellt värdefulla stråk av ädellöv. Länsstyrelsens rekommendation är att eftersom dessa områden har betydelse som en del av ett större grönstråk ska dessa utgå från planförslaget och istället klassas som natur. Vi delar helt Länsstyrelsens uppfattning och anser att Översiktsplan 2045 ska uppdateras så att dessa områden klassas som natur.

Säkerställ att formuleringar i Översiktsplan 2045 blir verklighet

Översiktsplan 2045 innehåller välformulerade meningar om hur naturen ska värnas och hur exploatering ska utföras. Det är viktigt att säkerställa att detta gäller även i verkligheten. Då är det inte rimligt att exploatera Hästabergget. I Översiktsplan 2045 står det: ”Enligt Miljöbalken (MB) 3 kap 2 § ska stora mark- och vattenområden som inte alls eller endast obetydligt är påverkade av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt påverka områdenas karaktär. Syftet är att värna en biologisk

mångfald och slå vakt om stora sammanhängande områden för rekreation och friluftsliv och att ha en resursreserv för kommande generationer”.

Naturturism

Ronnebys natur är en attraktion både för de som bor i kommunen och för besökare, så att främja naturturism är en mycket bra idé. Det är viktigt att generellt bevara vår unika kustnära natur och att inte bara satsa på Järnavik, Karlsnäsgården och Brunnsparken. Hästaberget är ett utmärkt exempel på ett område som ska bevaras och som främjar friluftslivet.

Torget och centrum

För att få ett levande centrum med fokus på torget borde kommunen verka för att få dit ett permanent café, något liknande det som finns i Karlshamn.

Förlängning av Kilen

Den nya stadsdelen Kilen med park och bostäder är trevligt och ett exempel på bra bebyggelse. Kommunen borde verka för att på sikt flytta befintliga företag som finns längs Ronnebyån och utöka detta bostadsområde om ytterligare exploatering behövs.

Kommentar

Ronneby kommun är medveten om att befolkningsprognosen till år 2045 visar på en minskande befolkning. Prognosen kan inträffa om vi inte aktivt arbetar för att motverka en befolkningsminskning. I arbetet med översiktsplanen har därför ett befolkningsmål tillämpats, vilket visar en viljeyttring som sätter en önskad riktning för framtida tillväxt och är grunden för kommunens strategiska planering. Översiktsplanen tar höjd för den ökade inflytt som krävs för att Blekinge som helhet ska klara den nuvarande och framtida kompetensförsörjning som krävs inom bland annat näringslivet. Översiktsplanen syftar till att visa kommunens utvecklingsinriktning under en längre tidshorisont. Med god planberedskap kan kommunen möta de behov och den efterfrågan på bostäder som uppstår i närtid och på längre sikt.

Tillgänglighet till bostadsnära natur värnas och i Ronneby kommun har de flesta invånare närmre än 300 meter till närmsta grönområde. Vid planläggning tas hänsyn till grönstruktur och den enskilda platsens förutsättningar för exploatering.

Ronneby kommun har sedan tidigare genomfört bland annat en naturvärdesinventering och inventering av fladdermöss på det så kallade Hästaberget och dess omgivning. Som planeringsunderlag väljer kommunen också att låta arbeta fram en artskyddsutredning innan ett nytt detaljplane förslag utformas över Hästaberget. Utvecklingen och exploatering av området behöver ta hänsyn till dessa. Översiktsplanen följer i detta hänseende ett redan befintligt utredningsområde. Omfattningen av gröna stråk och spridningslänkar utreds inom ramen för detaljplaneuppdraget på platsen medan översiktsplanen pekar på mer generella och övergripande strukturer och delområden.

En detaljplan gäller tills dess att den upphävs eller ersätts av annan plan. I och med ett nytt planuppdrag vid Hästaberget kommer markens lämplighet för annan användning än natur att prövas.

Intilliggande planområden (Ro-01 i ÖP 2035) har minskats i omfattning med hänsyn till naturvärden i området.

Stora opåverkade områden är reglerade enligt Miljöbalken, Ronneby har två utpekade områden: delar av Järnaviks skärgård och nordväst om Hjälmssa.

Ronneby kommun har pekat ut tre värdekärnor för friluftsliv, utöver dessa finns det goda möjligheter att utöva friluftsliv på flera platser i kommunen. I närheten av Hästaberg finns goda möjligheter att utöva friluftsliv med närhet till Blekingeleden, Brunnsparken och Brunnsskogen och leder på Risanåshalvön.

Översiktsplanen har inte möjlighet att styra en plats innehåll och utformning, t.ex. placering av ett café. Vidare finns en samverkansorganisation Tillsammans för Ronneby, där kommun, fastighetsägare och näringsidkare verkar för att utveckla Ronneby centrum.

Området Kilen är i översiktsplanen utpekat som funktionsblandad bebyggelse. Befintliga verksamheter intill bostadsbebyggelsen är av stor betydelse för Ronneby kommun vad gäller arbetstillfällen. En strukturuomvandling tar lång tid och innebär att annan mark för befintliga verksamheter behöver tillkomma.

Medborgare 16

Som fastighetsägare förväntar man sig att man får yttra sig över att hela fastigheten kan komma att exploateras, i god tid innan det kommer ut som förslag i en översiktsplan. I stället för ett medborgerligt allmänt engagemang blev läsningen av förslaget en chockartad upplevelse och jag såg alla mina investeringar och framtidsplaner samt framtida skogsinkomster försvinna.

Att Backaryd skulle växa så mycket att man ska behöva ta över 100 ha i anspråk för företagsetablering bedömer jag vara ett extremt önsketänkande. Det behöver det ju vara flera stora företag för att kräva så stor areal. Att skapa ett kluster av företag i den utpekade terrängen kräver enorma sprängningar och schaktning, och jag hoppas inte att det är ett förtäckt uttag av täktmassor som är avsikten?

Jag har bott i Backaryd i 10 år och mina barn har gått i skolan där, så jag månar verkligen om samhället som en liten satellit till Ronneby tätort. Det är superviktigt att skolan, affären och några arbetsplatser finns kvar. För att samhället ska leva och växa är omgivningarnas tillgänglighet och attraktivitet så viktig. Då blir en storskalig exploatering av den sammanhängande skogen i direkt anslutning till infarten till Backaryd närmast kontraproduktiv.

Backaryd utvecklas bäst genom att omgivningarna i söder får vara närreklamationsområde med gles typisk landsbygdsbebyggelse, kanske i ett "pärlband" kring den gamla vägen söderut. I det aktuella området skulle 2 åretruntboende varav en företagare drabbas hårt. Dessutom förstörs 6 skogsfastigheter där ett hållbart småskaligt skogsbruk bedrivs, på tre av dessa bedrivs i huvudsak ett hyggesfritt skogsbruk. Ett objekt med naturvärde hos grannen västerut inkluderas också, det är ett område som sannolikt kommer att (eller redan är) bli en nyckelbiotop. Att det skulle saknas naturvärde enligt länsstyrelsens mycket grova filter betyder ju inte att det inte finns några. En ordentlig inventering och MKB behöver göras innan ett så stort område intecknas för förändrad markanvändning.

Min egen fastighet är bara 8 ha, men av mycket hög ekologisk kvalitet. Huvuddelen är plockhuggen äldre bondeskog med inslag av mycket gamla tallar. När jag bjöd in min arbetskamrat Joakim Hemberg-Andersson som är Skogsstyrelsens och Länsstyrelsens naturvårdsexpert hittade han direkt

utanför huset en lav som bara hittats på ett par platser i Blekinge. Ytterligare rödlistade arter har påträffats, tex fladdermöss (dvärgpimpinell) och rovfågelshäckning.

Jag har arbetat som rådgivare i naturvårdande skötsel på Skogsstyrelsen och utbildar fortfarande entreprenörer som behöver ha certifierade kunskaper om natur- och kulturvärden enligt reglerna för den skogliga certifieringsstandarden. Som jägmästare har jag efter pensioneringen bland annat haft studiecirkel och föreläsningar om ett mer naturnära skogsbruk. Min avsikt var att använda min egen lilla skog som kursgård och ett positivt exempel. Min granne i söder har en skogsfastighet där ett naturanpassat skogsbruk bedrivits i årtionden och som utgör ytterligare positiva demonstrationsobjekt.

Bostaden är också helt anpassad för året-runt-boende så det kunde bli vårt nya hem när villan i stan blir för svårskött. Men vem vill bo i ett industriområde? Det frågar sig min granne längre in på vägen. Hon och hennes make har flyttat hit permanent från Tyskland och är mantalsskrivna där. De överväger nu flytta till Tingsryd och sälja huset som sommarbostad till landsmän.

När jag köpte min fastighet hälsades jag välkommen som lantbruksföretagare av kommunens näringslivschef Torbjörn Lind, det kändes ju uppmuntrande. Nu tappar jag helt tron på att använda gården som en demonstrationsgård, skogsåtgärder görs i långsiktigt perspektiv och då är 2045 ingenting att sikta på. Gården kommer också att tappa i värde, vilket kommer att drabba mig om jag tex skulle vilja belåna fastigheten för att bygga till huset eller förbättra ekonomibyggnaden. Återkoppling önskas om bakgrunden till att detta förslag kunde komma med i Översiktsplanen.

Jag motsätter mig å det bestämdaste att min fastighet ska ingå eller gränsa till ett handels-eller industriområde!

Kommentar

Behovet av mark för verksamheter är stort och det har gjorts en intern utredning inklusive en marknadsanalys av vad som efterfrågas. Fokus har varit ytor i varierad storlek utmed de stora kommunikationslederna E22 och Rv27. Aktuellt område har bedömts vara ett intressant strategiskt läge utifrån dessa parametrar.

Planområdet kvarstår i översiktsplanen. Översiktsplanen kompletteras med information om aktivt skogsbruk och naturvärden. Vidare utredningar inom området och dess omnejd krävs för att bedöma områdets lämplighet och möjlig omfattning med hänsyn till inkomna synpunkter och förutsättningar på platsen.

Kommunen har inte rådighet över marken. För detaljplanering eller exploatering av privatägd mark behöver initiativ tas från markägare genom försäljning eller ansökan om planbesked.

Medborgare 17

Sammanfattande synpunkter

- En plan för att skapa bärkraftighet i Ronneby bör fokusera på det centrala problemet att Ronneby stad saknar ett bärkraftigt stadsliv.
- Översiktsplanering av tätbefolkade kustbygder, och skapandet av en koncensus rörande den föreslagna exploateringen av Bussetrakten, kräver helt andra metoder än enskilda politikernas visioner och enkla samrådsprocesser. Sådan metodik ges i europeiska landskapskonventionen ELC.

- Det är i princip omöjligt att föreslå exploatering av en uråldrig tätbefolkad landsbygd som Bussetrakten utan att ha kunskaper om Landskapsperspektivet (ELC).
- Flytta Tarkett och andra industriverksamheter från hamnområdet till E:22ans närhet, och bygg en ny stadsdel i hamnområdet på liknande sätt som så många andra svenska kuststäder har gjort de senaste decennierna.
- Koppla den centrala staden till dessa nya hamnkvarter via årummet, och vidare från hamnkvarteren mot Karön, Ekenäs och längre bort belägna skärgårdssamhällen via en modern central för skärgårdstrafik (med trafik både väster- och österut).
- Det är så man kan kombinera stads- och landsbygdsutveckling enligt ELC, och de i RÖP45 föreslagna ”expansionsriktningarna” framstår plötsligt som oambitiösa jämfört med detta storslagna scenario.
- Odla begreppet ”Bussetrakten” som ett varumärke för hur stadsnära landsbygd kan förvaltas progressivt i samråd med befolkningens egna intressen, i enlighet med ELC, och koppla även denna fantastiska landskapsgradient till den nya stadsdelen Ronneby hamn.
- Och var stolta över något så fantastiskt som den tätortsnära Bussetrakten med sin uråldriga kultur och naturhistoria, och med vad som mycket väl kan vara en av Nordeuropas mest intressanta landskapliga gradienter (i tid och rum).

Inledning och presentation

Med nedanstående text vill vi lämna synpunkter på Ronneby kommuns översiktsplan 2045, dnr 2022/645. ”Vi” är Tomas Thierfelder (TT) och Maria Kyhlbäck (MK) som bor på Bussemåla gård vid Bussevikens strand strax söder om Ronneby tätort. Tomas är en senior forskare vid Sveriges lantbruksuniversitet (Uppsala) som bl. a. har arbetat med utbildning av landskapsarkitekter under ungefär tjugo års tid, och Maria är delägare av Bussemåla gård där hennes familj har ägt och förvaltat denna fastighet genom en ovanligt lång ägarkontinuitet som sträcker sig ner i den danska tiden. Under sin långa yrkesverksamhet har TT utvärderat många översikts- och detaljplaner producerade av kommuner i ett brett intervall från konservatism till progressivitet, och har tillsammans med studentgrupper haft förmånen att arbeta i nära samarbete med en av de allra mest progressivt kunskapsinriktade (Uppsala kommun). TT har suttit i programrådet för utbildning av landskapsarkitekter på tvärs över Uppsala och Alnarp (LARK-rådet), och har ofta agerat på uppdrag av Europeiska kommissionen och/eller Nordiska ministerrådet. MK är i storleksordningen åttonde generationen delägare till Bussemåla gård (om enbart fria svenska ägare räknas in), och en av dem som söker en lösning på hur framtiden skall gestalta sig för denna och andra privatägda gårdar i det som vi vill kalla ”Bussetrakten” (definieras nedan). I våra synpunkter lägger vi stor vikt vid Ronneby kommuns förmåga att skapa hållbara förutsättningar för en sådan framtid, och dessutom tolkar vi Ronneby kommuns avsikter i ett progressivt kunskapsinriktat perspektiv, via den information som ges i kommunens översiktsplanering 2045 (RÖP45). Vi hoppas att våra synpunkter uppfattas som konstruktiva i den rådgivning som de avser att förmedla, och ber om den uppmärksamhet som våra högt relevanta erfarenheter förtjänar.

Ronneby

Diariennr: 2022/645

Vi som skriver (TT och MK) har utbildat oss och verkat i förskingringen under ungefär fyrtio års tid, har tillbringat tid i kommuner runtom i världen, och har för ungefär tre år sedan flyttat tillbaka till den Blekingska hembygden efter mer än trettio år i Uppsala. Vi tillbringar ofta tid på cykelsemester, där vi föredrar genuin landsbygd och små samhällen fjärran från massturism och exploatering. För bara en månad sedan besökte vi skånska småorter som Tomelilla och Sjöbo, och i vår breda erfarenhet av orter som vi har passerat under arbete eller fritid så är det en sak som slår oss när vi betraktar Ronneby, och det är avsaknaden av intensitet i stadens centrala delar. Ronneby är vackrare än de flesta orter, och definitivt mera kuperat, men dess centrum ligger öde i nästan alla aspekter. Och detta i jämförelse även med småorter som Tomelilla och Sjöbo. Denna avsaknad av intensitet är naturligtvis ett resultat av kommunala prioriteringar, och förödande eftersom det är stadens centrala kraft som kan locka sådant som affärsliv, invånare och kultur, och som kan spilla från staden ut i dess omgivningar. Enkelt uttryckt så är det detta som är stadens funktion, och har alltid varit i ett historiskt perspektiv. I RÖP45 kan man få intrycket att Ronneby kommun ser stadens roll i ett omvänt perspektiv, när man föreslår en exploatering av den strandnära landsbygden söder om staden, och när man vill utnyttja den föreställda attraktionskraften i dessa kustavsnitt som ett incitament för den centrala stadens utveckling. De

”expansionsriktningar” ner mot Bussevikens, som beskrivs i RÖP45, anses av kommunstyrelsen vara centrala för stadens expansion och utveckling alltmedan dess affärsliv hänvisas till närheten av den (huvudsakligen) fossildrivna E22:an. Att denna förflyttning av stadens tyngdpunkt i riktning mot kusten sker genom en tätbefolkad kulturbygd verkar inte bekymra kommunstyrelsen, som inte heller beaktar och/eller presenterar några alternativa scenarios i RÖP45. Vår främsta kritik mot RÖP45 sammanfattas i synpunkterna nedan:

- En plan för att skapa bärkraftighet i Ronneby bör fokusera på det centrala problemet att Ronneby stad saknar ett bärkraftigt stadsliv.
- Det är en planering i riktning mot ett bärkraftigt stadsliv som borde ha presenterats i RÖP45, i stället verkar det som om man utnyttjar perifera resurser för att dölja det faktum att Ronneby kommunala politik har misslyckats med att bringa liv i stadens centrala delar.
- Översiktsplanering av tätbefolkade kustbygder, och skapandet av en koncensus rörande den föreslagna exploateringen, kräver helt andra metoder än enskilda politikernas visioner och enkla samrådsprocesser.
- Det krävs en progressiv kunskapsinriktad metodik för att knyta politiska visioner till den kulturhistoria som definierar Bussetrakten (och all annan befolkad landsbygd). En sådan metodik ges i europeiska landskapskonventionen (ELC, Bilaga 1), som under mer än tio års tid har anpassats till svenska förhållanden där den går under namnet ”Landskapsperspektivet”
- Europeiska kommissionen erbjuder med landskapsperspektivet en alternativ metod till toppstyrd exploatering av tätortsnära landsbygd som kallas ”Landsbygdsutveckling”.
- Det är i princip omöjligt att föreslå exploatering av en uråldrig tätbefolkad landsbygd utan att ha kunskaper om Landskapsperspektivet.

Bussetrakten

ÖP45 lyser med sin frånvaro av planerad landsbygdsutveckling som alternativ för Bussetrakten, varmed man skulle kunna uppnå betydligt mera intressanta planmål än med liggande förslag, och varmed Bussetrakten skulle kunna utvecklas på befolkningens egna villkor.

- Det är nog här som Ronneby kommun tydligast brister i sitt ansvarstagande för utvecklingen av Bussetraktens landsbygd, samtidigt som den brister i sitt ansvarstagande för den centrala stadens utveckling (enligt ovan).

I enlighet med vad som idag betraktas som standardprinciper för landsbygdsutveckling, och i enlighet med ELC, så bör/skall Bussetrakten sättas in i ett större perspektiv där den ligger i övergången mellan stad och hav, i en landskaplig gradient från relativt höglänta skogsmiljöer med boreala inslag, över brukade och betade strandmiljöer som spänner från åker till hagmark, via olikartade skärgårdsmiljöer ner under Östersjöns yta utanför Funkön och Gåsfeten. Denna gradient bedömer vi som sällsynt och ytterst skyddsvärd, fast den knappast uppmärksammas alls i kommunens planering och/eller marknadsföring.

Med Landskapsperspektivet som bärande metodik bör/skall Ronneby kommun i organiserad form odla en känsla för Bussetraktens övergripande och sammanbindande kvaliteter, för främjande av lokalt baserad utveckling av traktens potential. En sådan potential torde vara att i samarbete med befolkningen förbinda stad och strand på ett för alla acceptabelt sätt. En annan torde vara att gemensamt planera stadens expansion, och att gemensamt föra den in i framtiden.

Vårt intryck är att Ronneby kommun prioriterar exploateringen av höglänt terräng med utsikt över havet högre än vad övergripande politiska incitament tillåter, och att Ronneby kommun agerar egenmäktigt när man ensidigt försvårar möjligheterna till landsbygdsutveckling i en trakt med unikt höga sammanbindande kvaliteter. Ovanstående ter sig speciellt allvarligt då man inte alls verkar beakta de lokala initiativ som med stora investeringar vinnlägger sig om att utnyttja landskapsperspektivets principer som incitament mot en hållbar framtid.

- Och till yttermera visso lägger Ronneby kommun med RÖP45 en hämsko på hållbar landsbygdsutveckling av Bussetrakten genom att ensidigt allokera centrala delar av kustbygden för stadsexploatering.

Ett exempel på lokala initiativ är den privatägda Bussemåla gård, som gärna vill samarbeta med Ronneby kommun som jämställd part i Bussetraktens utveckling, och som undrar hur detta skall ske när kommunen agerar ensidigt, utan lokal förankring, och utan någon synbar kunskap om landskapsperspektivets principer. Dessa principers lokala och regionala implementering tar sin utgångspunkt i en kulturell stolthet över traktens värden, och vi drar slutsatsen att det är kommunens okunskap rörande Bussetraktens värden som leder till att man vill placera höghusområden i dess centrala delar.

- Vi föreslår inget mindre än att planprocessen ÖP45 backas till ruta 1, och görs om från grunden i en process där man parallellt utreder hur utvecklingen av Bussetraktens landsbygd skulle kunna stimuleras genom tillämpning av ELC (Bilaga 1), och därmed av landskapsperspektivets principer.
- Vi föreslår också att en plan för stimulering av stadens centrala delar tilldelas en central roll i RÖP45, och att denna plan utformas så att den centrala staden tillåts att stimulera sitt närområde i stället för tvärtom.

Ronneby hamn

En annan sak, vid sidan av den öde stadskärnan, som förbryllar den som besöker Ronneby är hur korridoren från stadens centrum ut längs det fantastiska årummet avslutas med en ruderat industrimiljö i Ronneby hamn. Det förefaller som om alla ambitioner vad gäller stads- och landskapsarkitektur tar

slut där hamnområdet börjar, och som om RÖP45 inte är progressiv nog att inse att det är mot Ronneby hamn som stadens verkliga expansionsriktning mot havet ligger. Vår rekommendation är lika enkel som radikal:

- Flytta Tarkett och andra industriverksamheter från hamnområdet till E:22ans närhet, och bygg en ny stadsdel i hamnområdet på liknande sätt som så många andra svenska kuststäder har gjort de senaste decennierna.
- Koppla den centrala staden till dessa nya hamnkvarter via årummet, och vidare från hamnkvarteren mot Karön, Ekenäs och längre bort belägna skärgårdssamhällen via en modern central för skärgårdstrafik (med trafik både väster- och österut).
- Det är så man kan kombinera stads- och landsbygdsutveckling enligt ELC (Bilaga 1), och de i RÖP45 föreslagna ”expansionsriktningarna” framstår plötsligt som oambitiösa jämfört med det storslagna scenario som just har etablerats. Med den nya stadsdelen ”Ronneby hamn” blir den högt kontroversiella exploateringen av värdefulla stadsnära natur- och landsbygdsområden överflödigt, en planprocess ut i de expansionsriktningar som föreslås i RÖP45 kommer att kosta mycket mera än det smakar.
- Odlå istället ”Bussetrakten” som ett varumärke för hur stadsnära landsbygd kan förvaltas progressivt i samråd med befolkningens egna intressen, i enlighet med ELC, och koppla även denna fantastiska landskapsgradient till den nya stadsdelen Ronneby hamn.
- Och var stolta över något så fantastiskt som den tätortsnära Bussetrakten med sin uråldriga kultur- och naturhistoria, och med vad som mycket väl kan vara en av Nordeuropas mest intressanta landskapliga gradienter (i tid och rum)

Översiktsplanens miljöpåverkan

Inom klimatforskningen är det en självklarhet att vägen mot ett hållbart levnadssätt kräver en förändring av attityder och identiteter, det räcker t.ex. inte att skaffa elbil när det är bilismen i stort som är problemet. Vi måste lära oss att leva och verka lokalt, och att etablera våra enskilda mänskliga identiteter i lokalt betingade samhällsparadigm. Det är dessa filosofiska djup man måste förstå om man vill göra anspråk på att vilja utveckla en kommun, det är sådana djupa förändringar som man bör stimulera med en kommunal översiktsplanering, och det är dessa djup som europeiska kommissionen siktar mot med ELC. Att i ljuset av detta basera väsentlig samhällsplanering på pojkaktiga visioner som att ”ljuset från Hästabergget skall möta sjöfarande på långt avstånd” skapar ingenting annat än upprörd indignation hos den initierade betraktaren.

Klimatscenario accelererar i en takt som dom flesta inte kan ta in, vi skattar just nu de klimatrelaterade dödsfallen till omkring 500 per dygn globalt, och om vi ska ta visionen om de sjöfarande som ett exempel så kommer med stor sannolikhet privat motorbåtstrafik inte längre att vara möjlig om några tiotals år. Liknande saker kan sägas om bilism som en förutsättning för ett fungerande samhälle; så allvarlig är klimatkrisen – den kommer att förändra de krav vi ställer på samhällsutveckling i grunden. Det är detta man måste ta som utgångspunkt i en kommunal översiktsplanering utförd år 2023, snarare än att använda den som en politisk pamflett med främsta ändamål att rättfärdiga rådande politik.

- I ett framtida försörjningsperspektiv är det dessutom troligt att stadsnära landsbygd kommer att omvärderas pga den nödvändiga utfasningen av fossila drivmedel.

Den ”expansionsriktning” varigenom stadens tyngdpunkt planeras att förflyttas enligt RÖP45, delas i två riktningar ungefär i höjd med fastigheten Bustorp strax söder om Ronneby tätort. Därifrån pekar en västlig gren upp över Hästabergget och en östlig gren bort över Kallansberget som är beläget på den

privatägda fastigheten Bussemålas marker. På samma sätt som Hästabergget sluttar Kallansberget ner mot Busseviken, och det är just dessa belägenheter som Ronneby kommun har identifierat med hjälp av ett geografiskt informationssystem, och som man vill exploatera för att locka köpkraftiga invånare att rädda stadens vikande befolkningsunderlag.

- Ronneby kommuns befolkningstal är i avtagande enligt prognos utförd av Statistiska Centralbyrån SCB, men själv intalar man sig i RÖP45 - anmärkningsvärt grundlöst - att Ronneby befolkningstal kommer att öka.

Kallansbergets sluttningar ner mot Busseviken, som är en del av den större Brunnsnöjden, hyser vad som anses vara några av landets varmaste tallbevuxna hållmarker i en småskalig variation där det antagligen aldrig har bedrivits något nämnvärt skogsbruk – den biologiska/ekologiska kontinuiteten är anmärkningsvärd och de biologiska/ekologiska värdena är skyhöga.

- I Skogsstyrelsens s.k. Komet-initiativ rankas bevarandevärdet av varma tallbevuxna hållmarksbiotoper näst högst efter fjällnära björkskog - Föreslå skydd av din skog - Skogsstyrelsen.

Med i vissa stycken 50% död ved, inte minst i form av tallågor strödda på den varma hållmarken, hyser Kallansbergets omgivning en anmärkningsvärd insektsfauna som uppfyller sommarnatten under svärmningstid. Denna insektsfauna bildar underlag för en fågel- och fladdermusfauna som har utforskats och kartlagts på privat initiativ under en period om ungefär trettio år. Vi anser t.ex. att Kallansbergets fladdermusfauna hör till de mest uppseendeväckande i landet, med tretton till femton av landets nitton arter närvarande i just de naturområden som mutas in för sprängning och schaktning i RÖP45.

- Här flyger sådant som barbastell, sydfladdermus och dammfladdermus på regelbunden basis, och det finns även indikationer på några av Sveriges mest exotiska fladdermusarter på Kallansbergets sluttningar.

Det kan synas svårt för Ronneby kommun att känna varje lokal omständighet i detalj, men om man allokera lokala områden i något så offentligt stadfäst som en kommunal översiktsplanering så kan man samtidigt tycka att man borde lära känna det man avser att allokera i detalj. I stället agerar man på vinst eller förlust, där man mer eller mindre mekaniskt identifierar de områden som uppfyller mer eller mindre realistiska visioner, varpå områdena lämnas att utredas i ett senare skede.

- Att detta förfarande kan ha breda negativa effekter i de utpekade trakterna, oavsett om visionerna uppfylls, verkar inte bekymra politikerna trots att det är kommunens egna invånare som berörs.

Detta pekar mot ett systemfel där kommuninvånarnas bästa får stå tillbaka för andra prioriteringar än just kommuninvånarnas bästa. Misstanken att det istället är politikernas eget bästa som prioriteras ligger nära, och att detta bäddar för misstro och förakt är självklart. Om man hade bemödat sig om att lära känna Kallansberget med omgivning så hade detta område inte behövts allokeras i RÖP45, eftersom dess höga biologiska/ekologiska värden i princip omöjliggör den föreslagna fördelningen. Det enda som denna allokering har lett till är ökad osäkerhet, ökad vilshenhet rörande framtida utkomstmöjligheter, misstro och politikerförakt.

Bilaga 1: Förord till Kungliga Skogs- och Lantbruksakademins Tidskrift nummer 4, 2011: Landskapsperspektiv – hur gör det skillnad?

I maj 2011 trädde den europeiska landskapskonventionen (ELC) i kraft i Sverige. Den lyfter fram landskapet som en gemensam tillgång och ett gemensamt ansvar. I landskapet möts många olika värden och anspråk – kulturella, ekologiska, estetiska, sociala och ekonomiska. Landskapet definieras som ett område sådant det uppfattas av människor och vars karaktär är resultatet av samspelet mellan naturliga och/eller mänskliga faktorer. Syftet med landskapskonventionen är att utveckla sektorsövergripande målbilder och strategier för en hållbar planering och förvaltning av landskap, liksom att stärka allmänhetens och lokalsamhällets delaktighet i det arbetet. Med ett sådant synsätt och syfte följer att samverkan i vid mening är absolut nödvändigt. Det finns ingen enskild aktör som kan eller bör ta på sig ett samlat ansvar för landskapet – ansvaret måste delas av flera aktörer på flera olika nivåer. Statliga myndigheter, företag, organisationer och föreningar, kommuner, universitet, markägare och andra brukargrupper samt inte minst politiken – alla har en viktig roll att spela. Med landskapskonventionen i ryggen kan vi betrakta landskapet som den arena där alla enskilda politikområden slutligen sammanfaller. Det är därmed med bas i ett landskapsperspektiv som de goda lösningarna måste utformas. Landskapet kan ses som en materialisering av sociala relationer samt politiska och ekonomiska beslut.

Landskapsbegreppet har därför stor potential som samlingspunkt för gemensamma strävanden mot en rikare livsmiljö för människor och djur. Samtidigt finns ett behov av att förtydliga begreppet och göra det operativt för att landskapskonventionen ska kunna få fäste på ett bra sätt i Sverige och så att flertalet kan använda det – kort sagt för att landskapsperspektivet ska kunna göra skillnad. Hemligheten ligger i att se en helhet, en sammansättning av detaljer, skapade och fungerande mot bakgrunden av en historisk utveckling.

Kommentar

Översiktsplanen som planeringsverktyg är av övergripande karaktär och är vägledande i efterföljande processer. Översiktsplanen möjliggör för utveckling av centrum genom att peka ut områden som funktionsblandad bebyggelse. Översiktsplanen anger ett flertal inriktningar som syftar till att bland annat öka stadens attraktivitet och trygghet. Kommunen kan inte ensam driva dessa processer utan projekt kring stadslivsutveckling och samverkan mellan kommun, fastighetsägare och näringsidkare pågår inom ramen för "Tillsammans för Ronneby".

Landskapskonventionen syftar till att inkludera boende och verksamma i utvecklingen och bevarandet av landskapet som de lever i samt att informera om landskapets historia och värden till berörda. Detta gör Ronneby kommun genom att i sin översiktsplan bjuda in till dialog med medborgare och berörda samt informera om de övergripande förutsättningarna för utvecklingen av landskapet och samhället. Översiktsplanen utgör en övergripande skala som ska fungera som utgångspunkt i det fortsatta arbetet med planering och utveckling av Ronneby kommun, därför kommer landskapskonventionens syfte att inkluderas även i det fortsatta arbetet.

Översiktsplanen pekar ut områden för bostadsutveckling i samtliga åtta serviceorter, Ronneby tätort samt vid kusten. Bredden av utpekade områden för bostadsbebyggelse i Ronneby är en styrka för kommunen. De utpekade områdena för bostadsbebyggelse söder om Ronneby tätort är enligt Ronneby kommun en möjlighet till utveckling av landsbygden mellan de centrala delarna av Ronneby och kusten. I efterföljande processer förs dialog samtidigt som innehåll och utformning med hänsyn till flera parametrar konkretiseras.

Att omvandla redan ianspråktagen industrimark är resurseffektivt. Situationen i Ronneby hamn är dock något annorlunda jämfört med andra kommuner där hamnar de senaste decennierna omvandlats till attraktiva stadsdelar. I Ronneby finns en verksam aktör, Tarkett, som de senaste åren har gjort

investeringar vilka gör att de inte kommer flytta från Ronneby hamn. Med hänsyn till klimatförändringar och havsnivåhöjningar där kommunen vid utpekande av ny bebyggelse behöver förhålla sig till en havsnivåhöjning på + 3,9 m (RH2000) bedöms hamnområdet just nu inte lämpligt att peka ut för ny bostadsbebyggelse.

Ambitionen med skärgårdstrafik i Ronneby kommun förtydligas i översiktsplanen

Jämfört med gällande översiktsplan, antagen 2018, har de utpekade områdena söder om Ronneby tätort minskat i omfattning. Detta med hänsyn till bland annat höga naturvärden i området. Ronneby kommun bedömer att de utpekade områdena söder om Ronneby tätort kan samexistera med de värden som finns i området.

Översiktsplanen anger inriktningar om hur vi kan öka andelen hållbara resor. Utbyggnaden av gång- och cykelvägar samt tillgång till kollektivtrafik är en viktig del. Utpekade områden i Bussetrakten bedöms både kunna försörjas med kollektivtrafik och är på ett rimligt avstånd för cykelpendling till Ronneby centrum.

Prognosen för Ronnebys befolkning visar på en minskande befolkning. Nedåtgången är en prognos och kan därmed påverkas. Översiktsplanen är ett verktyg för att motverka en negativ prognos genom att peka ut områden för både verksamheter och bostadsbebyggelse. Detta då det i Ronneby och Blekinge som helhet kommer behövas bostäder för den arbetskraft som krävs inom den expansiva industrin och inom näringslivet.

Kallansberget, kallat Bussemåla i översiktsplan Ronneby 2045, är utpekad som ett strategiskt intressant område för bostadsbebyggelse. Kommunen har inte rådighet över marken, för detaljplanering och exploatering behöver initiativ till markförsäljning eller ansökan om planbesked ske från fastighetsägaren. Översiktsplanen kompletteras med information om de biologiska/ekologiska värdena och den rika insekts- och fladdermusfaunan.

Medborgare 18 och 19

Generella synpunkter för Hallabro

Hallabro är ett samhälle som servicemässigt gått tillbaka då livsmedelsaffär, kioskrörelse, post och tankställen helt har upphört. I övrigt finns förskola, skola, bibliotek och distriktsköterska som verkligen ger en utmärkt service till Hallabroinvånarna med omgivande samhällen som Belganet, Öljuhult och Tjurkhult.

När nu väg 27 är på väg att byggas väster om Hallabro samhälle är det viktigt att kommunen verkligen engagerar sig i att få till en knutpunkt i samhällets norra del där nybygget ansluter till befintlig vägsträcka norr ut. Centralt bör här ligga busshållplats för både lokal- som fjärrtrafik. Parkering för samåkning är en självklarhet. Tidigare har det talats om äldreboende med viss service.

Varför inte planera för utbyggnad av ett antal tomter långt från befintlig kraftledning som till stor del begränsar möjligheterna att bygga ut i anslutning till befintligt bebyggelse. Vi markägare har en vision om att Hallabro ska utvecklas till ett mer levande samhälle genom

tillkomsten av en servicepunkt i samband med utfarten från Hallabro mot norr längs väg 27. Här ser vi möjligheten att etablera en kioskrörelse med tillhörande laddstationer för elfordon och annan typ av drivmedel, verkstad, matvaror, post och tidningar mm. Vi anser att en sådan utveckling skulle stärka Hallabros attraktionskraft och förbättra servicen för både invånare och genomresande.

Kommunens del av Västra Hallen (Västra Hallen 1:3)

Kommunen äger fastigheten Västra Hallen 1:3 som ligger både väster om väg 27 och på båda sidor om Kongavägen. Hallabro samhällsförening beredde ett ärende för över 20 år sedan som gick ut på att den kommunala skogen mellan väg 27 och Kongavägen skulle omdisponeras till industriområde. Under denna tid har ingen mark tagits i anspråk för ett sådant ändamål. Vi ser positivt på att kommunens mark används för att utveckla samhället och företagsamheten i bygden.

Fastigheten XX

I översiktsplanen så nöjer man sig inte med kommunal mark utan föreslår att en betydande del av fastigheten XX också ska tillhöra mark för industriändamål.

Undertecknade markägare anser att föreslaget område kommer helt förstöra arronderingen av fastigheten och minska möjligheten till att bedriva ett aktivt hållbart skogsbruk, då det inritade området bland annat "gröper ur" fastigheten i mitten. Dragningarna över marken är alltså inte baserade på någon kunskap om skogsbruket, jaktmarker, fastighetens arrondering eller beskaffenhet. Det skapar inte förutsättningar för ett aktivt hållbart brukande och ägande av skog. Vi motsätter oss därför nuvarande förslag.

Undertecknade markägare är också tveksamma till att det under den kommande 20 års period borde vara aktuellt med ett så stort område, baserat på att vägen inte är färdig och de industrilokaler som finns i Hallabro står tomma och förfaller. En minskad andel skog bör vara väl avvägt med behovet, för att minimera riskerna för klimatet och möjliggöra produktion av trä och biomassa för industrin för att minimera behovet av fossila material och bränslen.

Fastigheten XX

I anslutning till Hallabro vattenverk har ett stort område gulmarkerats. Detta bör gälla för nuvarande bostadsbebyggelse och bostadsutveckling motsvarande översiktsplanen 2035.

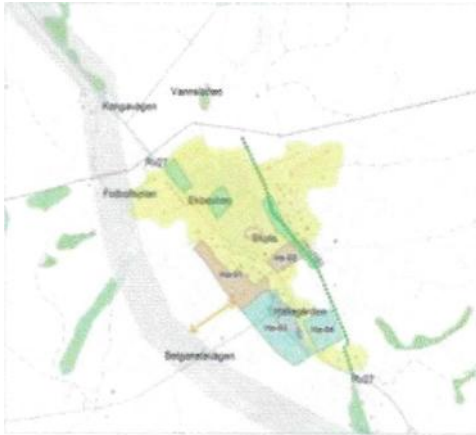
Undertecknad markägare anser att den nya ritningen i översiktsplanen 2045 är felritad. Detta har också bekräftats i en dialog med PR och HF i ett teamsmöte den 27 augusti. I text står det att det berör befintligt område och ingen ändrad användning. Vi uppmanar kommunen att rätta till denna felaktighet.

En eventuell ändrad användning, enligt felritat förslag, till att omfatta jordbruksmark på XX är inte lämplig då det är brukad mark och det är vattenskyddsområde samt till viss del sankmark. Denna mark varken kan eller ska därför bebyggas. Lant- och jordbruket bidrar till produktion av livsmedel men också genom landskapsvårdande insatser håller landskapet öppet vilket är avgörande för landsbygdernas attraktivitet.

Österhallvägen används också som promenadstråk för såväl skolungdomar som vuxna. Där möjliggör XX betydande lövinslag och ädelskog i den skogliga delen som är lättillgänglig utbildningsresurs för skolan och lärande för skolungdomar och också en trevlig för promenader och motionerande vuxna.

Gränser Översiktsplan 2035:

Gränser Översiktsplan 2045:

Vi ser fram emot en konstruktiv dialog med kommunen framöver för att utveckla Hallabro samhälle och samtidigt kunna ha möjlighet att bedriva ett ändamålsenligt skogs- och lantbruk och för en levande landsbygd.

Kommentar

Efter utbyggnaden av planerad väg 27 till mötesfri landsväg så kommer kollektivtrafiken fortsatt att trafikera befintlig väg 27 genom Hallabro och använda befintliga busshållplatslägen.

Översiktsplanen pekar ut de norra delarna av Hallabro som ett strategiskt intressant läge för verksamter/handel/industri. Översiktsplanen är vägledande och prövning av annan markanvändning är möjlig. Ronneby kommun verkar för en funktionsblandad bebyggelse utmed befintliga Rv 27.

Behovet av mark för verksamheter är stort och det har gjorts en intern utredning inklusive en marknadsanalys av vad som efterfrågas. Fokus har varit ytor i varierad storlek utmed de stora kommunikationslederna E22 och Rv27. Aktuellt område har bedömts vara ett intressant strategiskt läge utifrån dessa parametrar.

Planområdet kvarstår och justeras/utökas i översiktsplanen för att inte urholka en del av fastigheten. Kommunen har inte rådighet över privat mark. För detaljplanering eller exploatering av privatägd mark behöver initiativ tas från markägare genom försäljning eller ansökan om planbesked.

Översiktsplanen kompletteras med information om aktivt skogsbruk och naturvärden. Vidare utredningar inom området och dess omnejd krävs för att bedöma områdets lämplighet och möjliga omfattning med hänsyn till inkomna synpunkter och förutsättningar på platsen.

Översiktsplanen justeras för att likställas med gränser enligt ÖP 2035.

Medborgare 20

Vi motsätter oss och tycker det är synnerligen olämpligt att binda ihop ”Yxnarum östra” med Yxnarumsvägen för fordonstrafik. Grusvägen är alldeles för smal, varvid den mestadels är omringad med stengärsgårdar åt sidorna. En anslutning med cykelväg välkomnas, men med fordon blir det osäkert för cyklister och gångtrafikanter.

Kommentar

Föreslagen väganlutning/väggkoppling justeras i plankartan för att inte illustrera olämplig anslutning genom privat mindre grusväg med begränsad framkomlighet. Planbeskrivningen kompletteras med information om anslutningsvägar. Väganlutningen är tematiskt utritad, utredning om lämplig trafiklösning görs i samband med fortsatt planarbete.

Medborgare 21

Enligt den nya översiktsplanen är delar av fastigheten Saxemara 1:146 grönmarkerad. Detta ska med hänvisning till er karta betyda att ni vill ha det till ”natur och friluftsliv” och att man ska ”säkerställa att dess funktion bevaras”.

Då det är privat mark som idag endast är strandskyddad tolkas det som att kommunen kommer ta denna mark i anspråk och göra det till naturområde för friluftsliv, vilket gör den obrukbar för oss ägare samt minskar fastighetens värde. Vårt juridiska ombud ser detta som ett försök till expropriation där kommunen tar över marken. Vill kommunen använda sig av Saxemara 1:146 räcker det inte med att fastigheten tas med i översiktsplanen eller framtida detaljplaner utan att en expropriering måste ske, något som vi som fastighetsägare motsätter oss.

Hänvisar till Expropriationslag (1972:719).

Vi vill att fastighet Saxemara 1:146 utesluts helt ur översiktsplanen samt framtida detaljplaner för Saxemara.

Vi önskar även att ni hör av er till oss med svar på detta eller vid kommande samråd.

Kommentar

Översiktsplanen är inte juridiskt bindande, men vägledande för kommunens mark och vattenanvändning. Vidare ska hela kommunens mark och vattenområden (privat och kommunal mark) pekas ut och ges en användning i en översiktsplan enligt förbestämda kategorier enligt Boverkets föreskrifter om översiktsplan 2024:2.

Området som medborgare 21 refererar till är området som i samrådsförslaget kallas ”Saxemara inre badplats”. Plankartan visar fel plats och justering i kartan görs till granskningen. Aktuellt område pekas istället ut som bostadsbebyggelse (pågående, dvs. Ingen förändring föreslås) enligt Boverkets föreskrifter om översiktsplan 2024:2. I ÖP 2035 pekades området ut som tätort.

Kommunen har inte för avsikt att genom översiktsplanen expropriera privat mark utan följer Plan- och bygglagen (PBL) 3 kap. 3 §.

Medborgare 22

I planen finns förslag att anlägga en ny sträckning av väg nr 653, ”Karlsnäs vägen”, och dra den genom Hasselstads marker ner till Möllenäs vägskäl och Rv 27. Jag motsätter mig bestämt att vägen ska dras om enligt planförslaget! En sådan dragning kommer att drabba min fastighet XX hårt, skogsmarken skärs av, brukandet försvåras och risken för vind- och insektsskador ökar längs den nya vägen då

Diarienumr: 2022/645

slutna bestånd plötsligt öppnas upp. Skogen är välskött och en viktig näringsgren för gården. Dessutom skärs min åker- och betesmark av och kulturlämningar riskeras skadas, trots att kommunen i sin plan säger sig vilja värna om odlingsmarken. Flyttning av mina betesdjur mellan Lillgården och marken söder därom kommer att avsevärt försvåras. Värdet på fastigheten sjunker.

Området är klassat som riksintresse både för natur- och kulturmiljövård och ska värnas. Det finns också skäl att påminna om att jord- och skogsbruk är en del av totalförsvaret och därmed ett väsentligt samhällsintresse, jämfällt med det militära försvaret. Ett ingrepp av den storleksordning som en vägdragning innebär bör därför undvikas.

Något som måste beaktas är att alla föreslagna intrång i översiktsplanen påverkar fastigheter och markägare även om ingenting görs. Vem vill utföra kostsamma skogsvårdande åtgärder om skogen ändå ska förstöras av intrång? Sak samma gäller investeringar i nybyggnation och underhåll av byggnader och vägar. Ett exempel är det verksamhetsområde som ritats in mellan Hasselstad och Ettebro mitt för Möllenäsvägskalet. Ett jätteområde utan konkreta förslag vad gäller användning. I området ingår också en del åkermark av den bästa åkerjorden i Hasselstad, vilket jag protesterar mot. Åkermarken ska värnas, det skriver kommunen själva!

Detsamma gäller det övningsområde strax väster om nuvarande väg 653 som försvaret anser sig behöva. Ett stort område utan specificerad användning. Och vad säger att de nöjer sig med det, kan vi vänta oss fler markintrång västerut? Denna osäkerhet och döda hand över verksamheter leder både till stress och dåligt mående hos markägare och utebliven sysselsättning inom kommunen. Alltså måste förslagen antingen konkretiseras i tid och rum eller tas bort ur planen!

Den nya vägen kommer att avsevärt försvåra jakten och riskerar därmed att både orsaka ekonomiskt bortfall av arrendeintäkter och leda till ökade viltskador. Dessutom är jakt idag mer än ett fritidsintresse, det är en nödvändighet för att decimera överstora klövviltstammar som hotar jord- och skogsbruk. Jag tänker då främst på vildsvinen som orsakar stora skador på grödor.

Vidare har brukshundsklubben både tränings- och tävlingsverksamhet i våra marker, och tjejerna som hyr in hästar på Stall Hasselstad rider varje dag i skogen. Ett populärt motionsspår från Karlsnäs går genom marken och kommer att korsas av vägen på flera ställen. Så jag vill betona att det även finns en omfattande pågående fritidsverksamhet i området, vilket måste beaktas innan beslut om en ny vägdragning tas. Genom vägens eventuella tillkomst ställs en pågående verksamhet mot en nyetablerad sådan. Har någon avvägning gjorts mellan pågående markanvändning och ny användning? Det bästa alternativet är att inte ändra vägen alls utan att låta verksamheten pågå som tidigare. Tankar på att flytta vägen av militära skäl kom upp redan för 30 år sedan. Det blev inget av då och verksamheten på flottiljen har pågått utan minsta problem sedan dess, vilket visar att vägen inte behöver flyttas. Vilka nya skäl har uppkommit som kräver en flytt eller att vägen tas bort?

Om vägen av någon oklar anledning ändå måste bort vore ett bättre, mindre markskadligt och billigare alternativ att satsa på upprustning av de befintliga vägarna öster om flottiljen, i synnerhet väg 650 Kalleberga- Bokön. Det blir en rakare och mer naturlig sträckning för befolkningen i Kallinge och Ronneby än att först köra upp till Möllenäs och sedan tillbaka mot Møljerud. Den mindre vägen över Klintabäcken- Verperud kan också ta viss trafik. Vidare finns vägen mellan Backaryd och Møljerud som fångar upp trafiken norrifrån. Så även om myndigheterna tvingar fram en ny väg är risken stor att folk ändå väljer den kortare vägen 650.

Även om politiker idag ger försvaret allt de pekar på är det fortfarande våra skattepengar det handlar om. De måste användas ansvarsfullt och med samma krav på effektivitet och insyn som inom andra myndigheter. Det instabila världsläget får inte ge det militära försvaret en gräddfil. Hur har kommunen

kommit fram till denna vägsträckning, har någon lokaliseringsutredning gjorts eller är det bara en höftning? Finns det verkligen något behov av vägen? Vilka utredningar och eller ställningstagande finns som bakgrund till vägens placering och samhällsnytta? Att lägga tiotals miljoner på att flytta en så lågtrafikerad väg som denna utan att vare sig trafiksäkerhet, tidsvinst eller annat samhällsintresse förbättras är varken miljömässigt eller ekonomiskt försvarbart!

Kommentar

I granskningsförslaget förtydligas att föreslagen Ny vägförbindelse Karlsnäs-Ettebro illustrerar behovet av en ny koppling mellan Väg 653 och Rv 27 och inte är exakt. Dragningen justeras med hänsyn till Natura 2000 och Karlsnäsgården. Anledningen till utpekandet av en ny koppling är att nuvarande väg 653 är belägen alldeles intill flygflottiljens inhängande område och på sikt kan detta vara besvärande för pågående verksamhet inom Försvarmakten.

Översiktsplanen förtydligas med information angående ny koppling då denna behöver utredas mer och att utnyttjande av befintlig infrastruktur i området alternativt befintlig väg 650 behöver utredas.

Övningsområdet Vassatorpet är till stora delar utpekad inom Fortifikationsverkets fastighet som sträcker sig på båda sidor om Väg 653. Området är i samrådsförslaget schematiskt utritat, dvs. Att det inte följer fastighetsgränsen exakt. Granskningsförslaget justeras och Fortifikationsverkets fastighetsgräns följs.

Utpekade områden för ändrad markanvändning tar hänsyn till olika intressen som bland annat framgår i avsnitt 3 riksintressen, värden och hänsyn. I vissa fall har avvägningar gjorts då intresset av ett strategiskt läge för utveckling och andra förutsättningar gjort att området pekats ut och bör utredas vidare för exploatering.

Behovet av mark för verksamheter är stort och det har gjorts en intern utredning inklusive en marknadsanalys av vad som efterfrågas. Fokus har varit ytor i varierad storlek utmed de stora kommunikationslederna E22 och Rv27. Aktuell område har bedömts vara ett intressant strategiskt läge utifrån dessa parametrar.

Planområdet kvarstår i översiktsplanen, gränsen redigeras med hänsyn till Riksintresse för Naturvård samt Natura 2000. Kommunen kan inte detaljplanera eller exploatera privatägd mark utan att initiativ tas från markägare genom försäljning eller ansökan om planbesked.

Översiktsplanen kompletteras med information om aktivt skogsbruk/jordbruk och naturvärden. Vidare utredningar inom området och dess omnejd krävs för att bedöma områdets lämplighet och möjliga omfattning med hänsyn till inkomna synpunkter och förutsättningar på platsen.

Medborgare 23

Vi vill betona vikten av att skydda och bevara de befintliga grönområdena R 01 och R 02.

instämmer med Länsstyrelsens synpunkter i deras dokument avseende att naturmiljön för Bustorp och Röde Mosse har ett antal viktiga värdekärnor.

Diarienumr.: 2022/645

"Vi har alla ett ansvar att förvalta naturen och vår miljö med ett långsiktigt ansvar att bevara de unika kustnära ädellövskogarna" Naturcentrum AB 2019 ett uttalande av före detta kommunalråd Roger Fredriksson.

Enligt Miljöbalken (MB) 3 kap 2 § ska stora mark- vattenområden som inte alls eller endast obetydlig är påverkade av exploateringsföretag eller ingrepp så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt påverka områdenas karaktär. Detta anser vi gäller Bustorp 1: 26 (Hästaberget).

I översiktsplanen 2045 har man inte tagit hänsyn till Miljööverdomstolens beslut 2\221Januari- månad om Bustorp 1:26 vilket man borde gjort. I detta område finns fladdermöss, spillkråka, långsgroda, ekoxar och idegranar som är fridlysta. Vi motsäger oss exploatering av Bustorp 1:26 (Hästaberget) och grönområdena R 01 och R 02.

Kommentar

Ronneby kommun har sedan tidigare genomfört bland annat en naturvärdesinventering och inventering av fladdermöss på det så kallade Hästaberget och dess omgivning (R0-01). Som planeringsunderlag väljer kommunen också att låta arbeta fram en artskyddsutredning före det att ett nytt detaljplane förslag utformas. Översiktsplanen följer i detta hänseende ett redan befintligt utredningsområde. I vilken omfattning gröna passager och korridorer behöver sparas utreds inom ramen för detaljplaneuppdraget på platsen medan översiktsplanen pekar på mer generella och övergripande strukturer och delområden. Gröna spridningsvägar och gröna stråk följer genomförda grönsstrukturplaner, utredningar och grön infrastruktur (Länsstyrelsens underlag för ädellövskog)

Med hänsyn till utförda utredningar inom Ro-01 har områdets omfattning minskats i planförslaget jämfört med översiktsplanen Ronneby 2035.

Ronneby kommun bedömer Ro-02 (5.2.1 Bussemåla i Översiktsplan Ronneby 2045) vara intressant för bostadsutveckling. Kommunen har inte rådighet över marken, utan fastighetsägarens initiativ eller ett markinköp kommer marken fortsatt vara grönområde.

Medborgare 24

Har i stora drag läst Öp 2045 och Ekologigruppens hållbarhetsbedömning...

Skall vi sträva mot ett hållbart samhälle som är en självklarhet och ett måste är ekologigruppens bedömning helt rätt!

Konkreta åtgärder saknas överlag utifrån min horisont är frågorna om LIS - boende, kommunikation, biologisk mångfald samt energianvändning viktigast!

Gällande LIS så har vi ökat slitage och föroreningar på känsliga vattenmiljöer - större krav på båtars närvaro med föråldrade motorer och drivmedel behövs!

Värdefulla naturområden måste skyddas från exploatering..

I kommande processer har den lokala nivån en viktig roll, och då är det också angeläget att kommunerna har rätt kompetens- rätt personer som kan påverka och få politiken att förstå att man gör rätt prioriteringar för att minska problemen med felaktiga beslut som motverkar biologisk mångfald - ekologiskt tänk och hållbar utveckling....

Jag anser inte att strandskyddet utgör ett hinder för regional och lokal utveckling och bostadsbyggande. Strandskyddet ska omfatta en zon på 300 meter. Det kan vara tillräckligt attraktivt att bo och bygga bostäder i strandnära lägen strax utanför strandskydds-zonen. På så sätt behåller stränderna också sin attraktionskraft - fler människor kan få tillgång till dem och livsmiljön för flera djur- och vdxarter bevaras.

Biologisk mångfald - en överlevnadsfråga....

Tydliga strategier för bevarande och stärkande av biologisk mångfald saknas - Vår kommun måste vara tydlig mot invånarna gällande överlevnadsfrågan "Biologisk mångfald" och lägga stort fokus på konstruktivt arbete på bl.a våra pollinatörer - Ett medvetet tänk hur vi hjälper våra pollinatörer- och strategier hur!

Tjänstemän med kunskap om ekosystem och biologisk mångfald måste få makt och utrymme inom politiken och media för att få invånarna att förstå det viktiga med biologisk mångfald, strategier och verkstad.....

Fungerande ekosystem skyddar mot katastrofer, ger friska hav, växt polinering och bidrar till stabilt klimat...

Vi måste vara tydliga inför framtiden att vi måste växla om till hållbar utveckling och som kommun har vi ett ansvar att dels se till att det informeras på alla nivåer och genomförs.

Subventionera och bygg ut lokaltrafiken- stäng av centrum för biltrafik - gör centrum till en trevlig samvaro - gräv upp nästan all sten på torget - gör centrum till en oas - uppmuntra centrums läge till en träffpunkt..

Kustområden och skärgården pekas ut som betydelsefulla för friluftslivet och tillgängligheten till viktiga målpunkter föreslås stärkas - Verkstad!!

Föreslagna bebyggelseutveckling baseras på visionen "Ronneby kommun ska fortsätta utvecklas som boendeort och erbjuda attraktiva boendemiljöer med ett varierat bostadsutbud - saknar ambition gällande kollektivboende på olika stadier.

Planförslagets intention är att verka för solcellsetableringar med möjlighet till kombinerad markanvändning samt etablering av större solcellsanläggningar i närheten av regionnätet. Detta bedöms kunna medföra positiva konsekvenser utifrån ett klimat och resiliensperspektiv.

I planförslaget framgår dock inte tydligt hur andel förnyelsebar produktion kommer att ökas samt inga ytor för energiproduktion pekas ut, vilket bedöms försvaga kommunens ambition och möjlighet till lokal produktion av förnybar energi... - SUBVENTIONERA SOLCELLER till medborgarna! Bygg ut solcellsparker! Visa att Ronneby är en kommun värt att bo och leva i!

I planförslaget framgår inte tydligt i vilken utsträckning kommunens vattendrag är påverkade och vilken utveckling kommunen vill se. Detta bedöms kunna medföra negativa konsekvenser för biologisk mångfald kopplat till vatten.

I planförslaget saknas tydliga och skarpa ställningstaganden kring hur värdefulla vattenmiljöer ska skyddas och planförslaget innehåller inga skarpa restriktioner för bebyggelse vid känsliga eller skyddade vattenmiljöer.

Detta bedöms kunna medföra negativa konsekvenser för bland annat biologisk mångfald kopplat till vattenmiljöer.

Två olika strategier för bevarande och stärkande av biologisk mångfald saknas. Planförslaget och LIS-planen föreslår strandnära bebyggelse, bebyggelse på vatten och friluftsanläggningar i och vid vatten. Detta kan både öka och minska allmänhetens tillgång till strandområden och riskerar att negativt påverka växt och djurlivet.

Förslag till åtgärder för ökad ekologisk hållbarhet bör visa tydliga och skarpa riktlinjer kring en mycket begränsad utveckling i kustbandet samt i LIS- områden.

All utveckling i anslutning till ett vattenområde innebär en risk för att strand- eller vattenområdet negativt påverkas.

I planförslaget finns ambitionen att prioritera gång- och cykeltrafik inom och mellan tätorterna så viktiga målpunkter kan nås på ett säkert och attraktivt sätt. Kommunen lyfter också ambitionen att verka för en kustnära cykelled genom Blekinge, vilket bedöms också ha positiv påverkan på turism.

Generellt är den biologiska mångfalden mycket hög i strandzoner då många arter har sin livsmiljö här. En konflikt finns mellan bebyggelse i strandzonen och de arter som lever där. Ur ett ekologiskt perspektiv är det viktigt att inte bygga igen stränderna.

Även havsområdet utgör livsmiljö för många arter. Botten, vattenpelare och ytan är spridningsvägar samt flytt- och vandringsstråk för fågel, fisk och andra djurarter. I Ronneby kommun är de högsta värdena knutna till ålgräsängar, grunda vikar och åmynningar, rast- och häckningsplatser för fåglar och grunda områden till havs. Som ett brett stråk utanför skärgården löper Ronneby blåmusselbankar.

Samtidigt som kommunen vill värna sina vattenmiljöer saknas det tydliga och skarpa ställningstaganden kring hur värdefulla vattenmiljöer ska skyddas.

Vidare ger planförslaget inga uttryck för skarpa restriktioner för bebyggelse vid känsliga eller skyddade vattenmiljöer.

Planförslaget pekar ut områden för vidare utveckling av marina näringar samt friluft- och båtliv. Dock saknas ställningstagande kring ett mer hållbart båtliv samt hållbar utveckling av marina näringar. Detta, tillsammans med utveckling i kustområden, bedöms kunna medföra ett flertal märkbara miljöstörningar, dels fysisk påverkan från de strukturer som anläggs, dels kemisk påverkan från olika föroreningar. Fler boende och besökare längs med kusten bedöms också medföra ett ökat slitage av strandmiljöer.

Trots att arbetet för bevarande av biologisk mångfald och naturvärden har pågått under flera decennier fortsätter förlusten av arter och deras habitat, både lokalt, nationellt och på en global skala. Denna utveckling hotar inte bara naturen i sig utan även våra samhällen, eftersom naturen och den biologiska mångfalden är basen för ett stort antal processer och funktioner som upprätthåller ekosystemen och i förlängningen vår välfärd.

Ett förbättrat cykelnät samt möjlighet av att integrera cykelvägar med kollektivtrafiknoder och regionala cykelvägar (Blekingeleden) bedöms kunna bidra till att främja hållbara resor mot målpunkter inom kommunen och i regionen.

Jag tycker och yrkar:

- Trots att arbetet för bevarande av biologisk mångfald och naturvärden har pågått under flera decennier fortsätter förlusten av arter och deras habitat, både lokalt och nationellt - vad gör vi åt detta??
- Konkreta strategier för biologisk mångfald, ekologisk tänk och hållbar utveckling....
- Samtidigt som kommunen vill värna sina vattenmiljöer saknas det tydliga och skarpa ställningstaganden kring hur värdefulla vattenmiljöer ska skyddas.
- Större krav på båtars närvaro med föråldrade motorer och drivmedel! förbjud 2 taksbränsle över tid!
- Subventionera och bygg ut lokaltrafiken
- Stäng av centrum för biltrafik
- Gör centrum till en trevlig samvaro - gräv upp nästan all sten på torget gör centrum till en oas - uppmuntra centrums läge till en träffpunkt.
- Erbjud attraktiva boendemiljöer med ett varierat bostadsutbud - saknar ambition gällande kollektivboende på olika stadier .
- Tydliga strategier för bevarande och stärkande av biologisk mångfald saknas - Våran kommun måste vara tydlig mot invånarna gällande överlevnadsfrågorna "Biologisk mångfald" .
- Subventionera solkraft .
- Bygg ut solcellsparker!
- Ett medvetet tänk hur vi hjälper våra pollinatörer- och strategier hur!
- En kustnära cykelled genom Blekinge.
- Bygg ut vindkraften

Kommentar

- *I översiktsplanen framgår att kommunen ska värna värdefulla gröna och blå miljöer för att ta vara på den biologiska mångfalden och ekosystemtjänster samt att kommunen ska arbeta för att koppla samman områden med grönstruktur och våta områden för en robustare grönblå infrastruktur. Arbeta med biologisk mångfald pågår inom flera av kommunens förvaltningar och verksamheter.
När det finns indikatorer på höga naturvärden vid detaljplanering av ett område görs en naturvärdesinventering (NVI) under planprocessen. Resultatet av NVI:n vägleder kommunen i utformning och fortsatt planering med hänsyn till naturvärdena på platsen.*
- *I Ronneby kommun gäller generellt strandskydd 100 meter. Utöver detta har Länsstyrelsen beslutat om utökat strandskydd mellan 100-300 meter i vissa delar av kusten i kommunen. Inom dessa områden får byggnation endast ske om det finns särskilda skäl. Översiktsplanen är återhållsam med planering och förslag på ny verksamhet i vattenmiljöerna pga. havnsivåhöjningar och andra restriktioner så som naturvärden. I övrigt följs miljö kvalitetsnormer för vatten (Miljöbalken 5 kap 4 §).*

- *Översiktsplanen hanterar inte frågan om tillåtna båtmotorer.*
- *Ronneby kommun har ett nära samarbete med Region Blekinge och Blekingetrafiken vad gäller kollektivtrafiken inom orten. Översiktsplanen hanterar inte frågan om subventionering av kollektivtrafiken.*
- *Utredningar av centrum inkl. stadsmiljön och trafiken i centrum pågår.*
- *Översiktsplanen möjliggör för en varierad bostadsbebyggelse inom bostadsbebyggelse samt funktionsblandad bebyggelse. Översiktsplanen reglerar inte specifikt vilken typ av bostadsbebyggelse som bör byggas.*
- *I avsnitt 5.1.1 Grön- och blåstruktur samt 5.1.2 Friluftsliv och rekreation, (samrådsversionen avsnitt 4.3.1), belyser översiktsplanen biologisk mångfald. I kommunens hållbarhetsstrategi framgår hur kommunen arbetar med biologisk mångfald.*
- *Frågan om subventionerad solkraft hanteras inte i översiktsplanen.*
- *Ronneby kommun är positiv till utbyggnad av solcellsparker, men anlägger inte egna solcellsparker. Anläggning sker framför allt på kommunkoncernens byggnader.*
- *Översiktsplanen belyser vikten av biologisk mångfald på en övergripande nivå. Vad gäller pollinatörer pågår bland annat arbete med främjande åtgärder i skötselplaner av allmänna platser.*
- *Region Blekinge utreder möjligheten till en kustnära cykelled genom Blekinge. Ronneby kommun är positiva till denna.*
- *Inom Ronneby kommun begränsas möjligheten av vindkraft av verksamheten inom Blekinge flygflottilj. Ronneby kommun har en vindkraftsplan. [Antagandehandling 120329 \(rev120220\) webben.pdf \(ronneby.se\)](#)*

Medborgare 25

Angående era planer på att exploatera olika områden i kommunen:

Har mycket svårt att se behovet av detta då de prognoser jag kommit i kontakt med inte ser en befolkningsökning i kommunen inom den närmaste framtiden.

Snarare en minskning.

I Ronneby kommun finns det många områden där det finns gott om osålda tomter. I vårt område finns det minst t.ex. 3 osålda tomter, i Slättanäs finns många.

Angående exploatering i Risatorp 3:63:

Skogsområdet kring Persborgsgölen är ett fantastiskt ströv-, cykel- och rekreationsområde, med massor av stigar, ett rikt djurliv samt bär och svamp, som nyttjas i väldigt stor omsträckning. Vore katastrof att förstöra ett sådant unikt område!

Redan idag är trafiksituationen på Lindblomsvägen mycket ansträngd, så en större ökning av trafiken här blir i det närmaste ohållbar. Har i många år bott på Gaddsväg, så jag vet hur mycket bilar som kör där redan idag.

Korsningen Götgatan-Lindblomsvägen är vid vissa tidpunkter väldigt överbelastad.

Kommentar

Ronneby kommun är medveten om att befolkningsprognosen år 2045 visar på en minskande befolkning. Prognosen kan inträffa om vi inte aktivt arbetar för att motverka en befolkningsminskning. I arbetet med översiktsplanen har därför ett befolkningsmål tillämpats, vilket visar en viljetrytning som sätter en önskad riktning för framtida tillväxt och är grunden för kommunens strategiska planering.

Översiktsplanen tar höjd för den ökade inflytt som krävs för att Blekinge som helhet ska klara den nuvarande och framtida kompetensförsörjning som behövs inom bland annat näringslivet. Översiktsplanen syftar till att visa kommunens utvecklingsinriktning under en längre tidshorisont. Med god planberedskap kan kommunen möta de behov och den efterfrågan på bostäder som uppstår i närtid och på längre sikt.

Angående exploatering inom del av Risatorp 3:63 pågår utredningar om naturvärden och djurlivet i området.

Trafikmätningar visar viss belastning på Lindblomsvägen, men inte att vägen är för belastad utifrån beräknad trafikmängd. Flaskhalsen som uppstår vid korsningen Lindblomsvägen/Götgatan kan minska då trafikmängden till och från Espedalsskolan minskar i och med öppnandet av Snäckebackskolan.

Medborgare 26

Vårt hem befinner sig i det område där man enligt förslag till översiktsplan valt att planera ett nytt övningsområde för försvarsmakten.

Vi har inte fått någon som helst information om detta från kommunen varken nu eller i samband med att man började skissa på den nya planen.

Ej heller har vi fått några indikationer/någon information från fortifikationsverket/försvarsmakten om detta.

Det ska i början av juni gått ut information till markägare i området. Är inte vi att betrakta som ägare av mark med tomt och bostad (hem för en familj på fem personer) i det området som man planerar att förlägga F17s övningsområde på?

När det kommer till vår bostad (med tillhörande garage med komplementbyggnad samt övriga ekonomibyggnader) så är det en fastighet som är belägen på en väldigt unik plats. Helt enskilt men ändå nära till Kallinge/Ronneby.

Det är en unik boendemiljö med en bäck som skär genom tomten som är på 3182 kvadratmeter. En grönskande oas med många unika träd och buskar. Vi flyttade till huset 2003 och har sedan dess skapat en bostad för vår framtid.

Huset köptes av vår mamma/svärmor 1978 och har sedan dess varit en del av familjen med många minnen kopplade till sig. Vi har byggt garage med carport, vävstuga och ett orangeri i söderläge.

En satsning för framtiden!

Det finns även ett äldre uthus/lada på tomten som bland annat används som höns hus. Allt vi har gjort med huset och tomten är gjort av oss och för hur vi vill ha det utan hänsyn till eventuella marknadsvärden och dylikt.

Vi har tre barn som är födda här och som går i skola i kommunen. På tomten finns barnens lekstuga, deras dopträd; planterade plommon, äpple och päron tillsammans med många andra fruktträd.

Vi önskar ju kunna bo kvar i det hem som vi har skapat där vi investerat tid och pengar för vår framtid!

Enligt kartan i planförslaget ser det ut att ligga inom övningsområdet och ser avskuret ut om vägen emellan Hasselstad och Karlsnäs försvinner.

Kommer vi få annan utfartsväg? Vad gäller? Är det tillfälliga övningar i området? eller totalt intrång? Vilken tidsaspekt finns för de planerade åtgärderna? Är det efter 2045? 2035? eller i närtid efter att översiktsplanen antagits?

Kommentar

Övningsområdet Vassatorpet är till stora delar utpekade inom Fortifikationsverkets fastighet som sträcker sig på båda sidor om Väg 653. Området är i samrådsförslaget schematiskt utritat, dvs. att det inte följer fastighetsgränsen exakt. Granskningsförslaget justeras och Fortifikationsverkets fastighetsgräns följs. Området är utpekade för att illustrera att verksamhet för försvaret pågår och kan utvecklas inom området. Någon tidplan eller tänkt användning finns inte. Översiktsplanen är vägledande och inte juridiskt bindande.

Medborgare 27

Vi vill nedan framföra våra synpunkter på föreslagen översiktsplan för 2045.

Helheten av översiktsplanen ger ett seriöst och genomtänkt förslag. Vi samtycker också till att det är mycket viktigt att genomföra noggranna utredningar om hur höjning av havsvattennivån påverkar områden runt Saxemara och Spjälkö. Utredningarnas förslag till åtgärder bör sedan snarast genomföras.

Den tidigare översiktsplanen (2035) innehöll förslag om bebyggelse söder om Vierydsvägen, delvis på den mark som tillhör vår fastighet Spjälkö 1:28.

I förslaget (2045) kan följande text läsas; Områden som i tidigare översiktsplan varit utpekade för bostäder pekas i stället ut som grönområde med möjlighet att översvämmas vid skyfall. På så sätt skyddas närliggande befintlig och planerad bebyggelse.

Vi uppfattar att detta innebär att man i förslaget avser att utnyttja större delen av vår mark att översvämmas i syfte att skydda de nya områden som utpekade för bebyggelse. Vi emotsätter oss detta förslag.

Vi förutsätter att det för de nya områdena, norr och söder om Vierydsvägen, som ligger i förslaget till översiktsplanen (2045) skapas en noggrann plan för omhändertagande av dagvatten. Dagvatten bör ledas på ett säkert sätt så att detta når havet på lämpligt sätt utan att samlas på vår mark.

Vi anser också gränsen för grönområde samt markeringen av det gröna stråket vid norra delen av Humlaviksvägen ska justeras. Givet (i) de stora ytorna grönområde i området, (ii) att jordbruksmarken inte bör kunna anses vara brukningsvärd i kombination med (iii) kommunens tillväxtambitioner bör gränsen för grönområdet rimligen sammanfalla med strandskyddsområdet istället. Detta för att uppnå en bättre balans mellan kommunens tillväxtplaner och kommunens prioritering av natur och friluftsliv.

Kommentar

Diariennr: 2022/645

Planenheten har låtit ta fram en skyfallsutredning som tjänar som underlag vid detaljplanering och översiktsplanering. Skyfallskarteringen visar att det vid stora regnmängder kommer samlas vatten inom Spjälkö 1:28 varför området utsluts som lämpligt för bostadsbebyggelse. Dagvattenhantering ska hanteras inom varje enskild detaljplan. Det innebär att Spjälkö 1:28 inte kommer vara en del i ett dagvattensystem där t.ex. där vatten leds till fastigheten. Däremot skulle en exploatering/hårdgörande av denna yta förvärra för omgivningen samt påverka ny bebyggelse.

Översiktsplanen korrigeras i området kring Humlaviksvägen. Befintliga jordbruksblock pekas ut som pågående landsbygd. Grönstråket och grönområdet korrigeras.

Medborgare 28

Förslaget i Översiktsplan Ronneby 2045 innebär att skogsbruksmark och jordbruksmark som är i vår ägo kan komma att tas i anspråk för ny bebyggelse mellan Johannishus och Listerby. Om denna mark tas i anspråk för bebyggelse påverkas möjligheten att bruka skogen och åkermarken, liksom att marknadsvärdet på våra berörda fastigheter påverkas. Skogen på fastigheterna utgör också ett värdefullt rekreationsområde.

Kommentar

Ronneby kommun bedömer området mellan Johannishus och Listerby som intressant för bostadsbebyggelse på lång sikt. Då kommunen inte är markägare behöver initiativ ske av fastighetsägare alternativt att marken säljs till kommunen för att möjliggöra en framtida exploatering.

Medborgare 29

Det gäller främst inom Teknisk försörjning och Samhällsutveckling.

Under 2030 talet måste vår kommun inte bara tala om mängden energi (KWh) utan också skilja på energins "Användbarhet" dess "kvalitet"... att bara addera energier av helt olika slag och med helt olika användningsområden och ursprung, är inte hållbart. Redan på 1970-talet skrev Nobelpristagaren Hannes Alfvén att inte ta hänsyn till olika energibärarens kvalitet är lika felaktigt som att räkna en dagskassa i antalet mynt och sedlar.

Ett exempel på detta är att vi medborgare köper transporten av el i antalet Kilo-watt timmar, samma sort som vi köper fjärrvärme (KWh).... Visserligen inte till samma pris, men den prisskillnaden motsvarar inte alls varken skillnaden i användbarhet mellan dessa två energibärare, eller dess helt olika ursprung. Ett avskräckande exempel kring detta är att många av oss medborgare har monterat (och investerat i egen sol-el). Men att flera använder sin vanliga (ofta för-liten) varmvattenberedare för att få lagom varmt vatten i duschen. Då gör vi alltså det som Hannes Alfvén för ca 50 år sedan sade, var helt fel. Nu kan man få denna tjänst med en mycket enklare teknik (inkl. lagring helt utan batterier).

För att sedan inte gå in på om primärenergien kommer ifrån kärnkraft-verk, eller direkt från solljus. Kommunen kommer på 2030-talet med största sannolikhet att behöva skilja på olika energislags olika kvalitetsvärden. Där (gratis) solljus bara ligger ca 7 % lägre än (färdig) elektricitet. Alltså med en exergikonstant på 93 (el har 100) fjärrvärmens ligger på ca 8-10...

Den dagen vi får helt CO2 utsläppsfri Sol-fjärrvärme, (typ Absolicon.com) -året runt, blir det än tydligare att kommunen i framtiden (på 2030-40-talet) måste ta hänsyn till energins både EXergi- och EMergi-värden (se Bil). Märk särskilt på sid 19, de sista 5 raderna under SLUTSATSER; och de tre sista raderna under DISKUSSION sid 20 i bif..

Diariennr: 2022/645

Ytterligare en oss mer näraliggande och mer lokalpolitisk synpunkt på Öp 2045 är att vi inom några år kommer att övergå, i vår lokala el-näts taxa, från energi-mätning till effekt-mätning. Vilket för många småhusägare (och för flera småföretagare) kan få omvälvande konsekvenser. Att nu betala 20-30öre/KWh till, att i den nya hushålls-taxan, då kanske behöva betala (troligen över)100 Kronor/KW... låter helt otroligt! Det ställer höga krav på vårt Energibolag, att ge tidig och tydlig info om hur vår nya taxa kommer att utformas. Det för att ge oss kunder tid att anpassa våra möjligheter att få till ett "Smart elnät" i vår kommun. Verkligheten kan i dag ses på www.seom.se -deras hushållstaxa ligger i dag på ca 123./KW

Min förhoppning, med dessa synpunkter, är att våra tjänstemän (med eller/utan formell utbildning i Termodynamik) inklusive ekonomerna, kan utforma en ny el-taxa som blir bra för alla. Att lokalpolitikerna, kan ta de beslut som med stor sannolikhet kommer att behöva vara långsiktigt hållbara även i vår samhällsbyggande, in i vår Översiktsplan för år 2045...

Ps Än mer info om EXergi och EMergi finns att söka på <http://exergy.se/goran>, <http://www.slu.se> - på Mittuniversitetet i Östersund www.miun.se och på www.wikipedia.se

Kommentar

Översiktsplanen reglerar kommunens mark- och vattenanvändning och möjliggör för olika markanvändningar inom kommunen, t.ex. tekniska anläggningar för energiförsörjning. Frågor om energislag och el-taxa hanteras inte i översiktsplanen, utan hanteras av Ronneby Miljö och Teknik.

Medborgare 30

På karta 13 där byarna utanför Ronneby dyker upp ser det ut som att något föreslagits som utgår från en tåglinje (streckade svarta linjer) och går ut mot eller genom Öljuhult.

Handlar det om en gångväg/cykelbana eller en föreslagen järnväg?
Det är mycket svårt att tolka teckenförklaringen.

Och det är ett allvarligt problem på en ritning att man inte har möjlighet att läsa informationen helt korrekt.

Gäller det en tätortsbana, så är min synpunkt att det är mycket allvarligt och destruktivt för landskapen runt och i Öljuhult, om man tänker köra en tågbanan där.

Byarna präglas just av den lugn och ro som man vill ha när man har fritidshus eller permanentboende i området. Dessutom är det utmärkt trafik dit i form av en buss.

Om markeringen av svarta streck på kartan däremot gäller en cykel/gångväg, så är min synpunkt att detta kommer att vara mycket välkommet.

Detta gör att du kan gå eller cykla säkert från Öljuhult och mot de omkringliggande orterna och mot Ronneby. Detta är inte möjligt för närvarande.

Kan du berätta för mig vad markeringen betyder? e-postadressen till arbetsgruppen som jag har skrivit till fungerar inte.

Kommentar

Översiktsplanen är framtagen för ett digitalt format och kartorna är tydligast digitalt. Översiktsplanen är översiktlig och i flera fall schematisk.

En illustrerande linje för järnväg pekats ut i norrgående riktning för att ansluta till Södra stambanan. Översiktsplanen är visionär och visar på en önskvärd bättre koppling norrut, linjen är tematisk och visar inte en exakt position. Översiktsplanen är vägledande och fortsatta utredningar krävs om en järnväg är aktuell.

Medborgare 31

Som markägare till fastigheten XX motsätter jag mig starkt den föreslagna sträckningen av ersättningsväg till nuvarande väg 653.

Den föreslagna sträckningen av en ny väg "Karlsnäs-Ettebro" är otydligt utritad och lägger en "död hand" över ett stort område med aktivt brukad skog. Föreslagna sträckningen skulle också påverka flertalet andra samhällsintressen negativt, däribland jordbruksmark, naturvärden, friluftsområden, vattenskyddsområden mm. och borde således inte vara ett rimligt alternativ till nuvarande vägsträckning.

Min fastighet XX påverkas mycket negativt på flera sätt om översiktsplanen tillåts vinna laga kraft enligt nuvarande förslag. Även innan en eventuell ny väg realiserats blir den ekonomiska skadan omedelbar då fastighetsvärde sjunker och det långsiktigt planerade skogsbruket omkullkastas. Fastighetens utvecklingsmöjligheter begränsas stort både gällande skogsbruk, jordbruk, jakt mm.

Utöver ovan nämnda skador på ekonomi och samhällsintressen innebär översiktsplanen också psykiskt lidande och stress för mig som fastighetsägare. Ovissheten kring hur min fastighet kan komma att påverkas om översiktsplanen vinner laga kraft innebär en permanent oro för mig och min näringsverksamhet med skogsbruket som huvudsaklig inkomstkälla.

Alternativ? I Översiktsplanen framgår inga utredningar eller ställningstaganden till alternativ för den föreslagna sträckningen av ny väg. Det framgår inte heller någon konkret utredning om behovet av en ny vägsträckning utöver Försvarmaktens intressen.

Det måste tas fram konkreta förslag kring alternativ för en ny väg. Ett långt mer ekonomiskt och socialt hållbart alternativ borde vara att öka nyttjandet av befintliga vägar för anslutning till väg 27, E22 och Kallinge/Ronneby samhällen.

Väg 656 (Möljeryd-Backaryd), väg 657 (Eringsboda-Backaryd) och väg 650 (MöljerydKallinge) är mycket goda alternativ om väg 653 måste upphöra till följd av Försvarmaktens vilja. Dessa vägar möjliggör snabb anslutning till både väg 27 och E22 för trafik till och från Eringsboda.

Vidare borde Försvarmaktens och övriga samhällets intressen noga vägas mot varandra. Är det rimligt att övriga samhällsintressen nedprioriteras till följd av Försvarmaktens vilja gällande väg 653? Ett bra alternativ är trots allt att nuvarande väg fortsätter att användas i samma utsträckning.

Kommentar

I granskningsförslaget förtydligas att föreslagen Ny vägförbindelse Karlsnäs-Ettebro illustrerar behovet av en ny koppling mellan Väg 653 och Rv 27 och inte är exakt. Dragningen justeras med hänsyn till Natura 2000 och Karlsnäsgården. Anledningen till utpekandet av en ny koppling är att nuvarande väg 653 är belägen alldeles intill flygflottiljens inhängande område och på sikt kan detta vara besvärande för pågående verksamhet inom Försvarmakten.

Diariennr: 2022/645

Översiktsplanen förtydligas med information angående ny vägkoppling då denna behöver utredas mer och att utnyttjande av befintlig infrastruktur i området alternativt befintlig väg 650 behöver utredas.

Översiktsplanen kompletteras med information om aktivt skogsbruk/jordbruk och naturvärden. Vidare utredningar inom området och dess omnejd krävs för att bedöma områdets lämplighet och möjlig omfattning med hänsyn till inkomna synpunkter och förutsättningar på platsen.

Medborgare 32

Mitt yttrande gäller expanderandet av Listerby med omnejd. Att lägga in i översiktsplanen att det ska kunna byggas fler bostäder i olika utförande i Listerby är inte den vägen Ronneby kommun bör ta. I dagens Listerby väljer personer att bosätta sig eftersom det finns en närhet till skog och mark, samt närheten till livet på landet. Genom att bebygga och utöka redan befintliga bostadsområden tar bort denna känslan och ändrar marknadsvärdet på de husen som finns där idag. För att ta ett exempel så i översiktsplanen finns förslag på att utöka och förlänga Mastvägen samt Bogsprötsvägen för att ansluta ett nytt bostadsområde. För de boende som bor på dessa vägar ändras både läge och värde avsevärt, detta eftersom dessa vägarna blir genomfartsvägar och de vändzoner som finns dag försvinner. Genomfartsvägar får i regel problematik med att fordon inte håller hastighetsbegränsningarna och det medför en risk för barn och djur som bor där. Naturlivet med dess djur och vegetation påverkas negativt av en explantering, djuren som finns här i dag har redan fått flytta och anpassa sig till en ändrad miljö. Vatten har efter tidigare utbyggnader blivit ett problem på närliggande åkrar mm. Under höst vinter och vår står det mängder med vatten som tidigare togs upp växtligheten som nu är borta. Skolan och förskolorna har redan i dag ett stort antal barn och det pratas om att de är fulla. Bara de senaste åren har klasserna blivit betydligt större och detta påverkar barnen på ett negativt sätt.

Ska kommunen möjliggöra för att fler ska bosätta sig i kommunen så gäller det att kommunen börjar i rätt ordning, och rätt ordning är inte att börja med bostäder. Redan idag står det flertalet tomma tomter och hus som inte är bebodda, samt att det redan finns detaljplaner för bostäder som vunnit laga kraft med ännu inte påbörjats då efterfrågan för bostäder är svalt.

Vill Ronneby kommun göra Listerby attraktivt samtidigt som de värnar om miljö och de boende som redan finns där får de se sig om efter nya ställen att bebygga på, det finns mark andra sidan Yxnarumsvägen som inte är bebyggd och avgränsar till Åsavallen (fotbollsplaner, samt föreningsliv. Genom att titta på det området bör man kunna skapa en luftig miljö för de boende, samt utöka och göra fritidsaktiviteter mm lättillgängligt för de bosatta.

Idag finns det ingen kollektivtrafik som på ett smidigt sätt kan nyttjas av de bosatta i Listerby förutom morgon och kvällar. Genom att enbart förlänga tidigare bostadsområden skapar inga förutsättningar för att utöka kollektivtrafiken. Genom att bygga Listerby mer luftig och på ett bredare sätt, och inte bara ihop tryckt på ett och samma ställe, skulle skapa bättre förutsättningar för att kollektivtrafiken samt cykel och gångtrafikanter.

Som kommun bör man lägga pengarna på att vårda och ta hand om det som finns i kommunen innan man blickar på att utöka befolkningen, en attraktiv kommun är inte en kommun med dåligt skötta lokaler, bostäder, näringsliv samt grönområden mm eller som enbart satsar på skolorna inne i stadskärnan. Vi som valt landsbygden har inget intresse i att våra barn och ungdomar bussas in till skolor i stadskärnan. En attraktiv kommun är en kommun som kan erbjuda bra och fräscha skolor/förskolor även på landsbygden, där bostäder mm tas om hand och där grönområden, vägar och fritids och näringsliv tas om hand på ett bra sätt.

Kommentar

Utpekat område vid Mastvägen/Bogsprötsvägen är privatägd mark där markägare sökt och fått positivt planbesked för bostadsbebyggelse. Efter planbesked inleds processen en detaljplan vilken kommer pröva markens lämplighet och utreda frågor om trafik, dagvatten, gröna miljöer etc. Under detaljplaneprocessen finns möjlighet för boende och berörda att lämna synpunkter.

Översiktsplanen är ett långsiktigt strategiskt dokument som pekar ut möjliga platser för bostadsbebyggelse. Att ha en god planberedskap innebär att bebyggelse kan tillkomma när behovet uppstår. Kommunen arbetar både med exploatering i befintliga detaljplaner samtidigt som nya behov tillkomma med hänsyn till behov och efterfrågan.

Översiktsplanen pekar ut två områden för bostadsbebyggelse norr om Yxnarumsvägen. Utöver detta pekas området ut som landsbygd, vilket innebär att bostäder kan tillkomma.

Ronneby kommun för kontinuerlig dialog med Blekingetrafiken ang. kollektivtrafik i exempelvis arbetet med översiktsplanen och detaljplaner.

Ronneby kommun arbetar kontinuerligt med förvaltning av lokaler och grönområden, flera delar kräver samarbete och ett exempel på det är Tillsammans för Ronneby där kommun, näringsliv och fastighetsförvaltare arbetar tillsammans för att göra Ronneby stad mer attraktivt.

Utbildningsförvaltningen och tillhörande nämnd ansvarar för skolorna i kommunen. Från skolåret 2025/2026 kommer högstadielärover från Listerby gå på Snäckebackskolan.

Medborgare 33

Våra synpunkter gäller framför allt hur kommunen planerar för framtida markanvändning. Att bevara markområden med höga naturvärden borde vara en självklarhet.

Länsstyrelsen skickade 2022-08-31, ärende 401-244-2022, till Ronneby kommun "Underlag till Ronneby kommuns planeringsstrategi". I Länsstyrelsens dokument 401-244-2022-9-2 bilaga om grön infrastruktur står att finna ett flertal områden som har betydelse för grönstråk och som bör klassas som natur vid detaljplanering och bör understrykas i ÖP2045.

Dessa områden är Ro-01 och Ro-02, Ro-04, Ro-10, Ro-05 och Ro-14, Ro-11, Ro-06/Ka-01, Ka-02. Obs! Benämningarna avser hur de namngavs i Ronneby kommuns Översiktsplan 2035.

Nedanstående information står i Länsstyrelsens dokument "Underlag till Ronneby kommuns planeringsstrategi".

"Områdena Ro-01 och Ro-02 innehåller en del värdekärnor och potentiellt värdefulla stråk av ädellöv.

I Ro-01 utgör stråk av ädellöv som omger Risatorp sannolikt viktiga grönstråk för att sammanlänka ädellövsvärden österut mot Brunnsskogen med diton söderut mot Risanäs. Precis öster om Risatorp finns större värdekärna för ädellöv inom naturreservatet Södra Brunnsskogen. Värdekärnor samt ett sammanhängande och livskraftigt grönstråk av ädellöv inom delar av Ro-01 borde i största möjliga utsträckning utgå från förslag till framtida tätort och istället klassas som natur vid detaljplanering. Ro-02 delar en större värdekärna för ädellöv med naturreservatet Södra Brunnsskogen, denna del bör i största möjliga utsträckning utgå från planförslaget och istället klassas som natur. Områdenas betydelse som en del av ett större grönstråk tillsammans med Södra brunnsskogen och områdena ner mot havet kring Risanäs och Ekenäs borde understrykas i översiktsplanen."

Vi delar Länsstyrelsens uppfattning och anser att ÖP2045 ska uppdateras så att dessa områden klassas som natur.

Ekologigruppen för fram kritik till förslaget på sid. 6 med följande ord: ”Bevarandehöjden för biologisk mångfald, spridningslänkar och ekosystemtjänster pekade inte ut. Tydliga strategier för bevarande och stärkande av biologisk mångfald saknas.”

I ÖP2045 står det att ”Planläggning, byggande eller annan exploatering ska så långt som möjligt ske med hänsyn till naturvärden”.

Vad menas med ”så långt som möjligt”?

Enligt inventeringar gjorda av personal på Skogsstyrelsen så har exploateringsområdet runt Hästaberg (Bustorp 1:26) höga naturvärden och bitvis når värdena nyckelbiotopklass och hela området för planerad exploatering kan utvecklas till nyckelbiotop.

Enligt Naturvårdsverkets kriterier på skyddsvärd skog så uppfyller området den kategori som benämns som skog på bergsbranter, block och hållmarker. Den norra intilliggande skogen är även den skyddsvärd; ädellövskog med gamla träd och död ved.

Här är en unik natur som ligger väster om S. Brunnskogens naturreservat. Denna fantastiska natur sträcker sig vidare väster ut mot norra Risanäs och Risanäshalvön.

”Riksintresse för naturvärden kan också innehålla unika och hotade eller sårbara naturtyper eller arter”. Detta riksintresse bör även omfatta Hästaberg.

Vi vill att kommunen slår vakt om och utvecklar detta område som en strategisk del av Blekinges kustnära ädellövskog med dess biologiska mångfald. I området finns bl.a. ett stort antal skyddsvärda arter som fladdermöss, även rödlistade, spillkråka, långbensgroda och ekoxar. Här finns också ett stort antal fridlysta idegranar. På själva Hästaberg finns hållmarker med gammal tall och gott om hålträd för fladdermöss och spillkråkor.

I ÖP2045 påtalas att Blekinge har höga naturvärden. Sammanhängande grönstruktur över kommungränserna kan bilda stråk och korridorer vilket ger större förutsättningar för flera arter och en större biologisk mångfald. Vi anser att det är mycket viktigt att Ronneby kommun lever upp till detta.

Naturreservat

Kommunen bör utreda möjligheten att naturreservatet i S. Brunnskogen förlängs västerut över det s.k. Hästaberg, norra Risanäs och Risanäshalvön. Det skulle innebära att detta skyddsvärda område inte fragmenteras utan bildar en viktig länk i naturen för den biologiska mångfalden.

Det är viktigt med gröna korridorer som knyter ihop större naturområden för att ge bättre förutsättningar för flera arters överlevnad och ökad biologisk mångfald. I ÖP2045 uppger kommunen att man ska värna om värdefulla gröna och blå miljöer. Det är därför viktigt att bevara Hästaberg som har en oexploaterad natur och att bevara kulturlandskapet för att knyta ihop Södra Brunnskogens naturreservat med Risanäshalvön.

I Blekinge växer ädellövskogar ända ut till havet och på skärgårdsöarna. Detta sägs vara unikt. Lövskogskusten är ett artrikt område. Det milda klimatet skapar unika förutsättningar för en rik biologisk mångfald. Detta i kontrast till den vanligaste skogen i Blekinge, nämligen planterad granskog.

Invånare i kommunen och besökare värderar dessa ädellövskogar högt. Och vi anser att de måste skyddas överlag.

Det utökade strandskyddet som Länsstyrelsen har beslutat om på flera områden längs kusten bör respekteras. Personal med stor kompetens har utfärdat detta. Kommunen bör dra tillbaka sin överklagan.

Det är viktigt att naturmiljöer som Hästaberg tillgängliggörs för en bred allmänhet. Att vandra är ett växande intresse både för våra besökare och invånare. Blekingeleden sträcker sig från Sölvesborg i väst till Kristianopel i öst. Den 27 mil långa leden visar upp Blekinges mångfacetterade natur men missar nästa helt kustlandskapet. Med en marginell justering kan blekingeleden gå över Hästaberg och erbjuda en unik och storslagen utsikt över Ronnebys kustlandskap och skärgård. Ett lyft för Blekingeleden och en chans för Ronneby att visa upp sin enastående natur och skärgård. Att tillgängliggöra denna plats med uråldrig hållmarkskog skapar friluftsvärden för all framtid som alternativ till en exploatering som skulle spränga sönder och ödelägga denna unika miljö. Brunnsskogen nämns också i ÖP45 som ett av fyra utpekade områden av riksintresse för friluftsliv i Kommunen.

Det bör också betonas att vad gäller friluftsliv så har Ronneby och närliggande kommuner god hjälp av ARG56 som med kartor och appar vägleder friluftsmänniskor och turister till upplevelser i oexploaterad natur.

Platser för nya attraktiva bostäder

Vi menar att det finns tre attraktiva områden för nya bostäder som inte förstör värdefulla naturresurser.

Ronneby centrum. För att Ronneby ska kunna återuppstå som en attraktiv småstad är det viktigt med centrumutvecklingen. Planerna för Gallerian Diamanten är ett exempel på att attraktiva bostäder kan byggas i centrum.

Kilen. Satsningen på Kilen har fallit väl ut med närhet både till centrum och det attraktiva Brunnssområdet. Kilen kan förlängas mot söder eftersom Ronneby kommun genom ABRI äger dessa byggnader.

Ronneby Hamn. Översiktsplanen har ritat in bostadsexploatering på den av oss, mfl, ägda jordbruksfastigheten Bussemåla 1:1. Eftersom det är fullt möjligt att peka ut privatägda områden så borde Översiktsplanen vara mer visionära när det gäller Ronneby Hamn. De industrier som ligger där har inte längre någon naturlig anknytning till hamnen utan skulle kunna lokaliseras till, för verksamheterna, betydligt gynnsammare lägen. I Ronneby Hamn kan det skapas en helt ny attraktiv stadsdel. Många städer i hela världen har skapat sådana nya stadsdelar i sina före detta hamnområden. Här hemma kan ni snegla mot Skåne och titta på Helsingborg, Landskrona och Malmö. Eller varför inte Saltö i Karlskrona. I Ronneby hamn kan fantastiska bostäder skapas med närheten till skärgården och skärgårdstrafiken. Kanske kan en fiskrestaurang etableras. Och detta utan att någon värdefull natur ödeläggs.

Kommentar

Översiktsplanen har kompletterats med information om grön infrastruktur ädellövsstråk samt med stråk/spridningsvägar som i utredningar framkommit vara viktiga för djur- och växtlivet. Vidare kvarstår planområdena som anges och vidare utredningar kring naturvärden inom dessa pågår eller påbörjas i efterföljande planprocesser.

Diarienumr.: 2022/645

Översiktsplanen pekar inte ut bevarandeområden för biologisk mångfald, då vi inte har ett kommunövergripande underlag. Översiktsplanen föreslår att befintlig grönstrukturplan revideras och då ta större hänsyn till biologisk mångfald och ekosystemtjänster.

I de flesta planprocesser görs naturvärdesinventeringar och även artinventeringar för att vid planering och kommande genomförande kunna ta hänsyn till naturvärden. Ronneby kommun menar att bebyggelse och naturvärden bör kunna samexistera om hänsyn tas under planarbete och vid exploatering.

Inom ramen för pågående detaljplan, Bustorp 1:26, genomförs utredningar för att påvisa naturvärden i området och anpassa planförslaget efter dessa.

Ronneby kommun styr inte över vilka områden som omfattas av riksintresse.

Ronneby kommun har för närvarande inte för avsikt att initiera ett arbete med att införa ett naturreservat. Däremot ser kommunen att det finns värden i området som kan förstärkas genom t.ex. våtmark.

Gällande överklagan av beslut om utvidgat strandskydd inväntar Ronneby kommun handläggning och beslut hos Klimat- och näringslivsdepartementet.

Länsstyrelse förvaltar Blekingeleden, vidare finns de kommunalt förvaltade Ronnebyslingor utmed kusten, däribland Risanäshalvön. Översiktsplanen nämner ARK56 i avsnittet 5.1.2 friluftsliv och rekreation.

Vad gäller bostadsbebyggelse i centrum pekas delar av Ronneby centrum ut som utvecklade, vilket innebär att de bör studeras utifrån möjlighet till förtätning av bostäder och komplettering av andra funktioner.

Inom befintlig detaljplan för Kilen finns möjlighet till ytterligare bostadsbebyggelse. Ronneby kommun har för närvarande inte för avsikt att expandera området söderut.

Tarkett har gjort investeringar på sin nuvarande plats vilket gör att hamnområdet inte är aktuellt för annan användning inom tidsspannet 2045. Förväntade havsnivåhöjningar och potentiella föroreningar gör att området behöver utredas för annan användning.

Medborgare 34

Vi har sett att en större del av vår lantbruksfastighet (XX) är planerad att bli bebyggd i detta förslag. Vi motsätter oss på det bestämdaste detta förslag! Marken kommer inte att säljas under några omständigheter!

Gården är inte så stor och det går inte att bedriva någon verksamhet med djurhållning med mindre betesmark än vi har idag - vi är beroende av denna marken. Vill kommunen ha ett öppet landskap med betande djur eller inte???

Det är heller inte lämpligt med villor byggda nära gårdscentret.

Kommentar

Planområdet kvarstår i översiktsplanen. Kommunen kan inte detaljplanera eller exploatera privatägd mark utan att initiativ tas från markägare genom försäljning eller ansökan om planbesked.

Översiktsplanens plankarta kompletteras med information om aktivt jordbruk och närhet till gårdscentrum.

Medborgare 35

Vår önskan är att stenvmurar och Gamla Spjälköby bevaras tills vidare och inga stora palats byggs. Angående vår mark kan vi inte svara om den som är ägare då till XX får bestämma. Vi vet inte om vi lever då "för då fyller vi 100 år" 2045.

Kommentar

Inför en eventuell exploatering av området kommer området detaljplaneras. Det innebär att markens lämplighet prövas mer detaljerat och att värden så som t.ex. stenvmurar beaktas och bebyggelsens utformning regleras.

Medborgare 36

Ronneby Kommun bör ompröva ambitionerna att anlägga en ny crossbana söder om E22!

De skäl jag vill framföra för denna ståndpunkt är både ekonomiska, miljömässiga och sociala.

Kommunen har ju stora ekonomiska utmaningar redan i utgångsläget samtidigt som man har ambitionen att utveckla kommunen och öka dess attraktivitet. Det finns många satsningar som måste vara mer angelägna än en ny crossbana. Det handlar inte bara om vård, skola och omsorg. Ta t.ex. planerna på ett nytt museum i centrala Ronneby där framför allt Gripshundens historia kan exponeras.

Motorcross är en relativt kapitalkrävande aktivitet som till övervägande del attraherar män vilket också talar för att investera inom andra områden som är mer könsneutrala och mindre kapitalkrävande.

De miljömässiga konsekvenserna är uppenbara och stora! Buller, föroreningar i luft, mark och vatten, problem med avrinning, negativ påverkan på närliggande Natura 2000 och biotopskyddade områden, nedskräpning vid evenemang. Listan kan göras lång. Ronneby har ju höga ambitioner inom miljöområdet, liksom de flesta kommunerna i landet, och det är för mig svårt att förstå att man vill satsa på en aktivitet som har så stora och tydliga negativa konsekvensen för vår miljö. Klimatfrågan är för oss alla en verklig ödesfråga och det är otvetydigt så att en crossbana ökar CO2-utsläpp. Vill verkligen Ronneby Kommun medverka till detta?

De sociala aspekterna är att området kring den planerade crossbanan är ett mycket attraktivt ströv- och promenadområde för Ronnebybor. Det kommer det inte kunna vara om crossbanan förverkligas. Skogsgrupp Ronneby har satt upp ett större antal fågelholkar i områdets närhet.

Kommentar

Planområdet kvarstår i översiktsplanen med hänvisning till pågående detaljplaneuppdrag där prövning av markens lämplighet görs. Flertalet utredningar inklusive en Miljökonsekvensbedömning har gjorts alternativt pågår vilka beaktas i pågående planarbete.

Medborgare 37

Vi är i det stora hela mycket nöjda med den fina "ÖP" som ni tagit fram, dock finns det små ordval och skrivningar som vi oroar oss över då vi brinner för landsbygdens hållbara utveckling. Denna utveckling menar vi förutsätter att människor kan bo, bosätta sig och utveckla sina verksamheter även på "landet".

3.2 Naturvärden / LIS-områden

Inom Ronneby kommun har endast ett fåtal undantag från Strandskydd beviljats inom de utpekade LIS-områdena. Syftet med dessa områden var att det skulle vara möjligt att bebygga och/eller etablera

verksamheter, vilket tyvärr visat sig ge mycket litet utfall. Hur kan vi i Ronneby Kommun uppfylla syftet med LIS?, Ska vi upphäva den aktuella LIS-planen och istället sträva efter att på ett förnuftigt sätt tillåta bebyggelse i "sjönära" lägen, för att på så sätt möjliggöra byggande i attraktiva lägen?

4.1 Fokusområden/4.1.1 Agenda 2030, strategiska...../Effektiv infrastruktur

2a stycket, Både järnvägen och flygplatsen är av stor betydelse (Lägg till "järnvägsstationerna"

4.2 Utvecklingsinriktning, kartan efter 1a stycket. Saknas inte två större "utvecklingsinriktningar", den mellan Backaryd/Bräkne-Hoby och Saxemara/Järnavik?

Backaryd-Hoby är en bra och hyfsat befolkad nod, stora möjligheter till utvecklat området. Saxemara-Järnavik borde vara attraktivt och möjligt att utveckla fram mot 2045.

4.2.1 Bebyggelse

-Under denna del används uttrycket "sjönära" bostadsbebyggelse i flera stycken. Man bör utveckla vad vi menar med sjönära och hur vi ska arbeta med att möjliggöra bostadsbyggande i dessa områden.

4.2.2 Kommunikationer 3e stycket, man talar om "regional" som den med få stopp och korta restider. Har man kanske blandat ihop begreppen då man skriver om en "regional järnväg med fokus... finns möjligheter till fler stationslägen". Där tror jag man syftar på lokal.

4.2.3 Natur och friluftsliv

Ska man tolka skrivningen om att "klustra och koncentrera" bebyggelse som att det är negativt att bygga enstaka bostadshus på landsbygden? I det fallet föreslår vi att denna skrivning ska utgå. "Genom att koncentrera satsningar till vissa områden kan dessa platser göras mer tillgängliga med service och information samtidigt som kvaliteterna i landskapet bevaras och de större ytorna med grönstruktur inte delas upp och fragmenteras. Brunnsparken, Karlsnäsgråden och Järnavik pekas ut som värdekärnor för friluftsliv. Områdena har höga naturvärden, ett visst serviceutbud och möjlighet att utöva flera typer av friluftsliv." Satsa gärna på dessa områden, men glöm inte bort att vidareutveckla de satsningar som tidigare gjorts, såsom Vildmarksleden och Ronnebyslingorna.

4.3.1 /Grön- och blåstruktur.../Landskapsbild och identitet

Sista stycket, kan man stryka "utan bebyggelse"? Ser samma risk som i föregående kommentar gällande "klustring". Men i och för sig är det oftast inte lämpligt att bygga i dalen, utan bebyggelse dras med fördel mot mer höglänta områden

4.3.1 /Grön- och blåstruktur.../Friluftsliv och rekreation

Sista stycket, andra mening. Varför inte skriva "Hela kommunen har stor potential..."? Det är inte bara kusten som lockar till vandring och cykling, vi har fantastiska leder i hela kommunen och det finns ingen anledning till att bara lyfta kusten. Den är redan ganska hårt exploaterad och vi behöver lyfta övriga delar för att just göra det hållbart vid kusten. Glöm inte bort de satsningar som redan gjorts och som behöver underhållas och utvecklas.

4.3.2 Vatten: "Kommunens alla sjöar, åar, kusten, skärgården och havet är viktigt för rekreation och besöksnäringen." Känns som att det är ett väldigt snävt perspektiv på vattnets betydelse, vi har ju t ex vattenkraft också. Kulturhistoriska perspektiv och industrin i Belganet som exempel.

4.3.6 Bostadsförsörjning, bostadsutveckling, befolkningstillväxt

Återigen kommer begreppet ”sjönära” in då det handlar om attraktiva boendemiljöer. Vi har många sjöar inom vår kommun och framförallt kan detta ge möjlighet till ökad inflyttning med nya attraktiva bostäder på landsbygden.

De delar som finns norr om E22 har också flest sjöar, och om vi har förmågan att möjliggöra för just sjönära byggande finns potential för befolkningsökning även här. (Näst sista stycket) ”Tillkomst av flerbostadshus...”

Menar ”vi” att det är olämpligt att bygga flerbostadshus på landet?

Varför inte satsa på mer flerbostadshus på landsbygden, eller rättare sagt främja byggande av flerbostadshus på just landsbygden? Känner till ett ”hyreshus” på landet i Kättorp, ett fantastiskt hus med 4 fina lägenheter och jag tror det är populärt...

Det annonseras ju regelbundet om folk som söker lägenhet i Hallabro/Backaryd på lokala facebooksidor. De lägenheter som finns är alltid uthyrda. Belganet har ju faktiskt ökat i befolkning mellan 2015 (86) och 2020 (102) och förmodligen är siffran ännu högre nu efter att flera barnfamiljer flyttat dit.

Generell fråga kring ”Reträttområden” (Järnaviks t.ex) Önskar en beskrivning på hur och när dessa områden ska få bebyggas och av vem? När görs bedömningen att det är dags? Är det endast de som redan har en byggnad inom riskområdet som får tillgång till detta område?

4.4.6 ”Verka för att Backaryd och Hallabro tillsammans ska fungera som en servicenod för den nordvästra kommundelen.” -Ska man slå ihop Backaryd o Hallabro till ”ett sammanhang”? (Sidan 99) Är det verkligen kommunens ambition och är det förankrat?

Ingen av de andra serviceorterna har den skrivningen. I punktlistan under inriktning benämns orterna med ”orten”. Hallabro nämns för övrigt inte alls under grönområde och park eller natur och friluftsliv...

”Kommunen verkar för en gång- och cykelväg mellan Hallabro och Ronneby.” Varför satsar man inte på en cykelled mellan Tingsryd och Ronneby istället för att låta den sluta i Hallabro? Det är många som bor i området och arbetar i Tingsryd och en cykelled hade även underlättat för de ungdomar som behöver ta sig till de få busshållplatser som finns längs RV 27. En sådan cykelled hade dessutom kunnat knytas ihop med cykelleden som kommer norrifrån och således möjliggjort utökad cykelturism ända ner till kusten.

4.4.8 Landsbygderna/Sammanhängande bostadsbebyggelse Man skriver att det är möjligt att bygga inom LIS-områden, hittills har det varit nästan omöjligt. Vad ska vi göra för att (åtminstone) kunna bevilja bostadsbebyggelse inom dessa utpekade områden? Kanske tillåta ”Sjönära” byggande....

Kommentar Ronneby kommun har en LIS-plan från 2013. Med hänsyn till nationella diskussioner om strandskyddet har kommunen avsiktligt avvaktat arbetet kring LIS-planen.

Järnväg och järnvägsstationer ingår i kollektivstråken. Vidare framgår betydelsen av järnvägen och nya järnvägsstationer i avsnitt 4.2.2 kommunikationer i Utvecklingsinriktning.

Utvecklingsinriktningen är schematisk och visar de huvudsakliga riktningarna, se avsnitt 5.2.8 Landsbygderna och avsnitt 5.2.9 kust och skärgård (i samrådsversionen avsnitt 4.4.8 respektive 4.4.9)

för mer detaljer. Översiktsplanen pekar inte ut ett bebyggelsestråk mellan Backaryd och Bräkne-Hoby, båda orterna är utpekade som serviceorter.

Översiktsplanen pekar ut bostadsbebyggelse, se avsnitt 5.1.7 i både kust- och sjönära lägen (i samrådsversionen avsnitt 4.3.6). Utöver detta är det med hänsyn till LIS och gällande regler om strandskydd och riktlinjer för bebyggelse med hänsyn till havsnivåhöjning möjligt att även inom områden som översiktsplanen inte pekar ut för bebyggelse, möjligt att pröva om markens lämplighet för bostadsbebyggelse.

Texten gällande regional- och lokaltåg korrigeras.

Utvecklingsinriktningen visar de viktigaste strategiska sambanden och den långsiktiga intentionen för utveckling av bebyggelse, kommunikationer, natur och friluftsliv i kommunen. De stora utpekade bebyggelseområdena följer skrivelsen i 4.2 Utvecklingsinriktning, men det finns ingen motsättning i att enstaka bostadshus kan tillkomma på landsbygden.

Kommunen arbetar med en friluftsplän vilken beräknas antas under 2025, i denna tydliggörs kommunens arbete med frågor om friluftsliv än mer.

Avsnittet Grön- och blåstruktur, friluftsliv och rekreation har delats upp i två delar. I avsnitt 5.1.1 Grön- och blåstruktur kvarstår skrivelsen om dalgångarna.

I avsnitt 5.1.2 Friluftsliv och rekreation (i samrådsversionen avsnitt 4.3.1) förtydligas friluftsliv och rekreation i kommunens mellan- och skogsbygder. Översiktsplanen kompletteras med Vildmarksleden och Blekingeleden.

Vattenkraft nämns avsnittet 5.1.10 Energi.

Skrivelsen om flerbostadshus i Ronneby, söder om Ronneby tätort och i Kallinge utgår från Strategi för bostadsförsörjning och den analys Juni Strategi gjort i samband med den. Vidare pekas områden för bostadsbebyggelse ut i övriga serviceorter och i dessa områden kan flerbostadshus tillkomma.

Det finns ingen tidplan för reträttområdena, det är utpekade markområden som kan komma att bli aktuella att använda för att flytta utsatt bebyggelse och verksamhet. Vidare utredningar krävs. Kommunen ska under 2025 och 2026 arbeta med en klimatanpassningsplan inom vilken reträttområden kan ingå.

Orterna Backaryd och Hallabro pekas i Växtplats Blekinge (Blekinges regionala utvecklingsstrategi) ut som en strategisk nod utan fullskalig service. I översiktsplanen tar vi fasta på detta och menar att de med sin respektive service kan komplettera varandra och vara en servicenod för den nordvästra kommundelen.

Punkten korrigeras till orterna.

Texterna om grönområde respektive friluftsliv och rekreation har kompletterats.

I Regional cykelplan 2024-2033 (Region Blekinge) framgår prioriterade sträckor för cykel i Blekinge. I denna framgår inte cykelväg mellan Ronneby och Hallabro och vidare norrut. Frågan om cykelväg mellan orterna hanteras i efterföljande processer.

Reglerna kring LIS, exempelvis närhet till befintlig bebyggelse (300 m), gör det ibland svårt att tillämpa och tillåta bebyggelse trots LIS-område. Det är inget som Ronneby kommun kan påverka

utan följer rådande lagstiftning. Bebyggelse i sjönära läge behöver förhålla sig till rådande bestämmelser om strandskydd och riktlinjer för havsnivåhöjning.

Medborgare 38

Ni säger att jordbruket är ett prioriterat men tänker er att lägga ett nytt bostadsområde ca 150 meter från min gödselbrunn det är området norr om yxnarumsvägen väster om västragårdsvägen det kommer troligen att omöjliggöra för mitt brukningscentrum att bli kvar likaså om bebyggelsen längs med byvägen tillåts att förtätas.

Det känns även väldigt oroande att all åkermark i hela dalen är inritad som natur & friluftsliv det omöjliggör i princip allt jordbruk i hela Listerby det gör att ert tal om att prioritera jordbruket verkar helt innehållslöst det får mig att tro att ni planerar att göra Listerby till en förort helt utan jordbruk.

Vid översiktsplan 2035 lyckades jag att få mitt brukningscentrum till ett verksamhetsområde vilket ni har tagit bort tydligen för att förbereda mitt jordbruks utplåning. Under 3.5.7 står att det finns vedertagna skyddsavstånd till befintliga anläggningar för djurhållning. Vad är det avståndet?

Det står under inriktning att i Listerby skall stärka och värna om och bevara jordbrukslandskapet där tätort möter landsbygd vilket jag ser som att ni misslyckas med eftersom ni aktivt försöker att få bort brukningscentrumen vidare anser jag att västragårdsvägen inte bör utsättas för några stora förändringar då även detta får stor påverkan på jordbruket och miljön däromkring.

Kommentar

Åkermarken som i samrådsförslaget var utpekad som natur och friluftsliv korrigeras till landsbygd. Avsnitt 3.5.7 korrigeras med hänsyn till att det inte finns lagstadgade avstånd mellan djurhållning och t.ex. bostäder, bedömning behöver göras i det enskilda fallet. Avsnittet kompletteras med länk till Boverket, Djurhållning i planering.

Översiktsplanen korrigeras och pågående verksamhet pekas ut för att tydliggöra ett aktivt jordbrukscentrum. Ronneby kommun avser inte att aktivt få bort brukningscentrum, utan har pekat ut strategiskt intressanta lägen för bostadsbebyggelse. Dessa behöver i senare skede utredas och studeras närmre utifrån bland annat omgivningen och platsens förutsättningar.

Medborgare 39

Jag, XX är jord o skogsbrukare i Hasselstad, ägare till XX. Min produktionsinriktning är nötköttsproduktion med djur gående i naturbetesmarker. Förslaget om utökat övningsområde väster om F17:s flygflottilj drabbar mig på ödesdigert sätt. Mellan 50-60 Hektar (beroende var gränsen dras) av min mark är inritad som förslag på utökat övningsområde. Skogsmark, betesmark, åkermark som jag är direkt beroende av för att driva mitt företag. Jag är väl medveten om att försvarsmakten är ett riksintresse och i rådande omvärldsläge ska deras krav tillgodoses. Men olika riksintressen ställs mot varandra. Det aktuella området är en del av `Bredåkradeltat` (en av södra Sveriges största isälvsdelta) med mycket rörligt grundvatten, här är källflöden till Hasselstadsbäcken som så småningom mynnar ut i Sörbybäcken. Områdets karaktär kännetecknas av småsjöar med sankmarker med rik flora o fauna. Jag hoppas dessa mina synpunkter tas i beaktande i den fortsatta

behandlingen av översiktsplanen och kompromissa med Försvarmakten om hur långt väster ut övningsområdet verkligen behöver sträcka sig.

Kommentar

Övningsområdet Vassatorpet är till stora delar utpekad inom Fortifikationsverkets fastighet som sträcker sig på båda sidor om Väg 653. Området är i samrådsförslaget schematiskt utritat, dvs. Att det inte följer fastighetsgränsen exakt. Granskningsförslaget justeras och Fortifikationsverkets fastighetsgräns följs. Verksamhetsområdet Ettebro kvarstår i planförslaget. Kommunen har inte rådighet över marken. För detaljplanering och exploatering behöver initiativ till markförsäljning eller ansökan om planbesked ske från fastighetsägaren.

Medborgare 40

Vi motsätter oss all påverkan och framtida anspråk på vår fastighet XX.

På kartorna kopplade till översiktsplan 2045 finns grönområden markerade, både som tillkommande och pågående. Likaså är en del av vår vattenrätt markerad som hamn.

Oss veterligen finns inga pågående arbeten/ planer inom vår fastighetsgräns men om så tar vi gärna emot info/för en vidare dialog. Tilltänkta markeringar/ändringar skulle få stor negativ påverkan både på vårt fastighetsvärde samt den näringsverksamhet vi driver- detta då markerade områden bla används till bete för hästar.

Marken som idag nyttjas som hästhage är markerad som "Grönområde och park, pågående" på översiktsplan 2045. Idag föreligger redan strandskydd på markområdet. Vi vill att grönmarkeringen tas bort.

Vidare är vissa område markerade med rött "Mångfunktionell bebyggelse, utvecklad" som om de omfattades av planen vid varvet. Där finns ingen pågående process. Saxemara XX innehar vattenrätt och vi önskar att gränsdragningen av rödmarkerat område flyttas ut och följer fastighetsgränsen.

Gällande ytterligare områden på vår fastighet Saxemara XX Benämnt Saxemara-Spjälkönäs naturområde. Där man planerar för, enligt formuleringen: "Grönområde som översvämmas vid skyfall och/eller havsnivåhöjningar. Marken föreslås för framtida tillfälligt översvämningsområde. Vatten från närliggande områden med bebyggelse som påverkas av skyfall kan ledas till grönområdet där det fördröjs." Vi vill att även denna markering utelämnas på vår fastighet.

Vi vill att fastighet XX utesluts helt ur översiktsplanen samt framtida detaljplaner för Saxemara.

Kommentar

Vattenområdet tillhörande fastighet XX utesluts ur funktionsblandad bebyggelse för Saxemaraviken.

Översiktsplanen är inte juridiskt bindande, men vägledande för kommunens mark och vattenanvändning. Vidare ska hela kommunens mark och vattenområden (privat och kommunal mark) pekas ut i en översiktsplan enligt förbestämda kategorier enligt Boverkets föreskrifter om översiktsplan 2024:2. Utifrån det och det underlag vi har, exempelvis skyfallskartering och havsnivåhöjning 3,9 m, framgår det att utpekad område, Saxemara-Spjälkönäs åkerlandskap (fd.

naturområde), är utsatt för havsnivåhöjning varför annan användning än grönområde inte är lämpligt.

Aktuellt område, hästhagen, pekas istället ut som bostadsbebyggelse (pågående, dvs. Ingen förändring föreslås) enligt Boverkets föreskrifter om översiktsplan 2024:2. I Översiktsplan 2035 från 2018 pekades området ut som tätort.

Medborgare 41

Att utveckla kommunen är viktigt och vi ser inga hinder att hela fastigheten Ronneby Dragnäs 1:4 inkluderas i planen med möjlighet till bebyggelse fram till strandkant. Inga natur, eller kulturvärden hotas med inkludering av fastigheten utan en sammanhållen bebyggelse med Skönevikshöjden tillsammans med befintlig bebyggelse skapas då.

Kommentar

Den norra delen av Dragnäs 1:4 inkluderas i området Skönevik, vilket pekas ut för ny bostadsbebyggelse. Med hänsyn till det generella strandskyddet och riktlinjer för havsnivåhöjningar pekas inte de södra delarna av Dragnäs 1:4 ut för ny bostadsbebyggelse.

Sammanfattade synpunkter från samrådsmöten

Öppet hus Birgittas café

Saxemara 24/5, cirka 20 personer deltog.

Vid samrådstillfället diskuterades stigande havsnivåer och huruvida försvarets påverkansområden för buller kan komma att utökas i och med ett inträde i NATO.

Besökarna påtalade att utökad kollektivtrafik är mycket efterfrågat.

Det upplevs finnas ett behov av tydligare reglering av bostadsbebyggelsen omkring Lotsstigen i Saxemara. Förslaget med sammanhängande bostadsbebyggelse i Väbynäs diskuterades, samt att området är tänkt som reträttområde för omgivande bebyggelse. Det råder oklarheter om VA i Saxemara och vem som kan ansluta privat alternativt kommunalt.

Samhällsföreningen i Saxemara har tagit fram en vision för Saxemara båtvarv som vi fick del av både som fysiskt exemplar och sedan även som digitalt dokument.

Kommentar

Hänsyn till stigande havsnivåer tas vid planering av ny bebyggelse. Utredningar och behov av klimatanpassning inom befintlig bebyggelse behöver utredas vidare.

Samrådsförslaget medger utökad bebyggelse i närheten av Saxemara vilket kan skapa utökat underlag för utökad kollektivtrafik.

Översiktsplanen hanterar inte VA i detalj, utan hänvisar till aktuell VA-plan.

Väbynäs är inte utpekad som reträttområde i översiktsplanen, däremot pekas området Norra Spjälkö ut som ett område för möjlig reträtt.

Samrådsmöte Pakdalaskolan

Ronneby, 27/5, 7 personer deltog.

Vid samrådstillfället diskuterades hamnområdet och deltagarna frågade möjligheter att bygga bostäder vid Tarkett istället för att ta jungfrulig mark i anspråk, då man värnar den kustnära naturen.

Diskussion om grönstruktur och Hästabergget – helst skulle flera boende se att det blev ett naturreservat från Brunnsparken, över Hästabergget och ut mot Risanäshalvön. De pekar på de höga naturvärdena i området, att det finns vandringsleder och naturvårdsavtal (dessa inte nödvändigtvis på Hästabergget men i närheten).

Diskussion om bostadsförsörjning och om det verkligen finns behov så mycket bostäder som översiktsplanen möjliggör.

Stigande havsnivåer diskuterades.

Kommentar

Med hänsyn till översiktsplanens tidshorisont, 2045, är det inte aktuellt med bostäder i hamnområdet och vid Tarkett.

I förslaget till Översiktsplan Ronneby 2045 har områden väster om Risatorp och norr om Risanäs justerats i sin omfattning jämfört med nu gällande översiktsplan, Ronneby 2035, med hänsyn till naturvärden i området.

Hela Blekinge är i behov av fler bostäder för att kunna möta den inflyttning som krävs för den tillväxt som råder inom näringsliv och industri.

Hänsyn till stigande havsnivåer tas vid planering av ny bebyggelse. Utredningar och behov av klimatanpassning inom befintlig bebyggelse behöver utredas vidare.

Samrådsmöte Reginalokalen

Backaryd, 29/5, 5-10 personer deltog.

Deltagarna tycker att det är positivt att vi verkar för att orterna (Hallabro och Backaryd) ska fortsätta fungera som servicenoder och de tyckte generellt att det var ett bra sätt att främja för en positiv utveckling av samhällena med boende, arbetstillfällen och möjligheter för bibehållen och utvecklad service.

En fastighetsägare som var orolig för påverkan från pågående detaljplan för Stora Årsjömåla och ville veta mer och hur hen kunde prata med kommunen om sina förslag och yttranden.

Deltagarna var positiva till utpekad verksamhetsmark och att områdena är utredningsområden.

Deltagarna var även positiva till mer kollektivtrafik och kompletterande bostadsformer i attraktiva lägen (Årsjön).

Kommentar

I efterföljande processer och inom pågående detaljplaner kommer berörda sakägare (t.ex. fastighetsägare) och allmänhet bjudas in till samråd för att lämna synpunkter på planförslaget. Ronneby kommun för kontinuerlig dialog med Blekingetrafiken ang. kollektivtrafiken.

Samrådsmöte Rydsgården

Johannishus, 4/6, ca 8 personer deltog.

Diariennr: 2022/645

Under samrådsmötet diskuterades ett möjligt tågstopp i Johannishus och huruvida det kan få plats, tidigare station är bostadshus idag. Deltagarna frågade också om markområdet norr om Johannishus som är reserverat för en ny järnväg.

En deltagare lyfter vikten av skyddsavstånd mellan ny bebyggelse och de gårdar som bedriver lantbruk i Listerby. Området söder om E22 som brukas som jordbruksmark är utpekad som naturområde i översiktsplanen.

Deltagarna är positiva till mer bebyggelse i Kuggebodaområdet. Dock behövs det GC-vägar om det tillkommer mer bebyggelse i området. Trångt på Kuggebodavägen redan som det är idag, framför allt sommartid.

Kommentar

Region Blekinge har i sitt Trafikförsörjningsprogram 2024-2031 pekat ut Blekinge kustbana som en förutsättning för Blekinges tillväxt och menar att det i Blekinge behövs två parallella tågspår: ett för lokaltrafik och ett för regional med snabbare trafikering. Ronneby kommun har därför pekat ut ett markområde norr om Johannishus som möjlig lokalisering för ny järnväg. Lokalisering och utformning av stationsområde behöver utredas vidare.

Det finns inga lagstadgade avstånd att ta hänsyn till mellan t.ex. bostäder och lantbruksverksamheter utan prövning görs i det enskilda fallet.

Yxnarumsvägen mellan Listerby och Kuggeboda är Trafikverkets väg. Dialog mellan kommunen, Region Blekinge och Trafikverket pågår gällande utbyggnad av gång- och cykelvägar i kommunen. Mer bebyggelse kan motivera en utbyggnad av gång- och cykelväg utmed Yxnarumsvägen.

Samrådsmöte Hobyskolan

Bräkne-Hoby, 10/6, ca 15 personer deltog.

Vid samrådstillfället kom frågor om varför vattenskyddsområdet norr om tätorten ligger utlagd som verksamhetsområde. Över lag vill man ha mer utveckling i Hoby och Järnavik med både mer bostäder och fler verksamheter. I Järnavik var det stort intresse av att vi skulle jobba för att exploatera reträttområdet.

Kommentar

Området som är utpekad som verksamhetsområde är redan planlagt som industri, förslaget till översiktsplanen bekräftar därmed enbart rådande möjlig användning.

Området som är utpekad som reträttområde behöver utredas vidare i efterföljande processer.

Mingel Coop Kallinge

18/6, cirka 10 besökare.

Det var frågor kring området som pekats ut för verksamheter intill flygplatsen samt den föreslagna vägsträckningen mellan väg 653 och Rv 27.

I övrigt framkom synpunkter om det scenario som tillämpas vid havsnivåhöjningar samt framkom synpunkter om föreskrifter för vattendragen och texten om skogscertifiering.

Kommentar

Övningsområdet Vassatorpet är till stora delar utpekad inom Fortifikationsverkets fastighet som sträcker sig på båda sidor om Väg 653. Området är i samrådsförslaget schematiskt utritat, dvs. Att det

inte följer fastighetsgränsen exakt. Granskningsförslaget justeras och Fortifikationsverkets fastighetsgräns följs.

I granskningsförslaget förtydligas att föreslagen Ny vägförbindelse Karlsnäs-Ettebro illustrerar behovet av en ny koppling mellan Väg 653 och Rv 27 och inte är exakt. Dragningen justeras med hänsyn till Natura 2000 och Karlsnäsgården. Anledningen till utpekandet av en ny vägkoppling är att nuvarande väg 653 är belägen alldeles intill flygflottiljens inhängande område och på sikt kan detta vara besvärande för pågående verksamhet inom Försvarsmakten. Översiktsplanen förtydligas med information angående ny vägkoppling då denna behöver utredas mer och att utnyttjande av befintlig infrastruktur i området alternativt befintlig väg 650 behöver utredas.

Ronneby kommun följer de riktlinjer som Länsstyrelsen i Blekinge har beslutat om gällande havsnivåhöjningar.

Skolbesök

Under samrådet besökte tjänstepersoner gymnasieskolan Knut Hahn 31 maj och mellan- och högstadieskolan Parkdalaskolan 3 juni. Syftet var att visa planförslaget och samla in synpunkter från kommunens barn och unga. Besöken resulterade i att vi fick in önskemål om aktiviteter för ungdomar, mer att göra i centrum, studiehörna utanför skoltid, mer tillgänglig skärgård för unga, det framkom önskemål om bättre kollektivtrafik till Hulta och Ekenäs/Saxemara.

Kommentar

Önskemålen från barn och unga är ofta av en detaljeringsnivå som inte hanteras i den översiktliga planeringen, däremot förs synpunkterna vidare till andra delar av organisationen samt vid efterföljande processer. Ronneby kommun för kontinuerligt dialog med Blekingetrafiken om utveckling av kollektivtrafiken i kommunen.

Övrigt (telefon, möte, sociala medier)

Det finns inget lagkrav på att synpunkter och förslag under samrådet ska lämnas skriftligt till kommunen. Synpunkter som kommer fram vid till exempel möten, diskussioner eller via sociala medier på nätet ska dokumenteras.

Sociala medier

Inga relevanta kommentarer på inlägg på Ronneby kommuns facebookside, inga kommentarer på inlägg i lokal grupp Bräkne-Hoby.

Möte

14/8 2024, i Stadshuset

Medborgare berörda av förslag till verksamhetsområde Ettebro, förslag till ny annan vägsträckning av väg 653 söder om Karlsnäs till Rv 27 samt övningsområdet Vasstorpets utbredning.

- Flera fastighetsägare uttryckte frågetecken kring konsekvenserna gällande en utökning av Försvarsmaktens övningsområde mot norra delen av Hasselstad. Frågan lyftes vidare hur en

sådan process ser ut och framför allt vilken aktör det är som i den processen har kontakten med de boende.

- Flera fastighetsägare efterfrågade också fastighetsgränser i kartan för att själva kunna bedöma om de påverkades av utökningen av övningsområdet eller inte.
- Frågan lyftes när i tiden en utökning av Försvarsmaktens övningsområde kunde ske. Man undrade också vilken typ av övningar det var fråga om.
- Frågan lyftes också när Eringsbodavägen (väg 653) skulle flyttas. Det fanns en oro kring hur tillfart i så fall ska ske till de fastigheter som idag har tillfart från den berörda sträckan av vägen.
- Frågan om Försvarsmakten skulle lösa in fler fastigheter och/eller bullerisolera fler bostäder lyftes också.
- Någon fastighetsägare uttryckte att man på senare tid byggt mycket på jordbruksmark och inte borde fortsätta med detta.
- Beträffande verksamhetsområdet vid Ettebro uttryckte någon fastighetsägare att topografin kunde vara olämplig för verksamheter och att det påverkade hur skogsbruket skulle kunna bedrivas i framtiden.

Frågorna bemöttes med information om andra processer så som Trafikverkets vägplan och Försvarsmaktens miljötillstånd. I detta sammanhang förklarades också vem som kan påverka tidsperspektivet fram till genomförandet av olika åtgärder, översiktsplanens och efterföljande detaljplaners roll och skillnaden mot miljötillstånd för Försvarsmaktens del.

27/8 2024, Digitalt möte med fastighetsägare

Fastighetsägaren är berörd av förslaget om verksamhetsområdet Solhem norr om Hallabro, samt utbredningen av befintlig sammanhängande bebyggelse inom fastigheten XX.

Vid mötet förklarades att översiktsplanen även pekar ut mark som inte ägs av kommunen. Genom översiktsplanen visar kommunen att aktuellt område är intressant för utveckling av t.ex. verksamhetsområde, men kommunen kan inte driva processen för fortsatt planläggning utan initiativ av fastighetsägaren.

Översiktsplanen pekar ut mark inom tre kategorier: utvecklad, pågående och ändrad. Östra Hallen är ett så kallat pågående område som syftar till att bekräfta nuvarande användning utan att föreslå någon förändring. Fastighetsägaren påpekar att områdets omfattning inte är korrekt. Vid jämförelse med översiktsplan Ronneby 2035 framgår att området i planförslaget har utökats i norra delen.

Fastighetsägaren kommer lämna in ett yttrande under samrådstiden.

Telefonsamtal

2024-06-17

Berörd fastighetsägare, XX, undrar vad ”Ändrad användning- verksamheter och industri” innebär på dennes fastighet. Fastighetsägaren vill att detta utgår ur planen och att hen inte är intresserad av att det pekas ut som verksamhetsmark.

Fastighetsägaren rekommenderas lämna synpunkt under samrådstiden.

Kommentar

Diarienum: 2022/645

Fastighetsägaren har inte inkommit med ytterligare yttrande under samrådstiden. Fastigheten XX kvarstår i planförslaget. Verksamhetsområdet har utökats österut och inkluderar delar av Fiskareby 1:26. Kommunen har inte rådighet över marken. För fortsatt planläggning och exploatering krävs markförvärv alternativt att privat markägare initierar ett planärende.

2024-08-01

Telefonsamtal från boende i Hasselstad som också var engagerad inom LRF och hembygdsföreningen. Ett antal fastighetsägare i Hasselstad/Ettebro skulle vilja ha mer information om översiktsplanen angående framförallt F17:s utökade övningsområde, flytt av väg 653 och nytt verksamhetsområde vid Möllenäs. Helst ville de att vi skulle åka ut till dem. Meddelade att det blir svårt, men att de är välkomna till stadshuset. Vi diskuterade olika tider och de skulle återkomma.

Kommentar

Möte med berörda anordnades i Stadshuset 14/8 2024. Se noteringar från mötet ovan.

2024-08-13

Berörd fastighetsägare i Saxemara påtalar att området Saxemara inre badplats är felmarkerat i plankartan för mark- och vattenanvändningen. Fastighetsägaren påtalar att dennes mark är markerat som grönområde och park, vilket är missvisande och kan påverka markens värde och möjlighet för bostadsbebyggelse.

Fastighetsägaren rekommenderas lämna synpunkt under samrådstiden.

Kommentar

Fastighetsägaren har lämnat synpunkter under samrådstiden vilka besvaras ovan, se medborgare 21.

2024-08-20

Berörd fastighetsägare frågar hur dennes mark, XX påverkas av planförslaget och vad de kan förmedla till kommande köpare av fastigheten.

Fastighetsägaren rekommenderas lämna synpunkt under samrådstiden.

Kommentar

Fastighetsägaren har lämnat synpunkter under samrådstiden vilka besvaras ovan, se medborgare 35.

Ronneby 2025-03-04

Hanna Faming
Planarkitekt

Kristina Eklund
Planchef